

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ÇIKMAMIŞ SORULAR SERİSİ

GENEL YETENEK

GENEL KÜLTÜR

KPSS

Deneme Sınavı

Tarih:/...../.....

Adı-Soyadı: Doğru:

Kurumu : Yanlış :

İmza : Net :

1. Örselemek, TDK'ye göre "yıpratmak, eskitmek, hırpalamak, zedelemek, gücünü azaltmak, canlılığını gidermek, sarsmak" anlamlarına gelmektedir. Buna göre Alper Gezeravcı, parçada geçen "Kimsenin potansiyelinizi örselemesine müsaade etmeyin." sözüyle "başkalarının kapasitemize olumsuz etkisinin önüne geçmemizin gerektiğinin önemini vurgulamıştır" diyebiliriz.

(Cevap A)

4. Bu soru tiplerinde de yüklem olabilecek kelime grubu sona, tamlamalar cümlelerin ortasına koyduğumuzda anlamlı ve kurallı cümle karşımıza çıkacaktır. Soruda isteneni bulmak kolaylaşacaktır. Bu soruda II. cümle yüklem olabilecek bir cümledir. Çünkü "bekliyor" çekimli fiiliyle bitmiştir.

Cümlemize baktığımızda: V - III - IV - I - II şeklinde bir sıralama çıkıyor.

Soruda baştan üçüncü istendiğine göre cevap D seçeneğidir.

NOT

Karışık olarak verilen söz ve söz öbeklerinden anlamlı ve kurallı bir cümle oluştururken önce yüklem bulunur ve sona yerleştirilir. Daha sonra yükleme sorular sorularak özne ve diğer tümleçler anlam ilişkisine göre uygun yerlere yerleştirilir.

(Cevap D)

2. Öncüldeki atasözünde kişinin kendisini başka birinin yerine koyarak o kişinin duygularını, isteklerini ve düşüncelerini anlamaya çalışması, yani empati kurması gerektiği anlatılıyor. B seçeneğinde de bu anlam söz konusudur.

NOT

Atasözleri, toplumun uzun deneyimleri sonucunda oluşmuş özlü sözlerdir. Çoğu atasözü mecaz anlam taşır. Atasözlerinde asıl mesajı bulmak için sözün gerçek anlamına değil vermek istediği mesaja odaklanmak gerekir. Verilen atasözünde "pabuçlarıyla yürümek" ifadesi mecazdır. Bu ifade gerçekte pabuçlarıyla yürümeyi değil empati kurmayı anlatır.

(Cevap B)

5. "Sokakta yakan top oynayan çocukları uzun uzun seyrettim." cümlesindeki "yakan top" sözü yanlış yazılmıştır. Bu sözün doğru yazımı "yakantop" şeklindedir. Diğer seçeneklerde geçen altı çizili sözcüklerde yazım yanlışı yoktur.

(Cevap E)

3. A, B, C ve D seçenekleri cümleden çıkarılabilecek ifadelerdir. E seçeneğinde "bazı balık türlerinin" ibaresi geçmektedir oysa cümle türlerden söz etmemiştir. Sadece stoklardan söz etmiştir.

(Cevap E)

6. Parçadaki IV ile numaralanmış yere cümle tamamlandığı için nokta (.), diğer numaralanmış yerlere benzer örneklerin devam edebileceği anlamında ya da eksiltili cümle oldukları için üç nokta (...) getirilmelidir.

(Cevap D)

7. I. cümlede “anlayama-dığ-ı” fiilimsisi, III. cümlede “düş-en” fiilimsisi olduğu için bu cümleler girişik birleşik cümlelerdir.
II. cümlede iki yüklem “beğenilmiş - tekrarlanmış”, IV. cümlede de iki yüklem “soğuk - çıkmayacağız” bulunduğu için bu cümleler sıralı cümledir
V. cümlede tek yüklem ve tek yargı bulunduğu için bu cümle basit cümledir.

(Cevap E)

8. A'daki “bilmiyor” eylemi geçişlidir, cümlede nesne (duyduklarımı) vardır.
B'deki “affeder” eylemi geçişlidir, cümlede nesne (onu) vardır.
D'deki “tahmin ediyoruz” eylemi geçişlidir, cümlede nesne (kahramanın sonunu) vardır.
E'deki “düşünüyor” eylemi geçişlidir, cümlede nesne (müze gibi kullanmayı) vardır.
C'deki “bekledi” eylemi geçişli olmasına rağmen cümlede nesne kullanılmamıştır.

NOT

Bir cümlede nesne bulunmasa bile fiil geçişli olabilir. Fiilin geçişli olup olmadığını anlamak için fiilin başına “onu” sözcüğü getirilebilir. Eğer “onu” sözcüğü fiille anlamlı bir bütün oluşturuyorsa o fiil geçişli demektir.

(Cevap C)

9. III. cümledeki “bıyık” sözcüğü “ipince” sözcüğüyle nitelenmiş, “bir” sözcüğü ile de belirtilmiştir.

(Cevap C)

10. Somut bir karşılığı olmayıp yalnızca söz sanatları ve mecazlarla kurulan anlam bağlamına düşsel öge denir.

- A'da “bir gömleğin alevden yapılmış olması”
- B'de “kuzuların insanlara bir şeyler söylemesi”
- C'de “çınar ağacının yası olması”
- E'de “kalbin bir eşikte olması” düşsel öğelerdir.
- D seçeneğindeki dizelerde dil, günlük dilde kullanılmış, düşsel öğelere (mecaza) yer verilmemiştir.

NOT

Düşsel anlatım, yazarın hayal gücünden beslenerek olay ve kahramanların fantastik biçimde sunulduğu anlatım tekniğidir. Gerçekte karşılığı olmayan kişi, varlık, olay veya durumları içerir. Destan, masal, fabl, bilim kurgu düşsel öğelerin sık kullanıldığı metinlerdir.

(Cevap D)

11. Numaralanmış cümleler dikkatle okunduğunda I. cümlede aletli dalış için en elverişli bölgenin Akdeniz Bölgesi olduğu, IV. cümlede de bunun nedeni açıklanmaktadır. Buna göre, II. ve IV. cümle yer değiştirdiğinde numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacaktır.

(Cevap D)

12. Parçada yapay zekâ ile ilgili farklı yorumların yapıldığı, insan hayatına hangi alanlarda girdiği ve hayatı hangi ölçülerde etkileyeceği gibi yargılar söz konusudur. “En fazla iş güvenliği sahasında yeni buluş ve yöntemlere kapı aralamaktadır.” yargısına temel olacak bir ifadeye parçada yer verilmemiştir.

(Cevap A)

13. Parçanın bütününde genel olarak kumsal köpek balığının, yavrulemek için Boncuk Koyu'nu tercih ettiği anlatılmıştır çünkü bu koyu, köpek balığı için ilginç kılan etmen buradaki gölcüğün olmasıdır. Gölcüğün tatlı suyunun denizle kucaklaştığı yer, kumsal köpek balığının yavrulanması için çok uygun bir ortamdır.

(Cevap B)

16. B) ---- birçok kültürle etkileşerek → Öteki kültürlerden etkilendiğine
C) Büyük Selçuklular ve Osmanlılarda Kafkasya'dan Balkanlar'a, Orta Doğu'dan Kuzey Afrika'ya dek yayılır → Yayıldığı yerlere
D) ---- gezgin ozonlar, akıncılar ve Horasan erenleriyle → Kimler tarafından kullanıldığına
E) ---- yeni yeni türevleri ortaya çıkar bu çalgının → Değişime uğradığına
A seçeneğinde belirtilen "ilk olarak yapıldığı yere" dair bir bilgi yoktur.

NOT

Soru kökü "... değinilmiştir ya da değinilmemiştir" biçimindeki sorularda seçeneklerden hareket edilir. Her bir seçeneğe karşılık gelen ifade parçadan bulunarak işaretlenir, böylece doğru cevap bulunur.

(Cevap A)

14. Parçada outdoor eğitiminin amaçlarına, kullandığı ilkelere değinilmiştir ancak B seçeneğindeki "Belirli yaş gruplarının becerilerini geliştirmeye yönelik olma"ya dair herhangi bir bilgi yoktur.

(Cevap B)

17. Parçada insanın hem olumlu hem de olumsuz özellikleri örneklenerek olumlulukların yerini olumsuzlukların almasından duyulan rahatsızlık vurgulanmıştır.

(Cevap B)

15. Parçada Abdülcanbaz ve çizgi romanıyla ilgili A seçeneğinde belirtilen "Gündelik yaşamdan alınan serüvenleri güldürüle birleştirdiği"ne dair herhangi bir bilgi yoktur.

(Cevap A)

18. Parçanın ilk cümlesinde yer alan "güçlü rüzgârlar ve düşük nem oranı" ifadeleri "kuvvetli hava akımları ile havadaki su miktarının tundra bitkilerinin yaşamını zorlaştıran etkenlerden olduğu sonucuna götürür.

(Cevap D)

19. Parçada Türkçenin kötüye gidişi (bozulma) ve bunda rol oynayan kişi ve kurumlardan (etkenler) söz ediliyor.

(Cevap C)

20. Parçada sanatçının zamanın sınavından geçerek geleceğe kalması anlatılmaktadır. Bu nedenle parçanın A seçeneğindeki soruyla başlaması gerekmektedir.

NOT

Bu tip sorular, parçanın giriş cümlesini belirleme sorularıdır. Giriş cümlesi, açıklanabilir ve örneklendirilebilir nitelikte olmalıdır. Parçanın başına getirilecek cümle "ancak, çünkü, hâlbuki" gibi bağlayıcı ifadeler içermez. Soruyu çözmek için özellikle boşluktan sonraki cümleye odaklanmak gerekir. Getirilen cümle, parçanın anlam bütünlüğüyle uyumlu olmalıdır.

(Cevap A)

21. Parçada gözünü kaybeden bir film yapımcısıdır. Bu, paragrafta yakalanması gereken en önemli ipucudur. Normalde başka bir meslek grubu olsaydı yine aynı şekilde gereksinim ve estetik kaygılar olacaktır. Fakat film yönetmeni işe olan yatkınlığından dolayı yeni fikrin ortaya çıkmasından sadece mesleki yatkınlığın etkili olduğu ileri sürülebilir. Ayrıca estetik kaygılar yalnızca protez gözün takılma kararında etkili olmuş, yeni fikirde değil. Mesleki yatkınlık ise dijital göz fikrinin ortaya çıkmasında etkili olmuştur.

(Cevap C)

22. Parçanın içerisinde cevabını bulabileceğimiz bu soruda kara yosunlarının her zaman kuzeyi göstermemesinin nedeni;

- I. kara yosunlarının nemli ve gölgelik her alanda yaşayabilmesi
- III. nem getiren rüzgârların farklı yönlerden esmesidir.

(Cevap E)

23. Parçada sözü edilen kitaptan seçilen örneklerde Çinli ailelerin uyguladıkları katı disiplinin olumsuz izlenimler uyandırsa da sonuç getirdiği anlatılmaktadır.

(Cevap B)

24. Parçada sözü edilen anne, sıkı disiplin kurallarını ısrarla uygulayan ve sonunda başarı elde edebilen yani değişmez kuralları olan, mükemmeliyetçi sıfatlarıyla nitelendirilebilir.

(Cevap C)

25. Parçada yer alan "Filmler demirden panjurlar gibidir." yarısında benzetme yapılmıştır. "Sinema ise" denilerek karşılaştırma yapılmıştır. Ayrıca parça bilgi vermeyi amaçladığı için "açıklama", hareketlerdeki çabukluk ve görüntülerin hızla değişmesi, insanın, gördüklerini yarım yamalak algılamasının gerekçesi olarak verilmiştir.

Parçada bir şeyin ne olduğunu, ne gibi özellik taşıdığını bildiren "tanımlamaya" yer verilmemiştir.

(Cevap C)

26. Parçayı okumadan önce "bilincin üzerine oturmak" sözünün anlamını düşünelim. Bir şey eğer bilincinizin üzerine oturduysa bilinciniz bundan nasıl etkilenir? Şöyle ki bilincin üzerine bir şey oturduysa o bilinç artık eski işlevini yerine getiremez. Zaten parçada da bunun üzerinde durulmuş ve "taşkın gibi" ifadesiyle de söz konusu söz desteklenmiştir.

(Cevap C)

27. – 30. soruların çözümünde aşağıdaki bilgiler kullanılacaktır.

Sıralama senaryosu sorularında tablo numaralandırmalara göre çizilmelidir.

1	2	3	4	5	6	7	8
X	(E)	Y	A	B	D	(Z)	(C)
			B	A	D		
			B	D	A		
			A	D	B		
			D	B	A		
			D	A	B		

- A, B ve D kişilerinin yan yana gelebileceği için X ve Y kişileri 1 ve 3 numaralı yerlere yazılabilir.
- B, D ve A kişileri ile 6 farklı ihtimal ortaya çıkar.
- C kişinin 8 numaralı yerde olduğu kesin bilgidir.
- E kişinin 2 numaralı yerde olduğu kesin bilgidir.

27. Tabloya bakıldığında E, Z ve C kişilerinin yerlerinin kesin olarak belli olduğu görülmektedir. Sorunun cevabı buna göre E ve C olmalıdır.

(Cevap D)

28. X kişinin 3 numaralı yerde olduğu biliniyorsa Y kişinin 1 numaralı yerde olduğu kesinlikle doğru olan bilgidir.

(Cevap C)

29. B'nin A ile B'nin arasında olduğu biliniyorsa 1. ve 5. ihtimallere bakılmalıdır. Bu durumda yeri kesinlikle belli olanlar; B, Z, C ve E'dir. 4 kişinin sırası kesin olarak bilinir.

(Cevap D)

30. B'nin A ve D'den daha sonraki bir sırada olduğu bilgisinden tabloda 4. ve 6. ihtimallere bakılması gerektiği sonucuna varılmalı ve buna göre her iki ihtimalde de B'nin 6. sırada olduğu kesindir. Kesinlikle yanlış olan B'nin 5. sırada olduğudur.

(Cevap C)

$$\begin{array}{rcl}
 37. & x + 3y - 5z = 6 \\
 & 2x + y - z = 2 \\
 + & 3x + 2y + 3z = 4 \\
 \hline
 & 6x + 6y - 3z = 12
 \end{array}$$

denklemleri 3 ile sadeleştirirsek $2x + 2y - z = 4$ olur.

2. denklemi (-) ile çarpıp bulduğumuz bu denklem ile taraf tarafa toplarsak;

$$\begin{array}{rcl}
 & 2x + 2y - z = 4 \\
 + & -2x - y + z = -2 \\
 \hline
 & y = 2 \text{ bulunur.}
 \end{array}$$

(Cevap E)

$$\begin{array}{l}
 38. \quad \frac{64^{x-2}}{256^{x+1}} = \frac{1}{16^{1+x}} \\
 \frac{(2^6)^{x-2}}{(2^8)^{x+1}} = \frac{1}{(2^4)^{1+x}} \Rightarrow \frac{2^{6x-12}}{2^{8x+8}} = \frac{1}{2^{4+4x}} \\
 2^{6x-12} \cdot 2^{4+4x} = 2^{8x+8} \\
 2^{10x-8} = 2^{8x+8} \\
 10x - 8 = 8x + 8 \\
 2x = 16 \\
 x = 8 \text{ bulunur.}
 \end{array}$$

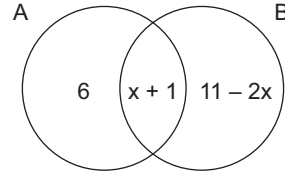
(Cevap A)

$$\begin{array}{l}
 39. \quad |x - y| = \left| \frac{(\sqrt{x} - \sqrt{y}) \cdot (\sqrt{x} + \sqrt{y})}{17} \right| = 17 \\
 |\sqrt{x} - \sqrt{y}| = 1
 \end{array}$$

$$\begin{array}{rcl}
 \sqrt{x} - \sqrt{y} = 1 & & \sqrt{x} - \sqrt{y} = -1 \\
 + \sqrt{x} + \sqrt{y} = 17 & & + \sqrt{x} + \sqrt{y} = 17 \\
 \hline
 2\sqrt{x} = 18 & & 2\sqrt{x} = 16 \\
 \sqrt{x} = 9 & & \sqrt{x} = 8 \\
 x = 81 & & x = 64
 \end{array}$$

$$81 + 64 = 145$$

(Cevap E)

$$A \cup B = 6 + x + 1 + 11 - 2x = 18 - x \text{ olur.}$$

Şimdi bileşim kümesinin en küçük değeri için x'i bulalım;

$$11 - 2x \geq 0 \Rightarrow 11 \geq 2x \Rightarrow \frac{11}{2} \geq x \Rightarrow x \leq 5,5$$

x'in en büyük değeri 5'tir. O halde

$$A \cup B = 18 - x = 18 - 5 = 13 \text{ olur.}$$

$A \cup B$ 'nin alt küme sayısı 2^{13} olarak bulunur.

(Cevap D)

$$\begin{array}{l}
 41. \quad f(g(k)) = 124 \\
 g(k) = 4 \cdot k + 1 \\
 f(g(k)) = 1(4k + 1) = (4k + 1)^3 - 1 = 124 \\
 (4k + 1)^3 = 125 \\
 4k + 1 = 5 \\
 4k = 4 \\
 k = 1
 \end{array}$$

(Cevap C)

42. 2025 Toplam kahve miktarı 100 olsun.

$$\text{Sıcak} \rightarrow 100 \cdot \frac{65}{100} = 65$$

$$\text{Soğuk} \rightarrow 100 - 65 = 35$$

$$\begin{array}{l}
 2026 \text{ sıcak kahve} \rightarrow \textcircled{13} 65 \cdot \frac{\textcircled{6} 127}{\textcircled{2} 100} = 78 \text{ olur.}
 \end{array}$$

$$2026 \text{ toplam kahve} \rightarrow 100 \cdot \frac{127}{100} = 127 \text{ olur.}$$

$$2026 \text{ soğuk kahve} \rightarrow 127 - 78 = 49$$

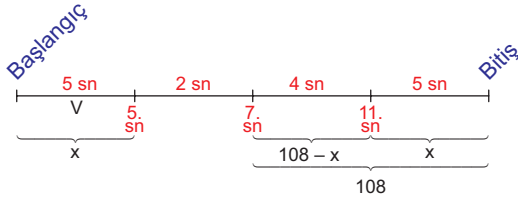
$$\textcircled{49} = \textcircled{35} \cdot \frac{?}{100} \Rightarrow ? = 140$$

O halde artış % 40 olmuştur.

(Cevap D)

43.

$$V = \frac{108}{4 + 5} = \frac{108}{9} = 12$$

Başlangıç ile bitiş arasındaki mesafe;

$$\text{Zaman} \cdot \text{hız} = (5 + 2 + 4 + 5) \cdot 12 = 16 \cdot 12 = 192 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

44.

1. Tahmin

$$\begin{array}{r} 21.00 \\ + 00.10 \\ \hline 21.10 \end{array} \quad \begin{array}{r} 21.00 \\ + 00.20 \\ \hline 21.20 \end{array}$$

(en erken) (en geç)

2. Tahmin

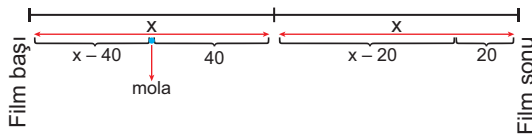
$$\begin{array}{r} 21.06 \\ + 00.10 \\ \hline 21.16 \end{array} \quad \begin{array}{r} 21.06 \\ + 00.20 \\ \hline 21.26 \end{array}$$

(en erken) (en geç)

Alt sınırların en büyüğü, üst sınırların en küçüğü alınır, Selin'in eve gelme saati 21.16 - 21.20 aralığı olur.

Bu aralıktaki saatlerin dakika bölümündeki sayılar toplamı; $16 + 17 + 18 + 19 + 20 = 90$ bulunur.

(Cevap D)

45. Filmin süresi $2x$ olsun

$$40 + x - 20 - (x - 40) = 20 + x - x + 40 = 60 \text{ dakika fazladır.}$$

(Cevap D)

46.

Anne	Baba	K. Çocuk	B. Çocuk
$5y - x$	$4x - y$	y	x

Baba ile anne arasındaki yaş farkı 2'dir. (Baba > anne)

$$4x - y - (5y - x) = 2$$

$$4x - y - 5y + x = 2$$

$$5x - 6y = 2$$

$$+ 6/ \quad x + y = 18$$

$$11x = 110$$

$$x = 10$$

$$y = 8$$

$$\text{Anne: } 5 \cdot 8 - 10 = 30$$

$$\text{Baba: } 4 \cdot 10 - 8 = + \frac{32}{62}$$

(Cevap B)

47.

Her vagon 2 ton taşıyor. 32 ton tahıl için $\frac{32}{2} = 16$ vagon gerekir.

8 vagondan sonra her vagon için hız 2 km düşüyorsa

$$60 - 8 \cdot 2 = 44 \text{ km/sa}$$

Tahılın fabrikaya ulaşma süresi;

$$\text{yol} = \text{hız} \cdot \text{zaman}$$

$$264 = 44 \cdot \text{zaman}$$

$$\text{zaman} = \frac{264}{44} = 6 \text{ saat olarak bulunur.}$$

(Cevap B)

48.

Öğrenci, III. deneme sınavından 91 aldıysa IV. denemede bir önceki denemeye göre artışın 2. olduğu verilmiş. Bu durumda IV. deneme puanı:

$$91 + 2 = 93 \text{ olur.}$$

(Cevap E)

49.

	12'li koli	20'li koli
	2x adet	x adet
Fiyat →	2x • 120	x • 210

$$\begin{aligned} \text{Toplam fiyat} &= 2x \cdot 120 + x \cdot 210 = 5400 \\ &= 240x + 210x = 5400 \\ 450x &= 5400 \\ x &= \frac{5400}{450} = 12 \end{aligned}$$

(Cevap C)

50. • 5 kişilik bir grup 3 ve 2 kişilik takıma

$$\frac{5}{3} \cdot \frac{2}{2} = 10 \text{ farklı şekilde ayrılabilceğinden } s(E) = 10 \text{ dur.}$$

• İstenen olaya İ diyelim

Emel ile Aslı'nın aynı takımında olduğu durumların sayısı

$$\begin{aligned} \{E, K, _ \} \{ _ , _ \} &\left(\frac{3}{1} \right) \cdot \left(\frac{2}{2} \right) = 3 \\ \{ _ , _ , _ \} \{ E, K \} &\left(\frac{3}{3} \right) = 1 \end{aligned}$$

3 + 1 = 4 olduğundan s(I) = 4 tür.

$$P(A) = \frac{s(I)}{s(E)} = \frac{4}{10} = \frac{2}{5} \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

51. A + B = 24

B + C = 48

C + Ö = 68

Ö + İ = 56

İ + A = 28

1. adım	2. adım
Ö + İ = 56	- / Ö - A = 28
+ - / İ + A = 28	+ C + Ö = 68
Ö - A = 28	A + C = 40
3. adım	4. adım
- / A + C = 40	B - A = 8
+ B + C = 48	+ A + B = 24
B - A = 8	2B = 32
	B = 16

B = 16 ⇒ A = 8, İ = 20, Ö = 36, C = 32

En Büyük Yaş - En Küçük Yaş = 36 - 8 = 28 bulunur.

(Cevap D)

52.

A) 27 = 3³ (Değil)

B) 40 = 2³ • 5 (Karesel asal)

C) 60 = 2² • 3 • 5 (Değil)

D) 81 = 3⁴ (Değil)

E) 90 = 2 • 3² • 5 (Değil)

(Cevap B)

53.

99 = 3² • 11

99 sayısı 3 ve 11 asal sayıları tarafından tam bölündüğünde en büyük iki basamaklı karesel sayıdır.

(Cevap E)

54.

	1	1	0	3
2				
0				
2				
1				

Tablo 1

	1	1	0	3
2				
0				
2				
1				

Tablo 2

Boyama işlemi 2 farklı şekilde yapılır.

(Cevap A)

55.

	1	1	0	3
2	X	Y	Y	Y
0	Y	Y	Y	Y
2	Y	Y	Y	Y
1	Y	Y	Y	Y

Tablo 1

2 farklı şekilde de K harfi kesinlikle kırmızı renge boyanır.

(Cevap C)

56.

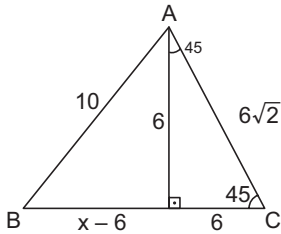
	1	1	0	3
2	X	Y	Y	Y
0	Y	Y	Y	Y
2	Y	Y	Y	Y
1	Y	Y	Y	Y

Tablo 1

Tablo 1'de x kutusunun altındaki kutu kırmızı renge boyanmıştır.

(Cevap C)

57.

$$100 = 6^2 + (x-6)^2$$

$$100 = 36 + x^2 - 12x + 36$$

$$x^2 - 12x - 28 = 0$$

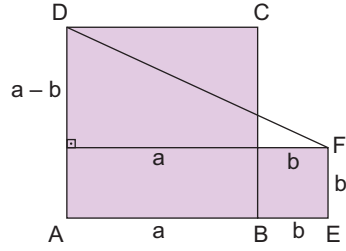
$$\begin{matrix} x & & 2 \\ x & & -14 \end{matrix}$$

$$(x+2)(x-14) = 0$$

$$x = 14 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

58.

$$|DF|^2 = (a-b)^2 + (a+b)^2$$

$$14^2 = a^2 - 2ab + b^2 + a^2 + 2ab + b^2$$

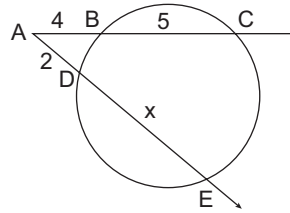
$$196 = 2a^2 + 2b^2$$

$$98 = a^2 + b^2$$

$$A(ABCD) + A(BEFC) = 98b^2 \text{ olur.}$$

(Cevap C)

59.

$$|AB| \cdot |AC| = |AC| \cdot |AE|$$

$$4 \cdot 9 = 2 \cdot (2 + x)$$

$$18 = 2 + x$$

$$x = 16 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

60. $A(X_1, Y_1)$ ve $B(X_2, Y_2)$ noktaları arası uzaklık:

$$\sqrt{(X_1 - X_2)^2 + (Y_1 - Y_2)^2} \text{ dir.}$$

$$|AB| = \sqrt{[a - (a+5)]^2 + [(3b-1) - (3b+3)]^2}$$

$$\sqrt{5^2 + (-4)^2}$$

$$\sqrt{25 + 16} = \sqrt{41} \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

1. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler İslamiyet öncesi Türk devletlerinde geçerli olan egemenlik sembol ve göstergeleri arasında yer almaktadır. Fakat hutbe okutmak İslami dönem ile ilgili olup Türk-İslam devletlerinde görülen hükümdarlık sembollerinden biridir.

(Cevap B)

2. Baba İshak İsyanı ya da Babai Ayaklanması 1240 yılında Anadolu Selçuklu Devleti döneminde çıkan ve Anadolu Türk tarihinde dini ve siyasi kapsamlı ilk ayaklanmadır. Bastırılmasına karşın Anadolu'nun doğusunda dirlik ve düzeni bozduğundan Moğolların işini kolaylaştırmış, Selçukluların zayıfladığını gören Moğolların saldırısıyla 1243 yılında Köseadağ Savaşı yapılmıştır. Dolayısıyla Baba İshak Ayaklanması, Anadolu'nun Moğol istilasına uğramasıyla ortaya çıkan değişimlerden birisi olmayıp Anadolu'nun Moğol istilasına uğramasına ortam hazırlayan etkenlerden birisi olmuştur.

PUAN KÜPÜ

Türkiye Selçuklu Devleti tarihindeki en büyük Türkmen ayaklanması olan Babailer İsyanı, II. Gıyaseddin Keyhüsrev'in ve veziri Sadettin Köpek'in Türkmenleri küstüren ve dışlayan uygulamaları sebebiyle meydana gelmiştir.

(Cevap E)

3. Metinde; optik bilimini matematiksel ve fiziksel bir disipline dönüştüren, karanlık oda ve ışığın kırılması gibi konularda ayrıntılı deneyler düzenleyen ve Kitâb el-Menâzır (Optik Hazinesi) adlı eserin müellifi olan İbn el-Heysem anlatılmaktadır. 12. yüzyıldan itibaren Batı bilim dünyasını (Kepler, Bacon, Descartes vb.) en çok etkileyen isimlerden biri olması, onu optik tarihinin en önemli figürü yapmıştır. Seçeneklerdeki Harezmi matematik, Birunî coğrafya ve astronomi, El-Cezerî sibernetik, Uluğ Bey ise astronomi alanındaki çalışmalarıyla öne çıkmaktadır.

(Cevap C)

4. Yıldırım Bayezid döneminde İstanbul ilk kez kuşatılmış, Anadolu Türk siyasal birliği ilk kez büyük ölçüde sağlanmıştır. Ayrıca kuruluş döneminin en geniş katılımlı Haçlı saldırısı olan Niğbolu Savaşı'nda büyük bir zafer kazanılmıştır (1396). Niğbolu başarısından sonra Mısır Kölemen sarayında bulunan Abbasi halifesi, Yıldırım Bayezid'e "Sultan-ı İklim-i Rum" sanını vermiştir. Bu savaşla Osmanlılar Bulgaristan'a kesin olarak yerleşmiştir.

(Cevap C)

5. Balkanlarda Osmanlı fetihleri yalnız kılıçla değil, genellikle "istimalet" denilen uzlaştırmacı bir siyaset takip edilerek gerçekleştirilmiştir. Bu gaye ile Osmanlı Devleti son derece geniş hoşgörü ve adaletle gayrimüslim halka can ve mal güvenliği ile dinlerinde serbestlik tanımış; özellikle köylüleri, eski feodal bağılıklarından ve angaryalardan azad etmiştir. Yerli Hristiyan ahalî, Osmanlı hakimiyetine yerleştikten sonra, düzenli bir devlet idaresinin koruyucu güvenliğine kavuşmuş, Osmanlı Devleti'ni bir kurtarıcı gibi benimseyerek mevcut yönetimleri tereddüt etmeden tercih etmiştir.

(Cevap B)

6. Türk tarihinde veraset sistemindeki belirsizlik (ülkenin hanedanın ortak malı sayılması), devletlerin taht kavgaları yüzünden parçalanmasına yol açan en temel sebeptir. Osmanlı Devleti, kardeş katlini meşrulaştırarak ve sonrasında ekberiyet (en yaşlı ve olgun olanın başa geçmesi) sistemini getirerek, iktidarın bölünmesini engellemiş ve "tek otorite" prensibini sağlamlaştırmıştır. Bu durum, Osmanlı'yı parçalanıp yıkılan önceki Türk devletlerinden ayıran en önemli özelliktir. Her ne kadar "şimşirlik" sistemi tecrübesiz padişahların yetişmesine yol açan olumsuz bir sonuç doğursa da, devletin 600 yıl boyunca bütünlüğünü korumasındaki temel amaç merkezî birliği muhafaza etmektir.

(Cevap C)

7. B, C, D ve E seçeneklerinde yer alan gelişmeler, hem yönetim hem de hukuk işlerinden sorumlu olan kadıların görevleri arasında bulunmaktadır. Ancak kadıların halka mesleki eğitim vermek gibi bir görevi olmayıp Osmanlı Devleti'nde mesleki eğitim loncalarda verilirdi.

(Cevap A)

10. Tanzimat Fermanı ile askerlik vatandaşlık görevi haline getirilmişken, gayrimüslim halkın bu karara tepki göstermesi üzerine, Islahat Fermanı ile bedelli askerlik uygulaması başlatılmış ve cizye vergisi kaldırılmıştır.

PUAN KÜPÜ

Tanzimat Fermanı, Osmanlı idari geleneğinde öteden beri uygulanan, tahta çıkan sultanlar tarafından ilan edilen ve "adaletnâme" adı verilen hatt-ı hümayunlar içinde değerlendirilebilir; ancak bu ferman geleneksel yapıyı kökten sarsacak yenilikler getirmekteydi. Müslim-gayrimüslim eşitliği, Yunan ve Sırp isyanlarıyla birlikte milliyetçi bir tutum sergileyen gayrimüslimlerin imparatorluktan ayrılmasını önlemek amacıyla ortaya atılan ve daha sonra sık sık vurgu yapılan bir Osmanlı milleti teşkil etmeyi hedefleyen önemli projenin ilk adımıydı.

(Cevap B)

8. Osmanlı saray teşkilatı incelendiğinde; Şehremini binaların bakımından, Emir-i âlem saltanat sancaklarından, Çavuşbaşı Divan teşrifatından ve Bostancılar ise bahçe/sahil güvenliğinden sorumludur. Ancak Çaşnigir başı, sarayın mutfak idaresinden ve iâşe alımından değil; saraydaki sofrta hizmetlerini yürütenlerin amiri olmaktan ve yemeklerin sunumundan sorumludur. Mutfak işlerinin genel idaresinden ve iâşe planlamasından sorumlu olan yönetici ise Matbah-ı amire emini'dir. Bu nedenle E seçeneğindeki eşleştirme hatalıdır.

(Cevap E)

9. Osmanlı ordusundaki askeri grupların görev tanımlamaları ile ilgili olarak A, C, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. Ancak B seçeneğinde verilen tanımlama Osmanlı ordusundaki akıncılar grubunun görevlerinden biridir. Silahtar, savaş sırasında padişahın çadırını koruyan askeri sınıftır.

(Cevap B)

11. Soruda verilen açıklamaya bakılarak A, B, C ve D seçeneklerine ulaşılabilir. Fakat eski uygulamaların sürdürüldüğü yargısına varılamaz. Çünkü soruda eski uygulama ve geleneklerin devam etmesinden değil, II. Mahmut'un Osmanlı Devleti'ne getirdiği yeni uygulamalardan söz edilmektedir.

(Cevap E)

12. Osmanlı Devleti I. Dünya Savaşı'nın başlarında tarafsızlığını ilan ettiğinde Almanya, Osmanlıları tarafsızlıktan ayırmak ve savaşa sokmak için zorlamada bulunmuştur. Bu amaçla 11 Ağustos 1914'te Akdeniz'den gelen Geoben (Yavuz) ve Breslau (Midilli) zırhlıları Çanakkale Boğazı'nı geçtiler. Gemiler Enver Paşa'nın izniyle İstanbul önlerine geldi. Osmanlılar, bu iki Alman gemisinin satın alındığını ilan ettiler. Gemilerin adları, gemicilerin giyim-kuşamları değiştirildi. Bu iki Alman savaş gemisi 27 Ekim 1914'te, Rusya'nın Karadeniz limanları Odesa ve Sivastopol'u bombaladı. Osmanlı Devleti böylece I. Dünya Savaşı'na girmiş oldu.

(Cevap B)

13. Dağınık ve yerel güçlerin birleştirilmesi, yönetimin tek merkezden (Temsil Heyeti) yapılmasını sağlar. Bu durum direnişin koordinasyonunu artırır ve enerjinin bölünmesini engelleyerek topyekûn bir hareket kabiliyeti kazandırır.

(Cevap C)

14. Temsil Heyeti, İstanbul Hükümeti'ne bağlı makamlardan İstanbul'la olan tüm ilişkilerini kesmelerini isterken, kendi güç ve etkinliğini artırmayı hedeflemiş, İstanbul Hükümeti'ni yürütmede etkisiz kılarak Anadolu'da tek yönetim makamının kendisi olduğunu göstermek istemiştir.

(Cevap D)

15. Paris Barış Konferansı'nda Osmanlı topraklarının paylaşımı konusunun bir soruna dönüşmesinde, Osmanlı topraklarının stratejik öneme sahip olması ve bu yönde İtilaf devletlerinin Osmanlı azınlıklarını kendi çıkarları doğrultusunda kullanarak Osmanlıyı parçalamak istemesi, ayrıca gizli antlaşmalarla İtalya'ya bırakılan İzmir ve çevresinin Yunanistan'a bırakılması kararının gündeme gelmesi etkili olmuştur.

(Cevap A)

16. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen gelişmeler, II. İnönü Savaşı öncesinde gerçekleşmiş olup I. İnönü Savaşı'nın sonuçlarıdır. Fakat Maarif Kongresi Kütahya-Eskişehir Savaşlarının en zor günlerinde, Sakarya Meydan Muharebesi öncesinde toplanmıştır ve II. İnönü Savaşı sonrasında yaşanan gelişmelerden biridir.

NOT

Kütahya-Eskişehir Savaşları sırasında Yunanlılarla çok ciddi çarpışmaların olduğu dönemlerde Mustafa Kemal Ankara'da bir eğitim kongresinin (Maarif Kongresi) toplanmasını istemiş ve böylece eğitime bağımsızlık kadar önem verdiğini göstermiştir.

(Cevap E)

17. II. İnönü Zaferi ve Yunanlıların mağlubiyeti Batı Cephesi Komutanı İsmet Paşa tarafından 1 Nisan 1921'de TBMM Başkanı Mustafa Kemal Paşa'ya telgrafla duyurulmuş, "Düşman, binlerce ölüsüyle doldurduğu savaş meydanını silahlarımıza bırakmıştır." diye çekilen telgrafta Mustafa Kemal Paşa cevaben "Siz orada yalnız düşmanı değil milletin makus talihini de yendiniz. İstila altındaki topraklarımızla beraber bütün vatan, bugün en ücra köşelerine kadar zaferinizi kutluyor." diye yazmıştır.

(Cevap C)

19. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler, Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın getirdiği sonuçlar arasında yer almaktadır. Ancak Kurtuluş Savaşı sonucunda Misakımilli sınırları tam olarak gerçekleştirilememiş, Lozan Barış Görüşmelerinde Musul, Hatay ve Boğazlar konularında Türkiye aleyhine kararlar alınmıştır.

PUAN KÜPÜ

Mudanya Ateşkes Antlaşması ile, İstanbul'un yönetimini TBMM hükûmetine bırakan İtilaf devletleri, Osmanlı Devleti'nin hukuksal varlığının sona erdiğini kabul etmiştir.

(Cevap D)

20. Hindistan Müslümanları liderlerinden Ağa Han ve Emir Ali'nin hilafetin kaldırılmasına karşı ortak imza ile kaleme aldığı ve İsmet Paşa'ya gönderdiği bu mektup, Türkiye'nin iç işlerine karıştıklarını, dolayısıyla her milletin bağımsızlığına saygılı olma ve her ulusun kendi geleceğini belirleme hakkına sahip olması ilkelerine ters düştüklerini göstermektedir.

(Cevap E)

18. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen gelişmeler, TBMM'nin kazandığı askeri başarıların ardından elde ettiği siyasi ve diplomatik başarılarla örnek olarak gösterilebilir. Ancak Tekalif-i Milliye Emirleri bu başarılarla örnek olarak gösterilemez. Tekalif-i Milliye Emirleri ordunun ihtiyaçlarını karşılamak üzere Kütahya-Eskişehir yenilgisinin ardından Başkomutan Mustafa Kemal tarafından yayımlanmıştır.

(Cevap E)

21. Birbirinden bağımsız ve farklı müfredatlara sahip okullar, toplumda farklı zihniyet, kültür ve ideale sahip (örneğin medreseden ümmetçi, modern okuldan batıcı) öğrencilerin yetişmesine neden oluyordu. Bütün okulların Maarif Vekâletine bağlanarak mektep-medrese ikiliğine son verilmesi, toplumdaki bu kültürel ve zihinsel bölünmüşlüğü (kültürel çatışmayı) bitirmeyi amaçlamıştır. Bu süreçte azınlık ve yabancı okulları kapatılmamış, devlet denetimi altına alınmıştır.

(Cevap B)

22. Türk dilinin yabancı dillerin boyunduruğundan kurtarılacak ulusallaştırılması, yabancı okullar da dahil tüm okulların Milli Eğitim Bakanlığı'na denetlenmesi ve Türk denizlerinde ticaret yapma hakkının T.C. vatandaşlarına bırakılmasını öngören Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması ulusal bağımsızlığın sağlanmasına yönelik gelişmelerdir. Miladi Takvimin kabulü batıyla ilişkilerin kolaylaştırılması, aşar vergisinin kaldırılması da köylünün refah seviyesinin artırılmasına yönelik çalışmalardır.

(Cevap A)

23. Soruda verilen açıklamaya bakılarak, Misak-ı İktisadi ile, milli bir ekonomi oluşturarak ekonomik kalkınmanın sağlanması ve dolayısıyla da ekonomik bağımsızlığa kavuşulmasının amaçlandığı yargılarına ulaşılabilir. Verilen bilginin ham madde ve pazar yarışına girme ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

NOT

Misak-ı İktisadi esasları, Lozan Görüşmeleri kesintiye uğradığı dönemde 17 Şubat - 4 Mart 1923 tarihleri arasında İzmir İktisat Kongresi'nde alınmış olup bu kararlar ile, Yeni Türk Devleti'nin ekonomik yönden de tam bağımsız bir devlet olacağına dair yemin edilmiştir.

(Cevap B)

24. Montrö Boğazlar Sözleşmesi (1936) ile Boğazlar üzerinde kesin Türk egemenliğinin sağlanması, 1939 yılında Hattay'ın anavatana katılması ve Türkiye'nin "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesi doğrultusunda oluşturulan Balkan Antantı (1934) ve Sadabat Paktı (1937) gibi uluslararası oluşumların içerisinde yer alması İki Savaş Arası Dönem'de elde ettiği dış politik kazanımlar arasında yer almaktadır.

(Cevap A)

25. Truman Doktrini, 1947 yılında ABD Başkanı Harry Truman tarafından Sovyet tehdidine karşı hazırlanmış plandır. Truman Doktrini, ABD'nin uluslararası politikasının değiştiğini ve Sovyet karşıtlığının bu yeni politikada temel esas olduğunu ilan etmiştir. Bu doktrin ile ABD "komünizm tehdidi" altındaki devletlere mali ve askeri yardım yapacağını açıklamıştır.

(Cevap A)

26. Türkiye'nin Kore Savaşı sırasında Güney Kore'ye 4.500 kişilik bir askeri kuvvet göndermesi ve Türk askerlerinin Kore Savaşı'nda gösterdiği büyük başarılar, diğer taraftan SSCB'nin coğrafi olarak çevrelenmek istenmesi ve bu yönde NATO'nun güney kanadının güçlendirilmeye çalışılması, Türkiye'nin 1952 yılında NATO'ya alınmasında etkili olmuştur.

(Cevap E)

27. Atatürk'ün son başbakanı, ilk sivil cumhurbaşkanımız Celal Bayar, 12 Ocak 1920'de toplanan son Osmanlı Mebusan Meclisi'ne Saruhan Sancağı milletvekili olarak katıldı. Türk Ulusal Mücadelesinin başlaması ile birlikte Anadolu'ya geçerek "Galip Hoca" namı ile özellikle Bursa ve dolaylarında halkı düşmana karşı teşkilatlandırdı. 1920 yılında Bursa milletvekili olarak Büyük Millet Meclisi'ne katılan Bayar, aynı tarihte İktisat Bakanlığı'na vekalet etti. Fakat hiçbir zaman TBMM Başkanlığı görevinde bulunmadı.

(Cevap D)

28. Matematik Konum: Dünya üzerindeki bir alanın Ekvator'a ve Başlangıç Meridyeni'ne (Greenwich) göre konumunu ifade eder. Bir alanın matematik konumu belirlenirken o alanı sınırlandıran paralel ve meridyen değerleri kullanılır. Örneğin Türkiye: 36° kuzey enlemi ile 42° kuzey enlemi arasında ve 26° doğu boylamı ile 45° doğu boylamı arasında yer alır.

PUAN KÜPÜ

Özel Konum: Dünya üzerindeki bir yerin kıtalara, denizlere, boğaz ve kanallara, ülkelere, yer şekillerine, yer altı ve yer üstü zenginliklerine göre belirlenen konumudur. Türkiye'nin özel konumu; iklim özellikleri, bitki örtüsü, tarım ürünleri, ekonomik faaliyetler, ulaşım, nüfus ve yerleşme özellikleri, jeopolitik ve jeostratejik özellikler gibi unsurlar üzerinde etkilidir.

Buna göre: "gündüz süresinin uzunluğu" üzerinde yalnızca matematik konum etkilidir. Diğerlerinde her iki konum şartları birlikte etkili olur.

(Cevap E)

29. Türkiye'de nüfus artışının sonuçları arasında demografik yatırımlara olan ihtiyacın artması olumlu bir sonuç olarak gösterilemez. Demografik yatırımlar artan nüfusa bağlı olarak ortaya çıkan eğitim, sağlık vb. alanlardaki ihtiyacı karşılamak için yapılan yatırımlardır ve büyük maliyet gerektirirler.

(Cevap C)

30. Çanakkale açıklarındaki Bozcaada Ege Denizi'nde bulunur. Aşağıda ise Marmara Denizi'nde yer alan adalar listelenmiştir;

İstanbul iline bağlı adalar

- Kınalıada, Heybeli, Burgaz, Kaşık Adası, Büyükkada, Sedef Adası, Balıkçı Adası veya Tavşan Adası, Sivriada, Yassıada, Tuzla Hayırsızada, Tuzla Şemsiye Adası, Tuzla Fener Adası, Tuzla İncir Adası (Rahmi Koç Adası), Bostancı Çöken Ada (Batık)

Bursa iline bağlı adalar

- İmrallı Adası, Balıkesir iline Bağlı Adalar, Marmara Adası, Avşa Adası, Ekinlik Adası, Koyun Adası, Mamalı, Paşalimanı Adası, Kuş Adası, Yerada, Fener Adası

(Cevap B)

31. Ülkemizde ekonomi başta olmak üzere çeşitli nedenlere bağlı olarak meydana gelen göçler, genellikle sanayi faaliyetlerinin yoğunlaştığı şehirlere doğru gerçekleşir. Ayrıca şehirlerin insanlara yönelik eğitim, sağlık, sosyal, kültürel vb. ihtiyaçlara cevap verebilecek kapasitede olması yaşanan bu göç yoğunluğunda önemli bir etkidir. Ancak özellikle göç alan şehirlerde birincil yani tarım ve hayvancılık gibi ekonomik faaliyetlerin yoğun olduğu söylenemez.

(Cevap C)

32. Dünya'nın Yedi Harikası, Antik Dünya'nın Yedi Harikası olarak da ifade edilmektedir. Bu kavram ilk kez MÖ beşinci yüzyılda, tarihçi Herodot tarafından ileri sürülmüştür. Bu varlıklardan Kral Mausollas'un Mezarı ve Artemis Tapınağı Türkiye'de, diğerleri Yunanistan, Irak ve Mısır'ın sınırları içinde bulunmaktadır.

Kral Mausollas'un Mezarı;

- Halikarnas Mozolesi olarak da bilinen ve Kral Mausollas için yapılmış olan bu mezar, Muğla'nın Bodrum ilçesinde inşa edilmişti. Eser, mermerden yapılmış mezar odası ve lahitten oluşmaktaydı. Yüksekliği 45 metre olan Mausollas'ın dört tarafında, her birini farklı heykeltıraşın yaptığı heykeller bulunmaktaydı. Millattan önce 350 yılında tamamlanmış olan yapının taşları MS 15. Yüzyılda Bodrum Kalesi'nin yapımında kullanılmıştır.

Artemis Tapınağı;

- Artemis Tapınağı, İzmir ilinin Selçuk ilçesi sınırları içinde yer alan Efes Antik Kenti'nde yer almaktadır. Milattan önce 550 yıllarında tanrıça Artemis için yapılmıştır. Mermerden yapılmış olan heykel yok olmuş, günümüzde yalnızca birkaç parçası kalmıştır.

(Cevap C)

33. Haritada demir madenine ait rezervlerin dağılışı gösterilmiştir. Demir, demir-çelik sanayisinin ham maddesi ve tüm metaller içinde en çok kullanılanıdır. Türkiye'nin toplam demir cevheri rezervi, yaklaşık 960 milyon ton olup bunun yaklaşık 122 milyon tonu ekonomik olarak işletilebilir durumdadır. Ülke genelinde işletilen orta büyüklükteki başlıca demir yatakları; Divriği (Sivas), Hasançelebi (Malatya), Avnik (Bingöl), Feke-Mansurlu (Adana) ve Kesikköprü'de (Kırıkkale) bulunmaktadır.

(Cevap E)

34. Türkiye'de ormanlarının dağılışı;

- Karadeniz; % 24,18
- Akdeniz; % 24,9
- Ege; % 16,75
- Marmara; % 12,76
- Doğu Anadolu; % 10,83
- İç Anadolu; % 7,54
- Güneydoğu; % 3,02'dir.

Buna göre, orman alanları bakımından en fakir olan Güneydoğu Anadolu'da kağıt ve kereste fabrikalarının kurulması beklenemez.

(Cevap D)

35. Türkiye demir yolu ulaşımının tarihsel seyri içinde, ilk kez demir yolu ulaşımına 23 Eylül 1856 yılında 130 km'lik İzmir-Aydın demir yolu hattının açılması ile başlamıştır. Osmanlı Dönemi'nde yapılan toplam 8.619 km uzunluğundaki demir yolu hattının 4136 km'lik bölümü, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde kalmıştır.

(Cevap A)

36. Bakü-Tiflis-Ceyhan Petrol Boru Hattı, Hazar Denizi havzasındaki zengin enerji kaynaklarını doğrudan uluslararası pazarlara bağlayan "Doğu-Batı Enerji Koridoru"nun en hayati parçasını oluşturmaktadır. Ceyhan terminali vasıtasıyla Kafkasya ve Orta Asya petrolünün dünyaya açılması, Türkiye'yi küresel enerji güvenliği denkleminde vazgeçilmez bir stratejik aktör haline getirmiştir. Bu devasa yatırım, sadece ekonomik bir getiri sağlamakla kalmayıp aynı zamanda bölgedeki enerji arz güvenliğini tesis ederek Türkiye'nin jeopolitik ağırlığını Batılı müttefikleri nezdinde de artırmaktadır. Projenin yalnızca "iç enerji ihtiyacını karşılamaya yönelik yerel bir proje" olduğunu savunmak, terminalin uluslararası boyutunu ve transit özelliğini tamamen göz ardı eden yanlış bir yaklaşımdır. Bu nedenle projenin stratejik etkilerini kapsayan birinci ve ikinci öncüller doğrudur.

(Cevap D)

37. Hayvansal üretimin daha verimli hâle gelebilmesi için mera hayvancılığından ahır hayvancılığına geçilmelidir. Meralarda otlatılan hayvanların ahır veya ağıllarda kaba yemle beslenmesine mera (otlak) hayvancılığı denir. Ahırlarda genellikle yapay yemlerin kullanılmasıyla yürütülen hayvancılık faaliyetine de besi hayvancılığı denir. Son yıllarda besi hayvancılığının gelişmesine yönelik adımlar atıldığı görülmektedir. Ancak besi ve ahır hayvancılığının maliyeti daha az değil; tam tersine daha fazladır.

(Cevap C)

38. Haritada numaralandırılan yerler Türkiye'de farklı iklim özelliklerine sahip alanlardır. Bu yüzden söz konusu yerlerin bitki örtüleri benzerdir demek yanlış olur.

(Cevap D)

39. Türkiye, genç oluşumlu ve tektonik olarak aktif (kırıklı fay hatlarına sahip) bir ülke olduğu için yer altı sıcak suları bakımından çok zengindir. Özellikle Batı Anadolu'daki çöküntü alanları (grabenler), sıcak su buharından elektrik üreten "Jeotermal" santrallerin merkezidir. Denizli-Sarayköy ve Aydın-Germencik bu alandaki ilk ve en büyük santrallerimizdir. Linyit de bu yörelerde (örneğin Muğla-Yatağan, Manisa-Soma) çıkarılır ancak linyit yenilenebilir bir kaynak değildir ve iklimden bağımsız olsa da seracılık/ısıtmada birincil sıcak su kaynağı olarak kullanılmaz. Fay hattı-sıcak su ilişkisini kuramayan öğrenciler için linyit güçlü bir çeldiricidir.

(Cevap B)

40. Göl bakımından zengin bir ülke olmayan Türkiye'de göllerin ülke içindeki dağılışı da dengeli değildir. Bazı alanlarda göl sayısı fazla iken bazı alanlarda ise hiç doğal göl bulunmamaktadır. Van Gölü çevresi, Tuz Gölü çevresi, Goller Yöresi (Eğirdir, Burdur, Beyşehir, Acıgöl vb.) ve Marmara Denizi'nin güneyinde (Sapanca, İzmit, Ulubat, Manyas vb.) göllerin sayıca daha fazla olduğu görülmektedir. Ancak ortalama yükseltinin artmasına bağlı olarak göllerin yükseklikleri, batıdan doğuya doğru genellikle artar. Örneğin Ege denizi kıyısında yer alan Çamiçi (Bafa) Gölü 2 metre, Nemrut Volkanik Dağı üzerinde bulunan Nemrut Gölü ise 2247 metre yüksekliğe sahiptir. Anadolu'nun oluşumu sırasında tektonik hareketler sonucu meydana gelmiş çanakların bir kısmına suların dolmasıyla tektonik göller oluşmuştur (örneğin Tuz Gölü). Ancak bütün göllerin bu şekilde oluştuğu söylenemez.

(Cevap D)

41. Soruda geçen öğrencilerden;

Ayşen; maden kömürüne bağlı açıklamasına göre Zonguldak'ta,

Melih; Akdeniz Bölgesi ve demir-çelik sanayisi açıklamasına göre İskenderun'da,

Emre; Ege kıyısında bulunan rafineri açıklamasına göre Aliağa (İzmir)'da

Burak; Türkiye'nin ham maddeye yakın olan rafineri açıklamasına göre Batman'da yaşamaktadırlar.

Ancak bu öğrencilerin hiçbiri Sinop kenti ile ilgili bilgi vermemiştir.

(Cevap E)

42. Yayla, genellikle ilkbahar ve yaz mevsimlerinde yüksek kesimlerdeki gür ot topluluklarından hayvancılık faaliyetlerinde yararlanmak amacıyla oluşturulan geçici yerleşmelerdir. Toroslar ve Kuzey Anadolu Dağları ile Doğu ve İç Anadolu'da yaygın olan bu yerleşmeler, son yıllarda turizm amaçlı olarak da kullanılmaktadır. Ülkemizde Kuzey Anadolu (II ve III nolu alan) ve Toros Dağları (IV ve V nolu alan), yayla turizminin en yaygın olduğu yerlerdir. Ancak Ergene Ovası (I nolu alan) ortalama yükseltisi az olduğundan bu faaliyete uygun değildir.

(Cevap A)

43. • **Birleşmiş Milletler (BM)**, İkinci Dünya Savaşı'nı kazanan devletlerin önderliğinde savaş sonrası çıkabilecek anlaşmazlıkları çözmek amacıyla kurulmuştur. Türkiye, 24 Ekim 1945 tarihinde 51 ülkenin onayı ile kurulan BM'nin kurucu üyelerindendir.
- **Gelişen Sekiz Ülke (D-8)**; üye ülkeler arasındaki ekonomik ve ticari iş birliğini ön planda tutarak gelişmekte olan ülkelerin dünya ekonomisindeki konumunu iyileştirmeyi amaçlayan bir kuruluştur. Türkiye'nin öncülüğünde, 15 Haziran 1997'de İstanbul'da kurulmuştur. D-8 üyesi ülkelerin aynı zamanda İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) üyeliği bulunmaktadır.
- **Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT)**; 8 Aralık 1991 tarihinde Rusya Federasyonu, Beyaz Rusya ve Ukrayna arasında yapılan anlaşma ile oluşturulmuş bölgesel bir örgüttür. Türkiye bu örgüte üye değildir.
- **Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)**, 25 Haziran 1992 tarihinde Türkiye'nin öncülüğünde kurulan ekonomik ve bölgesel bir örgüttür.
- **Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)**, 1949 yılında Sovyetler Birliği'ne karşı Avrupa'nın güvenliğini sağlamak için ABD öncülüğünde 12 devletin katılımıyla kurulan askerî bir örgüttür. Türkiye, Kore Savaşı'nda kazandığı başarılar sayesinde 1952 yılında NATO'ya üye olmuştur.

(Cevap E)

44. Özellikleri verilen kalkınma projesi Doğu Karadeniz Projesi'dir (DOKAP). Bölgede dağların kıyıya paralel uzanması, engebenin aşırı olması ve yayla kültürünün bulunması ekoturizm ile alternatif tarım için çok elverişli bir zemin sunar. Doğu Karadeniz bölgesi her mevsim düzenli yağış alan, Türkiye'de yaz kuraklığının belirgin olarak yaşanmadığı tek coğrafi sahadır. Dolayısıyla bu bölgede kuraklığa karşı devasa tarımsal sulama projeleri ve yatırımları inşaatmenin hiçbir rasyonel dayanağı bulunmamaktadır.

(Cevap E)

45. Çanakkale'den İzmit'e yolculuk yaparken Güney Marmara'da yer alan Erdek, Bandırma ve Gemlik körfezlerini sırasıyla geçmiş olur. Erdek Körfezi Bandırma Yarımadası'nın batısında yer alır. Bandırma Körfezi ise bu yarımadasının doğusunda yer alır.

(Cevap B)

46. İlk kez halkoylamasına 1961 Anayasası'nın yürürlüğe girmesi sırasında gidilmiştir. Atatürk döneminde seçimler için halk sandığa gitmiştir, ancak bu bir seçimdir halkoylaması değildir.

(Cevap A)

47. Yasal mirasçılar 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 495-501. maddelerinde düzenlenmiştir. Miras hukukuna göre yasal mirasçılar; kan hısımları, eş, devlet ve evlatlıktır. Kayın hısımları ise yasal mirasçı değildir.

(Cevap D)

48. 1982 Anayasası'nın 37. maddesine göre, kanuni hakim güvencesi gereği olarak hiç kimse tabi olduğu mahkemeden başka bir merci önüne çıkarılamaz. Kanuni hakim güvencesi, bir uyuşmazlığı yargılayacak olan mahkemenin, söz konusu uyuşmazlık doğmadan önce kanunen belli olmasıdır.

(Cevap B)

49. 1982 Anayasası'nda "yargı" ya ilişkin B, C, D ve E seçeneklerinde verilenler doğrudur. Fakat, 1982 Anayasası'nın 154. maddesine göre, adliye mahkemelerince verilen ve kanunun başka bir adli yargı merciine bırakmadığı karar ve hükümlerin son inceleme mercii Yargıtay'dır. Kanunla gösterilen belli davalara da ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar. Yine 1982 Anayasası'nın 155. maddesine göre, kanunla gösterilen belli (idari) davalara ilk ve son derece mahkemesi olarak bakan mahkeme Danıştay'dır.

(Cevap A)

50. 1982 Anayasası'nın 79. maddesine göre A, C, D ve E şıkları Yüksek Seçim Kurulu ile ilgili doğru ifadelerdir. B şıkkı ise yanlıştır. Yüksek Seçim Kurulu üyelerinin altısını Yargıtay, beşini Danıştay Genel Kurulu 6 yıllığına seçer.

(Cevap B)

51. 1982 Anayasası'na göre A, B, C ve D seçeneklerinde yer alanlar TBMM'nin görev ve yetkilerindendir. Fakat 2018 yılında yürürlüğü giren anayasa değişiklikleri ile Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmiştir. Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminde yürütme aynı Cumhurbaşkanı tarafından halk tarafından seçilmektedir. Bakanlar da Cumhurbaşkanı tarafından atanmaktadır. Bundan dolayı bakanların güvensizlik oyu ile görevden alınması gibi bir durum söz konusu değildir.

(Cevap E)

52. Millî Güvenlik Kurulu 1982 Anayasası'nın 118. maddesinde düzenlenmiştir. Millî Güvenlik Kurulu; Devletin millî güvenlik siyasetinin tayini, tespiti ve uygulanması ile ilgili alınan tavsiye kararları ve gerekli koordinasyonun sağlanması konusundaki görüşlerini Cumhurbaşkanına bildirir. Kurulun, Devletin varlığı ve bağımsızlığı, ülkenin bütünlüğü ve bölünmezliği, toplumun huzur ve güvenliğinin korunması hususunda alınmasını zorunlu gördüğü tedbirlere ait kararlar Cumhurbaşkanınca değerlendirilir. Millî Güvenlik Kurulunun gündemi; Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının önerileri dikkate alınarak Cumhurbaşkanınca düzenlenir.

(Cevap D)

53. Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler 1982 Anayasası'nın 41.-65. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Buna göre, Sendika kurma hakkı 1982 Anayasası'nın 51. maddesinde yer alır ve sosyal ve ekonomik haklar ve ödevler arasındadır.

Yerleşme ve seyahat hürriyeti 1982 Anayasası'nın 23. maddesinde düzenlenmiştir; Kişinin Hakları ve Ödevleri arasında yer alır.

Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı 1982 Anayasası'nın 34. maddesinde düzenlenmiştir; Kişinin Hakları ve Ödevleri arasında yer alır.

Haberleşme hürriyeti 1982 Anayasası'nın 22. maddesinde düzenlenmiştir; Kişinin Hakları ve Ödevleri arasında yer alır.

Hak arama hürriyeti 1982 Anayasası'nın 36. maddesinde düzenlenmiştir; Kişinin Hakları ve Ödevleri arasında yer alır.

(Cevap A)

54. 1982 Anayasası'nın 160. maddesine göre, Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştay'ın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idarî yargı yoluna başvurulamaz.

(Cevap C)

55. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre devlet memurlarının genel hakları şunlardır:

- Genel Haklar Uygulamayı isteme hakkı (Madde 17)
- Güvenlik (Madde 18)
- Emeklilik (Madde 19)
- Çekilme (Madde 20)
- Müracaat, şikayet ve dava açma (Madde 21)
- Sendika kurma (Madde 22)
- İzin (Madde 23)
- Kovuşturma ve yargılama (Madde 24)
- İsnat ve iftiralara karşı koruma (Madde 25)

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 27. maddesine göre, devlet memurlarının greve karar vermeleri, grev terip etmeleri yasaktır.

(Cevap A)

56. 2015 yılında Aziz Sancar, Paul Modrich ve Tomas Lindahl Nobel Kimya Ödülü'nü DNA onarımının mekanik çalışmalarından dolayı almıştır. "Protein yapı tahmininden dolayı John M. Jumper ve Demis Hassabis 2024 yılı Nobel Kimya Ödülü'ne layık görülmüştür. Diğer eşleştirmeler doğrudur.

(Cevap A)

57. "Kelile" ve "Dimne" iki çakalın adıdır.

(Cevap D)

58. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen eşleştirmeler doğrudur. Fakat B seçeneğindeki eşleştirme yanlıştır. Çünkü Mona Rosa şiiri Sezai KARAKOÇ'a aittir.

(Cevap B)

59. TÜBİTAK ULAKBİM'in geliştirdiği açık kaynak kodlu işletim sistemi PARDUS'tur.

(Cevap C)

60. Görseldeki Kurtarıcı İsa Heykeli Brezilya'nın Rio de Janeiro şehrinde Corcovado Dağı üzerinde yer almaktadır. 2007 yılında Dünyanın Yeni Yedi Harikası'ndan biri olarak seçilmiştir.

(Cevap A)

ÇIKMAMIŞ SORULAR SERİSİ

GENEL YETENEK

GENEL KÜLTÜR

KPSS

Deneme Sınavı

Tarih:/...../.....

Adı-Soyadı: Doğru:

Kurumu : Yanlış :

İmza : Net :

1. Kalıplaşmamış söz grubu dediğimiz bu tür ifadeleri zihnimizde anlamlandırırken mutlaka verilen sözü parçadaki anlam bağlamıyla düşünmeliyiz.

Parçadaki “zamanın geri sarması” ifadesi “geçmişe gitmek” düşüncesini akla getirmektedir. Dolayısıyla altı çizili sözle anlatılmak istenen de “geçmiş hatırlatan görüntülerle karşılaşıldığı”dır.

(Cevap B)

2. Parçanın giriş cümlesinde, ölçülebilir nesnelere dayanan geleneksel madde anlayışının yeni fizikle birlikte değişime uğradığı, dolayısıyla bu kesinliğin “sarsılmaya” başladığı ifade edilmektedir. Metnin devamında evrenin salt mekanik bir yapı olmadığı vurgulanarak cisimsel varlığın yerini soyut ve dinamik bir kavrama bıraktığına işaret edilmiştir. Klasik mekaniğin ötesine geçen bu yeni fizik yaklaşımında, cisimsel olmayan ve sürekli dönüşümü barındıran temel unsur “enerji” kavramıdır. Bu bağlamda, birinci boşluğa “sarsılmaya”, ikinci boşluğa ise “enerjiyle” sözcüklerinin getirilmesi parçanın anlamsal ve mantıksal bütünlüğünü kusursuz biçimde sağlamaktadır.

(Cevap A)

3. Cümlede geçen “... takma adıyla yazdığı özgün *Mayk Hammer* hikâyeleri...” ifadesine dayanarak bu cümleden çıkaracağımız kesin yargı D seçeneğinde verilen “Kemal Tahir’in yazdığı *Mayk Hammer* hikâyeleri çeviri değil orijinaldir.” cümlesidir. Çünkü “özgün *Mayk Hammer* hikâyeleri”, hikâyelerin başka bir dilden çevrilmediğini, doğrudan Kemal Tahir tarafından yazıldığını kesin biçimde ortaya koyuyor.

(Cevap D)

4. Değerlendirme; yazarın kendi düşüncesini katması, verilen bilgi hakkında yorum yapmasıdır. I, III, IV, V numaralı cümlelerde yazar öznel ifadeler kullanmış ve verilen açıklamaların adına kendi fikrini de sunarak değerlendirme yapmıştır.

II numaralı cümlede bir değerlendirme söz konusu değildir. Kundera’nın kim olduğu hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca nesnel bir ifadedir. Değerlendirme yapılmış cümleler öznel ifadelerdir.

(Cevap B)

5. D seçeneğindeki “çevrimiçi” sözü yanlış yazılmıştır. Bu sözün doğru yazımı “çevrim içi” şeklindedir. Diğer sözcüklerin yazımında yanlışlık yoktur.

(Cevap D)

6. Cümlede özel olarak vurgulanması gereken öğelerden sonra virgül (,) konur. Buna göre, A seçeneğindeki iki nokta (:) yerinde kullanılmamıştır. Burada iki nokta yerine virgül kullanılmalıdır. Diğer seçeneklerdeki noktalama işaretlerinde bir yanlışlık yoktur.

(Cevap A)

7. Cümledeki sözcükler ses olayları bakımından incelendiğinde; “şehir-i” sözcüğündeki “i” ünlüsü ile “kayıp” sözcüğünün yardımcı eylemle birleşirken “ı” ünlüsü düşerek ünlü düşmesi (A) gerçekleşmiştir. “Kayıp-etmek” (p > b ve t > d), “büyüdük-ü” (k > ğ), “kop-tuk-u” (k > ğ) ve “his-et-en” (t > d) sözcüklerinde ünsüz yumuşaması (B) görülmektedir. “Süreç-de” (d > t) ve “kop-duk-u” (d > t) sözcüklerinde ünsüzlerin sertleşmesiyle ünsüz benzeşmesi (C) meydana gelmiştir. “Kana-yor-du” sözcüğündeki geniş ünlü (a), “-yor” ekinin daraltıcı etkisiyle daralarak (ı) sesine dönüşmüş ve ünlü daralması (E) oluşmuştur. Cümlede, genellikle “k” ünsüzüyle biten sözcüklerin ek alırken bu ünsüzünü kaybetmesi durumu olan ünsüz düşmesine örnek yoktur. (Ayrıca “hissetmek” sözcüğünde “s” ünsüzü türemiştir ancak bu durum seçeneklerde sorgulanmamıştır.)

(Cevap D)

8. Dörtlükte geçen sözcük türlerini şöyle gösterebiliriz:
A → “garip”
C → “edip”
D → “gibi”
E → “sen”
Dizelerde sıfat tamlaması yoktur.

(Cevap B)

9. I. altı çizili sözcük “ıssız”, “yer”in özelliğini,
II. altı çizili sözcük “vahşi”, “çiçek”in özelliğini,
IV. altı çizili sözcük “bekleyen” “rüzgâr”ın özelliğini,
V. altı çizili sözcük “ışsız”, “ruh”un özelliğini belirtmek amacıyla kullanılmıştır.
III. altı çizili sözcük “mum” varlığın kendisi olduğu için başka bir varlığı belirtmemiştir.

(Cevap C)

10. A’da “dostça”, C’de “düzgün”, D’de “sağlam”, E’de “hüzünle” sözcükleri, eylemi durum yönünden belirten sözcüklerdir.

(Cevap B)

11. “Sefil baykuş, yeşil yaprak” niteleme sıfatı
“Her türlü” belgisiz sıfat.

(Cevap B)

12. I. cümle yüklemi yargı bildiren “görür” sözcüğüdür. Gören kim? “Dikkatli okurlar” (Özne). Nerede görür? “Arif Nihat Asya’nın metinlerinde” (Yer tamlayıcısı). Neyi görür? “köklü bir medeniyet tasavvurunu” (Belirtili nesne). Bu durumda cümle yüklemi öğeleri sırasıyla “özne - yer tamlayıcısı - belirtili nesne - yüklem” dizilişine sahiptir. Diğer cümlelerde ise diziliş şöyledir: II. cümle “özne - belirtili nesne - yer tamlayıcısı - yüklem”, III. cümle “özne - belirtili nesne - zarf tümlecisi - yüklem”, IV. cümle “özne - belirtili nesne - yüklem”, V. cümle “özne - zarf tümlecisi - yer tamlayıcısı - zarf tümlecisi - yüklem”.

(Cevap A)

13. Çatı özelliği yüklemi çekimli fiil olan cümlelerde aranır. İsim cümlelerinde çatı özelliği aranmaz.
- II. cümlede yüklem olan sözcük isim olduğu için burada çatı özelliği aranmaz.

(Cevap B)

14. Yapı denilince aklımıza basit, türemiş, birleşik sözcük gelmelidir.

Buna göre altı çizili sözcükleri inceleyelim:

çalış — ma — da
Yapım
eki

baş — lan — gıç
Yapım Yapım
eki eki

dön — em — inde
Yapım
eki

seyir — lik
Yapım
eki

tarih — i — n — den
lyelik Çıkma
eki durum eki

"tarihinden" sözcüğü basit yapılıdır. Diğer sözcüklerse türemiştir.

(Cevap A)

15. Parçada şiir ve nesir karşılaştırılarak bu iki anlatım biçiminin temel işlev farkı açıklanmaktadır. Yazara göre nesirde dil, dünyayı anlamaya ve düzenlemeye yarayan bir araçtır. Şiirde ise dil başlı başına bir amaçtır. Ayrıca "Şiir bize bir şey öğretmez, bir şeyi duyurur." sözüyle şiirin bilgi vermekten çok hissettirmeye dayandığı vurgulanmıştır. Bu nedenle parça, şiirsel dil ile nesir dilinin hangi yönlerden farklı işlevlere sahip olduğunu açıklamaya yöneliktir. Bu da "Şiirsel dil ile nesir dili arasındaki temel işlev farkı nedir?" sorusuna karşılık gelmektedir.

(Cevap C)

16. Parçada geçen "Dünyasıyla dışarıdaki yaşamı bütünleştirmeye çalışırdı." ifadesinden hareketle parçada sözü edilen kişiyle ilgili olarak yazılarında düşünle gerçeğin bir arada olduğunu söyleyebiliriz.

(Cevap A)

17. İlk üç cümle anlamca birbirini tamamlıyor. IV ile V'te de turist ve tur ifadeleri var. "Bu turlar" ifadesinden önce turdan söz edilmelidir. Bunun için de IV. cümleyle V. cümlelerin yerleri değiştirilmelidir.

(Cevap E)

18. Bir paragrafı oluşturan cümleler anlamsal bir bağ ile birbirine kenetlenmiş olmalıdır. Bu parçanın I, II, IV ve V. cümlelerinde Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nün nasıl kurulduğu, Halit Ayarç ile Hayri İrdal'ın bu kurumdaki rolü ve müessesenin giderek nasıl büyüdüğü anlatılmaktadır. Ancak araya giren III. cümlede konu aniden değiştirilmiş, yazarın "Huzur" adlı romanından ve o romanın anlatıcı bakış açısından bahsedilmiştir. Konu bütünlüğünün dışına çıktığı için III numaralı cümle düşüncenin akışını bozmaktadır.

(Cevap C)

19. Parçada sanatçının öyküye bir süre ara verdiği, 1940'tan sonra sanat anlayışında değişim yaşadığı, farklı yayın organlarında öyküler yayımladığı ve ilk döneminde piyasa yazarlarının etkisinde kaldığı belirtilmiştir. Öykü dışında da çeviri ve fıkra yazdığı için "öykü türü dışında herhangi bir edebî ürün vermediği" yargısı parçadan çıkarılamaz. Bu nedenle doğru cevap A'dır.

(Cevap A)

20. Parçada, çocuklar üzerinde yapılan bir araştırmayla ilgili bilgiler verilmektedir. Bu parçaya dayanarak çocukların nesnelerin özelliklerini öğrenmeye çalıştıklarını, grupların sorduğu soru sayılarının farklı olduğunu, nesnelerin sadece isimlerini bilmelerinin çocuklar için bir şey ifade etmediğini ve çocukların bilgi edinmek için soru sorduklarını söyleyebiliriz. Fakat nesnelerin işlevleri ile adları arasındaki ilişkinin çocukların ilgisini çektiğine dair bir bilgi parçada yer almamaktadır.

(Cevap D)

21. "Kiminin kırık panjurları inik, kiminin soluk perdeleri kapalı." cümlesinden betimlemeyi yararlanıldığı, okuyucuyla sohbet ediyormuşçasına ve yer yer birinci kişili anlatıma ("... geliyor aklıma.", "... görüyorum onları.") yer verildiği, "dilsiz tanıkları" sözünden de varlıklara, insana özgü nitelikler yüklendiği söylenebilir. Fakat parçada koşul bildiren cümleler kullanılmamıştır.

(Cevap B)

22. Parçada metafiziğin "ilk felsefe" olduğu (A), doğa araştırmalarının ötesine geçtiği (B) ve nesnelerin nihai dayanağını sorguladığı (C) belirtilmiştir. Ayrıca Aristoteles'in ilahiyatla bu alanı karıştırmalarının yarattığı kavram karmaşasına değinilmiştir (D). E seçeneğinde geçen "modern bilimlerin niceliksel yöntemlerini kullanma" yargısı ise asılsızdır; metafizik teorik bir disiplindir, niceliksel yöntemlerle iş görmez.

(Cevap E)

23. A- Halı, peştamal, havlu, terlik, atkı, kaftan, minder yapılması,
C- İpek,
D- Sayısı bine yakın tezgah vardır.
E- Ürünleri Moldova, Moskova Presliği, Polonya'ya kadar tüm hükümdarlar alıyor.
Parçadan dokuma motiflerinin hangi kaynaklardan esinlendiğiyle ilgili bilgi yoktur.

(Cevap B)

24. Bursa kumaşının tercih edilmesinin nedeni: Ustaların beğenilen ve değerli ürünler dokumasıdır.

(Cevap D)

25. Parçadaki "Bir antropolog için ---- geçmişte yaşamış toplumların genel sağlık durumu ---- önem taşır." ifadesinden A seçeneğine ulaşılabilir.

(Cevap A)

26. Parçadaki "Paleopatoloji ---- bazı hastalıkların hangi nedenlerle belirli bölgelerde, belirli kimselerde ortaya çıktığını; aynı hastalığın, ortaya çıktığı yere göre, hangi nedenlerle son derece farklı kimliklere büründüğünün yanıtını veriyor." ifadesinden,

- hangi bölgelerde ortaya çıktığı
 - kişiden kişiye neden farklılıklar gösterdiği
- bilgilerine ulaşılır, nasıl tedavi edildiğine değinilmemiştir.

(Cevap C)

27. – 30. soruların çözümünde aşağıdaki bilgileri kullanınız.

Eşleştirme senaryolarında tablo, sayısı en az olan unsur adlarına göre çizilmelidir.

	Sinema	Spor	Alışveriş	Konser
1.	A - F	C	E	D - B
2.	A - F	C	D	B - E
3.	A - F - E	C	B	D
4.	A - F - D	C	B	E
5.	A - F - D	C	E	B
6.	A - F - E	C	D	B
7.	D - B	C	E	A - F
8.	D - E	C	D	A - F
9.	D	C	B	A - F - E
10.	B	C	E	A - F - D
11.	E	C	B	A - F - D
12.	B	C	D	A - F - E

Ahmet ve Faruk kişileri ayı etkinliğe gitmiştir. Öncülden yola çıkılarak Ahmet ve Faruk'un gidebileceği iki etkinlik vardır: Sinema ve konser

Barış ve Faruk ile Emir ve Demet'in aynı etkinliğe gitmedikleri bilgisinden ve konser ile sinema etkinliklerine katılan kişi sayılarının belli olmamasından yola çıkılarak elde edilebilecek ihtimaller yukarıda yer alan tablodaki gibidir.

27. Tabloya bakıldığında alışverişe gidebilecek kişiler Emir, Demet ve Barış olduğundan sorunun cevabı Emir ve Demet'tir.

(Cevap D)

28. Ahmet'in konsere gitmediği biliniyorsa, tablodaki ilk 6 ihtimale bakılarak soru cevaplanmalıdır.

(Cevap B)

29. Demet'in konsere gittiği biliniyorsa 1., 3., 10. ve 11. ihtimallere bakılarak soru çözülmelidir.

(Cevap E)

30. Üç kişinin konsere gittiği biliniyorsa tablodaki son dört ihtimale bakılmalıdır. Bu ihtimallere bakıldığında kesin doğru olan bilgi Ahmet'in konsere gittiğidir.

(Cevap B)

$$31. \frac{5}{3} - 1\frac{1}{3} = \frac{5}{3} - \frac{4}{3} = \frac{1}{3} = \frac{1}{3} \cdot \frac{1}{6} = \frac{1}{6}$$

$$32. \begin{aligned} 28^a &= 7^{a+2} \\ (2^2 \cdot 7)^a &= 7^{a+2} \\ 2^{2a} \cdot 7^a &= 7^a \cdot 7^2 \\ 2^{2a} &= 7^2 \Rightarrow 2^a = 7 \\ 2^{a-2} &= 2^a \cdot 2^{-2} \\ 7 \cdot \frac{1}{4} &= \frac{7}{4} \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

$$33. \text{ Kök içi daima sıfır veya sıfırdan büyük olmalıdır.} \\ \text{O halde,} \\ x - 6 = 0 \Rightarrow x = 6 \text{ olur.}$$

$$\frac{0 + \sqrt{6+3}}{0 + \sqrt{3}} = \frac{3}{\sqrt{3}} = \sqrt{3} \text{ bulunur.}$$

$$34. \frac{(0,00032)^{-\frac{2}{5}} - (0,027)^{-\frac{1}{3}}}{(0,000001)^{-\frac{1}{6}}} \\ \frac{(32 \cdot 10^{-5})^{-\frac{2}{5}} - (27 \cdot 10^{-3})^{-\frac{1}{3}}}{(10^{-6})^{-\frac{1}{6}}} \\ \frac{(2^5)^{-\frac{2}{5}} \cdot 10^{-2} - (3^3)^{-\frac{1}{3}} \cdot 10^1}{10^1} \\ \frac{2^{-2} \cdot 10^{-2} - 3^{-1} \cdot 10}{10} = 2^{-2} \cdot 10^{-3} = \frac{10}{4} - \frac{1}{3} \\ = \frac{30-4}{12} = \frac{26}{12} \\ = \frac{13}{6} \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

(Cevap C)

(Cevap A)

(Cevap A)

$$35. -16 \leq 10 - 4n \leq 48$$

$$-26 \leq -4n \leq 38$$

$$\frac{-38}{4} \leq n \leq \frac{26}{4}$$

$$\frac{-19}{2} \leq n \leq \frac{13}{2}$$

$$-9,5 \leq n \leq 6,5$$

n sayıları toplamı;

$$= -9 - 8 - 7 - 6 - 5 - 4 - 3 - 2 - 1 + 0 + 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 \\ = -24 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

36.

$$\begin{array}{r} a \ 3 \ a \\ \times \quad b \ c \\ \hline d \ 2 \ 4 \\ + \ 2 \ 6 \ 2 \\ \hline e \ 1 \ 4 \ 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} a \ 3 \ a \\ \times \quad b \\ \hline 2 \ 6 \ 2 \end{array} \Rightarrow \boxed{a=1}, \boxed{b=2}$$

$$\begin{array}{r} 1 \ 3 \ 1 \\ \times \quad c \\ \hline d \ 2 \ 4 \end{array} \Rightarrow \boxed{c=4}, \boxed{d=5}$$

$$\begin{array}{r} 1 \ 3 \ 1 \\ \times \quad 2 \ 4 \\ \hline 5 \ 2 \ 4 \\ + \ 2 \ 6 \ 2 \\ \hline e \ 1 \ 4 \ 4 \end{array} \Rightarrow \boxed{e=3}$$

$$a + b + c + d + e = 1 + 2 + 4 + 5 + 3 = 15 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

37.

$$\frac{a \cdot b}{b \cdot c} = \frac{9}{5} \Rightarrow \frac{a}{c} = \frac{9k}{5k} \\ \Rightarrow \boxed{a=9k}, \boxed{c=5k}$$

$$a + c = 9k + 5k = 14k$$

$$14k = 28 \Rightarrow \boxed{k=2}$$

$$a = 9 \cdot k \Rightarrow a = 9 \cdot 2 \Rightarrow \boxed{a=18}$$

$$c = 5 \cdot k \Rightarrow c = 5 \cdot 2 \Rightarrow \boxed{c=10}$$

$$a \cdot b = 9 \Rightarrow 18 \cdot b = 9 \Rightarrow \boxed{b=\frac{1}{2}}$$

$$\frac{a-c}{b} = \frac{18-10}{\frac{1}{2}} = 8 \cdot 2 = 16 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

38. $x^3 = y + 4x$
 $y^3 = x + 4y$
 $x^3 - y^3 = 3(x - y) = (x - y)(x^2 + xy + y^2)$ $x > y$
 $x^2 + xy + y^2 = 3$
 $x^3 + y^3 = 5(x + y) = (x + y)(x^2 - xy + y^2)$
 $x^2 - xy + y^2 = 5$
 $x^2 + xy + y^2 = 3$
 $+ x^2 - xy + y^2 = 5$
 $\hline 2(x^2 + y^2) = 8$
 $x^2 + y^2 = 4$ $xy = -1$
 $(x - y)^2 = x^2 - 2xy + y^2$
 $= 4 - 2 \cdot (-1) = 4 + 2 = 6$
 $(x - y)^2 = 6 \Rightarrow x - y = \sqrt{6}$ bulunur.

(Cevap A)

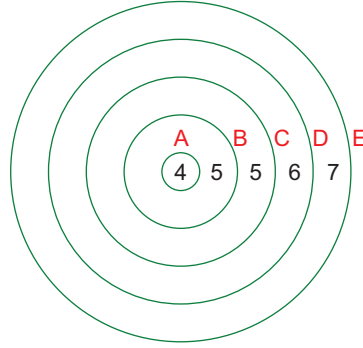
39. $500A + 1000 \cdot B = 19000$
 $500(A + 2B) = 19000$
 $A + 2B = 38$
 çift
A kesinlikle çifttir. (II doğru)
 $A = B \Rightarrow A + 2A = 3A = 38$ olur.
A buradan tam sayı gelmez. (I yanlış)
2B çift olduğundan B tek de olabilir çift de olabilir. (III yanlış)

(Cevap B)

40. $|x^2 - 16| = 6 \cdot |x + 4|$
 $\frac{|(x - 4) \cdot (x + 4)|}{|x + 4|} = 6$
 $|x - 4| = 6$
 $x - 4 = 6$ $x - 4 = -6$
 $x = 10$ $x = -2$
x değerleri toplamı:
 $-4 + 10 + (-2) = 4$ bulunur.

(Cevap E)

41.

E kümesinin alt küme sayısı

$$[2]^{S(E)} = 2^7 = 128 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

42. $x = 2$ olsun.

$$f(4) = f(2) + 2 - 2$$

$$f(4) = f(2) = 7$$

 $x = 4$ olsun.

$$f(16) = f(4) + 4 - 2$$

$$f(16) = 7 + 2 = 9 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

43.

1	0
0	4
0	8
1	2
1	6
2	0
2	4

Bahsedilen sayı 1024 bulunur.

Rakamları toplamı $1 + 0 + 2 + 4 = 7$ bulunur.

(Cevap D)

44.

Cam	Plastik
Telefon = 125x	100x
İnternet = $125x \cdot \frac{80}{100}$	$100x \cdot \frac{80}{100}$
= 100x	= 80x

İlk siparişte internetten 40 cam şişe süt alıyor.

 $40 \cdot 100x = 4000x$ TL tutar.

İkinci siparişini telefonla yapıyor, plastik şişe süt alıyor ve birinci siparişiyle aynı tutarı ödüyor.

 $\frac{4000x}{100x} = 40$ adet plastik şişe süt satın almıştır.

(Cevap D)

45.

	Kadın	Erkek
Dövme →	x	2x
Piercing →	y + 20	y

$$3x = 2(2y + 20)$$

$$3x = 4y + 40$$

$$[3x - y = 40] \dots (1)$$

$$3x + 2y + 20 = 180$$

$$[3x + 2y = 160] \dots (2)$$

(1) ve (2) numaralı denklemlerden

$$-/3x - 4y = 40$$

$$3x + 2y = 160$$

$$6y = 120$$

$$[y = 20] \quad [x = 40]$$

Dövme eğitimine katılan kadınların sayısının piercing eğitimine katılan kadın sayısına oranı;

$$\frac{x}{y + 20} = \frac{40}{20 + 20} = 1 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

46.

	Baba	Çocuk
4 yıl önce →	$5x + 1$	x
Şimdi →	$5x + 5$	x + 4

$$5x + 5 = 45 \Rightarrow x = 8$$

$$x + 4 = 8 + 4 = 12 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

47.

 $\frac{144}{4} = 36 \rightarrow 4.$ bölüm 36 kere 4 olmuş tam bölündüğünden kalan 0'dır. **4. bölüm = 0** $\frac{36}{5} = 7 \rightarrow 3.$ bölüm 7 kere 5 olmuş kalan 1 olduğundan **3. bölüm = 1** $\frac{7}{6} = 1 \rightarrow 2.$ bölüm 1 kere 6 olmuş kalan 1 olduğundan **2. bölüm = 1** $\frac{1}{7} = 0 \rightarrow 1.$ bölüm hiç 7 olmamış kalan 1 olduğundan **1. bölüm = 1**

O halde kilometre sayacı 1110 şeklinde görünür.

(Cevap E)

48.

$$2A + B = -3$$

$$\begin{array}{ccc}
 \downarrow & & \downarrow \\
 5 & & 3 \\
 A + B + 7 = -A \\
 \downarrow & \downarrow & \downarrow \\
 5 & 3 & 5
 \end{array}$$

$$A \cdot B = 5 \cdot 3 = 15 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

49.

Un	+	Şeker	
6k	+	1k	×
9k	+	2k	✓
15k	+	3k	×
18k	+	4k	✓

her iki denklem
de aynı sonuca
gider.

$$11k = 22 \Rightarrow k = 2$$

$$Un = 9 \cdot k = 9 \cdot 2 = 18 \text{ kg}$$

Baklavada 18 kg un vardır.

(Cevap D)

50.

20 kişilik	28 kişilik	36 kişilik
$40 - (x + y)$	x	y
$39 - y$	1	y

y'nin en çok olması için x'i 1 seçtik.

$$20(39 - y) + 28 \cdot 1 + 36 \cdot y = 1400$$

$$780 - 20y + 28 + 36y = 1400$$

$$808 + 16y = 1400$$

$$16y = 592$$

$$y = 37 \text{ bulunur.}$$

36 yolcu kapasiteli en çok 37 tane araç vardır.

(Cevap E)

51. İstenen durum seçilen iki sayının tek olmasıdır.

O halde 7 ve 9 sayıları seçilir.

$$\frac{\text{İstenen durumlar}}{\text{Tüm durumlar}} = \frac{\binom{2}{2}}{\binom{5}{2}} = \frac{1}{\frac{5 \cdot 4}{2 \cdot 1}} = \frac{1}{10} \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

52.

$$\text{Olasılık} = \frac{\text{İstenen durumlar}}{\text{Tüm durumlar}}$$

İstenen durum = Nur'un çalışmadığı konular

$$10 - 6 = 4 \Rightarrow C(4, 3)$$

$$\text{Tüm durumlar} = C(10, 3)$$

$$\begin{aligned} \text{Olasılık} &= \frac{\binom{4}{3}}{\binom{10}{3}} = \frac{\frac{4 \cdot 3 \cdot 2}{3 \cdot 2 \cdot 1}}{\frac{10 \cdot 9 \cdot 8}{3 \cdot 2 \cdot 1}} \\ &= \frac{4 \cdot 3 \cdot 2}{10 \cdot 9 \cdot 8} \\ &= \frac{1}{30} \text{ bulunur.} \end{aligned}$$

(Cevap E)

53. EKOK (3, 4, 5) = $3 \cdot 4 \cdot 5 = 60$ (% 100 şarj)

$$\text{Kulaklık} = \frac{60}{3} \cdot 2 = 40$$

$$\text{Tablet} = \frac{60}{4} \cdot 2 = 30$$

$$\text{Bilgisayar} = \frac{60}{5} \cdot 2 = 24$$

$$\text{Kullanılan} = 40 + 30 + 24 = 94$$

$$\text{Toplam} = 60 + 60 + 60 = 180$$

$$\frac{94}{180} = \frac{47}{90} \text{ kullanılmıştır.}$$

(Cevap C)

54. – 56. soruların çözümünde aşağıdaki bilgileri kullanınız.

1	6	12	15
3	4	13	14
5	2	11	16
7	8	9	10

54. 2. sütundaki sayılar toplamı:
 $6 + 4 + 2 + 8 = 20$ bulunur.

(Cevap D)

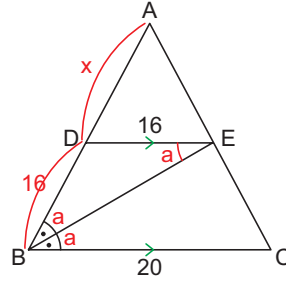
55. 1. satır, 3. sütunda 15 sayısı vardır.

(Cevap C)

56. 4. satır, 3. sütunda 9 sayısı vardır.

(Cevap B)

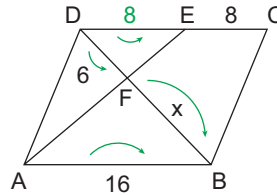
57.

$$\frac{x}{16} = \frac{x+16}{20}$$
$$\frac{16}{4} = \frac{20}{5}$$
$$5x = 4x + 64$$
$$x = 64$$

(Cevap E)

58.

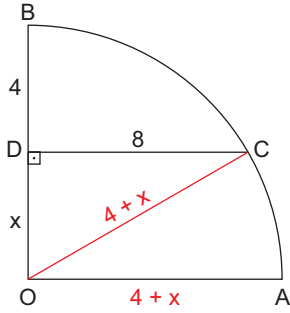

$$\frac{|DE|}{|AB|} = \frac{|DF|}{|FB|}$$
$$\frac{8}{16} = \frac{6}{x}$$
$$8 \cdot x = 16 \cdot 6$$
$$x = 12 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

59.

$$(4 + x)^2 = 64 + x^2$$

$$16 + 8x + x^2 = 64 + x^2$$

$$8x = 48$$

$$x = 6$$

Yarıçap = $4 + x = 4 + 6 = 10$ bulunur.

(Cevap D)

60. Aynı doğru üzerindeki noktaların eğimleri eşittir.

$$m_{[AC]} = \frac{10 - 4}{5 - 4} = 6$$

$$m_{[AB]} = |a - 4| = 6$$

$$a - 4 = 6 \text{ ya da } a - 4 = -6 \text{ olmalı}$$

$$a = 10 \text{ ya da } a = -2 \text{ olur.}$$

$$m_{[BC]} = \frac{|10 - a|}{2} = 6 \Rightarrow |10 - a| = 12$$

$$10 - a = 12 \text{ ya da } 10 - a = -12$$

$$a = -2 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

1. Göktürk Devleti'ne ait verilen para örneğinde hakanın yanında hatunun da resminin bulunması, kadının devlet yönetiminde söz sahibi olduğunu, kadın-erkek eşitliği ve kadına verilen önemi göstermektedir. Ayrıca para üzerinde bulunan ay-yıldız motifi, Türklerin ay-yıldızı İslamiyetten önce de kullandığının somut kanıtı olarak gösterilmektedir.

(Cevap E)

2. Refah devleti veya sosyal devlet, minimum düzey ötesinde vatandaşlarının refahı için birincil sorumluluk kabul eden devlet kavramı olup devletin vatandaşlarının iktisadi ve sosyal esenliklerinin korunması ve teşvik edilmesinde ana rol oynamasını önerir. Dolayısıyla Dede Korkut Hikayeleri'nde geçen ifade, sosyal devlet anlayışı ile yakından ilgilidir.

(Cevap C)

3. Selçuklu hükümdarları ve dönemlerinde gerçekleşen savaşlar ile ilgili olarak A, B, D ve E seçeneklerinde verilen eşleştirmeler doğrudur. Ancak Köseadağ Savaşı I. Kılıçarslan değil, II. Gıyasettin Keyhüsrev döneminde yapılmıştır. Bu savaş 3 Temmuz 1243 tarihinde Anadolu Selçuklu Devleti ile Moğollar arasında gerçekleşen ve Selçuklu Devleti'nin yenilip Moğol tâbiyetine girmesiyle sonuçlanan muharebedir.

(Cevap C)

4. Edirne ve Filibe'nin Osmanlıların eline geçmesi üzerine Papalık; Macar, Sırp, Bulgar, Eflak ve Bosna güçlerini birleştirerek bir Haçlı ordusu hazırlanmasını sağladı. Bu ordu ile yapılan Sırp-sındığı Savaşı, Osmanlıların Haçlılarla yaptığı ilk savaştır. Bu savaştan sonra Türkler 1367'ye kadar Trakya'nın fethini tamamladı.

(Cevap A)

5. 1437-1447 yılları arasında yapılan Edirne Üç Şerefeli Camii, tek kubbeden merkezî kubbeye geçişin ilk büyük adımıdır. Osmanlı mimarisinde ilk kez dört minare bu camide kullanılmış olup, adını minarelerinin birinde yer alan üç şerefeden almıştır.

(Cevap B)

6. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen gelişmeler, Osmanlı Devleti'nin yükselme dönemi politikalarıdır. Ancak Anadolu Türk birliğini kurma politikası kuruluş döneminde Orhan Bey'in Karesioğulları Beyliği'ni almasıyla başlatılmış, yükselme döneminde de devam ederek I. Selim (Yavuz)'in Dulkadiroğulları Beyliği'ne son vermesine kadar sürmüştür.

PUAN KÜPÜ

Turnadağı Savaşı (1515), Anadolu Türk birliğinin kesin olarak kurulmasını sağladı.

(Cevap E)

7. Birun, Osmanlı saray teşkilatında “dış saray” olarak adlandırılan ve önemli saray çalışanlarının bulunduğu yönetici bölümüdür. Birun bölümündeki görevliler arasında yeniçeriler, doktorlar, terziler, bekçiler vb. mevcuttu. Birun bölümü idari, askeri ve dini olarak altı bölümden meydana gelmekteydi. Osmanlı saraylarının birun bölümünde bulunanlar her gün evlerinden çalışmak için sarayda görevli oldukları bölüme gelirler ve çalışma saatleri bitince sarayın dışında bulunan evlerine dönerlerdi. Osmanlı sarayında birun bölümü tanzimatın ilanından sonra gücünü kaybetmiştir.

(Cevap A)

8. İskan ve istimalet (hoşgörü) politikası, vergi adaleti ve imar çalışmaları Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda fethettiği topraklarda uyguladığı siyasetlerdir. Ancak kültür birliğini sağlamak gibi bir amaç gütmeyip ele geçirdiği topraklarda yaşayan gayrimüslimleri dil, din ve inançlarında, kendi kültürlerini yaşamalarında özgür bırakmıştır.

(Cevap D)

9. Muhtesipler, Osmanlılarda kaza merkezi olan şehirlerde, kadıların belediye hizmetleri görmelerine yardım etmeleri amacıyla hükümet (divan) tarafından atanan görevlilerdi. Kadı tarafından tespit olunan narha, satıcıların riayet edip etmediklerini kontrol ile, çarşı ve pazarların denetlenmesini yapan muhtesipti. Bugünkü belediye zabıta memurlarının vazifesini o dönemde muhtesipler görmekteydi.

(Cevap C)

10. Fransa İmparatoru Napolyon, İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek ve Doğu Akdeniz kıyılarına yerleşmek için 1798 yılında Mısır'ı işgal etmiştir.

(Cevap B)

11. 14 Kuşluğu'nın (Çallı Kuşluğu) öncüsü olarak tanımlanan, atak kişiliğiyle öğrencilerine sanat aşkı aşılayan ve Millî Mücadele'yi konu edinen eserlerin yanı sıra günlük yaşamdan kesitler (Moda'da Deniz Banyosu vb.) sunan ressam İbrahim Çallı'dır.

(Cevap A)

12. Kuruluş döneminde Osmanlı Devleti'ne karşı girişilen Haçlı Seferleri ile XX. yüzyılın başlarında yapılan I. Balkan Savaşı'nın ortak amacı Osmanlı Devleti'nin Balkanlardan atılmak istenmesidir.

(Cevap E)

13. Atatürk'ün öğrenim gördüğü okullar sırasıyla şöyledir: Mahalle Mektebi (Selanik), Şemsi Efendi İlkokulu (Selanik), Selanik Mülkiye Rüştiyesi, Selanik Askeri Rüştiyesi, Manastır Askeri İdadisi, İstanbul Harp Okulu ve İstanbul Harp Akademisi. Dolayısıyla öğrenim gördüğü şehirler Selanik, Manastır ve İstanbul'dur.

(Cevap D)

14. I. Dünya Savaşı sırasında İtilaf devletleri (İngiltere, Fransa, Rusya, İtalya), imzaladıkları gizli antlaşmalarla Osmanlı topraklarını aralarında paylaşmışlardır. Yunanistan bu antlaşmalarda taraf devletlerden birisi olmamış; ancak gizli antlaşmalarla İtalya'ya bırakılan İzmir ve çevresi, daha sonra Paris Barış Konferansı'nda Yunanistan'a verilmiştir.

NOT

Sovyet Rusya, I. Dünya Savaşı'ndan çekilirken İtilaf devletlerinin aralarında imzaladığı gizli paylaşım antlaşmalarını dünyaya açıkladı.

(Cevap D)

15. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen gelişmeler, Milli Mücadele Dönemi'nde Vilayet-i Şarkiye Müdafaa-i Hukuk-i Milliye Cemiyeti'nin almış olduğu kararlar arasındadır. Fakat ulus egemenliğini gerçekleştirme gibi bir amacı söz konusu olmamış, Doğu Anadolu'yu Ermenilerden kurtarıp Doğu Anadolu'da bir Ermeni Devleti'nin kurulmasını önlemeyi hedeflemiş, bağımsızlık düşüncesiyle mücadele etmiştir.

(Cevap E)

16. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen gelişmeler Yunan ordusunun İzmir'i işgali sonrasında yaşanan olaylardır. Ancak Paris Barış Konferansı 18 Ocak 1919'da İzmir'in işgalinden (15 Mayıs 1919) önce toplanmıştır. Paris Konferansı'nda İzmir ve çevresi Yunanlılara bırakılmış ve bu karar doğrultusunda Yunanlılar İzmir'i işgal etmişlerdir.

(Cevap E)

17. A, C, D ve E seçeneklerinde yer alan bilgiler Milli Mücadele açısından olumlu gelişmelerdir. Ancak bazı delegeler tarafından kurtuluş yolu olarak Amerikan mandasının savunulması, ulusal bağımsızlık anlayışı ile bağdaşmayıp bir olumsuzluk olarak değerlendirilmektedir.

(Cevap B)

18. Amasya Görüşmeleri'nde alınan kararlar konusunda son sözün toplanacak olan Mebuslar Meclisi'ne bırakılmasının nedeni, ulusal iradenin gücünü ve etkinliğini artırmaktır.

PUAN KÜPÜ

Amasya Görüşmeleri, Temsil Kurulu'nun İstanbul Hükümeti tarafından hukuken tanındığı anlamına gelmektedir.

(Cevap E)

19. İlk TBMM'nin bağımsızlık sembollerinden birisi olan bir milli marş hazırlaması ve bir bağımsızlık bildirgesi olan Miskimilli'yi ilke edinmesi, onun ulusalcı niteliğini göstermektedir. Fakat farklı görüş ve düşüncedeki üye ve gruplardan oluşmasının milliyetçi yönüyle bir ilgisi bulunmamaktadır.

(Cevap D)

22. A, B, C ve E seçeneklerinde yer alan bilgiler, Şeyh Sait Ayaklanması ile ilgili gelişmelerdir. Ancak, Şeyh Sait Ayaklanması'na yol açtığı gerekçesiyle Takrir-i Sükûn Yasası'na dayanılarak kapatılan parti Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası olmuş ve böylece çok partili hayata geçişin ilk denemesi olumsuz sonuçlanmıştır.

NOT

Şeyh Sait İsyanı, Türkiye Cumhuriyeti'ne ve laik inkılaplara karşı ilk tepki ve ilk karşı devrimci harekettir.

(Cevap D)

20. Kuvayimilliyeye komutanı Ali Fuat Cebesoy'un mücadelenin askeri stratejisine aykırı davranarak düzenli orduya gerek olmadığını ve Kuvayimilliyeye birliklerinin yeterli olacağını göstermek amacıyla Yunanlılar üzerine düzenlediği Gediz Taarruzu'nda başarısız sonuç alınması (14 Ekim 1920), TBMM'nin düzenli ordu kurma kararını uygulamaya koymasında etkili olmuştur. Soruda verilen açıklamalar da bu taarruzun sonuçları arasında yer almaktadır.

(Cevap B)

23. Atatürk ile ilgili olarak soruda verilen açıklama siyasal, sosyal ve kültürel alanlarda çağın gereklerine uygun olarak yapılan köklü değişikliklerle Türk toplumuna dinamizm kazandırmayı amaçlayan inkılapçılık ilkesi ile ilgilidir.

(Cevap B)

21. Lozan Konferansı'na, Dışişleri Bakanlığı'na getirilen İsmet (İnönü) Paşa'nın baştemsilci olarak gönderilmesi kararlaştırılmış ve onun başkanlığında bir heyet gönderilmiştir. TBMM, Lozan'a gidecek Türk heyetine konferansta kesinlikle kapitülasyonlar ve Ermeni yurdu konularında ödün verilmemesi talimatını vermiştir. Dolayısıyla Türkiye konferansta uluslararası eşitlik, egemenlik ve bağımsızlık anlayışından ödün vermek istememiştir.

(Cevap A)

24. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen oluşumlar, iki savaş arası dönemde silahsızlanma ve dünya barışına katkıda bulunma amacına yönelik gelişmelerdir. Üç İmparator Birliği ise, Bismarck'ın çabaları sonucunda oluşan ittifakların en önemli aşamasıdır. Bismarck'ın öncülüğünde Alman İmparatorluğu, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ve Rusya arasında bir kaç defa tekrarlanan antlaşmalar serisidir. (İlk antlaşma 1873 yılında yapılmıştır. İkinci Üç İmparatorlar Birliği, 1881 tarihinde üç yıl süreli olarak yenilenmiş, 1884 yılında yenilenen antlaşma, 1887 yılında geçerliliğini yitirmiştir.) Bismarck bu antlaşmalar serisiyle ikili bir amaçla yönelmiştir. Bir yandan doğu ve güney sınırlarında, Avusturya-Macaristan İmparatorluğu ile Rus İmparatorluğu arasında süregelmekte olan Balkanlar konusunda gerginliği gidermiş, öte yandan da batıdan, Fransa'dan gelebilecek bir tehdide karşı müttefikler edinmiştir.

(Cevap E)

25. NATO'nun kuruluş amacı, Birleşmiş Milletler Anlaşması çerçevesinde üyelerinin güvenliğini sağlamak ve istikrarın gelişmesine hizmet etmektir. II. Dünya Savaşı'ndan hemen sonra özellikle Avrupa'da Sovyetler Birliği'nin yayılmacı politikası ortaya çıkmış ve komünizm tehlikesi baş göstermiştir. Bu yayılmacı politikanın önüne geçmek amacıyla 1948 yılında Belçika, Fransa, Hollanda, Lüksemburg ve İngiltere arasında Brüksel Antlaşması imzalanmış ve böylece NATO'nun da temelleri atılmıştır. Yapılan bu çalışmalar genişletilerek 4 Nisan 1949'da Washington'da imzalanan antlaşma ile ilk devletlere Danimarka, İzlanda, İtalya, Norveç, Portekiz, ABD ve Kanada da katılmış ve böylece NATO kurulmuştur. İttifaka 1952'de Türkiye ve Yunanistan, 1955'te Federal Almanya ve 1982'de de İspanya katılmış, üye devlet sayısı 16'ya yükselmiştir. Ancak Fransa, NATO'nun askeri kanadından 1966, Yunanistan ise 1974 yıllarında ayrılmıştır. Yunanistan, 1980 yılında askeri kanada yeniden dahil olmuştur.

(Cevap C)

26. ABD'nin öncülüğünde kapitalist devletlerin SSCB'ye karşı oluşturduğu NATO'ya karşılık SSCB Varşova Paktı'nı kurmuş, ABD'nin komünizm tehlikesi altındaki Avrupa devletlerine ekonomik yardımı öngören Marshall Planı'na karşı da SSCB Molotov Planı'nı gündeme getirmiştir. Ancak ABD'nin yalnızlık politikası olan Monroe Doktrini ile Kominform arasında bir bağlantı yoktur. Kominform 1947'de Sovyet Rusya, Yugoslavya, Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Polonya, Fransa ve İtalya komünist parti liderlerinin ABD ve Truman Doktrini'ne karşı oluşturdukları uluslararası komünizm teşkilatıdır.

(Cevap C)

27. Bulgarlaştırma, Bulgaristan'da çoğunlukla Türklere, Kırım Tatarlarına ve Pomaklara uygulanan asimilasyon politikasıdır. Politika çerçevesinde Türklerin ve Pomakların adlarının Bulgar adlarıyla değiştirilmesi ve din olarak da Hristiyanlığı kabul etmeleri amaçlanmıştır. Bu sürece karşı çıkan Türk aydınları ise Belene Kampı gibi sürgün kamplarına gönderilmiş ve türlü işkencelere maruz bırakılmıştır. Todor Jivkov döneminde yaklaşık 300.000 Türk'ün bir kısmı sınır dışı edilmiş, bir kısmı da dış baskılara dayanamayıp Bulgaristan'ı terk etmiştir. Ülkeyi terk edenlerin büyük çoğunluğu Türkiye'ye göç etmişlerdir. Bu olayların ardından Türkiye, Bulgaristan ile ilişkileri kesmiş, nota vermiş ve Bulgaristan'a ambargo uygulamıştır.

(Cevap A)

28. Dünya'nın ekseni yörünge düzlemine $23^{\circ} 27'$ eğiktir. Bu durum, Dünya'nın Güneş'e karşı konumunun yıl boyunca değişmesine, astronomik mevsimler oluşmasına neden olmaktadır. 23 Eylül, 21 Mart, 21 Haziran ve 21 Aralık astronomik mevsimlerin başlangıcı olan günlerdir. Bunlardan 21 Haziran'da (I) Ankara'ya güneş ışınları daha dik gelir ve yaz mevsimi başlar. 21 Aralık'ta (III) ise daha eğik gelir ve kış mevsimi başlar.

(Cevap A)

29. Ekonomi politikası, devletlerin belli ekonomik hedeflere ulaşabilmek için kararlar alması ve bu doğrultuda uygulamalar yapmasıdır. Ülkeler; uyguladıkları ekonomi politikaları sayesinde istihdamı ve üretimi artırma, fiyat istikrarı sağlama, ödeme dengesini iyileştirme ve dengeli bir gelir dağılımı sağlamayı hedeflemektedir. Türkiye, ekonomik gücü elinde bulunduran yabancı sermayenin Kurtuluş Savaşı sonrası ülkeyi terk etmesiyle ekonomi alanında ciddi politikalar geliştirmeyi hedeflemiştir. Cumhuriyet'in kuruluşundan bugüne toplumsal, siyasi ve iktisadi değişimlere bağlı olarak farklı ekonomik politikalar uygulanmıştır. Ancak bu politikaların hiçbirinde vasıfsız iş gücünü artırma gibi bir hedef bulunmaz. Aksine; eğitim imkanlarını artırarak mühendis, teknisyen vb. nitelikli iş gücü artırılmak istenir.

(Cevap C)

30. Aktif bir tektonik kuşak üzerinde bulunan Türkiye zengin jeotermal kaynaklara sahiptir. Çok sayıda aktif fay hattının bulunduğu ülkemizde, çok sayıda sıcak su kaynağı bulunmaktadır. MTA'nın yaptığı çalışmaya göre ülkemizde 200 civarında jeotermal alan belirlenmiştir. Denizli, Aydın, Manisa, İzmir, Çanakkale ve Afyonkarahisar'da jeotermal enerjiyle çalışan termik santraller kurulmuştur. Ancak haritaya göre Antalya'da bu tür santrallerin kurulup gelişmesi beklenemez.

(Cevap C)

32. İlk tarımsal faaliyetlerin yapıldığı Mezopotamya topraklarında yer alan Gaziantep, Akdeniz iklimi ve karasal iklimin geçiş sahasında yer alır. Bu durum yörede çeşitli tarımsal ürünlerin yetişmesine olanak sağlar. Tarihi İpek Yolu güzergâhındaki şehir, pek çok kültürel alışverişe ev sahipliği yaptığından Gaziantep mutfağının zengin bir yiyecek içecek yelpazesi vardır. Bu özelliklerinden dolayı Gaziantep, 2015 yılında gastronomi dalında UNESCO "Yaratıcı Şehirler Ağı'na" girmiştir.

NOT

UNESCO Yaratıcı Şehirlerimiz:

- Gaziantep – Gastronomi (2015)
- Hatay – Gastronomi (2017)
- İstanbul – Tasarım (2017)
- Kütahya – Zanaat ve Halk Sanatları (2017)
- Afyonkarahisar – Gastronomi (2019)
- Kırşehir – Müzik (2019)
- Bursa - Zanaat ve Halk Sanatları (2021)
- Şanlıurfa – Müzik (2023)

(Cevap E)

31. İç Anadolu Bölgesi'ndeki Obruk, Cihanbeyli, Haymana ve Bozok gibi platolar, yatay duruşlu tortul tabakaların akarsular tarafından derince yarılmasıyla oluşmuş (tabaka düzlüğü) platolardır. Delta ovaları ise Çukurova ve Bafra örneğinde olduğu gibi, akarsuların taşıdığı alüvyonları kıta sahanlığının geniş (sığ) olduğu ve gelgit genişliğinin düşük olduğu kıyılarda biriktirmesiyle oluşan verimli tarım alanlarıdır. Erzurum-Kars Platosu, kireç taşı gibi karstik kayaların erimesiyle değil, kırıklardan yüzeye çıkan lavların geniş alanlara yayılmasıyla oluşmuş yüksek bir volkanik (lav) platodur. Karstik platolara en güzel örnekler Akdeniz Bölgesi'ndeki Teke ve Taşeli platolarıdır. Bu sebeple doğru öncüller I ve III'tür.

(Cevap D)

33. Buğday başta olmak üzere mısır, çeltik (pirinç), arpa, yulaf, darı ve kuş yemi gibi tarım ürünlerine tahıl (hububat) denir. Türkiye'de tarım alanlarının yarısından fazlasında tahıl tarımı yapılmaktadır.

- **Mısır**; yetiştirme dönemi boyunca bol suya ihtiyaç duyan bir tarım ürünüdür. Bu nedenle Karadeniz kıyılarında (I nolu yer) üretimi daha kolaydır.
- **Arpa**; buğdaydan sonra en çok yetiştirilen tahıl ürünüdür. Yetiştirme şartları buğdaya benzemekle birlikte buğdaydan daha erken olgunlaşır; soğuk ve sıcaklığa karşı daha dayanıklıdır. Bu yüzden Doğu Anadolu'da (II nolu yer) tarımı yaygındır.
- **Buğday**; Türkiye'de en çok yetiştirilen tahıldır. Büyüme döneminde suya, olgunlaşma döneminde kuraklığa ve sıcaklığa ihtiyaç duyar. Bu nedenle Güneydoğu Anadolu'da (III nolu yer) tarımı yaygındır.

(Cevap C)

34. Soruda bir bölümü gösterilen harita parçasında Anamur Burnu'ndan Karataş Burnu'na doğru çizilen bir hat işaretlenmiştir. Bu hat üzerinde Ceyhan Nehri'nin denize döküldüğü yer yani ağız kısmı bulunur. Toplam uzunluğu 509 kilometre olan Ceyhan Nehri, Akdeniz Bölgesi'nin en büyük akarsularındandır. Çukurova'da geniş bir delta oluşturarak Akdeniz'de İskenderun Körfezi'ne dökülür. Seçeneklerde verilen Asi Nehri dışındaki diğer akarsular bu hattın batısında kalmaktadırlar.

(Cevap A)

35. Türkiye'nin jeopolitik konumu, modern dünyanın en hareketli bölgeleri olan Kafkasya, Balkanlar ve Orta Doğu'nun kesişim noktasında bulunması sebebiyle ona merkezi bir bölgesel güç statüsü kazandırmıştır. Bu stratejik konumun sağladığı en büyük avantajlardan biri, bölgenin zengin petrol ve doğal gaz rezervlerinin Batı ülkelerine ulaştırılmasında Türkiye'nin "enerji koridoru" olarak kilit bir rol oynamasıdır. Bu durum Türkiye'nin uluslararası diplomasideki yerini güçlendirmekte ve ekonomik/siyasi pazarlık kapasitesini artırmaktadır. Bölgesel istikrarsızlıklara rağmen Türkiye, güvenlik anlaşmalarından çekilmek bir yana dursun; aksine NATO ve BM şemsiyesi altındaki güvenlik misyonlarında çok daha aktif bir tutum sergilemektedir. Dolayısıyla Türkiye'nin jeopolitik vizyonunu doğru yansıtan ifadeler I ve II'dir.

(Cevap C)

36. Türkiye'de son yıllarda yaşanan kırdan kente doğru göç hareketlerinin sonucunda aşırı bir şekilde artan kent nüfusu, konut ihtiyacını beraberinde artırmıştır. Artan konut ihtiyacı gecekondu semtlerinin çoğalmasına, ormanlık alanların tahrip edilerek yerleşime açılmasına, kurumuş dere yatakları gibi yerleşime uygun olmayan yerlerin yerleşime açılması ve beraberinde sel ve taşkınlar gibi çevre sorunlarının yaşanmasına neden olmuştur. Bu durum aynı zamanda belediyelerin yol, su, alt yapı, elektrik vb. hizmetlerinin aksamasına, trafik vb. sorunların yaşanmasına neden olmuştur. Bütün bunların temelinde kentlerin hızlı ve plansız gelişmesi etkili olmuştur. Bu sorunların olumsuz etkilerinin giderilmesi ancak İstanbul, Ankara ve İzmir gibi kentlerde yürütülen kentsel dönüşüm ve değişim uygulamaları ile mümkündür.

(Cevap A)

37. Türkiye'deki bölgesel planlama çalışmalarında "işlevsel bölgeler", devletin veya dev kurumların hizmetlerini (yönetim, ulaşım, istatistik) ülke geneline etkin bir biçimde yaymak amacıyla dinamik bir merkez-hinterland ilişkisine dayalı olarak oluşturulur. Karayolları Genel Müdürlüğü, TRT veya Devlet Su İşleri (DSİ) gibi kurumların kendilerine has bölge müdürlükleri işlevsel bölge sistemlerine örnektir. Bu bölgelerin sınırları belirlenirken, şekilsel bölgelerde olduğu gibi o alandaki nüfusun, iklimin veya bitki örtüsünün tamamen aynı (homojen/türdeş) olması gibi bir zorunluluk kesinlikle yoktur. İşlevsel bölgelerde önemli olan doğal şartların benzerliği değil; idari veya hizmet ağının birbiriyle kurduğu güçlü iletişim ve kurumsal etkileşimdir.

(Cevap D)

38. Divriği (Sivas) ve Hekimhan-Hasançelebi (Malatya) Türkiye'nin en büyük ve en kaliteli demir cevheri yataklarına sahiptir (I doğru). Bakır; yüksek iletkenliği nedeniyle elektrik-elektronik sanayisinde çok önemlidir ve Artvin (Murgul), Rize (Çayeli), Kastamonu (Küre) ile Elazığ (Maden) gibi alanlardan çıkarılır (II doğru). Ancak alüminyumun ham maddesi olan boksit madeni, Türkiye'nin her yerinde bulunmaz; rezervleri oldukça sınırlıdır ve en önemli yatakları Konya (Seydişehir) ile Antalya (Akseki) civarında toplanmıştır (III yanlış). Doğru olan öncüller I ve II'dir.

(Cevap C)

39. Türkiye, sahip olduğu jeopolitik ve ekonomik gelişmişlik konumu nedeniyle Batılı ülkelere nitelikli insan gücü (beyin göçü) verirken, Orta Doğu ve Türki Cumhuriyetler gibi bölgelerden de beyin göçü alan bir çekim merkezidir (III doğru). Ancak Türkiye ile Yunanistan arasında 1923'ten itibaren gerçekleştirilen Nüfus Mübadelesi, bireylerin kendi istekleriyle yaptıkları gönüllü bir göç değil; devletlerarası antlaşmalara dayanan kesin ve zorunlu bir yer değiştirme (tehcir) hareketidir (I yanlış). 1989 yılında Bulgaristan'dan Türkiye'ye doğru gerçekleşen devasa göç dalgasının temel nedeni ise ekonomik iş arayışı değil, tamamen etnik ve siyasi asimilasyon (isim değiştirme vb.) baskılarından kaçıştır (II yanlış). Dolayısıyla göç türlerinin yanlış sınıflandırıldığı birinci ve ikinci öncüller hatalıdır.

(Cevap C)

40. Türkiye'de özellikle Kars ve Ardahan Platolarının yüksek kesimlerinde Orta Kuşak karasal iklimin yaşamasına bağlı olarak doğal bitki örtüsü çayırlardır. Bu alanların en önemli toprak türü çernezyomlardır. Bu platolardaki çayırılar kurdrukça toprağa humus olarak karışır. Humus miktarı bakımından zengin oldukları için bu topraklara kara topraklar da denir. Tarımsal verim değeri en yüksek olan zonal topraklardır.

(Cevap D)

42. Matematik konum özelliklerinden dolayı Türkiye'de buzulların etkili olduğu alanlar oldukça sınırlıdır. Geçmiş jeolojik dönemlerde yaşanan iklim değişimlerinden dolayı buzulların meydana getirdiği yeryüzü şekillerine 2000 metreden daha yüksek alanlarda rastlanır. Bugünkü iklim şartlarına bağlı olarak kalıcı kar sınırı, ülkemizde 3000 metrenin üzerinde görülmektedir. Bu nedenle buzullara ve buzulların oluşturduğu şekillere Ağrı, Erciyes, Kaçkar, Toros, Buzul (Hakkari) gibi dağların yüksek kesimlerinde rastlanır. Ancak Orta Karadeniz dağlarının yükseltisi fazla değildir. Bu yüzden bu alanda (I) buzulların etkili olduğu söylenemez.

(Cevap A)

41. Alp-Himalaya Dağ Kuşağı üzerinde yer alan Türkiye'deki dağlar, genel itibarıyla sıra hâlinde ve birbirine paralel olarak uzanır. Türkiye'deki dağların büyük bir bölümü, levhaların tortul tabakaları sıkışması ve bunun sonucunda kıvrılan kütlelerin yükselmesiyle oluşmuştur. Sıradağlar şeklinde uzanan bu dağların en önemlileri Kuzey Anadolu Dağları ile Toros Dağları'dır.

Haritada işaretlenen dağlardan I nolu Batı Torosların bir kanadı olan Sultan Dağlarıdır. II nolu olan Batı Karadeniz dağ sıralarına ait Ilgaz Dağlarıdır. III nolu olan dağ sıraları ise Nur dağlarıdır.

(Cevap A)

43. Toprak tahlilleri sonucunda ve üretilen tarım ürünlerine uygun gübrelerin kullanılması tarımsal verimi artırmaktadır. Ancak bu durum yer şekilleri ile ilgili bir faktör değildir. Tarımsal üretim iklim yani sıcaklık ve yağış koşullarından doğrudan etkilenir. Türkiye’de genellikle yarı kurak iklim koşullarının görülmesi tarımsal üretimde sulamaya duyulan ihtiyacı artırmıştır. Aynı zamanda ülkemizde görülen iklim çeşitliliği, tarımsal üretimin de çeşitlenmesini sağlamıştır. Türkiye arazisinin dağlık ve eğimli olması, tarımı genellikle olumsuz etkilemektedir. Arazinin engebeli olması nedeniyle tarım alanları küçük ve parçalıdır. Bu tür alanlarda makine kullanımı zordur. Buna göre iç kesimlerdeki tarımsal faaliyetlerde makine kullanımının yaygın olması yer şekillerinin sade olmasıyla ilgilidir. Ayrıca Türkiye’de yaz mevsiminin kurak, yağışların da genel itibarıyla düzensiz olması tarımda sulamanın önemini artırmıştır. Tarım alanlarının sürülerek bir veya iki yıl dinlenmesi için boş bırakılmasına nadas denir. Nadas uygulamasına bağlı olarak üretimde dalgalanma, erozyon, çiftçi gelirinin azalması gibi olumsuzluklar yaşanır. Ancak son yıllarda Türkiye’de sulama ve gübrelemenin yaygınlaşmasından dolayı nadasa bırakılan alanların daraldığı görülmektedir.

(Cevap A)

44. Dünya genelindeki birçok ülkede olduğu gibi Türkiye’de de nüfus, ülke arazisinde düzensiz bir dağılışı göstermektedir. Bu durumun nedenleri iklim, yeryüzü şekilleri, toprak verimliliği, su kaynakları ve bitki örtüsü gibi doğal çevre faktörleri ile sanayi, madencilik, tarım, turizm, ulaşım ve ticaret gibi beşerî çevre faktörleridir. Türkiye’de Menteşe yöresi (I nolu alan), arazinin dağlık ve engebeli, tarım alanlarının sınırlı, ulaşımın zor ve sanayinin gelişmemiş olmasına bağlı olarak seyrek nüfuslanmıştır. Ancak yörede Akdeniz iklim şartları etkilidir. Bu da nüfuslanma açısından olumsuz bir iklim değildir. Sonuç olarak Menteşe yöresinin seyrek nüfuslanmasının nedeni iklim değil; yer şekilleridir.

(Cevap A)

45. Bütün insanlığın ortak mirası olarak kabul edilen evrensel değerlere sahip kültürel ve doğal varlıkları dünyaya tanıtmak, toplumda söz konusu evrensel mirasa sahip çıkacak bilinci oluşturmak ve çeşitli sebeplerle bozulan, yok olan kültürel ve doğal değerlerin yaşatılması için gerekli işbirliğini sağlamak amacıyla UNESCO’nun 17 Ekim – 21 Kasım 1972 tarihleri arasında Paris’te toplanan 17. Genel Konferansı kapsamında, 16 Kasım 1972 tarihinde “Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme” kabul edilmiştir.

Uluslararası önem taşıyan ve bu nedenle takdire ve korunmaya değer doğal oluşumlara, anıtlara ve sitlere “Dünya Mirası” statüsü tanınmaktadır. Türkiye’nin bu listede 19’u kültürel, 2’si karma olmak üzere 21 miras alanı bulunmaktadır:

1. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas) 1985
2. İstanbul’un Tarihi Alanları (İstanbul) 1985
3. Göreme Millî Parkı ve Kapadokya (Nevşehir) 1985 (Karma Miras Alanı)
4. Hattuşa: Hitit Başkenti (Çorum) 1986
5. Nemrut Dağı (Adıyaman) 1987
6. Hieropolis-Pamukkale (Denizli) 1988 (Karma Miras Alanı)
7. Xanthos-Letoon (Antalya-Muğla) 1988
8. Safranbolu Şehri (Karabük) 1994
9. Truva Arkeolojik Alanı (Çanakkale) 1998
10. Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne) 2011
11. Çatalhöyük Neolitik Alanı (Konya) 2012
12. Bursa ve Cumalıkızık: Osmanlı İmparatorluğunun Doğuşu (Bursa) 2014
13. Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı (İzmir) 2014
14. Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı (Diyarbakır) 2015
15. Efes (İzmir) 2015
16. Ani Arkeolojik Alanı (Kars) 2016
17. Aphrodisias (Aydın) 2017
18. Göbekli Tepe (Şanlıurfa) 2018
19. Arslantepe Höyüğü (Malatya) 2021
20. Gordion (Ankara) 2023
21. Anadolu’nun Ortaçağ Dönemi Ahşap Hipostil Camiileri (Konya-Eşrefoğlu Camii, Kastamonu-Mahmut Bey Camii, Eskişehir-Sivrihisar Camii, Afyon-Afyon Ulu Camii, Ankara-Arslanhane Camii) 2023

(Cevap E)

46. Bir hakkı doğrudan doğruya kazanmak, aslen kazanma kavramıyla açıklanır. Burada söz konusu hakka daha önce birinin sahip olması bir önem taşımaz. Esas olan hakkın kendiliğinden kazanılmasıdır.

Aslen kazanma şu yollarla meydana gelir:

- Sahiplenme
- İşgal
- Telif (İhtira, patent)
- Kanundan dolayı kazanma

Devren kazanma ise bir hakkın bir kişiden diğerine geçmesi durumudur.

(Cevap A)

47. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre A, B, C ve E seçeneklerindeki ifadeler doğrudur. Fakat D seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü her insanın hak ehliyeti vardır.

Hak ehliyeti, sağ ve tam doğmak şartıyla ana rahmine düşüldüğü andan itibaren başlar.

(Cevap D)

48. Kamulaştırma 1982 Anayasası'nda 46. madde de düzenlenmiştir. Sosyal ve ekonomik haklar ve ödevlerden biridir. Devlet ve kamu tüzel kişileri; kamu yararına gerektirdiği hallerde, gerçek karşılığını peşin ödemek şartıyla, özel mülkiyette bulunan taşınmaz malların tamamını veya bir kısmını kamulaştırmaya yetkilidir. Kamulaştırma bedeli peşin ödenirken; tarım reformunun uygulanması, yeni ormanların yetiştirilmesi, kıyıların korunması, büyük enerji ve sulama projelerinde süresi **beş yılı** aşmamak şartıyla kamulaştırma yapılabilir.

(Cevap B)

49. 1982 Anayasası'nın 93. maddesine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi, her yıl Ekim ayının ilk günü kendiliğinden toplanır. Meclis, bir yasama yılında en çok üç ay tatil yapabilir; ara verme veya tatil sırasında Cumhurbaşkanınca toplantıya çağrılır. Meclis Başkanı da doğrudan doğruya veya üyelerin beşte birinin yazılı istemi üzerine, Meclisi toplantıya çağırır. Ara verme veya tatil sırasında toplanan Türkiye Büyük Millet Meclisinde, öncelikle bu toplantıyı gerektiren konu görüşülmeden ara verme veya tatile devam edilemez.

(Cevap E)

50. 1982 Anayasası'nın 97. maddesine göre, TBMM Genel Kurulundaki görüşmeler açıktır. Ancak meclis soruşturmasının karara bağlanması veya Anayasa Mahkemesi'ne üye seçilmesi gibi durumlarda meclis gizli oylama yapmaktadır.

(Cevap B)

51. 1982 Anayasası'nın 159. maddesine göre Hâkimler ve Savcılar Kurulu üyeleri, dört yıl için seçilmektedir.

(Cevap E)

52. 1982 Anayasası'nın 84. maddesine göre, İstifa eden milletvekilinin milletvekilliğinin düşmesi, istifanın geçerli olduğu Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanınca tespit edildikten sonra, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunca kararlaştırılır. Milletvekilliğinin kesin hüküm giyme veya kısıtlanma halinde düşmesi, bu husustaki kesin mahkeme kararının Genel Kurula bildirilmesiyle olur.

(Cevap C)

53. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 5. maddesine göre, en yüksek devlet memuru olan Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanıdır.

(Cevap E)

54. 1982 Anayasası'nın 127. maddesine göre, mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir. Mahallî idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenir.

(Cevap A)

55. Özbekistan'a ilişkin A, C, D ve E seçeneklerinde verilenler doğrudur. B seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü 1991'de Özbekistan'ı ilk tanıyan ülke Türkiye'dir.

(Cevap B)

56. TUSAŞ'ın geliştirdiği jet eğitim ve hafif taarruz uçağı HÜRJET'tir.

(Cevap D)

57. Türkiye'nin Almanya'da 14 tane başkonsoloslugu bulunmaktadır. Diğer ülkelerde daha az sayıda başkonsolosluk bulunmaktadır.

(Cevap C)

58. Öncüldeki bilgiler İsmail Hakkı Dümbüllü'ye aittir.

(Cevap B)

60. "Simyacı" romanının yazarı Brezilyalı yazar Paulo Coelho 2021'de yayımlanan "Okçu'nun Yolu" adlı kitabını olimpiyat şampiyonumuz Mete Gazoz'a adanmıştır.

NOT

Okçuluk, Türkiye'ye olimpiyatlarda madalya getiren 7. branş olmuştur.

(Cevap B)

59. 1903 yılında fizik alanında Nobel Ödülü alan Marie Curie, bu ödülü alan ilk kadın ve Nobel Ödülü'nü üst üste alan ilk bilim insanıdır.

PUAN KÜPÜ

Marie Curie, 1903 Nobel Fizik Ödülü ve 1911 Nobel kimya ödülü sahibi olmasının yanı sıra radyoloji biliminin de kurucusudur. Çalışmalarıyla bir çığır açan Curie, Nobel Ödülü'nü alan ilk kadın, bu ödülü iki kere alan ilk bilim insanı olmuştur.

(Cevap E)

ÇIKMAMIŞ SORULAR SERİSİ

GENEL YETENEK

GENEL KÜLTÜR

KPSS

Deneme Sınavı

Tarih:/...../.....

Adı-Soyadı: Doğru:

Kurumu : Yanlış :

İmza : Net :

1. Gerçek anlamıyla düşündüğümüzde “kendi eteğimizde bulmak” ifadesinde somut olarak bir şeyin çok yakınımızda ve bize ait hâle geldiği anlamı vardır.

(Cevap A)

2. I. cümle, II. cümlede bahsedilen sıkı sinirsel örüntülerin neden oluştuğunu, yani müziğin beyni genç tutma “gerekçesini” (nöroplastisite) açıklar.

(Cevap B)

3. I. cümlede, Antik Dönem'in özelliklerinden değil; bu döneme ait bir yapının özelliklerinden bahsediliyor. II. cümlede de sözü edilen yapının özellikleri anlatılmaya devam ediliyor. III. cümlede, özellikle “kaderine terk edilmiş gibi” sözüyle yapının bakımsız kaldığı vurgulanıyor. IV. cümlede, yapıların korunmasıyla ilgili herhangi bir çalışmadan söz edilmemiştir. V. cümlede, yapıların görünüşlerinden bahsedilmiş; fakat bu yapıların görünüşlerinin çirkin olduğu belirtilmemiştir.

NOT

Bu soru tipinde seçenek okunup ardından ilgili cümle okunursa zaman kazanılır. Metni okuyup sonra seçeneklere geçilirse her seçenek için metne bir daha dönmek gerekir ki bu da zaman kaybıdır.

(Cevap C)

4. A seçeneğinde verilen ifade cümleden çıkabilecek kesin bir ifade değildir. Çünkü cümlede ressamın ilk dönem çalışmalarıyla ilgili kesin bir yargı yoktur.

B'de verilen “evde kısa bir süre yaşamıştır” ibaresine cümlede rastlanmamaktadır. Ressamın bu evde yaşayış süreciyle ilgili bir bulgu yoktur.

D seçeneğindeki ilk karakalem çalışmasının bulunan çalışma olup olmadığını söyleyemeyiz, çünkü cümlede böyle bir bulguya yer verilmemiştir.

E seçeneği de bu cümleden çıkarılamaz çünkü cümlede sadece “ilk eş” ifadesi vardır, ilk resim ibaresi yoktur.

C seçeneğine baktığımızda “birden fazla evlilik yapmıştır” ibaresiyle karşılaşırız.

Cümlede kesin olarak bu yargıyı çıkarabiliriz. Ressam ilk eşini resmetmişse ikinci eşi de var demektir.

(Cevap C)

5. “Bilim gelişmektedir” sözü, bir devamlılığı akla getirmektedir. O hâlde, bu sözün sözcükleri arasına “sürekli olarak” sözü getirilebilir. Parçanın anlam bütünlüğü dikkate alındığında ulaşılan sonuçların “doğru”, “güvenilir” olması gerektiği düşünülebilir. Böylece parçada boş bırakılan yerlere A seçeneğindeki sözler getirilmelidir.

(Cevap A)

6. Soru kökündeki TDK kuralında açıkça belirtildiği üzere, ikinci sözcüğü sıfat-fiil eki alarak yeni bir kavramı karşılayacak şekilde kalıplaşan sözcükler bitişik yazılmalıdır. B seçeneğinde “okuryazar” (-ar eki), C seçeneğinde “çokbilmiş” (-miş eki), D seçeneğinde “kadirbilmez” (-mez eki) ve E seçeneğinde “sanatsever” (-er eki) kelimeleri bu kurala uygun olarak bitişik yazılmıştır. Ancak A seçeneğinde yer alan ve aynı kurala tabi olan kalıplaşmış “değer bilmez” sözcüğü ayrı yazılarak yazım yanlışı yapılmıştır. Kelimenin doğru yazımı “değerbilmez” şeklinde bitişik olmalıdır.

(Cevap A)

7. Parçadaki III ile numaralanmış yere, benzer örneklerin devam edebileceğini anlatmak için; IV ile numaralanmış yere ise eksiltili cümle olduğu için üç nokta (...) getirilmelidir.

(Cevap C)

8. A, B, C ve E'deki eylemlerde “birlikte yapılma” anlamı varken D'deki eylem karşılıklı yapılmıştır.

(Cevap D)

9. I. cümle → Nesne - Dolaylı tümleş - Yüklem
II. cümle → Özne - Yüklem
III. cümle → Özne - Zarf tümleci - Yüklem
IV. cümle → Nesne - Dolaylı tümleş - Yüklem
V. cümle → Özne - Zarf tümleci - Zarf tümleci - Yüklem biçimindedir.

(Cevap B)

10. I. dize hem fiil cümlesidir hem de ki'li birleşik cümledir.
II. dize hem devrik hem girişik birleşik cümledir.
Dizelerde basit cümle örneği yoktur.

(Cevap D)

11. Cümledeki ses olayları incelendiğinde;
Cümlede sözcüklerin birleşmesi veya türemesi sırasında ortaya fazladan bir ünsüz harfin çıkması durumu olan ünsüz türemesi (A) söz konusu değildir.
“Ahenk-i” sözcüğündeki “k” sert ünsüzü, ünlüyle başlayan ek aldığı “g”ye dönüşerek ünsüz yumuşamasına (B) uğramıştır.
“Geçmiş-den” sözcüğünde “d” ünsüzü “t”ye dönüşerek sertleşmiş ve ünsüz benzeşmesi (C) gerçekleşmiştir.
“De-yecek” sözcüğündeki “e” ünlüsü daralarak (i) sesine, “bırak-ma-yor-du” sözcüğündeki olumsuzluk ekinin geniş ünlüsü (a) ise “-yor” ekinin etkisiyle daralarak (ı) sesine dönüşmüş ve ünlü daralması (D) meydana gelmiştir.
“ufuk-u” sözcüğündeki “u” ile “beniz-er” sözcüğündeki “i” sesinin düşmesiyle ünlü düşmesi (E) görülmektedir.

(Cevap A)

12. I, II, III ve IV. cümlelerde fiilimsilere yer verildiği için bu cümleler girişik birleşik cümledir. V. cümle basit cümledir.

(Cevap E)

13. II. cümlelerin sonunda evden çıkıldığı, V. cümlede ise ev dışında olduğu süre boyunca yaşananlar aktarılıyor. Buna göre, III. ve V. cümleler yer değiştirdiğinde parçanın anlam bütünlüğü sağlanmış olacaktır.

(Cevap E)

14. Parçanın I. cümlesinde bir teknikten söz edilmiş, II. cümlede "slip de" ifadesiyle I. cümleyle, III. cümlede geçen "slipte" ifadesiyle II. cümleyle, IV. cümlede geçen "bunlardan başka" ifadesiyle III. cümleyle bağlantı kurulmuştur. Fakat V. cümlede düşüncenin ve konunun farklılaştığı görülmektedir. Bu cümlede IV. cümleyle bağlantı kuran sözcükler yoktur. Cümle doğrudan farklı bir noktaya kaymış ve anlam akışını bozmuştur.

NOT

Bu tip sorularda genelde cümleler arasında bağları sağlayan sözcüklere dikkat edilmelidir.

(Cevap E)

15. A → --- hem IDHC hem de Viyana Kültür Bakanlığı'nın ödülü ---
B → --- "Bir kadın" ve "Şafak" ---
C → --- Heper, Paris'te ilk kısa film ---
E → --- Galatasaray Lisesini ---
"Şafak" filminin en çok sevilen eseri olduğuna değinilmemiştir.

(Cevap D)

16. Parçada, antik kentteki bir dükkânda bulunan "Kıskanan çatlasın" yazılı mozağin, Roma dönemindeki insanın günlük kaygılarını yansıttığı ve bu kaygıların veya ifade biçimlerinin günümüz insanından farklı olmadığı anlatılmaktadır. A, C, D ve E seçeneklerinde yer alan ticari çatışma, şifreli dil, arkeolojinin amacı veya mozaik sanatının pahalılığı gibi konular metinde hiç geçmemektedir. Metnin son cümlesinden hareketle, Antik Çağ insanının günlük duygularının, örneğin kıskançlığa karşı verilen tepkinin, modern insanla benzerlik yani paralellik gösterdiği yargısına kesin olarak ulaşılabılır.

(Cevap B)

17. Soruda şiirin genel yapısından çıkarımlarda bulunmamız istenmiştir. Çıkarım yapılamayacak seçeneği bulmak için seçeneklere göre şiiri inceleyelim. A seçeneği 5. dizedeki sert poyrazın gelmesinden, B seçeneği ilk dizedeki gemiler kalkım yelkeni takalım ifadesinden, C seçeneği en son dizedeki deniz başımın tacı sözünden, D seçeneği ise üçüncü dizedeki keyfimize bakalım ifadesinden çıkarılabilir. Fakat şiirde geleneksel yöntemin önemini kaybettiğine dair hiçbir söz bulunmamaktadır.

(Cevap E)

18. Parçada anne babaların “ebeveynliği... kişisel bir başarı ya da başarısızlık vitrinine dönüştürdüğü” ifadesinden hareketle, çocuğun hayatındaki durumları kendi yetkinliklerinin (başarılarının) bir aynası olarak gördükleri açıkça söylenebilir. A seçeneğindeki “bağımsız karar alma mekanizmalarını kusursuzlaştırma” ve C seçeneğindeki “yüksek özgüven ve direnç geliştirme” ifadeleri, parçada eleştirilen ve çocuğu “kırılgan varlıklar” hâline getiren anlayışla taban tabana zıttır. D seçeneği, parçada “doğal bir sevgi bağı olmaktan çıkıp” denildiği için doğrudan elenir. E seçeneğinde sunulan “psikolojik süzgeç” iddiası ise yazarın değindiği bir konu değildir.

(Cevap B)

19. Parçada anlatılanlar, oluş sırasına göre aktarılmaktadır. “Türlü türlü”, “teker teker” sözleri ikilemedir. Parçada olay içinde yaşatma ve izlenim kazandırma (betimleme) amaçlanmaktadır. Parçanın ilk cümlesi yapıcı bileşik, ikinci cümlesi basittir. Ancak parçada kişileştirmeye başvurulduğu söylenemez.

(Cevap A)

20. Parçada geçen, “ ‘rötuşlu ve net çekilmiş’ fotoğrafların sanatsal değerinin olmadığını söylüyordu. Doğrudur, sanat eseri bu tür rötuşlara, müdahalelere uygun değil!.. Okur bunu hissettiği an ‘yalan’a kanmaz, büyü bozulur, metinle arasındaki ruhsal bağ kopar...” cümlesine dayanarak bu parçadan, “Bir şeyi olduğundan farklı göstermek okuyucuyla yapıt arasındaki olumlu seyri yok eder.” sonucu çıkarılabilir.

(Cevap A)

21. “Bunun” sözcüğü, bir önceki cümlede anlatılan “her şeyi gözlemleyip sayma” anlayışına gönderme yapmaktadır. Galton bu anlayışı gerçekleştirmek için İngiltere’yi sistematik biçimde dolaşp coğrafi açıdan kapsamlı veriler toplamıştır. A seçeneği gündelik alanlarda veri toplanabileceğini vurgularken “sistematik hedef” boyutunu ıskalamaktadır. D seçeneği standart pratiklerin dışına çıkılmasını öne çıkararak parçayı yorumun ötesine taşımaktadır.

(Cevap C)

22. Parçanın II. cümlesinde "...bağlamamak gerekir" denilerek bir durumdan söz edilmiştir. III. cümlede ise "farklılığı nedeniyle ortaya çıkmaktadır" denilerek kendinden önceki cümlede belirtilenlerle ilgili açıklama yapılmıştır.

(Cevap B)

23. Sorunun cevabı IV ve V. cümlelerde açıkça verilmiştir. Söz konusu iki cümlede ve parçanın genelinde bir filmin belli bir zaman diliminde sonra tekrar izlemesi insanda aynı duygular uyandırmaz. O halde bu ifadeyi karşılayacak seçenek sorunun doğru yanıtını vermiş olacaktır.

(Cevap E)

24. Bir metne bağlı birden fazla sorunun bulunduğu bu tip sorularda, paragrafı okumadan önce paragrafa bağlı bütün soru kökleri okunursa daha pratik bir şekilde çözüme ulaşılabilir.

Parçada şairin sevdiği şiirle ilgili olarak "bir zaman parçasını yok olmaktan kurtarmış bir fotoğraf, bir ayna" ifadesi kullanılmıştır. Bu ifadeyle hayatın belli bir anını somutlaştırmak "fotoğraf" ifadesiyle karşılanmıştır. Yaşanılanı olduğu gibi yansıtmak ise "ayna" metaforuyla dillendirilmiştir. Bu ifadenin tamamında geçmişi bir düş perdesinde göstermek ve saklı hayatları gün yüzüne çıkarmak anlamları da vardır. Altı çizili sözün parçadaki bağlamda kazandığı anlamlar arasında "Gelecekle ilgili hayalleri işlemek" ifadesi olduğu söylenemez.

(Cevap E)

25. Şairin şiire karşı duruşunun anlatıldığı bu parçada, bazı durumlar üzerine öznel görüşler ifade edilmiştir. "Bir şairin hayatının çeşitli dönemlerinde sevdiği şiirleri üzerinde durmak, onun davranış ve eğilimlerini anlamaktan yana vazgeçilmeyecek ipuçları verir." cümlesine dayanarak bu parçada vurgulanmak istenen düşüncenin D seçeneğinde dile getirildiğini söylemek mümkündür.

(Cevap D)

26. Şairin şiirleriyle ilgili değişik değerlendirmelerinin onun tutarsızlığını gösterdiğine dair parçada bir dayanak yoktur. Diğer ifadeler şöyle temellendirilebilir:

- A → --- tarafsız bir gözle bakamaz o şiire ---
B → --- vazgeçilmeyecek ipuçları verir.
D → --- bu değişimi bizim açımızdan ---
E → --- özel durumlara biraz daha ---

(Cevap C)

27. - 30. soruların çözümünde aşağıdaki bilgileri kullanınız.

Verilen bilgilerle,

Papatya	Karanfil	Zambak
A	B / D	G
E		D / B
C		
F		
G	B / D	A
D / B		E
		C
		F

27. Verilen bilgilere göre Gamze ya Zambak sınıfında ya da Papatya sınıfındadır.

Gamze'nin kaydolduğu sınıfa iki kişi kaydolmuştur. Bunlar Burcu, Deniz ya da Filiz'dir. Tabloda Gamze'nin olduğu sınıfta bunlardan biri olabilir.

Tablo I ve Tablo II'de Ayça ve Ceyda aynı sınıfa kaydolmuştur.

(Cevap A)

28. Verilen bilgilere göre Karanfil sınıfına Burcu ve Deniz'den biri kaydolmuş olabilir.

(Cevap E)

29. Elif'in Zambak sınıfına kaydolduğu biliniyorsa durum Tablo II'deki gibidir. Zambak sınıfına dört çocuk kaydolmuştur.

(Cevap C)

30. Ceyda'nın Papatya sınıfına kaydolduğu biliniyorsa durum Tablo I'deki gibidir ve Gamze Zambak sınıfına kaydolmuştur.

(Cevap B)

31. $\frac{13 + \frac{1}{8}}{8 + \frac{3}{4}} : \frac{1}{24}$

$$\frac{13 \cdot 8 + 1}{\frac{8 \cdot 4 + 3}{4}} : \frac{1}{24}$$

③ $\frac{105}{8} \cdot \frac{4}{35} \cdot 24 = 36$ bulunur.

②

(Cevap E)

32. $\frac{3^2 \cdot (3 \cdot 4)^7 + 2^5 \cdot (2 \cdot 3)^8}{2 \cdot (3 \cdot 4)^8 - 2^4 \cdot (2 \cdot 3)^9}$

$$= \frac{3^2 \cdot 3^7 \cdot 2^{14} + 2^5 \cdot 2^8 \cdot 3^8}{2 \cdot 3^8 \cdot 2^{16} - 2^4 \cdot 2^9 \cdot 3^9}$$

$$= \frac{3^9 \cdot 2^{14} + 2^{13} \cdot 3^8}{2^{17} \cdot 3^8 - 2^{13} \cdot 3^9} = \frac{3^8 \cdot 2^{13} (3 \cdot 2 + 1)}{2^{13} \cdot 3^8 (2^4 - 3)}$$

$$= \frac{7}{13} \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

33. $\frac{5^{-1} + 8 \cdot 4^{-1}}{9 \cdot 3^{-1} + 16 \cdot 2^{-1}}$

$$\frac{\frac{1}{5} + \frac{8}{4}}{\frac{9}{3} + \frac{16}{2}} = \frac{\frac{1}{5} + 2}{3 + 8} = \frac{\frac{11}{5}}{11}$$

$$\frac{11}{5} \cdot \frac{1}{11} = \frac{1}{5} = \frac{2}{10} = 0,2 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

34. $\frac{9 \cdot 10}{\frac{\sqrt{10} \cdot \sqrt{9}}{10+1}} = \frac{90}{\sqrt{9}} \cdot \frac{1}{11} = \frac{30}{11}$ bulunur.

(Cevap C)

35. $x^2 < x$
 $-6 < y < 3$

$$\begin{array}{r} 0 < x < 1 \\ + \quad -6 < y < 3 \\ \hline -6 < x+y < 4 \end{array}$$

$$x+y = -5 + (-4) + (-3) + (-2) + (-1) + 1 + 2 + 3$$

$$x+y = -9 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

36. $3 \cdot abc = cde$
 $+ 4 \cdot abc = gbf$
 $7abc = cde + gbf$
 $cde + gbf + abc = 8abc = 952$
 $abc = 119$

$$119 \cdot 143 = 17017 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

37. $\frac{a+2}{a+4} + \frac{2}{a+4} = \frac{a}{7} - \frac{a}{a+3} - \frac{3}{a+3}$

$$\frac{a+4}{a+4} = \frac{a}{7} - \left(\frac{a+3}{a+3} \right)$$

$$1 = \frac{a}{7} - 1$$

$$\frac{a}{7} = 2 \Rightarrow a = 14 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

38. $a + a \cdot b - a \cdot c = a + a(b - c)$

$a + a(b - c) = \text{tek}$ $\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$ $\text{tek} \quad \text{tek} \quad \text{çift}$	$\Rightarrow$	$b \text{ çiftken } c \text{ çift,}$ $b \text{ tekken } c \text{ tek olur.}$
--	---------------	---

I. $a \cdot (b - c) = \text{çift}$
 $\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
 $\text{tek} \quad \text{çift}$

II. $b(a - c) = \text{çift}$
 $\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
 $\text{çift} \quad \text{tek} \quad \text{çift}$

$b(a - c) = \text{çift}$
 $\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
 $\text{tek} \quad \text{tek} \quad \text{tek}$

III. $c(a - b) = \text{çift}$
 $\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
 $\text{tek} \quad \text{tek} \quad \text{tek}$

$c(a - b) = \text{çift}$
 $\downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow$
 $\text{çift} \quad \text{tek} \quad \text{çift}$

I, II ve III. öncüller daima çift olur.

(Cevap E)

39. $|a - b| = |b - a|$ olduğundan;
 $|a - b| = 7 - a$
 $|a - b| = 3 - b$
 $7 - a = 3 - b$
 $|a - b| = 4$ Mutlak değerde yerine yazalım.
 $4 + a = 7 \Rightarrow a = 3$
 $4 + b = 3 \Rightarrow b = -1$
 $a + b = 3 + (-1) = 2$ bulunur.

(Cevap E)

40. $a \rightarrow$ İngilizce ve Almanca bilenlerin kümesi
 $z \rightarrow$ yalnızca Fransızca bilenlerin sayısı
 $a + z \rightarrow$ İngilizce ve Almanca bilenlerin sayısı ile sadece Fransızca bilenlerin sayısı.

(Cevap B)

41. $f(x) = \frac{2x - 10}{x + 6}$
 $x = -6$ değeri fonksiyonu tanımsız yapar. O halde $a = -6$ olur.
 $y = \frac{2x - 10}{x + 6}$
 $y(x + 6) = 2x - 10$
 $yx + 6y = 2x - 10$
Burada x 'in kat sayıları eşit olmalıdır. Ancak $y = 2$ olduğunda denklem sağlanmaz. O halde $b = 2$ olur.
 $a \cdot b = -6 \cdot 2 = -12$ bulunur.

(Cevap A)

42. $\frac{1}{x+1} + x - 1 = \frac{1}{x^2}$
 $\frac{x^2 - 1 + 1}{x+1} = \frac{1}{x^2}$
 $\frac{x^2}{x+1} = \frac{1}{x^2}$
 $x^4 = x + 1$
 $x^3 = \frac{x+1}{x}$
 $x^3 = 1 + \frac{1}{x}$
 $x^3 - 1 = \frac{1}{x}$ bulunur.

(Cevap B)

43.

	1. aşama	2. aşama	3. aşama
Doğru sayısı →	3 puan	2 puan	1 puan
Doğru adedi →	x tane	y tane	z tane

$$x + y + z = 40$$

$$3x + 2y + z = 60$$

$3x = z$ olduğundan denklem sisteminde bunu yerine yazalım.

$$\begin{array}{r} -2 \\ \times 4x + y = 40 \\ + 6x + 2y = 60 \\ \hline -2x = -20 \\ x = 10 \end{array}$$

$$3x = z = 30 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

44.

	Boş oda sayısı	1 kişinin kaldığı oda sayısı	2 kişinin kaldığı oda sayısı
11.00	16	32	52 - 6
13.00	54	0	46

2 kişinin kaldığı oda sayısı 46 iken $46 \cdot 2 = 92$ misafir vardır. 30'u çocuk kalanı yetişkindir.

$$92 - 30 = 62 \text{ yetişkin misafir vardır.}$$

(Cevap D)

45. 1. Durum (Suzan ve Mahmut 4 kişilik grupta)

Suzan - Mahmut seçildi.

$$\left(\frac{8}{2}\right) \cdot \left(\frac{6}{6}\right) = \frac{8 \cdot 7}{2} = 28$$

2. Durum (Suzan ve Mahmut 6 kişilik grupta)

Suzan - Mahmut seçildi.

$$\left(\frac{8}{4}\right) \cdot \left(\frac{4}{4}\right) = \frac{2 \cdot 8 \cdot 7 \cdot 8 \cdot 5}{4 \cdot 8 \cdot 2 \cdot 1} = 70$$

$$28 + 70 = 98 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

46.

$$\text{Zaman} = \frac{\text{Yol}}{\text{hız}}$$

$$\frac{300}{60} + \text{Bekleme}_1 + \frac{150}{60} + \text{Bekleme}_2 + \frac{150}{60} + \frac{300}{60} = 19$$

$$5 + \text{Bekleme}_1 + \frac{5}{2} + \text{Bekleme}_2 + \frac{5}{2} + 5$$

$$15 + \text{Bekleme}_1 + \text{Bekleme}_2 = 19$$

$$\text{Bekleme}_1 + \text{Bekleme}_2 = 4 \text{ saat bulunur.}$$

(Cevap B)

47.

	x şubesi	y şubesi
Lisanslı →	2a + 100	a
Lisanssız →	250	600

$$2a + 100 + 250 = a + 600$$

$$2a + 350 = a + 600$$

$$a = 250$$

$$a + 600 = 250 + 600 = 850$$

$$2 \cdot 850 = 1700$$

şubedeki toplam üye sayısı olarak bulunur.

(Cevap E)

48. 2024 yılı geliri $\Rightarrow 500 + 350 + 150 = 1000$

$$2025 \text{ yılı geliri} \Rightarrow 1000 + 1000 \cdot \frac{1}{5} = 1200$$

$$540 + 456 + \text{Kimya} = 1200$$

$$996 + \text{Kimya} = 1200$$

$$\text{Kimya} = 204 \text{ milyon TL}$$

$$\begin{array}{r} 150' \text{de} \\ 100' \text{de} \end{array} \times \begin{array}{r} 54 \text{ artarsa} \\ x \text{ artar} \end{array}$$

$$150 \cdot x = 100 \cdot 54$$

$$3 \cdot x = 2 \cdot 54$$

$$x = 36 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

49. 2024 yılı geliri $\Rightarrow 500 + 350 + 150 = 1000$

$$1000 + 1000 \cdot \frac{22}{100} = 1220 \text{ milyon TL}$$

$$2025 \text{ yılı geliri} \Rightarrow 540 + 456 + \text{Kimya} = 1220$$

$$996 + \text{Kimya} = 1220$$

$$\text{Kimya} = 224 \text{ milyon TL olurdu.}$$

(Cevap D)

50. Öğrenci sayısı $24x$ olsun.

Fenerbahçe	Galatasaray	Beşiktaş
$24x \cdot \frac{1}{8}$	$24x \cdot \frac{1}{12}$	
$= 3x$	$= 2x$	

$$\text{Beşiktaş} = 24x - 5x = 19x$$

$$\text{En az öğrenci için } x = 2 \text{ olmalı } 19 \cdot 2 = 38 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

51. Oyuncunun hareketi boyunca geçeceği yollar ve bu yol üzerindeki sayıların toplamı şu şekildedir:

$$1 + 3 + 4 + 7 + 10 = 25$$

$$1 + 3 + 6 + 7 + 10 = 27$$

$$1 + 3 + 6 + 9 + 10 = 29$$

$$2 + 3 + 4 + 7 + 10 = 26$$

$$2 + 3 + 6 + 7 + 10 = 28$$

$$2 + 3 + 6 + 9 + 10 = 30$$

$$2 + 5 + 6 + 7 + 10 = 30$$

$$2 + 5 + 6 + 9 + 10 = 32$$

$$2 + 5 + 8 + 9 + 10 = 34$$

oyuncunun oyun puanı 23 olamaz.

(Cevap A)

52. 8A9B

$$\begin{array}{cc} \downarrow & \downarrow \\ 5 & 7 \\ 7 & 5 \end{array}$$

$$A + B = 5 + 7 = 12 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

53. 1235 en küçük dört basamaklı arasal sayıdır.

$$\text{Rakamları toplamı} = 1 + 2 + 3 + 5 = 11 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

- 54.

	SORULAR					TOPLAM
	1	2	3	4	5	
Anne	✓	×	✓	×	✓	2
Baba	×	×	✓	✓	×	$x \rightarrow 3$
Büyük	×	✓	✓	×	✓	$y \rightarrow 2$
Ortanca	✓	×	×	×	✓	3
Küçük	×	×	✓	×	×	4
TOPLAM	2	1	$z \rightarrow 4$	1	3	

$$x \cdot y \cdot z = 3 \cdot 2 \cdot 4 = 24 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

55.

	SORULAR					TOPLAM
	1	2	3	4	5	
Anne	x	✓	x	✓	x	3
Baba	✓	✓	✓	x	✓	a → 1
Büyük	x	x	x	✓	x	4
Ortanca	✓	✓	✓	x	✓	1
Küçük	x	x	x	✓	x	4
TOPLAM	2	b → 3	2	3	2	

a + b = 1 + 3 = 4 bulunur.

(Cevap B)

56.

	SORULAR					TOPLAM
	1	2	3	4	5	
Anne	x	✓	x	✓	x	3
Baba	✓	✓	✓	x	✓	1
Büyük	✓	x	✓	x	x	3
Ortanca	✓	x	✓	✓	✓	1
Küçük	x	✓	x	✓	✓	2
TOPLAM	3	3	3	3	3	

Ortanca çocuk 1, 2 ve 5. sorulara

✓ - x - ✓ cevaplarını vermiştir.

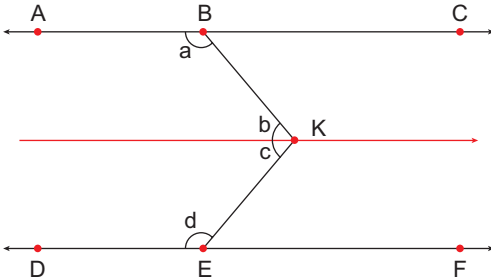
(Cevap D)

57.

Kalem ucu kuralı gereği

 $s(\widehat{ABK}) + s(\widehat{BKE}) + s(\widehat{KED}) = 360^\circ$ olur.

II. yol: K noktasından bir paralel çizelim.

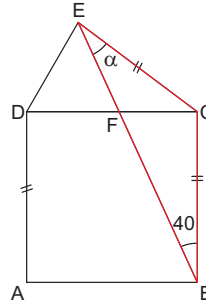

U kuralından dolayı a + b = 180° ve c + d = 180°

a + b + c + d = 180 + 180 = 360° bulunur.

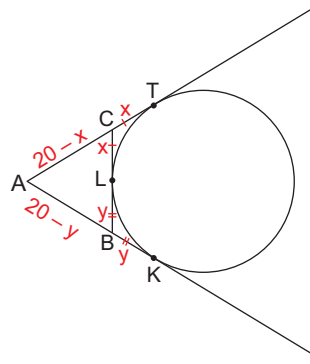
(Cevap B)

58.

 $|AD| = |EC|$ olduğundan
 $|BC| = |EC|$ olur.(E C B) ikizkenar üçge-
ninden dolayı $m(\widehat{CEF}) = \alpha = 40^\circ$ olur.

(Cevap A)

59.

 $|AT| = |AK| = 20$ olduğundan $|AC| = 20 - x$ ve
 $|AB| = 20 - y$ olur. $\widehat{ACB} = 20 - x + x + y + 20 - y$
 $= 40$ cm bulunur.

(Cevap E)

60.

Küpün bir ayrıtı 2a olsun.

$$|AC| = \sqrt{(2a)^2 + a^2} = a\sqrt{5}$$

$$A(ABCD) = 2a \cdot a\sqrt{5} = 2a^2\sqrt{5}$$

$$2a^2\sqrt{5} = 18\sqrt{5} \Rightarrow \boxed{a=3}$$

Küpün bir ayrıtı = 2a = 2 · 3 = 6

Küpün hacmi = 6³ = 216 br³ bulunur.

(Cevap C)

1. Orta Asya'da Kök Türk isyanıyla yıkıldıktan sonra Avrupa'ya göç eden ve 619 ile 626 yıllarında İstanbul'u iki kez kuşatan Türk devleti Avarlardır. Peçenekler ve Bulgarlar da İstanbul'u kuşatmış olsalar da, parçada belirtilen "Asya'da devlet kurup Kök Türk isyanıyla yıkılma" şartını sağlamadıkları için elenirler.

(Cevap D)

2. Türk-İslam devletleri içinde kervansaray, bimarhane ve posta teşkilatı gibi kurumların ilk örnekleri Karahanlılar tarafından verilmiştir. Karahanlılar, Bilge Kül Kadir Han önderliğinde 840–1212 yılları arasında Karluk, Yağma, Çiğil ve Tuhsi Türklerince Türkistan'da kurulmuştur.

(Cevap C)

3. Tuğrul Bey, 1040–1063 yılları arasında hüküm süren Büyük Selçuklu sultanıdır. Tuğrul Bey, 1055 yılında, Abbasi halifesinin çağrısı ile Bağdat'a girerek Şii Büveyhoğullarını Bağdat'tan uzaklaştırmıştır. Fakat sultanın geri dönüşüyle Büveyhoğulları Bağdat'ı tekrar işgal etmiştir. Bunun üzerine Tuğrul Bey 1057 yılında yeniden Bağdat'a gelerek halifeyi Büveyhoğullarının baskısından kurtarıp bu devlete son vermiştir. Bu hizmeti karşılığında Abbasi halifesi Kaim Biemrillah Tuğrul Bey'e "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" ünvanını vermiştir. Halife daha sonra siyasi yetkilerini Tuğrul Bey'e vererek kızını da onunla evlendirmiştir.

(Cevap A)

4. A, B, D ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler Orhan Bey dönemine aittir. Ancak Yeniçeri Ocağı I. Murat zamanında oluşturulmuştur.

PUAN KÜPÜ

Kapıkulu Ordusu (Yeniçeri Ocağı), devşirme sistemiyle oluşan, padişaha bağlı, maaşlı ve sürekli askerlerdir.

(Cevap C)

5. II. Mehmet (Fatih)'in Mora ve Trabzon Rum İmparatorluğu'na son vermesinin ortak amacı, Bizans'ın yeniden canlandırılması tehlikesini ortadan kaldırmaktır.

(Cevap B)

6. Osmanlı Devleti'nin Duraklama Dönemi ile ilgili olarak A, B, C ve E seçeneklerinde verilen I. gelişmeler, II. gelişmelere ortam hazırlamıştır. Ancak ulufelerin ayarı düşük akçe ile ödenmesi, yeniçeri isyanları olan İstanbul Ayaklanmaları ile ilgilidir. Celali İsyanları, Anadolu'da halk tarafından çıkan isyanlardır.

(Cevap D)

7. Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika topraklarından Trablus-garp İtalya; Tunus, Cezayir ve Fas Fransa tarafından işgal edilmiştir. İngiltere Doğu Akdeniz ve Süveyş'in güvenliği amacıyla 1882 yılında Mısır'ı işgal etmiştir.

(Cevap E)

8. Özellikleri verilen; natürmort çalışmalarıyla ünlenen, siyasi olaylardan uzak durup doğaya yönelen ve İstanbul'daki ilk gerçek resim sergisini (27 Nisan 1873) açan ressam Şeker Ahmet Paşa'dır. Osman Hamdi Bey ise figürlü kompozisyonları ve müzeciliği ile öne çıkar.

(Cevap D)

9. *Takvim-i Vekayi*, Osmanlı İmparatorluğu sınırları dahilinde yayımlanmaya başlanan ilk Osmanlı Türk resmi gazetesidir. 11 Kasım 1831'de yayın hayatına başlayan *Takvim-i Vekayi*, Osmanlı Türkçesi dışında Arapça, Rumca, Ermenice, Farsça ve Fransızca yayımlanmıştır. Haftalık olarak yayımlanan gazetede resmî ilanlar ve gayri resmi duyurular dışında, iç ve dış gelişmelere ilişkin haberler de basılmaktaydı.

II. Abdülhamit devrinin büyük bir kısmında yayınlanmayan *Takvim-i Vekayi*, II. Meşrutiyetin ilanından sonra yeniden yayın hayatına girmiştir. Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra *Takvim-i Vekayi*'nin görevini Resmî Gazete devralmıştır.

(Cevap C)

10. Osmanlı Devleti'nde divan üyelerinden nişancı ve defterdar, divanda idari ve mali bürokrasiyi temsil eden kalemiye sınıfına mensup görevlilerdir. Devletçe alınan kararların dine uygun olup olmadığı konusunda karar (fetva) veren şeyhülislam, ilmiye sınıfında (eğitim, yargı, fetva) yer almaktadır.

(Cevap E)

11. Tanzimat Fermanı ile askerlik vatandaşlık görevi haline getirilmiş; ancak bu karara gayrimüslimlerin tepki göstermesi üzerine, Islahat Fermanı ile azınlıklara bedelli askerlik uygulaması getirilerek cizye vergisi kaldırılmıştır.

NOT

Islahat Fermanı'nın esasları Viyana'da yapılan bir toplantıda Avusturya, İngiltere ve Fransa tarafından belirlenmiştir.

(Cevap C)

12. • Mustafa Kemal bir dönem İttihat ve Terakki Cemiyeti içerisinde yer almış, ancak bu cemiyetle fikir ayrılığına düşerek ayrılmıştır. Şam'daki V. Ordu'da görevli olduğu sırada Vatan ve Hürriyet Cemiyetini kurmuştur.
- İttihat ve Terakki Cemiyeti, II. Meşrutiyet'i ilan ettiren ve Osmanlı'nın I. Dünya Savaşı'na girmesine neden olan cemiyettir.
- Genç Osmanlılar (Jön Türkler) Cemiyeti, I. Meşrutiyet'i ilan ettirmiştir.
- Hürriyet ve İtilaf Cemiyeti, Anadolu'daki millî direnişi yok etmeyi amaçlayan zararlı bir cemiyettir.
- Şark Vilayetleri Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti ise Mustafa Kemal tarafından kurulmamıştır. Hatta bu cemiyetin davetiyle Mustafa Kemal Erzurum Kongresi'ne katılmıştır. Bu cemiyet doğudaki Ermeni faaliyetlerini engellemeyi amaçlamıştır.

(Cevap A)

13. Çanakkale, Kafkas (Doğu), Kanal, Irak ve Suriye-Filistin Cepheleri, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı sırasında kendi toprakları içerisinde savaş yaptığı cephelerdir. Galiciya ve Makedonya Cepheleri ise, kendi toprakları dışında müttefiklerine yardım için asker gönderdiği cephelerdir.

NOT

Mustafa Kemal'in I. Dünya Savaşı'nda görev yaptığı cepheler; Çanakkale, Kafkas (Doğu) ve Suriye Cepheleridir.

(Cevap B)

14. I. Dünya Savaşı'ndan sonra 18 Ocak 1919'da İtilaf devletleri tarafından toplanan Paris Barış Konferansı'nda, daha önce gizli antlaşmalarla İtalya'ya bırakılan İzmir ve çevresinin Yunanistan'a bırakılması kararına İtalya büyük tepki göstermiş ve ilk defa İtilaf devletleri arasında görüş ayrılıklarının ortaya çıkmasına yol açmıştır.

(Cevap D)

15. Millî Kongre Cemiyeti, diğer bölgesel cemiyetlerin aksine İstanbul merkezli kurulmuş ve tüm ulusun haklarını basın-yayın yoluyla savunan genel bir örgütlenmedir. Diğer seçeneklerdeki faaliyetler ilgili bölgelerin cemiyetlerine (Redd-i İlhak, Trakya Paşaeli, Kars İslam Şurası vb.) aittir.

(Cevap E)

16. Milli sınırlarımızı belirleyen Misakımillî; bir bağımsızlık bildirgesi, Mondros Ateşkesi'nden sonra başlayan işgallere ve Sevr Antlaşması'nın koşullarına karşı Türk ulusunun savunduğu tezdir.

(Cevap C)

17. Soruda verilen açıklamaya bakılarak, I. ve II. öncüllere ulaşılabilir. Ancak Doğu sınırının kesin olarak çizilmesi, Sakarya Savaşı'nı izleyen günlerde imzalanan Kars Antlaşması (13 Ekim 1921) ile gerçekleşmiştir.

(Cevap D)

18. Büyük Taarruz ve Başkomutanlık Meydan Savaşı'nın kazanılması ve Batı Anadolu'nun Yunan işgalinden kurtarılmasıyla Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhası sona ererek 11 Ekim 1922'de Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalanmış ve böylece Kurtuluş Savaşı'mız büyük başarı ile sonlandırılmıştır.

(Cevap A)

19. 1924 yılında Cumhuriyet Halk Fırkası'na muhalefeten kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, CHP'den farklı olarak liberal anlayışı ve yerinden yönetim ilkesini benimsemiştir. Ancak her ne kadar uygulamada farklılıklar olsa da Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası inkılaplara ve laikliğe bağlı kalacağı şartıyla kurulmuştur.

(Cevap D)

20. Toplumsal birlik ve beraberliği sağlamak, çağın gerisinde kalmış kurum ve örgütleri yenileyerek Türk toplumunun çağdaş uygarlıklar seviyesine ulaşmasını sağlamak, Avrupa ile olan ilişkileri kolaylaştırmak ve geliştirmek toplumsal alanda yapılan inkılapların amaçları arasındadır.

(Cevap E)

21. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler, Atatürk ilkelerinin ortak özellikleri arasında yer almaktadır. Fakat, Atatürk ilkelerinin oluşumunda dış güçlerin herhangi bir etkisinden söz edilemez.

(Cevap B)

22. Mecelle yerine kabul edilen Türk Medeni Kanunu'nun kabulüyle ilk laik hukuk sistemine geçilmiş ve toplumsal alanda kadın-erkek eşitliği sağlanmıştır. Dolayısıyla hem laiklik hem de halkçılık ilkesiyle ilgilidir. Kabotaj Kanunu'nun kabulü ve Türk Tarih Kurumu'nun kurulması milliyetçilik, Soyadı Kanunu'nun kabulü halkçılık, tekke ve zaviyelerin kapatılması laiklik ilkesi ile ilgilidir.

(Cevap A)

23. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler, Türkiye'nin Balkan Antantı ve Sadabat Paketi'ne katılmasının amaçları arasında yer almaktadır. Ancak, demokrasi kültürünü yaymaya çalışmak gibi bir amaç söz konusu değildir.

PUAN KÜPÜ

Türkiye, II. Dünya Savaşı öncesinde Balkan Antantı ile batı sınırlarını, Sadabat Paketi ile de doğu sınırlarını güvence altına almıştır.

(Cevap B)

24. I. Dünya Savaşı sonunda Almanya ile imzalanan Versay Antlaşması'nın çok ağır hükümler taşıması ve Almanya'yı ekonomik ve askeri açıdan tamamen güçsüz bırakması, yerli halkı Macar olan toprakların Romanya'ya verilmesi ve yine yeni kurulan Çekoslovakya'da birçok Alman ve Avusturyalının yaşaması, savaştan sonra kurulan yeni dünya düzeninin kalıcı olamayacağını göstermektedir.

(Cevap E)

25. Türkiye, II. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulacak olan Birleşmiş Milletler Örgütü'nde yer alabilmek amacıyla, savaşın sonlarına doğru Mihver devletler olan Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etmiş ve fiilen savaştan savaştan galip devletlerinden birisi olarak savaştan ayrılıp Birleşmiş Milletler Örgütü'nün kurucu üyelerinden biri olmuştur.

(Cevap B)

26. Soruda verilen bilgiler Hermann Hesse'ye aittir. Hesse, Almanya'da doğmuş İsveçli bir yazar ve ressamdır. Yazarın takma adı Emil Sinclair'dir.

(Cevap C)

27. Kanunuesasi'de yasama organı olan meclis; Âyanlar Meclisi ve Mebuslar Meclisi olmak üzere ikiye ayrılmıştı. Âyanlar Meclisi üyesi padişah tarafından atanırken Mebuslar Meclisi üyeleri her 50.000 erkek vatandaş için bir temsilci olmak üzere halk tarafından seçiliyordu. 1961 Anayasası'nda da meclis, Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu olmak üzere ikiye ayrılmıştı. 1921, 1924 ve 1982 Anayasalarında tek meclis sistemi uygulanmıştır.

(Cevap D)

28. Ankara'ya güneş ışınları 21 Haziran'da en büyük, 21 Aralık'ta en küçük açıyla düşer. Ancak en yüksek sıcaklık temmuz, en düşük sıcaklık ocak ayında yaşanır. Bu durum ısı birikimiyle ilgilidir. Aynı zamanda, Ankara'da, 21 Mart ve 23 Eylül'de güneş ışınlarının düşme açısı aynı olduğu hâlde sıcaklık değerleri farklıdır. Bu da ısı birikimiyle açıklanır. Seçenekler arasında doğru olan yalnızca bu açıklamadır. Türkiye dönenceler dışında yer alır. Ankara'da yatay yüzeylerdeki cisimlerin gölge boylarının sıfır olmaması bu durum ile ilgilidir.

(Cevap D)

29. Marmara Denizi kıyılarında birçok kıyı tipi ile dalgaların biriktirme sonucunda oluşturduğu yeryüzü şekillerini görmek mümkündür. İstanbul ve Çanakkale boğazları deniznin altında kalmış eski akarsu vadileri olduğundan ria kıyı tipine, Büyükçekmece ve Küçükçekmece lagünlerinin bulunduğu kıyılar da limanlı kıyılara örnektir. Lagünler dalga biriktirme şekillerindendir. Dalga ve akıntıların sürüklediği kum ve çakılları kıyıdan açıklara doğru biriktirmesiyle oluşan kıyı oklarının bir koyun önünü kapatmasıyla lagünler meydana gelir. Marmara Denizi'nin güneyinde bulunan Kapıdağ Yarımadası ise kıyıya yakın bir ada ile kıyı arasının dalga ve akıntıların sürüklediği materyallerle dolması sonucunda yani biriktirme ile oluşmuştur.

(Cevap E)

30. Cumhuriyetin ilk yıllarından 1965'e kadar, uzun süren savaşların yarattığı insan gücü kaybını telafi etmek ve kalkınmayı sağlamak için çok çocuklu ailelerin ödüllendirilmesi gibi nüfus artırıcı (pronatalist) politikalar uygulanmıştır (I doğru). 1960'lı yıllara gelindiğinde tıp alanındaki gelişmelerle ölüm oranlarının düşmesi ve nüfusun beklenenden hızlı artması üzerine, ekonomik kalkınmanın sekteye uğramaması için 1965'te nüfus planlaması (artış hızını düşürücü) politikasına geçilmiştir (II doğru). 2014 sonrası günümüz Türkiye'sinde ise doğurganlık hızının azalması ve nüfusun yaşlanmaya başlaması nedeniyle nüfusu "sınırlandırıcı" değil; aksine doğumları yeniden "teşvik edici" yönde (üç çocuk teşviki vb.) esnek düzenlemeler yapılmaktadır (III yanlış). Demografik evreleri doğru anlatan öncüller I ve II'dir.

(Cevap C)

31. Türkiye'deki kırsal yerleşmeler, insanların çoğunun geçimini tarımdan elde ettiği yerleşmelerdir. Buna göre ikincil yani sanayi faaliyetlerinin yaygın olduğu söylenemez. Köyler ve köyden küçük yerleşmeler, ülkemizdeki kırsal yerleşmelere örnek verilebilir. Kırsal yerleşmeler genelde damî yerleşme şeklinedirler. Tarım alanlarının geniş olduğu özellikle İç Anadolu'daki köylerde tarımsal nüfus yoğunluğu çok yüksek değildir.

(Cevap D)

32. Türkiye'de yetiştirilen hayvan türlerinin yağış rejimine ve doğal bitki örtüsünün türüne göre değişmesi; geri kalmış hayvancılık yöntemlerinin uygulandığını kanıtlar. Ancak kümes hayvancılığında durum farklıdır. Bu hayvancılık türü tüketim-pazar imkanlarına bağlı olarak özellikle batı bölgelerimizde yoğunlaşmıştır.

(Cevap D)

33. Bir ülkenin kendi iç pazarlarına yönelik ticarete "iç ticaret" denir. Türkiye, birbirinden çok farklı ürünlerin yetiştirildiği bir ülkedir. Bu çeşitlilik iç ticaretin gelişmesini sağlamıştır. Ayrıca ulaşım faaliyetlerinin gün geçtikçe gelişip çeşitlenmesi de iç ticaretin artmasına ve önem kazanmasına neden olmaktadır.

Şehirlerimizin bazıları geniş bir ticaret sahasına sahip, ülke genelindeki ticari ürünleri alan, üreten ve dağıtan büyük ve kalabalık merkezlerdir. Örneğin; İstanbul, Ankara ve İzmir gibi. Kırsal alanlardan bu şehirlere tarım ürünleri ve sanayi ham maddeleri götürülürken, şehirlerden kırsal alanlara ise sanayi ürünlerinin satışı iç ticareti ortaya çıkarır. Örneğin başta büyük şehirler olmak üzere ülkemizin her yöresine iç Anadolu'dan tahıl, Akdeniz'den sebze – meyve, Trakya'dan ayçiçeği, Doğu Anadolu'dan hayvancılık ürünleri özellikle İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlere pazarlanır. Büyük şehirlerde üretilen hazır giyim, ilaç, tıbbi malzemeler, elektrikli ev eşyaları vb. ile diğer sanayi ürünleri iç ve dış kesimlere pazarlanır.

Bu açıklamaya göre, soruda verilen bilgiler, Türkiye'deki iç ticaretin üzerinde etkili olmuştur.

(Cevap B)

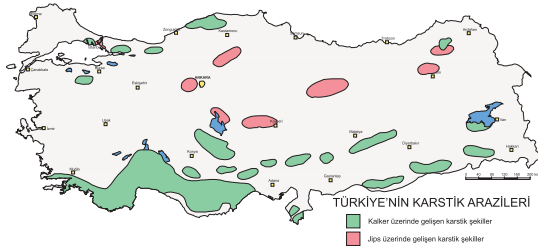
34. Suda erimeyen, ağır yapısından dolayı özellikle petrol ve doğal gaz sondaj çamurlarında fişkırmayı önlemek için kullanılan maden barittir. Türkiye, barit üretimi ve ihracatı konusunda dünya pazarında dikkate değer ve stratejik bir konumda bulunmaktadır. Ülkemizdeki en önemli çıkarım alanları güney kıyılarımızdaki Antalya (Alanya, Gazipaşa) ile iç kesimlerdeki Kahramanmaraş ve Muş illeridir. Asbest ısıya dayanıklı farklı bir mineral iken, çinko galvanizleme sanayisinde kullanılan ayrı bir madendir. Dolayısıyla özellikleri vurgulanan bu özel maden barittir.

(Cevap A)

35. Yer altındaki gözenek ve boşluklarda bulunan yer altı suları, yüzey suları ile birlikte doğada bulunan kalker (kireç taşı), kaya tuzu, jips (alçı taşı), tebeşir, dolomit vb. kayaları eriterek çeşitli şekiller oluşturur. Bu yolla oluşan şekillere karstik şekil, bu şekillerin yoğun olduğu arazilere ise **karst topoğrafyası** denir. Karstik bölgelerde yer altına sızan sular buralarda da aşındırma faaliyetlerine devam eder. Aşındırmanın zaman içerisinde ilerlemesiyle mağara adı verilen boşluklar oluşur. Mağaraları birbirine bağlayan boşluklara ise galeri adı verilir. Galerilere ait tavanların bir kısmı zamanla çöker ve derinlikleri yüzlerce metreyi bulabilen çukurlar oluşur. Bu çukurlara **obruk** adı verilir.

Karstik bölgelerdeki sular, kayaları çözerek bünyelerine aldığı maddeleri uygun ortamlarda biriktirerek karstik birikim şekillerini oluşturur. Mağara tavanlarından damlayan suların içindeki malzemenin bir çıkıntı gibi tavanda birikmesiyle sarkıtlar, tabanda birikmesiyle de dikitler oluşur. Sarkıt ve dikitlerin zamanla gelişip birleşmesiyle de sütun adı verilen şekiller oluşur.

Yukarıda verilen haritada Türkiye'deki karstik sahaların dağılışı gösterilmiştir.

Türkiye'de karst topoğrafyasına ait şekillerin en yaygın görüldüğü yerler Orta ve Batı Toroslardır. Özellikle Teke Yarımadası, Göller Bölgesi ve Taşeli Platosu'nda (I nolu alan) çeşitli karstik şekillere ait en güzel örnekler bulunmaktadır.

(Cevap C)

36. Türkiye'de kalıcı kar (toktağan kar) sınırı, genellikle 3000-3500 metrenin üzerindeki yüksek dağlarda görülür. En belirgin kalıcı karlar ve buzullar; Ağrı Dağı, Cilo-Sat Dağları, Kaçkar Dağları, Erciyes Dağı, Süphan Dağı, Toroslar (Aladağlar, Bolkar) ve Munzur Dağları'nın zirvelerinde yıl boyu erimeden kalır.

Bey Dağları'nda (özellikle Tahtalı Dağı gibi 2300-3000m+ zirvelerde) kış boyu yoğun kar bulunur ve mayıs sonu/haziran başına kadar kalabilse de, Türkiye'nin teknik anlamdaki "daimi kar" (yıl boyu erimeyen buzul) sınırı olan 3500 metrenin altında kaldığı için bu dağlarda kalıcı kar bulunmaz. Zirvelerdeki kar örtüsü yaz aylarında genellikle erir.

(Cevap B)

37. Türkiye'de sanayi kuruluşlarının kuruldukları yerleri belirleyen faktörlerin başlıcaları ham madde, ulaşım, enerji kaynağı, pazar, iş gücü, sermaye ve iklim koşullarıdır. Türkiye'deki pamuklu dokuma fabrikalarının büyük bir kısmı pamuk üretim alanlarında kurulmuştur. Gaziantep, Kahramanmaraş, Adana, Nazilli, İzmir ve Manisa pamuklu dokuma fabrikalarının bulunduğu yerlerdir. Bu durum üzerinde ham maddeye yakınlık önemli derecede etkindir. İstanbul, Bursa ve Kayseri gibi illerde ise bu sanayi kolunun gelişmesi ulaşımın gelişmiş olmasına bağlı olarak ham madde temininin kolay olmasından kaynaklanmaktadır. Haritada işaretlenen yerlerden Iğdır'da pamuk tarımı yapılır. Ancak Iğdır'da (V nolu yer) ulaşım, pazarlama vb. koşullar uygun olmadığından pamuklu dokuma endüstrisi gelişmemiştir. Buna göre hem maddeye yakınlık hem de ulaşım, pazar, iş gücü vb. koşullardan dolayı Adana'da (IV) pamuklu dokuma endüstrisi gelişmiştir.

(Cevap D)

38. Türkiye’de keten, kenevir, haşhaş, pirinç, tütün gibi tarım ürünleri Tarım ve Orman Bakanlığı’nın verdiği özel izin ile sadece belirli yerlerde yetiştirilmektedir.

Bunlardan, sorudaki haritada işaretlenenler;

- **I. tarım ürünü tütündür.** Tütünün ülkemizdeki üretim alanları, kaliteyi korumak için devlet tarafından belirlenmektedir. İç Anadolu dışında birçok yörede üretilmekte olan tütünün en çok yetiştirildiği alan Ege kıyılarıdır. Denizli, Manisa, Adıyaman ve Samsun tütünün en çok yetiştirildiği yerlerdir.
- **II. tarım ürünü haşhaştır.** Türkiye’de tıbbi amaçlı üretilen haşhaş devlet denetimindedir. Üretim alanı sınırlı olan bu ürünün en çok üretildiği yerler Afyonkarahisar ve Konya’dır.
- **III. tarım ürünü kenevirdir.** Kenevir bitkisinin lifleri halat yapımında kullanılır. Uyuşturucu da elde edilebilen bu ürün, devlet denetiminde yetiştirilir. Bu ürünün son yıllarda üretildiği tek il Samsun’dur.

(Cevap B)

39. Akarsuların faaliyette bulunduğu alanlarda iklim ve bitki örtüsünün özelliklerine bağlı olarak bölgeye özgü yeryüzü şekilleri oluşabilir. Kurak ve yarı kurak iklim bölgelerinde bitki örtüsünün de seyrek olması sonucu sağanaklarla oluşan seller, aşınmaya karşı fazla direnci olmayan kayaçların yaygın olduğu yamaçlarda yarıntılar meydana getirir. Bu yarıntılardan oluşan topoğrafyaya kırgıbayır (badlands) denir. Kırgıbayırların bir türü olan peribacaları, volkanik bölgelerdeki hafif eğimli yamaçlarda oluşarak sütun biçiminde yükselir. Türkiye’nin de özellikle bitki örtüsü bakımından seyrek olan iç kesimlerindeki yamaçlarda kırgıbayır ve peribacaları gibi yeryüzü şekillerine rastlanır. Sonuç olarak peribacası ve kırgıbayırların olduğu arazilerin bitki örtülerinin zayıf olması ile dönemlik akarsuların etkili olması özelliklerinin ortak olduğu söylenebilir.

(Cevap C)

40. Organik tarım, tohumun toprağa bırakılmasından hasada kadar olan süreçte kimyasal girdi kullanmadan her aşaması kontrollü ve sertifikalı bir üretim biçimidir. Türkiye’de bu üretim biçimi son yıllarda artarak devam etmektedir. Bu durum, aslında toplum sağlığının korunmasına yönelik atılmış ciddi bir adımdır. Organik tarım yaygınlaştıkça tedavisi çok pahalı olan hastalıklara yakalanma oranları azalacak, dolaylı olarak ekonomi de bu durumdan olumlu etkilenecektir. Ancak organik tarımda ürünün ekilmesinden tüketiciye ulaştırılmasına kadar yürütülen işlemlerin hiçbirinde, verimi artırmaya yönelik modern tarım yöntemlerinin hiçbirini kullanılmadığından verim düşük, üretim maliyetleri yüksektir.

(Cevap E)

41. Ülkemizde birçok enerji kaynağı kullanılmaktadır. Bu enerji kaynakları içinde Türkiye petrol, doğal gaz ve taş kömürü bakımından dışa bağımlı bir ülkedir. Ancak son yıllarda Türkiye’de elektrik elde etmek için kullanılan enerji kaynakları giderek çeşitlenmekle birlikte yenilenebilir enerji kaynaklarının toplam enerji üretimi içerisindeki payı da giderek artmaktadır. Aşağıdaki tabloda Türkiye’de son yıllardaki elektrik üretiminde kullanılan enerji kaynaklarının dağılışı gösterilmiştir.

Enerji Kaynağı	Kurulu Güç (MW)
Taş kömürü	9777,7
Linyit	10101,81
Doğal gaz	25.902,3
Yenilenebilir atık	801,6
Hidrolik	28.503
Jeotermal	1514,7
Rüzgâr	7591,2
Güneş	5995,2
Diğer yakıtlar	1079,6
Toplam	91.267,1

Bu tabloya göre, yenilenebilir enerji kaynakları içerisinde en fazla pay hidrolik enerjiye aittir.

Türkiye, hidrolik enerji potansiyeli yönünden Avrupa kıtasında Norveç’ten sonra ikinci sırada yer almaktadır. Çok sayıda akarsuya sahip olması, ortalama yükseltisinin fazla olması, akarsuların önemli bir kısmının derin vadilerden akması, ülkemizin hidrolik enerji potansiyelini artırmıştır. Türkiye’nin hidroelektrik enerji potansiyeli 433 milyar kWh civarındadır. Ancak bunun ekonomik anlamda %38’lik bölümü (216 milyar kWh) değerlendirilebilmektedir. Türkiye’de 2019 yılına ait elektrik üretiminin % 29,2’si mevcut 683 adet hidroelektrik santralinden karşılanmıştır.

(Cevap B)

42. Eskiden insanların kendi ürettikleri veya yakın çevrelerinden temin ettikleri tüketim malzemeleri, günümüzde dağıtımın gelişmesiyle dünyanın en uzak köşelerinden dahi işlenilen yerlere ulaştırılabilmektedir.

Dağıtım faaliyetinin en önemli unsuru olan ulaşım, ürünlerin tüketiciye bozulmadan ve en kısa sürede ulaştırılması bakımından oldukça önemlidir. Ulaşım sistemlerindeki gelişmeler sayesinde ürünlerin özel olarak yapılmış araçlarla sağlıklı bir şekilde tüketiciye ulaştırılması pazarlama süreçlerini kolaylaştırmıştır. Tarım ve hayvancılıkta bozulabilir ürünler için pazara yakınlığın, gelişmiş ulaşım ağı sayesinde günümüzde önemi azalmıştır. Bu ürünlerin uzak üretim alanlarından pazarlara ulaştırılabilmesi için özel taşıma ve paketleme sistemlerine ihtiyaç vardır. Tarım ile ulaşım ve Pazar arasındaki ilişkide taşıyıcı aracın, ürünlerin özellikleri doğrultusunda donatılmasının önemi büyüktür. Türkiye’de de ulaşımın gelişmesiyle birlikte dağıtım ağı önce ulusal, sonra uluslararası düzeye ulaşmış, böylece dayanıklı tüketim mallarının yanı sıra dayanıksız tüketim malları da dünyanın dört bir tarafına dağıtılmaya başlanmıştır. Örneğin dağıtım sistemi ve paketleme, ürünün özelliğini yitirmeden tüketim merkezlerine ulaştırılmasını sağlamaktadır. Ambalaj (paketleme) ve çabuk bozulan ürünleri taşımaya elverişli ve soğutucu sistemleri bulunan araçların bu durumun ortaya çıkmasındaki faktörler olduğu söylenebilir.

(Cevap E)

43. GAP; Türkiye'nin güneydoğusundaki su kaynakları ve tarım topraklarını geliştirmek, hidroelektrik enerji üretmek ve sululu tarım yapılan alanları genişletmek maksadıyla 1977'de hayata geçirilmiştir. Sulama ve enerji yatırımlarına yönelik başlayan proje; günümüze kadar olan süreçte tarım, sanayi, ulaştırma, eğitim, sağlık, kırsal ve kentsel altyapı yatırımlarını da içine alan bölgesel bir kalkınma projesine dönüşmüştür.

Büyük ölçüde tamamlanmasıyla birlikte GAP; bölgenin tarım, sanayi, turizm, sosyal yaşam vb. alanlarda önemli kalkınma hamleleri gerçekleştirmesini sağlamıştır. Özellikle tarımsal alanların sulamaya açılması sonucu üretimde önemli artışlar olmuş ve tarım girdilerinin ham madde olarak kullanıldığı sanayi, tekstil ve gıda sektörlerinin gelişimi hızlanmış, istihdam olanaklarıyla birlikte halkın gelir seviyesi artmıştır. Yaşanan bu gelişmeler, ekonomik ve sosyal anlamda hızlı bir değişimi de beraberinde getirmiştir. Ancak bu gelişmelere bağlı olarak göçün arttığı değil; tam tersine azaldığı görülmüştür.

GAP Bölgesi, doğal güzelliklerinin yanı sıra çeşitli medeniyetlere ait çok sayıda kültür varlığına sahiptir. Göbeklitepe, Nemrut Dağı Millî Parkı, Halfeti, Harran, Zeugma ve Haleplibahçe bölgede önem arz eden kültürel varlıklara örnek verilebilir. Bölgenin sahip olduğu kültürel zenginlik, turizm sektörünü de harekete geçirmiş; alınan tedbirler, sağlanan teşvikler ve uygulanan politikalar sayesinde bölgeye çok sayıda turistik tesis inşa edilmiştir. Ancak hem iklim hem de yer şekilleri kış turizmine uygun olmadığından bölge kış turizmi potansiyelinin arttığı söylenemez.

(Cevap B)

44. Yükseltiye bağlı olarak sıcaklığın azalması ve bir noktaya kadar yağışın artması, bitki türlerinin bir dağ yamacı boyunca çeşitlenmesini sağlamıştır. Yükselti arttıkça bitkiler farklı kuşaklar oluşturur. Ayrıca yeryüzü şekillerinin engebeli olduğu bölgelerde iklimin kısa mesafelerde değişmesi ve çeşitli bitki türlerinin ortaya çıkmasına neden olur. Genel olarak engebeli bölgeler, yeryüzü şekillerinin düz olduğu bölgelere göre daha zengin bitki türlerine sahiptir. Bununla birlikte dağların uzanış doğrultusu da bitki türlerinin dağılışında farklılıklar oluşturmaktadır. Yağış miktarı, dağların yüksek ve kıyıya paralel uzandığı alanların kıyı kesimlerinde artarken iç kesimlerinde ise azalmaktadır. Bu durum, kıyı ile iç kesimler arasındaki iklim özelliklerinin farklılaşmasına; dağların denize dönük yamaçlarında orman örtüsünün iç kesimlere göre zenginleşmesine neden olmuştur. Bütün bu koşulları ortaya çıkaran Menteşe dağlarının etkisiyle; haritada işaretlenen I nolu il olan Muğla'da bitki çeşitliliğinin diğerlerinden daha fazla olduğu söylenebilir.

(Cevap A)

45. Türkiye’de 1923-1965 yılları arasında uzun süren savaşların yol açtığı demografik kayıpları telafi etmek, kalkınmayı ve savunma gücünü artırmak için nüfus artışını düşürücü değil, aksine yükseltici (pronatalist) teşvik politikaları uygulanmıştır (I yanlış). 1927’den günümüze kadar yapılan tüm sayımlarda nüfus artış hızı dalgalansa da, Türkiye’nin toplam nüfus miktarı hiçbir zaman gerilememiş ve kesintisiz olarak daima artmıştır (II doğru). 1965 sonrasında ise beklenenden çok daha hızlı gerçekleşen nüfus artışının ekonomik kalkınmayı yavaşlatacağı ve demografik yatırımları zorlayacağı endişesiyle, nüfus planlamasına (artışı düşürücü politikalara) yasal olarak geçilmiştir (III doğru). Dolayısıyla yalnızca birinci öncül tarihsel gerçekliğe aykırıdır.

(Cevap A)

46. Anayasa bir hukuk sistemindeki en “üstün” yasadır. Yasa-
ma organı, yürütme organı ve yargı organı açısından hukuk sistemindeki en üstün yasa Anayasa’dır. Anayasa, bir devletin organlarının kuruluş, işleyiş ve aralarındaki ilişkileri ve devletle birey arasındaki ilişkilerin temel kurallarını belirleyen üstün bir kanundur.

(Cevap B)

47. Nisbi Haklar; Yalnız hukuki işleme veya ilişkiye taraf olan kişilere karşı ileri sürülebilen haklardır. Nisbi haklar, mutlak hakların aksine herkese karşı değil, ancak belli bir kişiye veya belirli kişilere karşı ileri sürülebilen haklardır. Diğer bir ifade ile nisbi haklar birbiri ile belli bir ilişki içinde olan iki kişi arasında mevcut olur. Bu haklar belirli kişilerden belirli davranışlarda bulunmalarını isteyebilen iktidar haklarıdır.

(Cevap D)

48. Haberleşme hürriyeti 1982 Anayasası'nın 22. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; herkes, haberleşme hürriyetine sahiptir. Haberleşmenin gizliliği esastır. Haberleşme hürriyeti;

- millî güvenlik,
- kamu düzeni,
- suç işlenmesinin önlenmesi,
- genel sağlık ve genel ahlâkın korunması
- başkalarının hak ve özgürlüklerinin korunması sebeplerinden biri veya birkaçına bağlı olarak

usulüne göre verilmiş hâkim kararı olmadıkça; yine bu sebeplere bağlı olarak gecikmesinde sakınca bulunan hallerde de kanunla yetkili kılınmış merciin yazılı emri bulunmadıkça; haberleşme engellenemez ve gizliliğine dokunulamaz.

(Cevap D)

49. 15 üyeden kurulan Anayasa Mahkemesi'ne Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay'dan 2 üye seçer.

(Cevap B)

50. 1982 Anayasası'nın 118. maddesine göre Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur. 1982 Anayasası'nın 118. maddesi ile anayasal dayanağı bulunan Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir, fakat sekreterlik kurul üyesi değildir.

(Cevap A)

51. A, C, D ve E seçeneklerinde yer alanlar 1982 Anayasası'na göre doğrudur. 1982 Anayasası'nın 87. maddesine göre genel ve özel af ilânına karar vermek Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin görev ve yetkileri arasında yer alır.

(Cevap B)

52. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 14. maddesine göre, ayırt etme gücü bulunmayanların, küçüklerin ve kısıtlıların fiil ehliyeti yoktur.

(Cevap D)

53. A, B, D ve E seçeneklerinde yer alanlar Anayasa Mahkemesi'nin görev ve yetkilerindendir. Fakat 1982 Anayasası'nın 90. maddesine göre, usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar kanun hükmündedir. Bunlar hakkında Anayasaya aykırılık iddiası ile Anayasa Mahkemesi'ne başvurulamaz.

(Cevap C)

55. *Risâletü'n-Nushiyye*, Yunus Emre'nin dinî nasihatler içeren mesnevi türünde Türkçe eseridir. Adı, "*Nasihatler Kitabı*" anlamına gelir. Yunus'un ilk eseri olan *Dîvân*'ndan sonra ikinci ve son eseridir.

NOT

Mevlana: *Fihî Ma Fihî* (İçindeki içindedir), Mevlana'nın müritlerine çeşitli vesilelerle verdiği yetmiş bir konuşmanın kaydını sunar. *Majâles-e Sab'a* (Yedi meclis) yedi Farsça vaazı veya yedi farklı mecliste verilen konferansları içerir. *Maktubat*, Mevlânâ'nın müritlerine, aile fertlerine, devlet ve nüfuz adamlarına yazdığı Farsça mektupların toplamıdır.

Sultan Veled: *Divan*, *İbtidâ-Nâme*, *Rebâbnâme*, *İntihanâme* ve *Maârif* bilinen eserleridir.

Şeyyad Hamza: *Destân-ı Yûsuf*, *Dâsitân-ı Sultân Mahmûd*, *Ahvâl-i Kıyâmet*, *Mi'racnâme*, *Vefât-ı Hazret-i Muhammed aleyhi's-selâm* en bilinen eserleridir.

Ahmet Fakih: *Çarh-name*, *Kitâbu Evsâfı*, *Mesâcidi'sh-Şerîfe*, *Seyyidü'l-Meczûbin* en bilinen eserleridir.

(Cevap C)

54. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 3. maddesine göre, liyakat; Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sıralar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

PUAN KÜPÜ

Sınıflandırma: Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklerle göre sınıflara ayırmaktır.

Kariyer: Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek dereceye kadar ilerleme imkanını sağlamaktır.

(Cevap A)

56. İnsani Gelişme Endeksi, Dünya'daki ülkeler için yaşam uzunluğu, okur yazar oranı, eğitim ve yaşam düzeyi doğrultusunda hazırlanan bir ölçümdür. İnsanların düzgün yaşaması, özellikle çocuk hakları için bir ölçün teşkil eder. Bu araştırma sonucunda bir ülkenin gelişmiş, gelişmekte olan ya da gelişmemiş bir ülke olduğu; bunun yanı sıra ekonomisindeki etkinin yaşam niteliği ne düzeyde etkilediğini gösterir. Dağılım ilk olarak 1990 yılında Pakistanlı ekonomist Mahbub ul Haq tarafından geliştirilmiştir ve 1993 yılından bu yana Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı tarafından yıllık Gelişme Raporu'nda sunulur.

(Cevap C)

57. İstanbul, Kocaeli, Yalova, Bursa, Balıkesir, Tekirdağ ve Çanakkale illerinin, Marmara Denizi'ne kıyısı vardır. Fakat Bilecik'in Marmara Denizi'ne kıyısı yoktur.

(Cevap A)

NOT

William Harvey: İngiliz tıp doktorudur. Kalbin dolaşımını ve işlevini keşfetti. Modern fizyoloji biliminin öncülerindendir.

Charles Darwin: Evrim teorisini ikna edici kanıtlarla birlikte 1859 tarihli Türlerin Kökeni adlı kitabında yayınladı.

Rosalind Franklin: DNA, RNA, virüs, kömür ve grafitin yapılarının anlaşılmasında büyük katkılarda bulundu.

Alexander Fleming: Penisilini keşfeden İskoç bakteriyologdur.

Michael Faraday: Elektromanyetik indüklemeyi, manyetik alanın ışığın kutuplanma düzlemini döndürdüğünü buldu. Elektrolizin temel ilkelerini belirledi. Klor gazını sıvılaştırmayı başaran ilk kişidir ve elektrik motoru ile dinamoyu icat etmiştir.

(Cevap A)

58. I. **Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi (NAFTA):** Kanada ve ABD arasında serbest ticaret bölgesi adı altında başlayan ve Meksika'nın da katılmasıyla NAFTA adını alan ticari ve ekonomik birlik anlaşmasıdır. Türkiye, bu anlaşmanın bir tarafı değildir.
- II. **Karadeniz Ekonomik İş Birliği Örgütü (BSEC):** Türkiye'nin öncülüğüyle 1992'de, "Karadeniz Ekonomik İş Birliği Zirve Bildirisi" adı altında İstanbul'da kurulan Karadeniz çevresindeki ülkelerin ekonomik iş birliği projesidir. 1999'da yürürlüğe giren örgütün, Türkiye dâhil toplam 13 üyesi bulunmaktadır.
- III. **Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN):** Vietnam Savaşı'ndan kaynaklanan komünist genişlemeye karşı 1967'de kurulan uluslararası bir örgüttür. Filipinler, Malezya, Tayland, Endonezya, Singapur, Bangkok, Brunei, Vietnam, Lao, Birmanya ve Kamboçya örgütün üyeleridir.
- IV. **Türk Devletleri Teşkilatı:** Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan ve Türkiye'nin üye; Macaristan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkmenistan'ın gözlemci statüsünde yer aldığı, Türk devletlerinden oluşan bir uluslararası kuruluştur. Genel amacı, Türk dilleri konuşan devletler arasında kapsamlı iş birliğini teşvik etmek olan bir hükümetlerarası kuruluştur.

(Cevap D)

60. **Filleri Yansıtan Kuğular,** İspanyol sürrealist Salvador Dalí'nin bir tablosudur. Bu tablo Dalí'nin Paranoyak kritik döneminden. Tuval üzerine yağlı boya kullanılarak boyanmış Dalí'nin ünlü çift görüntülerinden birini içerir.

(Cevap E)

ÇIKMAMIŞ SORULAR SERİSİ

GENEL YETENEK

GENEL KÜLTÜR

KPSS

Deneme Sınavı

Tarih:/...../.....

Adı-Soyadı: Doğru:

Kurumu : Yanlış :

İmza : Net :

1. Parçada belirtildiği biçimde A, B, C ve E seçeneklerindeki deyimler gerçek anlamlarının dışında kullanılmış olup başka bir dile kelimesi kelimesine çevrilemezler. Ancak “yükte hafif pahada ağır” deyimini gerçek anlamı ifade eder ve başka bir dile kelimesi kelimesine çevrilebilir. Bu deyim, taşınması kolay olan ama satıldığında iyi para eden kıymetli eşyaları ifade eder.

(Cevap D)

2. I. cümlede, bir etkinliğin neler yapmayı gerektirdiği (çok erken saatte uyanıp zorlu bir yolculuğa hazırlanmak) belirtilmiştir.
- II. cümlede, bir ayrıntıyla ilgili olarak dikkat edilecek nokta (üç ay yetecek kadar erzak seçmek gerektiği) açıklanmıştır.
- III. cümlede yolculuk sürecine ilişkin kişisel bir değerlendirme (pınarların başında mola verip evde hazırlanan kumanyaları iştahla yemek) yapılmıştır.
- IV. cümlede bir yakınma değil geçmişe duyulan özlem dile getirilmiştir.
- V. cümlede yukarı doğru çıkmanın zor olduğu ve bu zorlukta patikaların yorgunluğu hafiflettiği üzerinde durulmuştur.

(Cevap D)

3. Cümledeki “en çok izlenen macera ve aksiyon filmlerinden bazılarının yönetmeni” sözünden sözü edilen yönetmenin kimi aksiyon filmlerinin büyük ilgi gördüğü anlamı çıkarılabılır.

(Cevap E)

4. A doğru, çünkü “en” ifadesi karşılaştırma
- C doğru, çünkü Harput açık hava müzesine benzetilmiştir.
- D doğru, çünkü evler sıralı, sokaklar Harput Kalesi’ne açılıyor” ifadesi yerleşim düzeniyle ilgilidir.
- E doğru, çünkü “... Elazığ’a hakim bir noktada bulunan kale ...” bölümü kalenin görüş alanıyla ilgilidir.
- II’de “...ticaret yolları üzerinde (konumu) bulunur.” deniliyor fakat ticaretteki canlılığın sürdüğüne yer verilmemiştir.

(Cevap B)

5. TDK’ye göre “göz altı” ifadesi somut bir yer (gözün alt bölgesi) bildirdiğinde ayrı yazılmalıdır. “Gözüaltı” ancak nezaret/gözetim anlamında kullanıldığında bitişik yazılır.

(Cevap A)

6. Birinci ayrıca açıklama yapılacağı için iki nokta, ikinci ve üçüncü ayrıçılara konuşma çizgisi gelmelidir. Son ayrıca ise cümle anlamca tamamlandığı için için nokta gelmelidir.

(Cevap E)

7. Cümlelerdeki fiilimsiler tahlil edildiğinde; I. cümlede “gönderilecek”, II. cümlede “tükettiği” ve “alıştığımız”, IV. cümlede “konulan”, V. cümlede “yaşanan” ile “olan” sözcükleri sıfat-fiil ekleriyle türetilmiştir. III. cümlede eylemsi olarak “bozulmadan” (zarf-fiil) ve “dayanması” (isim-fiil) kelimeleri vardır ancak bu cümlede hiçbir sıfat-fiile yer verilmemiştir.

(Cevap C)

8. Parçada, üç nokta (...) yanlış kullanılmıştır. Çünkü tamamlanmış cümlelerin sonuna üç nokta (...) değil nokta (.) konulur.

NOT

Bu tip sorularda özellikle devrik (yüklemi sonda olmayan) cümlelere dikkat edilmelidir.

(Cevap C)

9. Bu tür sorularda konuyu belirleyip anlam akışını yakalamamız gerekmektedir. Cümlelerin birbiriyle olan kelime bağlantıları önemlidir. Verilen parçada bir romandan bahsedilmektedir. III. cümlede “uzun ve düz bir plato” örnek verilirken IV. cümle akışı bozmuştur. Buna göre III ve IV. cümlelerin yerini değiştirirsek anlam akışını sağlamış oluruz.

(Cevap D)

10. Metinde Baudrillard'ın sanatın kendi gerçekliğini üretip görüntüler evreninde “kendini tekrarladığı” ifade edilmektedir. Ayrıca tiyatronun, seyirciyi imgeler ardında yatan boşluğu “fark etmeye (sorgulamaya) davet ettiği” belirtilmektedir. “Yineleyen” ve “sorgulamaya” sözcükleri boşlukları anlamsal olarak tamamlamaktadır. Diğer seçeneklerde ikinci boşluk için verilen “kanıksamaya, yadsımaya, içselleştirmeye, benimsemeye” gibi eylemler, cümlelerin ikinci kısmında vurgulanan tiyatronun bir “direnç alanı” oluşturma işleviyle anlamsal olarak tamamen çeliştiği için elenmelidir.

(Cevap A)

11. Soru kökünde bizden istenen bir zorunluluk ve onun yerine getirilmesinde başvuru yöntemidir. Zorunluluk ifade eden cümleler “dır, dir, du, dü” gibi kesinlik ifade eden eklerle kurulur. VI numaralı cümlede de “gerekliyordu” sözcüğü “du” ekinden dolayı zorunluluğu ifade eder. Bu zorunluluğu da montaj yapma yöntemi ile sağlamaktadır.

(Cevap E)

12. Parçanın genelinde edebiyat etkinliğiyle ilgili bilgi verilmekte ve edebiyat etkinliğiyle ilgili eleştiri yapılmaktadır. II numaralı cümlede ise “Bir süredir katılımcılarını gerçekten etkinliğe dâhil eden, yenilikçi, özenle hazırlanmış etkinlikler yapıyor.” cümlesi konuyla alakası olmayan bir cümledir ve gereksiz bir bilgi verilmiştir. II numaralı cümle anlam akışını bozar ve parçadan çıkarılmalıdır.

(Cevap B)

13. Parçada konuşan kişi, eserlerinin eleştirilebilir olduğunu ve kendisinin de zaman zaman eserlerini eleştirdiğini söylemektedir. Buna göre bu kişinin kendisiyle ilgili objektif değerlendirmeler yaptığını söyleyebiliriz.

(Cevap B)

14. “Dünyanın neresinde böyle bir ülke, böyle bir çeşitlilik var?” gibi cümleler ülkenin özelliklerini sorular aracılığıyla betimlemeye örnek verilebilir. Parça boyunca görme duyusuna ilişkin ayrıntılara (dağlar, sokaklar, nehirler...) yer verilmiştir. Ülkedeki güzellikler diğer ülkelerdekilerle karşılaştırılmıştır. Soru cümleleriyle “kaç” sözcüğü tekrarlanmıştır. Ancak parçada nesnel verilerden yararlanılmamıştır.

(Cevap E)

15. Parçada iklim kriziyle mücadelede teknoloji ve yasaların yetersiz kaldığı, sadece teorik bilimsel istatistikleri bilmenin insanları harekete geçirmede belirtmiştir. Eğitimin çözümdeki kilit rolünün, bu kuru bilgileri “günlük yaşam pratiklerine ve tüketim alışkanlıklarına” (eyleme) entegre etmesi ve sürdürülebilirliği bir “yaşam felsefesi” olarak benimsetmesi olduğu vurgulanmıştır. A seçeneği bilimsel istatistiklerin anlaşılmasından bahsederken asıl amacın “harekete geçirmek (eylem)” olduğunu gözden kaçırarak güçlü bir çeldiricidir. Doğru yanıt, bilginin eyleme dönüşmesini ifade eden E seçeneğidir.

(Cevap E)

16. Cümle IV - I - V - III ve II şeklinde sıralandığında baştan ikinci A seçeneği olacaktır.

(Cevap A)

17. Parçada yazarın küçümsenme nedeni, işlediği konuların edebî açıdan önemsiz görülmesidir. Oysa yazar, anlatım gücü ve dil kullanımı bakımından başarılıdır. Bu da sanat değerinin yalnızca anlatım değil ele alınan konuların niteliğiyle ilişkilendirildiğini gösterir.

(Cevap C)

18. Parçada, defterin anatomik çizimler ve fantastik savaş silahlarından sanatsal çalışma eskizlerine ve karalamalara dek pek çok şey içerdiğine, defterlerin ilgi odağı olmasının Da Vinci'nin şifreli notlarından ve açıklamalarından kaynaklandığına, dünyanın dört bir yanında bulunduğu, defterdeki anlaşılabilir notların hala bir sır olduğuna değinilmiştir. Ancak yazıldığı dönemde yayımlanmadığına ilişkin bir bilgiye parçada yer verilmemiştir.

(Cevap E)

19. Parçada kişileştirmeye yer verilmemiştir. Diğer ifadelerin parçadaki karşılıkları şöyle gösterilebilir:
- A) Benzetme vardır: İnsan hem düşüm hem çözüm hem av hem avcı.
- B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır: Parçanın genelinde birinci kişili anlatım vardır.
- C) İkileme kullanılmıştır: ...abur cuburuyla...
- D) Öznel tanımlama yapılmıştır: İnsanın en geri planda kaldığı bir dünyadır modern dünya.

(Cevap E)

20. Parçada yazar, çoban ve profesörün kavrama düzeylerinin farklı olduğunu söylemiş. Mevlana'nın sözüyle de bu düşüncesine tanık göstererek düşüncesini kanıtlamak istemiştir. Dolayısıyla parçadan herkesin kavrama düzeyinin farklı olduğu yargısı çıkarılabilir.

(Cevap A)

21. 1928 yılında 20 kişiyle kurulan ordu korusu zamanla dünyanın en büyük ordu korusu haline gelmiştir. Bu da zaman içerisinde artış olduğunu gösterir.

Rus Kızıl Ordu Korusu, önceleri Sovyet Devrimi'nin simgesi olarak tanınmış ve değişen zaman ve koşullarla birlikte koro politik amaçlardan sıyrılmıştır. Bu, başlangıçta siyasetin etkili olduğunu gösterir.

Geçtiğimiz yıllarda Türkiye'ye gelerek Onuncu Yıl Marşı'nı seslendirmesi Rusya dışında konserler verdiğini gösterir.

Rus Kızıl Ordusu Korusu adını taşıyan bu koro "Rus" ismini almakla ülkesini temsil etmektedir.

Kurulduğu zamandan itibaren dünyanın en büyük korusu olması ifadesi parçada geçmemektedir.

(Cevap D)

22. Parçada bilim ve sanatın farklı yönü yalnızca I. cümlede belirtilmiştir. Sanatçının olayların görünüşünü sezerek bunu uygun anlatım ve teknikle görünür kılmaya çalıştığı, bilim insanının ise nedenleri araştırıp imgelem yerine akılcılığı öne çıkardığı ifade edilmiştir.

(Cevap A)

23. Parçada, şairlerin ilginç sözler kullanarak daha çok hafızada yer ettikleri belirtilmiştir. Buna göre bu parça A seçeneğindeki sorunun karşılığıdır.

(Cevap A)

24. Şairlerin dili normal kullanımdan çıkartmalarının doğal olduğu söylendiğine göre bu parçada E seçeneğindeki düşüncenin vurgulandığı söylenebilir.

(Cevap E)

25. Soruda, üretici açısından bir üründen beklenen özellikler sorulmuştur. Parçada "Üretici için öncelik, ürettiği ürünün sağlıklı ve besleyici olması değil; verimi, raf ömrü ve albenisi oluyor." cümlesinden hareketle D seçeneğindeki,

II. uzun süre dayanması

III. güzel ve düzgün olması özelliklerine ulaşılabilir.

(Cevap D)

26. Parçada, son teknolojiye dayanarak üretilmesinin karşın doğanın dengesinin çeşitli müdahalelerle bozulduğu, bunun sonucunda gıdanın üretim biçiminin de gıdanın içeriğinin de değiştiği fakat üreticinin sadece ticari kaygı gütmesi eleştirilmektedir.

(Cevap C)

27. – 30. soruların çözümünde aşağıdaki bilgiler kullanılacaktır.

	Aylık	Üç Aylık
Ahmet	R	
Barış	T ya da Y	
Canan		Z
Doruk	P	Z
Engin	R	
Filiz	P	

→ Ahmet'in ikinci okuduğu dergi T, Y, S'den biri olabilir.

27. Cevap A'dır. Filiz kesin olarak P okumuştur. Çünkü Doruk'la Filiz aynı dergiyi okuduğu için ve aylık dergiler arasından sevilen P'dir.

(Cevap A)

28. Cevap E'dir. Yukarıdaki tabloya bakılırsa Doruk T dergisi okumuştur ifadesi kesinlikle yanlıştır.

(Cevap E)

29. Cevap C'dir. Açıklama tablonun yanında verilmiş olup Ahmet'in okuduğu ikinci dergi T, Y, S'den biridir. O yüzden koşullarda verilen T ve S olabilir.

(Cevap C)

30. Cevap A'dır. Çünkü Ahmet Y dergisini okursa Barış'a T dergisi kalır. Soruda verilen önermelerden ilkinde bakılırsa "dergilerin her bir nüshasını yalnızca bir kişi okumuştur."

(Cevap A)

31.
$$\frac{\frac{1}{1+\frac{1}{2}} + \frac{1}{2} - 1}{\frac{1}{1+\frac{1}{5}} + \frac{1}{5} - 1}$$

$$\frac{\frac{2}{3} - \frac{1}{2}}{\frac{5}{6} - \frac{4}{5}} = \frac{\frac{4-3}{6}}{\frac{25-24}{30}}$$

$$\frac{1}{6} \cdot \frac{30}{1} = 5 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

32.
$$\frac{\frac{1}{81}}{\frac{1}{3} + \frac{1}{9} + \frac{1}{81}} = \frac{\frac{1}{81}}{\frac{27+9+1}{81}}$$

$$= \frac{1}{37} \cdot 3 \cdot 37$$

$$= 3$$

(Cevap C)

33.
$$\frac{(10^{-1})^{5-x}}{(10^{-4})^{1-x}} = (10^3)^{2x-1}$$

$$\frac{10^{-5+x}}{10^{-4+4x}} = 10^{6x-3}$$

$$10^{-5+x+4-4x} = 10^{6x-3}$$

$$-5+x+4-4x = 6x-3$$

$$-1-3x = 6x-3$$

$$9x = 2$$

$$x = \frac{2}{9} \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

34. $\frac{3+\sqrt{3}-\sqrt{6}}{\sqrt{3}+1-\sqrt{2}}$ ifadesinde pay kısmını $\sqrt{3}$ ortak çarpan parantezine alalım.

$$\frac{\sqrt{3}(\sqrt{3}+1-\sqrt{2})}{\sqrt{3}+1-\sqrt{2}} - \frac{1}{\sqrt{3}}$$

$$= \sqrt{3} - \frac{1}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3} \cdot \sqrt{3} - 1}{\sqrt{3}} = \frac{3-1}{\sqrt{3}} = \frac{2}{\sqrt{3}} \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

35. $a^2 < a$ ise $0 < a < 1$

$a \cdot b > 7$ ise $a=1$ olduğunda $b=7$ olur. Ancak eşitsizlikten ötürü $b > 7$ 'dir. O halde b sayısı $(7, \infty)$ aralığındadır.

(Cevap D)

36.
$$\begin{array}{r} AB7 \\ - CB \\ \hline 199 \end{array}$$

$$17 - B = 9 \Rightarrow B = 8$$

$$17 - C = 9 \Rightarrow C = 8$$

$$A - 1 = 1 \Rightarrow A = 2$$

$$A \cdot B \cdot C = 2 \cdot 8 \cdot 8 = 128 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

37. $\frac{2}{x+2} + \frac{3}{x+1}$ şeklinde payda eşitlersek,

$$\frac{2x+2+3x+6}{(x+1)(x+2)} = \frac{x-8}{x^2+3x+2}$$

$$\frac{5x+8}{x^2+3x+2} = \frac{x-8}{x^2+3x+2}$$

$$5x+8 = x-8$$

$$4x = -16$$

$$x = -4$$

$$x^2 - x = x(x-1) = -4(-4-1)$$

$$= -4(-5) = 20 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

38. $|x| = 4x - 5$

$$3x = 5$$

$$x = \frac{5}{3}$$

x'i sorulan denklemde yerine yazalım.

$$|x| = 4 \cdot \frac{5}{3} - 5$$

$$= \frac{20}{3} - 5$$

$$|x| = \frac{5}{3}$$

olur. Denklemi sağlar.

$$|x| = -4x + 5$$

$$5x = 5$$

$$x = 1$$

x'i sorulan denklemde yerine yazarsak.

$$|x| = 4(1) - 5$$

$$|x| = -1$$

olur. Denklemi sağlamaz.

Denklemi sağlayan 1 değer vardır.

(Cevap B)

39. Tabanlar farklı olduğundan eşitliğin sağlanması için kuvvetler 0 olmalıdır.

$$2x - y + 1 = 0$$

$$+ y - x - 3 = 0$$

$$x - 2 = 0$$

$$x = 2, y = 5 \text{ olur.}$$

$$x \cdot y = 2 \cdot 5 = 10 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

40.

1. durum

$$\frac{a \cdot b}{\text{Tek}} - \frac{c}{\text{Tek}} = \text{Çift}$$

$$a = T \quad b = T$$

2. durum

$$\frac{a \cdot b}{\text{Çift}} - \frac{c}{\text{Çift}} = \text{Çift}$$

$$a = T \quad b = \text{Ç}$$

$$a = \text{Ç} \quad b = T$$

$$a = \text{Ç} \quad b = \text{Ç}$$

I. $a \cdot b \cdot c \rightarrow$ Bazen tek, bazen çiftII. $a + b + c \rightarrow$ Bazen tek, bazen çiftIII. $(b + c) \cdot a$

$$\textcircled{1} (T + T) \cdot T = \text{Ç} \cdot T = \text{Çift}$$

$$\textcircled{2} \rightarrow (\text{Ç} + \text{Ç}) \cdot T = \text{Ç} \cdot T = \text{Çift}$$

$$\rightarrow (T + \text{Ç}) \cdot \text{Ç} = T \cdot \text{Ç} = \text{Çift}$$

$$\rightarrow (\text{Ç} + \text{Ç}) \cdot \text{Ç} = \text{Ç} \cdot \text{Ç} = \text{Çift}$$

Yalnız III daima çifttir.

(Cevap B)

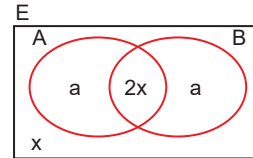
41. Tanım kümesi negatif reel sayılar olduğundan $x = -3$ olsun.

$$f((-3)^2 + 1) = f(10) = (-3)^3 + 1$$

$$f(10) = -26$$

(Cevap B)

42.

$$3x + 2a = 21 \text{ 'dir.}$$

$$s(A \cup B) = 2a + 2x \text{ ifadesi en çok olacak.}$$

$$s(E) = 3x + 2a \text{ ifadesinde,}$$

$$x = 1 \text{ verirse } 3 + 2a = 21 \Rightarrow a = 9 \text{ olur.}$$

$$2 \cdot 9 + 2 \cdot 1 = 20 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

43. A videosunun hızlı izleme süresi x
B videosunun hızlı izleme süresi y olsun.

$$\frac{18}{x} = \frac{75}{100} \Rightarrow y = 24$$

A videosunun normal süresi ile hızlı izleme süresi eşittir.

A ve B videolarını toplam 30 dakikada izlediğine göre

$$x + y = x + 24 = 30 \Rightarrow x = 6$$

C videosu 2 hızla izleniyorsa hızlı izleme süresi

$$z = \frac{24}{2} = 12 \Rightarrow z = 12 \text{ olur.}$$

$x + z = 6 + 12 = 18$ doğru cevap olarak bulunur.

(Cevap E)

44. $\frac{\text{Bilim}}{\text{Edebiyat}} = \frac{3}{4}$ $\frac{\text{Tarih}}{\text{Bilim}} = \frac{1}{3}$

$\text{Bilim} = 3k$ $\text{Edebiyat} = 4k$ $\text{Tarih} = k$

$$3k + 4k + k = 320$$

$$8k = 320$$

$$k = 40$$

Edebiyat kitaplarının sayısı;

$$4 \cdot k = 4 \cdot 40 = 160 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

45. 1 adet maliyeti = $100x$

$$150 \text{ adet maliyeti} = 100x \cdot 150 = 15000x$$

$$100x \rightarrow \% 50 \text{ zam} \rightarrow 150x$$

$$150x \rightarrow \% 20 \text{ indirim} \rightarrow 150x \cdot \frac{20}{100} = 30x$$

$$150x - 30x = 120x$$

$120x$ fiyatla ürünlerin $\frac{1}{3}$ 'ü satılıyor.

$$150 \cdot \frac{1}{3} \cdot 120x = 50 \cdot 120x = 6000x \text{ TL}$$

$$120x \rightarrow \% 20 \text{ indirim} \rightarrow 120x - 24x = 96x \text{ TL}$$

$$100 \cdot 96x = 9600x \text{ TL}$$

$$15000x \text{ maliyet} \rightarrow 6000x + 9600x = 15600x \text{ TL satış}$$

$$15600x - 15000x = 600x \text{ TL kâr}$$

$$15000x \text{ maliyet} \quad 600x \text{ kâr}$$

$$\frac{100x \text{ maliyet} \quad ? \text{ kâr}}{15000 \cdot ? = 100 \cdot 600}$$

$$15 \cdot ? = 10 \cdot 6$$

$$? = 4$$

Son durumda % 4 kâr edilir.

(Cevap C)

46. $\rightarrow 1. \text{ araç } 30 \text{ km } (t + 2)$

A $\rightarrow 2. \text{ araç } 45 \text{ km } (t)$ B

$$|AB| = 30(t + 2) = 45 \cdot t$$

$$30t + 60 = 45t$$

$$15t = 60$$

$$t = 4$$

$$|AB| = 45 \cdot t = 45 \cdot 4 = 180 \text{ km bulunur.}$$

(Cevap A)

- 47.

Cuma
% 40 yağsa
% 60 yağmazsa

Cumartesi
% 10 yağacak
% 50 yağacak

$$\frac{40}{100} \cdot \frac{10}{100} + \frac{60}{100} \cdot \frac{50}{100}$$

$$\frac{4}{100} + \frac{30}{100} = \frac{34}{100}$$

olasılıkla cumartesi yağmur yağar

(Cevap E)

48.

	Tabildot menü	Tabakta menü	Hamburger menü
Kişi sayısı	x	300 - x	140
Menü satış fiyatı (TL)	80	60	

$$60 \cdot (300 - x) = 6720$$

$$1800 - 6x = 672$$

$$1128 = 6x$$

x = 188 kişi tabildot menü almıştır.

(Cevap D)

49. Tabakta Menü Fiyat = 300 - 188 = 112 TL

Hamburger Menü Fiyat = y TL olsun.

$$112 \cdot 60 = 140 \cdot y$$

$$8 \cdot 6 = y$$

y = 48 bir adet hamburger menünün satış fiyatı olur.

(Cevap B)

50. Toplam 30 adet tuş var.

$$\frac{1}{30} \cdot \frac{1}{29} = \frac{1}{870} \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

51.

	A	B	C	D	E	
1. soru		x				5 durum
2. soru	x	x	x			3 durum
3. soru		x	x	x		3 durum
4. soru			x	x	x	3 durum
⋮			⋮		⋮	

Sorular

$$\begin{array}{c} \frac{1.}{\downarrow} \\ 5 \text{ durum} \end{array} \quad \begin{array}{c} \frac{2.}{\downarrow} \\ 3 \end{array} \quad \begin{array}{c} \frac{3.}{\downarrow} \\ 3 \end{array} \quad \begin{array}{c} \frac{4.}{\downarrow} \\ 3 \end{array} \quad \begin{array}{c} \frac{10.}{\downarrow} \\ 3 \end{array} \Rightarrow 5 \cdot 3^9 = 5 \cdot 3 \cdot 3^8$$

$$= 15 \cdot 3^8 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

52.

	K	L	
	x litre su	0 litre su	(boş)
1. adım	$x - \frac{3x}{5}$	$\frac{3x}{5}$	
2. adım	$\frac{x}{1} - \frac{3x}{5} + \frac{9x}{25}$	$3x - \frac{9x}{25}$	
	(25) (5)		
	$\frac{25x - 15x + 9x}{25} = \frac{19x}{25}$		→ A kabının son durumdaki su miktarı
son durum	$\frac{19x}{25}$		
başlangıç	$\frac{19}{25} \cdot x$		bulunur.

(Cevap B)

53. B departmanı 160 kişi ise plaket olan kişi sayısı:

$$80 \cdot \frac{20}{100} = 16 \Rightarrow B = 16 \text{ kişi plaket alan}$$

$$\frac{16}{96} = \frac{B}{360} \Rightarrow B = 60^\circ \text{ olur.}$$

$$\begin{array}{r} 60^\circ \text{ açılıya} \times 16 \text{ kişi} \\ 30^\circ \text{ açılıya} \times A \text{ kişi} \\ \hline 60 \cdot A = 30 \cdot 16 \end{array}$$

$$A = 8 \text{ kişi plaket olan}$$

$$\begin{array}{r} 30^\circ \times 8 \text{ kişi} \\ 270^\circ \times C \text{ kişi} \\ \hline 30 \cdot C = 8 \cdot 270 \end{array}$$

$$C = 72 \text{ kişi plaket olan}$$

x = A departmanında çalışan sayısı

y = B departmanında çalışan sayısı

olmak üzere,

$$x \cdot \frac{10}{100} = 8 \Rightarrow 80 \rightarrow A \text{ toplam}$$

$$y \cdot \frac{12}{100} = 72 \Rightarrow y = 600 \rightarrow B \text{ toplam}$$

$$80 + 600 = 680 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

54. $a \cdot (a + 3) - (a + 1)(a + 2) = 6 \cdot 21 - 8 \cdot 2y$

$$a^2 + 3a - (a^2 + 3a + 2) = 126 - 16y$$

$$-2 = 126 - 16y$$

$$16y = 128$$

$$y = 8 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

55. $a \cdot 2a - b \cdot 2b = a \cdot (a - 2) - b \cdot (b + 2)$

$$2a^2 - 2b^2 = a^2 - 2a - b^2 - 2b$$

$$a^2 - b^2 = -2a - 2b$$

$$(a - b)(a + b) = -2(a + b)$$

$$a - b = -2$$

$$b = a + 2$$

(Cevap A)

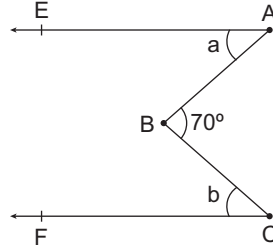
56. $(5 \cdot 7 - 11 \cdot 2) + (4 \cdot 6 - 3 \cdot 10)$

$$(35 - 22) + (24 - 30)$$

$$A = 13 + (-6) = 7 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

- 57.

$$a + b = 70$$

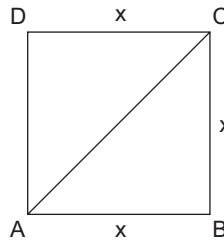
$$+ a - b = 50$$

$$2a = 120$$

$$a = 60^\circ \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

- 58.

Karenin bir kenarı x cm olsun

Alan = Çevre

$$x^2 = 4x$$

$$x = 4$$

$$|AC|^2 = x^2 + x^2$$

$$|AC| = \sqrt{4^2 + 4^2} = \sqrt{32}$$

$$|AC| = 4\sqrt{2} \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

1. Yada Taşı'nın (Kutlu Dağ) Çinlilere verilmesiyle başlayan ekolojik felaketleri ve Uygurların anayurtlarını terk edişini anlatan destan Göç Destanı'dır. Diğer bir Uygur destanı olan Türeyiş Destanı (A seçeneği) bir kurdun soyundan gelme mitini işlediği için alt ve orta grup adayları düşürece en güçlü çeldiricidir. Ergenekon ise Kök Türklere aittir.

(Cevap C)

2. Soruda özellikleri verilen beylik Danişmentlilerdir. Bu beylik Alp Arslan'ın komutanlarından Danişment Gazi tarafından kurulmuştur. Anadolu'da Yağlıbasan diye bilinen ilk medreseyi Danişmentliler yapmıştır. Malatya Ulu Camii ve Niksar Ulu Camii, Danişmentlilere ait eserler arasında yer alır.

(Cevap D)

3. 1118–1157 yılları arasında hüküm süren Selçuklu Sultanı Sencer'dir. Büyük Selçuklu Devleti'nin son hükümdarı olan Sultan Sencer Dönemi'nde Merv şehri başkent yapılmıştır. Ayrıca Karahitaylılarla 1141 yılında yapılan Katvan Savaşı da bu dönemde gerçekleşmiştir. Selçuklu Devleti'nin yıkılış sürecine girmesinde etkili olan bu savaştan sonra Oğuz boyları isyan etmiştir. Yaşanan iç huzursuzluk ve istikrarsızlık devletin toparlanmasına imkan vermemiş ve Sultan Sencer'in ölümünden sonra da devlet tamamen yıkılmıştır.

(Cevap C)

4. 1396 yılında Haçlılara karşı kazanılan Niğbolu Zaferi'nden sonra Abbasi halifesinin Yıldırım Bayezid'e "Sultanıklimirum" unvanını vermesi, Osmanlıların İslam dünyasındaki saygınlığını artırmıştır.

NOT

Kuruluş döneminin en geniş katılımlı Haçlı saldırısı olan Niğbolu Savaşı'nda büyük bir zafer kazanılmış (1396), Niğbolu başarısından sonra, Mısır Kölemen sarayında bulunan Abbasi Halifesi, Yıldırım'a "Sultan-ı İklım-i Rum" sanını vermiştir.

(Cevap A)

5. Akşemsettin, asıl adı ile Mehmet Şemseddin, çok yönlü Türk alimi, tıp insanı ve Şemsîyye-i Bayramîyye isimli Türk tarikatının kurucusudur. Fatih Sultan Mehmet'in hocası olarak bilinmektedir.

(Cevap B)

6. Paragrafta bir ana düşünce ve bu ana düşünce etrafında onu destekleyen yardımcı düşünceler bulunur. "çıkarılmaz, söz edilemez, iddia edilemez, değinilmemiştir" gibi yargılar bu yardımcı düşüncelerdir. Buna bağlı olarak parçaya baktığımızda:

"24 Temmuz 1923 tarihli Lozan Antlaşması'yla ortadan kalan" ifadesiyle Kanuni Dönemi'nde başladığı ve bu döneme kadar devam ettiği söylenebilir (A).

"XIX. yüzyılda büyük felaketlere neden olmuştur." ifadesiyle "kapitülasyonların sonraki dönemlerde devletin aleyhine işleyen mekanizmalara dönüştüğü" anlamı çıkmaktadır (B).

"... ortadan kalan bu ticari, diplomatik ve hukuki ayrıcalıklar" ifadesiyle "kapitülasyonlarla verilen hakların tek alanla sınırlı kalmadığı" iddia edilebilir (D).

"Kanuni Dönemi'nde kapitülasyonlar verilip XIX. yüzyılda ortadan kalkmışsa" Kanuni Dönemi'yle XIX. yüzyıldaki siyasi koşulların birbirinden farklı olduğu anlamı çıkarılabilir (E).

(Cevap C)

7. Osmanlı Devleti'nde ordunun önemli bir bölümünü oluşturan Yeniçeriler ile Enderun öğrencilerinin ortak özelliği, devşirmelerden oluşmalarıdır. Osmanlı'da yaşayan Hristiyan ailelerin küçük yaşta çocukları alınır, bunlara belli bir eğitim verildikten sonra, güçlü olanlar Yeniçeri Ocağı'na asker yapılır, akıllı ve zeki olanlar da Enderun mektebine alınır, buradaki eğitimlerini tamamladıktan sonra devlet adamı olarak görev yaparlardı.

(Cevap A)

8. Osmanlı Devleti'nin Rusya ve Avusturya ile yaptığı 1787-1792 Savaşları sırasında, Fransız İhtilali (1789) sonrasında yaygınlaşmaya başlayan milliyetçi fikirler ve Fransa'nın giderek artan askeri tehdidi nedeniyle Avusturya 1791 yılında savaştan çekilerek Osmanlı Devleti ile Zıştovi Antlaşması'nı imzaladı. Bu antlaşmadan sonra Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında dostluk dönemi başladı. İki imparatorluk I. Dünya Savaşı'ndan sonraki yıkılışlarına kadar birbirleriyle hiç savaşmadılar.

(Cevap B)

9. Verilen açıklamaya bakılarak B, C, D ve E seçeneklerine varılabilir. Ancak A seçeneğinde yer alan ifade yanlıştır. Dirlik sistemi ile oluşan askerler yeniçeriler değil, tımarlı sipahiler yani eyalet askerleridir. Yeniçerilerin maaşları devlet hazinesinden ödenirdi. Tımarlı sipahiler maaşlı asker olmayıp toprağın geliriyle geçinirlerdi.

(Cevap A)

10. Savaşlarda tüfekli sekbanlara ihtiyaç duyulması taşra askeri olan tımarlı sipahilerin önemini azaltırken; emrinde sekbanları bulunan beylerin önemi artmıştır. Savaş sonunda işsiz kalan sekbanların kapıkulu olarak saraya girmeye çalışması kapıkulu sayısını artırırken bunların kontrolünü zorlaştırmıştır. Bu durum da askeri alanda ıslahatlar yapmayı zorunlu hale getirmiştir.

(Cevap C)

11. II. Mahmut Dönemi'nde kurulan Tercüme Odası ile ilgili olarak verilen öncüllerin hepsine ulaşılabilir. Burada dış ülkelerle yapılan resmi yazışmalar yürütülmüş, yabancı dil bilen Müslüman memurların yetiştirilmesi amaçlanmış ve Tanzimat Dönemi aydınlarının bir kısmı burada yetişmiştir.

(Cevap E)

12. 31 Mart Vakası (1909), Osmanlı tarihindeki mevcut rejimi (meşrutiyeti) değiştirmeye yönelik ilk isyandır. İttihat ve Terakki'ye ve yeni yönetime karşı çıkanların kışkırtmasıyla büyüyen isyan, Selanik'ten gelen Hareket Ordusu tarafından bastırılmıştır. Mustafa Kemal, bu ordunun kurmay başkanlığını yaparak tarih sahnesindeki ilk önemli rollerinden birini üstlenmiştir.

(Cevap B)

13. • İngilizler Mondros Ateşkesi'nden sonra Musul, Antep, Antakya, Urfa ve Maraş'ı işgal etmiştir. Daha sonra Antep, Antakya, Urfa ve Maraş'ı Fransızlara bırakmışlardır.
- Ayrıca İngilizler Bilecik, Samsun, Merzifon, Çanakkale, Kars, Ardahan ve Batum'a da asker çıkarmışlardır.
- Antalya ise İtalyanlara işgal bölgesi olarak verilmiştir.

(Cevap A)

16. Moskova Antlaşması, SSCB Hükûmeti ile TBMM Hükûmeti arasında 16 Mart 1921'de imzalanan antlaşmadır. Bu antlaşma ve devamı niteliğindeki antlaşmalarla belirlenmiş olan sınırlar günümüzde Türkiye, Gürcistan, Ermenistan ve Azerbaycan arasında halen geçerlidir. Antlaşmayı Türkiye tarafından Ali Fuat Paşa, Dr. Rıza Nur ve Yusuf Kemal Tengirşenk, Rus tarafından ise Dışişleri Komiseri Çiçerin ve Merkez Komitesi üyesi Celalettin Korkmazov imzalamıştır.

PUAN KÜPÜ

Türkiye'nin Doğu sınırını belirleyen antlaşmalar; Gümrü, Moskova ve Kars Antlaşmalarıdır.

(Cevap C)

14. Paris Barış Konferansı kararları doğrultusunda Yunan ordusu, 15 Mayıs 1919'da İzmir'e asker çıkarmıştır. İzmir Valisi ve Damat Ferit Paşa Hükûmeti'nden gelen emir gereği tüm güvenlik görevlileri çatışma yaşanmaması için kışlada toplanmıştır. Ancak gazeteci Hasan Tahsin, Yunan askerlerine ateş ederek Ege'deki ilk silahlı direnişi başlatmıştır. Buna göre Özlem'in mektubunda bahsettiği olay İzmir'in işgalidir.

(Cevap B)

17. • **Avarız vergisi:** Osmanlı Devleti'nde olağanüstü hâllerde (savaş, seferberlik vb.) halktan toplanan vergidir. Bu doğrultuda Tekalif-i Milliye Emirleri ile benzeşmektedir.
- **Cizye vergisi:** Gayrimüslim erkeklerden askerlik yapmadıklarından dolayı alınan korunma vergisidir.
- **Çift resmî:** Müslüman çiftçilerden alınan arazi vergisidir.
- **Bac vergisi:** Müslüman ve gayrimüslim tüccarlardan alınan vergidir. (Oranları farklıdır.)
- **Çiftbozan vergisi:** Toprağını boş bırakan veya terk edenlerden alınan vergidir. Üretimin sürekliliğini sağlama amacını taşır.

(Cevap D)

15. I. Dünya Savaşı sonunda bozulan güçler dengesini yeniden tesis etmek amacıyla 18 Ocak 1919'da Paris Barış Konferansı toplanmıştır. 32 devletin temsilcisinin katıldığı bu konferansta Almanya, Avusturya ve Bulgaristan'ın antlaşma taslağı hazırlanmıştır. Konferans sonunda savaş sırasındaki gizli antlaşmaların uygulanması ve Milletler Cemiyeti'nin kurulması gibi kararlar alınmıştır. Ayrıca Ermeniler ilk defa bu konferansta Doğu Anadolu'da bir Ermenistan Devleti kurulması fikrini dile getirmiştir.

(Cevap B)

18. Ali Fuat Paşa komutasındaki birlikler ile Çerkez Ethem'e bağlı Kuvâ-yı Millîye güçlerinin 24 Ekim 1920'de Yunan ordusuna karşı giriştiği Gediz Taarruzu, koordinasyon eksikliği ve disiplin sorunları nedeniyle başarısızlıkla sonuçlanmıştır. Bu yenilgi, düzensiz birliklerle kesin sonuç alınmayacağını kanıtlamış; Ali Fuat Paşa'nın görevden alınarak Batı Cephesi'nin ikiye bölünmesine ve İsmet Bey komutasında düzenli ordu çalışmalarının süratle tamamlanmasına zemin hazırlamıştır.

(Cevap C)

19. Sevr Antlaşması'nın taslağı San Remo Konferansı'nda hazırlanmıştır. Ancak bu antlaşma Türk milleti tarafından kabul edilmemiş ve Kurtuluş Savaşı'na girilerek Lozan Antlaşması'na giden süreç başlatılmıştır. TBMM bu konferansa katılmamıştır. Ancak Londra Konferansı'na Türk milletinin tek temsilcisi olduğunu göstermek, Lozan Konferansı'na ise Kurtuluş Savaşı sonrasında yapılacak barış esaslarını görüşmek amacıyla katılmıştır.

(Cevap D)

20. Serbest Cumhuriyet Fırkasının en belirgin özelliklerinden biri, Cumhuriyet Halk Fırkasının ekonomi politikalarını eleştirerek "liberal ekonomik sisteme" geçilmesini savunmasıdır. Parti programında yabancı sermayeye karşı çıkılmamış, aksine "yabancı sermayenin ülkemize girmesinin sağlanacağı" açıkça belirtilmiştir.

(Cevap D)

21. • 1932'de anne ve bebek ölüm oranlarını düşürmek için nüfus komisyonları kurulmuş,
• 1934'te Türkiye'ye yönelik göçleri teşvik amacıyla göçmenlere gümrük muafiyeti getirilmiş,
• 1936'da hem çok çocuklu ailelere hazineye ait topraklardan tarla bağışlanmış hem de doğum kontrolünü sağlayan ilaçlar yasaklanmıştır.

A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler ile ülke nüfusunu artırmak amaçlanmıştır.

E seçeneğinde belirtilen durumun ülke nüfusunun artırılmak istenmesi ile bir ilgisi bulunmamaktadır. Toprak reformu topraksız halka toprak dağıtmayı amaçlayan kanundur. Böylelikle ülke topraklarını verimli hale getirmek ve topraksız köylü bırakmamak amaçlanmıştır.

(Cevap E)

22. Atatürk'ün milliyetçilik ilkesinin amacı; aynı sınırlar içerisinde birlik ve beraberliği sağlamak, ortak dil, ortak tarih, ortak değer ve ortak kader birliğini paylaşmaktır. Kısacası milliyetçilik birlik ve beraberlik demektir. Bu soruya baktığımızda bütün vatandaşların kurtuluş için birlikte hareket etmesi milliyetçiliğin sonucudur.

(Cevap C)

23. Devletçilik, özel sektörün yetersiz kaldığı durumlarda yatırımların bizzat devlet tarafından yapılmasını öngören ekonomik bir modeldir. Sümerbank, Eti Bank ve Merkez Bankası gibi devlet bankalarının kurulması ve I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanması Devletçilik ilkesi doğrultusunda yapılan çalışmalardır. Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile tüm okullar MEB'e bağlanarak devlet denetimine alınmıştır. Devletçilik ilkesi ile ilgisi yoktur.

(Cevap D)

24. Monroe Doktrini, ABD Başkanı James Monroe'nin 1823'te kongreye sunduğu doktrindir. Bu doktrinde özetle ABD'nin Avrupa meselelerine karışmaması ve Avrupa'nın da ABD'nin işlerine müdahil olmaması gerektiği belirtilmiştir. ABD'nin bağımsızlığını ilan ettiği belge ise 4 Temmuz 1776'da ilan edilen Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi'dir.

NOT

2 Aralık 1823'te ABD Başkanı James Monroe tarafından açıklanan ve Monroe doktrini olarak nitelen-
dirilen bildiri ile ABD uzun yıllar, dünya savaşlarına
kadar sürecek yalnızlık politikasını ilan etmiştir.

(Cevap B)

25. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler, II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olan nedenlerdir. Ancak bu savaşın çıkmasında, ABD'nin Uzakdoğu ticaretini ele geçirmek istemesi gibi bir neden söz konusu değildir. ABD'nin savaşa katılması, 7 Aralık 1941'de Japonya'nın ABD'nin deniz üssü Pearl Harbor'u bombalaması üzerine olmuştur.

(Cevap D)

26. Birinci Çinhindi Savaşı ya da Fransa-Vietnam Savaşı, 1946 ile 1954 yılları arasında, Fransa ve destekçileri ile Kuzey Vietnam ve destekçileri arasında, Çinhindi'nde meydana gelen savaştır. 1954'teki Cenevre Konferansı sonucunda Fransa; Vietnam, Kamboçya ve Laos'tan çekilmiş ve bu devletler bağımsızlıklarına kavuşurken Vietnam, 17. enlem sınır olmak üzere Kuzey ve Güney olarak ikiye bölünmüştür.

(Cevap A)

27. ABD ve SSCB Başkanları 1958 yılında gerçekleşen Berlin Buhranı sonrası yapılan Cenevre Görüşmeleri'nde ilk kez bir araya gelmiştir.

(Cevap E)

28. Paralel dairelerinin numara değeri Kuzey Yarım Küre'de kuzeye doğru, Güney Yarım Küre'de güneye doğru artar. Kuzey Yarım Küre'deki paralel dairelerine **kuzey paralelleri**, Güney Yarım Küre'deki paralel dairelerine **güney paralelleri** denir.

Meridyen yaylarının numara değeri Doğu Yarım Küre'de doğuya doğru, Batı Yarım Küre'de batıya doğru artar. Doğu Yarım Küre'deki meridyen yaylarına **doğu meridyenleri**, Batı Yarım Küre'deki meridyen yaylarına **batı meridyenleri** denir.

Türkiye, 36° kuzey paraleli ile 42° kuzey paraleli arasında ve 26° doğu meridyeni ile 45° doğu meridyeni arasında yer alır. Buna göre ülkemize en yakın olan B seçeneğidir.

(Cevap B)

29. Enerjisini yerkürenin içinden alan ve yer şekillerinin oluşumunu sağlayan kuvvetlere iç kuvvetler adı verilir. İç kuvvetlerin oluşturduğu hareketlerin tümü tektonik hareketler olarak ifade edilir. Türkiye arazisi, yer kabuğunun çok hareketli olduğu alanlardan biridir. Güneyde yer alan Afrika levhası yılda 9 mm, Arabistan levhası ise yılda 19 mm hızla kuzeyde yer alan Avrasya levhasına doğru ilerlemektedir. Bu levhalar arasında yer alan Anadolu karası sürekli sıkışmaktadır. Arabistan levhasının daha hızlı hareket etmesinden dolayı Doğu Anadolu sürekli yükselmektedir. Avrasya ile Arabistan ve Afrika levhaları arasında sıkışan Türkiye arazisinde önemli ölçüde enerji birikmektedir. Bu enerji, depremlerle açığa çıkmaktadır. Bu nedenle ülkemiz dünyada depremlerin sıklıkla görüldüğü arazilerden biridir. Ayrıca Türkiye'deki fay hatları, birinci derecede deprem alanları olmasının yanı sıra ülkemizdeki başlıca sıcak su kaynaklarının (jeotermal) bulunduğu yerlerdir. Ancak delta ovalarının oluşumu ve erozyon olaylarının şiddetli olması Türkiye'deki dış kuvvetler ile ilgilidir.

(Cevap B)

30. Türkiye'nin nüfusu genellikle doğal yollarla (doğum-ölüm) artsa da, 1939'da Hatay'ın anavatanına katılması sınırların genişlemesi ve yeni toprakların eklenmesiyle nüfusu doğrudan artıran siyasi bir gelişmedir (I doğru). İkinci Dünya Savaşı'nın bitmesinin ardından terhislerin yapılması, sağlık koşullarının iyileşmesi ve ekonomik canlanma sayesinde 1955-1960 dönemi, Türkiye tarihinin en yüksek nüfus artış hızının (binde 28 civarı) yaşandığı yıllar olmuştur (II doğru). 1950'lerden ve özellikle 1980'lerden sonra tarımda makineleşmenin artması, kırsalda işsizliğe ve köyden kente göçlere yol açmış; bu durum kırsal nüfus artış hızını artırmak bir yana dursun, kentsel nüfus lehine çok keskin bir düşüşe neden olmuştur (III yanlış). Doğru tarihsel demografik çıkarımlar I ve II'dir.

(Cevap C)

31. Türkiye, rüzgâr gücü bakımından önemli bir potansiyele sahiptir. Bu bakımdan Kıyı Ege (II nolu alan) ve Marmara, bölgeleri en iyi rüzgâr potansiyeline sahip yerlerdir. Su gücü (hidroelektrik) enerjisi potansiyeli en fazla Doğu Anadolu'dadır (V nolu alan).

Türkiye'de doğal gaz yatakları sınırlıdır. Başlıca doğal gaz yatakları Hamitabat (Kırklareli) ve Mardin'de bulunmaktadır. 2020 yılında Karadeniz'de zengin doğal gaz yatakları belirlenmiş ve bu gazın çıkarılması için yapılan çalışmalar devam etmektedir. III nolu alanda bu enerji kaynağı bulunmaz. Jeotermal enerji ise yerin derinliklerinden gelen sıcak su ve su buharını ifade etmektedir. Çok sayıda aktif fay hattının bulunduğu ülkemizde, çok sayıda sıcak su kaynağı bulunmaktadır. Ancak bu enerji kaynağı da daha çok Ege ve Güney Marmara'da yoğunlaşır. Güneydoğu Anadolu'da jeotermal enerji yaygın değildir (I nolu alan).

(Cevap B)

32. Türkiye'deki akarsuların büyük bir kısmı kaynağını ülkemizden alır ve yine sınırlarımızda denizlere veya göllere dökülür. Akdeniz'e dökülen Seyhan, Ceyhan, Göksu, Manavgat ve Aksu; Ege'ye dökülen Büyük Menderes, Küçük Menderes, Gediz ve Bakırçay; Marmara'ya dökülen Susurluk, Gönen ve Biga; Karadeniz'e dökülen Sakarya, Kızılırmak ve Yeşilırmak bu tür akarsulardandır. Doğu Anadolu'daki dağlardan doğan Çoruh'un büyük bir kısmı, Türkiye sınırlarındadır. Çoruh, Gürcistan sınırlarından Karadeniz'e dökülmektedir. Kaynağını Doğu Anadolu'daki dağlardan alan Aras ve Kura nehirleri, Azerbaycan'da birleşerek Hazar Gölü'ne dökülmektedir. Yine Doğu Anadolu'daki dağlardan kaynaklanan Fırat ve Dicle nehirleri, Irak sınırları içinde birleşerek Basra Körfezi'ne dökülmektedir. Ülkemizdeki akarsulardan bir kısmı da kaynağını başka ülkelerden alarak sınırlarımızdan denizlere dökülür. Bulgaristan'dan doğarak Türkiye ve Yunanistan sınırını çizerek Ege Denizi'ne dökülen Meriç ile Lübnan Dağları'ndan doğup Akdeniz'e dökülen Asi, bu tür akarsulardandır.

(Cevap C)

33. Yükseltinin artmasına bağlı olarak sıcaklığın azalması, bir dağ yamacı boyunca bitki örtüsünün farklı kuşaklar oluşmasına neden olmaktadır. Belirli bir yükseltiden sonra cılızlaşan bitki örtüsü, ağaç yetişmesine elverişli olmayan daha yüksek alanlarda yerini ot topluluklarına bırakır ve ardından kalıcı kar başlar. Örneğin; Karadeniz ormanlarında kıydan itibaren yükseklerle doğru geniş, karışık ve iğne yapraklı ormanlar ve sonrasında dağ çayırları ortaya çıkar. Buna göre sorudaki haritada belirtilen hatlar üzerinde daha çok sayıda bitki kuşağının bulunması için yükselti farkının da fazla olması gerekir. O halde Çukurova kıyılarından başlayıp Toroslara kadar uzanan III nolu hat üzerinde daha fazla bitki kuşağı oluşacaktır.

(Cevap C)

34.

Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı (BTC)

Azerbaycan ve Hazar Bölgesi'nde üretilecek petrolün güvenli, ekonomik ve çevre sorunu oluşturmayan bir boru hattı sistemi aracılığıyla Azerbaycan, Gürcistan üzerinden Ceyhan'a taşınması ve buradan da tankerlerle dünya pazarına ulaştırılması hedeflenir. 2006 yılında petrol akışı başlayan boru hattı, 1.796 km uzunluğundadır ve taşıdığı petrol miktarı yıllık 50 milyon tondur. Bu hat üzerinde sırasıyla; Ardahan, Erzurum, Erzincan, Sivas, Kayseri, Kahramanmaraş, Osmaniye ve Adana illeri yer alır.

(Cevap A)

35.

Köyden kente doğru plansız ve hızla gerçekleşen göçler, şehirlerin bu nüfusu kaldıramamasına ve sonuç olarak çarpık kentleşme (gecekondu), çevre kirliliği, eğitim-sağlık-alt yapı yetersizliği gibi devasa mekânsal sorunlara yol açmıştır (I doğru). Sanayinin yoğunlaştığı Marmara ve Ege gibi bölgeler aşırı göç alarak nüfusça şişkinleşirken, göç veren bölgeler boşalmış ve ülke nüfusunun coğrafi dağılışında büyük bir dengesizlik (asimetri) oluşmuştur (III doğru). Ancak "iç göçler" sadece ülke sınırları dâhilinde gerçekleşen yer değiştirmeler olduğu için göç alan veya veren illerin nüfusu değişse bile, Türkiye'nin genel "toplam nüfus miktarında" herhangi bir artış veya azalışa kesinlikle yol açmaz (II yanlış kavram yanlışlığı). Doğru sonuçlar I ve III numaralı öncüllerdir.

(Cevap D)

36. Çatalağzı Termik Santrali'nde elektrik üretmek amacıyla taş kömüründen yararlanılmaktadır. Türkiye'de üretilen linyitin yarıdan fazlası termik santrallerde, geriye kalan kısmı ise konutların ısıtılmasında ve sanayide kullanılmaktadır. Soma (Manisa), Seyitömer ve Tunçbilek (Kütahya), Yatağan, Yeniköy ve Kemerköy (Muğla), Afşin-Elbistan (Kahramanmaraş), Çayırhan (Ankara) ve Orhanlı (Bursa) linyitle çalışan önemli termik santraller arasında yer almaktadır. Ancak doğal gaz; kükürt bileşikler, kül gibi partikülleri yaymadığı için linyit ve taş kömürüne göre daha temiz bir enerji kaynağıdır. Türkiye'deki doğal gaz ile elektrik elde edilen termik santraller; Hamitabat (Kırklareli), Ambarlı (İstanbul) ve Ovaakça'da (Bursa) bulunmaktadır.

(Cevap A)

37. Kış mevsiminde Sibirya üzerinde yüksek basınç alanı oluşur. Bazı dönemlerde, bu basınç alanı genişleyerek ülkemizi de etkisi altına alır. Böyle zamanlarda Türkiye'de kışlar çok soğuk ve sert geçer. Kar uzun süre yerde kalır.

(Cevap A)

38. Türkiye'de oldukça geniş bir alan kaplayan platolar, deniz seviyesine yakın yerlerden başlayıp çok yüksek alanlara kadar görülebilir. Platoların en çok görüldüğü yerlerin başında İç Anadolu gelmektedir. Burada yer alan başlıca platolar Obruk, Cihanbeyli, Haymana ve Bozok'tur. Ülkemizin en yüksek platoları ise Doğu Anadolu'da yer almaktadır. Erzurum-Kars ve Ardahan platoları (IV nolu alan) başta olmak üzere bu yeryüzü şekilleri, genellikle akarsuların volkanik alanları aşındırması sonucu meydana gelmiştir. Bunların yanı sıra deniz seviyesine en yakın platoların Marmara Denizi çevresinde yer aldığı görülmektedir. Teke ve Taşeli platoları, akarsuların karstik arazilerdeki faaliyetleri sonucu oluşmuştur. Güneydoğu Anadolu'da bulunan platolar (Gaziantep, Şanlıurfa vb.), Fırat ve Dicle nehirleri tarafından derince aşındırılmış düzlüklerdir.

(Cevap D)

39. Türkiye'nin iklimini etkileyen etmenlerden biri de yer şekilleri yani dağların uzanışıdır. Akdeniz ve Karadeniz'de kıyıya paralel uzanan dağlar, kıyı ile iç kesimler arasında iklim bakımından önemli farklılıklara neden olmaktadır. Örneğin Karadeniz kıyı kesimindeki dağların denize bakan yamaçları daha çok yağış alır ve bu kesimde kışlar daha ılıman geçmektedir. Ancak dağların uzanışı ve yükseltisi iç kesimlere geçildiğinde, kısa mesafe içerisinde bile çok belirgin iklim ve bitki örtüsü farkına neden olur. Ege'de kıyıya dik uzanan dağlar, deniz etkisinin iç kesimlere geçmesine olanak tanımaktadır.

(Cevap D)

40. Tarım ve hayvancılık Türkiye ekonomisi açısından önemli bir etkinliktir. İstihdam alanı olması, temel besin maddelerinin karşılanması ve sanayi sektörüne ham madde sağlama bakımından tarım ve hayvancılık Türkiye ekonomisinin temel sektörlerindendir.

Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu zaman Türkiye'nin ekonomisi tarıma dayanmaktaydı. Sanayileşmeye bağlı olarak tarımın Türkiye ekonomisindeki payı azalmıştır. Günümüz Türkiye'sinde tarımsal iş gücü anlamında sanayileşmiş ülkelere göre halen yüksek bir oran görülmekteyken geçmişle kıyaslandığında ülke içinde ciddi bir gerileme söz konusudur. Örneğin tarım alanında çalışanların oranı 1927'de %89,6 iken 2019'da bu değer %18,2'ye düşmüştür. Bunun başlıca nedenleri tarımda makineleşme ve tarım dışı sektörlerin gelişmesidir. Ancak bu durum tarımsal üretimin ve tarım gelirlerinin azaldığı anlamına gelmez. İzlenen tarım politikaları ve yaşanan gelişmelere bağlı olarak Türkiye'de tarımda daha az kişi çalışmasına rağmen tarımsal üretim miktarı ve gelirler sürekli artmıştır. Ayrıca geçmişten bu güne Türkiye'de tarımda makineleşmeye bağlı olarak çayır ve meraların bir bölümünün tarım alanına çevrilmesi, tarım arazilerini genişletirken çayır ve mera arazilerinin daralmasına neden olmuştur.

(Cevap E)

41. 11 ili kapsayan Doğu Karadeniz Projesi'nde (DOKAP) yer alan bu iller; Amasya, Artvin, Bayburt, Çorum, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Tokat ve Trabzon'dur. Bu projenin; bölgenin sosyokültürel gelişimini sağlamak, ekonomik yapıyı güçlendirmek, ulaşım ve iletişim hizmetlerini güçlendirmek ve kıyı kesimde ürün çeşitliliğini artırmak vb. hedefleri vardır. Bu hedeflerin gerçekleşmesiyle birlikte bölge dışına yapılan göçlerin artması değil; tam tersine azalması azalması gerekir. Çünkü göçlere neden olan ekonomik sorunlar projenin gerçekleşmesiyle birlikte en aza inecektir.

(Cevap C)

42. Ülke sınırları içerisindeki her türlü mal ve hizmet alım satımına iç ticaret denir. Ülkemizde iç ticaret hareketli bir yapıya sahiptir. Bu canlılıkta; ülkemizdeki iklim çeşitliliğine bağlı olarak yetişen farklı tarım ürünleri, ülkenin büyük ve küçükbaş hayvancılık yapılan alanlarının farklı yerlerde olması, balıkçılığın yapıldığı kıyı kentlerinden denize kıyısı olmayan bölgelere deniz mahsullerinin ulaşımı, nüfusun ve sanayi tesislerinin dağılımındaki dengesizlik, madenlerin çıkarıldığı ve işlendiği yerlerdeki farklılık, gelişmiş ulaşım ağı, pazarlama ve reklamcılık faaliyetlerindeki değişim ve gelişim gibi sebepler etkilidir. Soruda verilen duruma ise çay bitkisi ve Rize şehri örnek olarak gösterilebilir. Türkiye'de sadece Trabzon ve Rize yörelerinde yetişen çay, bu yörelerin iç ticaretteki paylarının artmasına neden olmuştur.

(Cevap A)

43. Türkiye'de seksenli yılların ilk yarısından itibaren ticarete dışa dönük bir politika izlenmeye başlanması, dış ticaret hacminde önemli bir büyüme sağlamıştır. Küreselleşen ekonominin sunduğu fırsatlar, Türkiye'nin konumu, rekabet potansiyeli olan ürünlerin varlığı ve nüfusu dış ticaret hacmini artırmıştır. Dış ticaretin gösterdiği gelişmeler, Türkiye ekonomisindeki gelişimde önemli rol oynamıştır. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türkiye'nin ihracatında ham madde ve tarımsal ürünler önemli bir yer tutarken bugün ihracatımızın çok büyük bir kısmını imalat sanayisi oluşturmaktadır. Geçmişten bugüne dış ticaret, hem ihracat hem de ithalat bakımından hızla artmış, tarım ürünlerinin yerini sanayi ürünleri almıştır. Ancak Türkiye'nin dış ticaretinde dış alımın payı dış satımdan fazladır. Bu nedenle Türkiye'nin dış ticareti açık vermektedir. Türkiye'nin son yıllardaki ihracatındaki en fazla gelir; motorlu kara taşıtları, makineler, mekanik cihazlar, demir-çelik ve örme giyim eşyalarının satışından elde edilmiştir. İthalatımızdaki en fazla gider ise makineler, mekanik cihazlar, fosil yakıtlar, demir-çelik, elektrikli makineler ve elektronik cihazların alımında gerçekleşmiştir.

(Cevap A)

44. UNESCO'nun; dünyada tüm insanlara ait kabul edilen, evrensel nitelikteki doğal ve kültürel varlıkları belirleyip dünyaya tanıtmak, eski özelliklerini yitirmiş veya yok olmuş doğal ve kültürel değerlerin tüm insanlar tarafından korunması ve yaşatılması için bir bilinç oluşturmak gibi amaçları vardır. Ülkemizin zengin tarihi ve kültürel birikimine bağlı olarak bugüne kadar UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde de ülkemizden 17 adet kültürel varlık yer almıştır.

Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması Sözleşmesi'ne göre oluşturulan ve Dünya Mirası Komitesi (DMK) tarafından belirlenen Dünya Mirası Listesi'nde Dünya Miras Alanı olarak ilan edilen. Türkiye'den 19'u kültürel, 2'si karma olmak üzere 21 miras alanı bulunmaktadır. Bunlardan biri olan Safranbolu evleri, Karabük iline bağlı Safranbolu ilçesinde, 18. ve 19. yüzyıl Osmanlı kent dokusunun günümüze kadar korunduğu bölgenin genel adıdır. UNESCO tarafından 17 Aralık 1994'te Dünya Kültür Mirası listesine alınmıştır. Safranbolu evleri beyaz renklidir ve bu evler birbirinin önlerini kapatmazlar. Osmanlı döneminde, Safranbolu evlerinin harcının yumurta akından yapıldığı ve çok uzun süre depreme dayandığı rivayet edilir.

(Cevap B)

45. Türkiye, coğrafi konumu ve kültürel özellikleri ile çok büyük bir coğrafi işaret potansiyeline sahiptir. Günümüzde tescillenmiş 315 coğrafi işaret bulunurken yaklaşık 400 tane başvuru aşamasında olan coğrafi işaret vardır.

Coğrafi işaret kapsamına alınmış bir ürünün mutlaka en az bir özelliğinin sınırları belirlenmiş bir alandan alınmış olması gerekir. Böylece sahip olduğu alanın adıyla anılan ürünün markalaşması kolaylaşır. Coğrafi işaretleme sayesinde ürün ve üretici korunarak, millî değerleri temsil eden sembol ürünler gelecek nesillere aktarılır. Ayrıca kırsal kesimin kalkınması sağlanarak maddi ve manevi katma değer artar.

Coğrafi işaretlere örnek olarak Afyon kaymağı, Antep baklavası, Bünyan el halısı, Edremit zeytinyağı, Ege pamuğu, Eskişehir lüle taşı, Gemlik zeytini, Hatay ipeği, Kütahya çinisi, Mersin tantunisi, Ödemiş patatesi verilebilir. Ancak bu uygulamanın ihracat gelirlerinin azalması değil; tam tersine artması gibi faydaları vardır.

(Cevap D)

46. Telif hakkı, kişinin her türlü fikri emeği ile oluşturduğu bilgi, düşünce, sanat eseri ve ürünler üzerinde hukuken korunan menfaatleridir. Bilimsel eserler, roman, şiir, beste, sinema gibi fikir ve sanat eserleri üzerinde yaratıcısının sahip olduğu haklar telif hakları kapsamındadır.

(Cevap A)

47. Ayırt etme gücüne sahip, ergin olmayan kişi ya da ayırt etme gücüne sahip ergin ama kısıtlı olan kişiler sınırlı ehliyetsizlerdir. Kural olarak fiil ehliyetleri yoktur ancak istisnaları vardır. Sınırlı ehliyetsizler; bağış, kefalet sözleşmesi ve vakıf kurmayı yasal temsilcisinin rızası olsa dahi yapamayacağı işlemlerdendir.

(Cevap E)

48. 5237 sayılı Türk Ceza Kanunun 21. maddesine göre kast "suçun kanun tanımındaki unsurların bilerek ve istenerek gerçekleştirilmesidir." Kanunun aynı maddesine göre, kişinin, suçun kanuni tanımındaki unsurların gerçekleşebileceğini öngörmesine rağmen, fiili işlemesi halinde olası kast vardır.

(Cevap C)

49. 1982 Anayasası'nın 175. maddesi "Anayasanın değiştirilmesi, seçimlere ve halkoylamasına katılma" başlığını taşımaktadır. Buna göre, A, B, C ve D seçeneklerinde verilen ifadeler yanlış ifadelerdir. Ancak E seçeneğindeki ifade doğrudur. Anayasanın değiştirilmesi hakkındaki teklifler Genel Kurulda iki defa görüşülür.

(Cevap E)

50. 1982 Anayasası'nın 85. maddesine göre, yasama dokunulmazlığının kaldırılmasına veya milletvekilliğinin düşmesine 84 üncü maddenin birinci, üçüncü veya dördüncü fıkralarına göre karar verilmiş olması hallerinde, Meclis Genel Kurulu kararının alındığı tarihten başlayarak yedi gün içerisinde ilgili milletvekili veya bir diğer milletvekili, kararın, Anayasaya, kanuna veya İçtüzüğe aykırılığı iddiasıyla iptali için Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Anayasa Mahkemesi, iptal istemini onbeş gün içerisinde kesin karara bağlar.

(Cevap B)

51. 1982 Anayasası'nın 106. maddesine göre, Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir. Fakat Adalet Bakanlığı doğrudan 1982 Anayasası'nda düzenlendiği için Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kaldırılamaz. Kaldırılması için Anayasa değişikliği gereklidir.

(Cevap E)

52. 1982 Anayasası'nın "Grev hakkı ve lokavt" başlığını taşıyan 54. maddesine göre;
- Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uyuşmazlık çıkması halinde işçiler grev hakkına sahiptirler.
 - Grev ve lokavtın yasaklandığı hallerde veya ertelenmediği durumlarda erteleme sonunda, uyuşmazlık Yüksek Hakem Kurulunca çözülür.

(Cevap C)

53. Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri 1982 Anayasası'nın 104. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler Cumhurbaşkanı'nın görev ve yetkilerindendir. Fakat Cumhurbaşkanının kanun tasarısı sunmak gibi bir görev ve yetkisi yoktur. Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi sert kuvvetler ayrılığını ön gördüğü için yürütme yasamanın alanına müdahale edemez. Buna göre Cumhurbaşkanı kanun tasarısı önerisi veremez. 1982 Anayasası'na göre kanun yapma işlemi TBMM'nin görev ve yetkileri arasındadır.

(Cevap E)

54. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 29. maddesine göre, Devlet memurlarının doğrudan doğruya veya aracı eliyle hediye istemeleri ve görevleri sırasında olmasa dahi menfaat sağlama amacı ile hediye kabul etmeleri veya iş sahiplerinden borç para istemeleri ve almaları yasaktır. Kamu Görevlileri Etik Kurulu, hediye alma yasağının kapsamını belirlemeye ve en az genel müdür veya eşiti seviyedeki üst düzey kamu görevlilerince alınan hediyelerin listesini gerektiğinde her takvim yılı sonunda bu görevlilerden istemeye yetkilidir.

(Cevap D)

55. Buse Naz Çakıroğlu, dünya ve Avrupa şampiyonu Türk boksördür. 2022 Dünya Kadınlar Boks Şampiyonası ve 2019, 2022, 2024 Avrupa Şampiyonalarında altın madalya kazanmıştır. 2020 Yaz Olimpiyatları ve 2024 Yaz Olimpiyatları'nda sinek sıklette gümüş madalya kazanmıştır. Fenerbahçe ve millî takım adına müsabakalara katılmaktadır.

(Cevap B)

56. Türkiye A, B, C ve E şıklarında verilen uluslararası kuruluşların kurulma aşamasında kurucu üye olarak yer almıştır. Kuzey Atlantik Antlaşması (NATO) 1949 yılında kurulmasına rağmen Türkiye 1952'de birliğe katılmıştır. Türkiye, D-8, TÜRKSOY, KEİ gibi uluslararası kuruluşlara kurucu olmasının yanında öncülükte etmiştir.

(Cevap D)

57. Avrupa Birliği (AB), 28 üye ülkeden oluşan ve toprakları büyük ölçüde Avrupa kıtasında bulunan siyasi ve ekonomik bir örgütlenmedir. Birliğe üye devletler şunlardır; Almanya, Avusturya, Macaristan, Birleşik Krallık, İrlanda, İtalya, Fransa, Hollanda, İspanya, Portekiz, Polonya, İsveç, Belçika, Danimarka, Çek Cumhuriyeti, Finlandiya, Letonya, Estonya, Litvanya, Slovakya, Slovenya, Romanya, Lüksemburg, Malta, Hırvatistan, Bulgaristan, Kıbrıs, ve Yunanistan'dır. Sırbistan, İzlanda, Makedonya Cumhuriyeti, Karadağ ve Türkiye ise birliğe katılmayı bekleyen aday ülkelerdir. İsviçre 1990'ların başında yapılan referandum sonucunda AB'ye katılmayı reddetmiştir. Dolayısıyla Avrupa Birliği üyesi değildir.

(Cevap D)

58. Türkiye A Millî Futbol Takımının ilk teknik direktörü 1923 yılında görev yapmış olan Ali Sami Yen'dir. Edebiyatçı Şemsettin Sami'nin oğlu olan Ali Sami Yen, Galatasaray'ın kurucuları arasındadır.

NOT

Ali Sami Yen, 26 Ekim 1923'teki Romanya karşılaşması ile Türkiye'nin ilk teknik direktörü olmuştur. İlk teknik direktör Ali Sami Yen, en çok görev yapmış teknik direktör ise Fatih Terim'dir.

(Cevap B)

59. 2021 Nobel Edebiyat Ödülü Zanzibar kökenli romancı Abdulrazak Gurnah'a verildi.

PUAN KÜPÜ

Sessizliğe Hayranlık, Son Hediye, Terkediş, Kumdan Yürek, Deniz Kenarında Abdulrazak Gurnah'ın eserlerinden bazılarıdır.

(Cevap A)

60. Mostar Köprüsü, Bosna-Hersek'in Mostar şehriden geçen Neretva nehri üzerinde bulunan bir köprüdür. Orijinal köprü Mimar Sinan'ın öğrencisi Mimar Hayreddin tarafından 1566 yılında inşa edildi ve 9 Kasım 1993'te Boşnak-Hırvat Savaşı sırasında Hırvat güçleri tarafından yıkılıncaya dek 427 yıl kullanıldı. Köprü, çevresindeki kente adını da verdi. Köprü, 2005'te UNESCO tarafından Dünya Mirası ilan edildi.

(Cevap E)

ÇIKMAMIŞ SORULAR SERİSİ

GENEL YETENEK

GENEL KÜLTÜR

KPSS

Deneme Sınavı

Tarih:/...../.....

Adı-Soyadı: Doğru:

Kurumu : Yanlış :

İmza : Net :

1. Bir sözün mecaz anlamda kullanılıp kullanılmadığını anlamak ancak sözcüğün cümledeki kullanımından anlaşılabilir. Bunun için bu tür sorularda yalnız altı çizili sözcüğe bakılırsa yanlış yapma olasılığı çok yüksek olur. Buna göre “sisli yıllar” ifadesinde “sisli” sözcüğü mecaz anlamlıdır. “aralamak” sözcüğü de yıllar için kullanıldığından mecaz anlamlıdır.

(Cevap C)

2. I. cümlede “geçmeli sistem” olarak adlandırılan bir “teknik” tarif edilmiş; II. cümlede bu tekniğin sağladığı “sonuç” olan “dayanıklılık ve uzun ömürlülük” vurgulanmıştır.

(Cevap A)

3. Cümledeki “2005’ten beri televizyonlarda yayımlanan” sözü, sözü edilen çizgi filmin “hâlâ yayımlanmaya devam ettiğini” düşündürmektedir.

(Cevap B)

4. İlk cümlede geleneksel halk kültürü tanımlanıyor. Bu kültürün “herhangi bir maddi kaygı gütmeksizin” ve “topluluğun ortak hafızasıyla” oluştuğu söyleniyor. Burada anlatılmak istenen, kültürün doğal biçimde, toplumun belleği içinde şekillenmesidir. Bu anlam ilişkisini en iyi karşılayan ifade “yoğrulmasına” sözcüğüdür. Çünkü “ortak hafızayla yoğrulmak”, kültürün o hafızanın içinde biçimlenmesini anlatır. İkinci kısımda ise popüler kültür eleştiriliyor. Popüler kültür, bu otantik mirası “kitlelere ulaştırma bahanesiyle” sahneye taşısa da süreç içinde onları değerinden uzaklaştırır ve basitleştirir. “Salt birer tüketim nesnesine ...” ifadesi, bu indirgeme ve değersizleştirme anlamını gerektirir. Bu yüzden en uygun sözcük “indirger” sözcüğüdür.

(Cevap D)

5. Soru kökünde verilen TDK kuralında açıkça belirtildiği üzere, gelenekleşmiş belirsizlik bildiren kelimelerin bitişik yazılması gerekmektedir. A seçeneğindeki “birtakım”, B seçeneğindeki “birçok”, C seçeneğindeki “herhangi” ve D seçeneğindeki “birbiriyle” (biri biri) sözcükleri kurala uygun olarak bitişik yazılmıştır. Ancak E seçeneğinde yer alan ve belirsizlik bildiren “hiç bir” sözcüğü ayrı yazılarak kural ihlal edilmiştir. Doğru yazımı “hiçbir” şeklinde bitişik olmalıdır.

(Cevap E)

6. I., IV. ve V. cümlelerde, virgül kaldırılınca “o” kişi zamiri değil, işaret sıfatı olmakta ancak II. ve III. cümlelerde durum değişmemektedir. Buna göre, numaralanmış cümlelerin üç tanesinde virgül kaldırılırsa cümlelerin anlamı değişir.

(Cevap C)

7. Birleşik eylemlerin bitişik yazılmaları için birleşme sırasında, ses düşmesi ya da türemesine uğramaları gerekir. Bunun dışında bir de kurallı birleşik eylemler vardır ki bunlar da daima bitişik yazılır.

Buna göre, A seçeneğindeki “memnun olmuş” birleşik eyleminde ses düşmesi veya türemesi olmadığı için ayrı yazılmıştır ve doğrudur.

B seçeneğindeki “söyleyiverir” kurallı birleşik eylem olduğundan birleşiktir. C seçeneğindeki “rica etmek” birleşik eyleminde düşme veya türeme olmadığı için ayrı yazılmıştır ve doğrudur. D seçeneğindeki “emretti” de ise ünlü düşmesi olduğu için bitişik yazılması doğrudur. Ancak E seçeneğindeki “vaad etmedi” birleşik eylemi “vadetmedi” şeklinde yazılmalıydı.

(Cevap E)

8. Soru kökünde parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde zarf-fiil kullanıldığı sorulmaktadır. I. cümlede “taşıdığı”, II. cümlede “yürüyen”, IV. cümlede “tuttuğu” ve “bağlayan” sözcükleri sıfat-fiil; III. cümlede “olmanın” sözcüğü ise isim-fiil görevindedir. Bu ilk dört cümlede zarf-fiil yer almamaktadır. Ancak V. cümlede “hissetmek” eylemine eklenen “-ince” eki, yargının ne zaman gerçekleştiğini bildirerek “hissedince” sözcüğünü zarf-fiil (bağ-fiil) yapmıştır.

(Cevap E)

9. Tamlamalarda tamlayanla tamlanan arasına, başka bir tamlayan yoksa noktalama işareti koymaya gerek yoktur. Buna göre, V ile numaralanmış yere de noktalama işareti konulmamalıdır.

(Cevap E)

10. A seçeneğinde, “bölgenin doğal güzelliği ve kişilerin cana yakınlığının hoşla gitmesi” etkilenilen bir özelliktir. B seçeneğinde, “nüfustaki azalmaya” dikkat çekilmiştir. C seçeneğinde, köylerde yalnızca yaşlıların yaşaması o köyle ilgili bir özelliktir. D seçeneğinde tahmin değil, bir tespit ortaya konulmuştur. E seçeneğinde ise “iş olanaklarının azlığı” bir neden olarak gösterilmiştir. Seçenekleri incelediğimizde “D” seçeneğindeki cümlelerin verilen özelliği karşılamadığını görüyoruz.

(Cevap D)

11. Cümledeki sözcükler ses olayları bakımından incelendiğinde; “keşfiyle” (keşif-i) sözcüğünde ünlü düşmesi (C), “toprağın” (toprak-ın) ve “bildiğimiz” (bildik-imiz) sözcüklerinde ünsüz yumuşaması (D), “birlikte” (birlik-te) ve “baştan” (baş-tan) sözcüklerinde ünsüz benzeşmesi (sertleşmesi) (E) görülmektedir. “Sorguluyor” sözcüğündeki geniş ünlü (a), “-yor” ekinin daraltıcı etkisiyle daralarak (u) sesine dönüşmüş ve ünlü daralması (A) meydana gelmiştir. Cümlede “k” ünsüzüyle biten sözcüklerin ek alırken bu ünsüzünü kaybetmesi durumu olan ünsüz düşmesine örnek yoktur.

(Cevap B)

12. Soru öncülünde bize diğer cümlelerle çelişen yani zıt ifade sorulmaktadır. B, C, D ve E seçeneklerinde dilin yani konuşmanın insanın başını derde sokacağı, az ve öz konuşmanın önemi söyleyeceklerimizin iyice düşünülmesi gerektiği ifade edilirken A seçeneğinde konuşmanın insana sıkıntı vereceği, insanın konuşmadığı için sorun yaşayacağı belirtilmektedir.

(Cevap A)

13. Bu tarz sorularda ilgili öğeleri bulmaya yönelik soruların yükleme yöneltmesi doğru sonuca ulaştıracaktır. Başlangıçta verilen sıfat tamlaması grubu cümlelerin öznesi niteliğindedir. “Neyi sergiliyor?” sorusunun yanıtı olan “İslam sanatının paha biçilemez miraslarını” kısmı belirtili nesneyi oluşturur. “Ne ile / Nasıl sergiliyor?” sorusuna alınan “en son görüntüleme teknolojileriyle” yanıtı ise zarf (edat) tümlecidir. “Sergiliyor” sözcüğü de yüklem görevindedir ve islenen dörtlü dizilimi hatasız karşılamaktadır.

(Cevap D)

14. Paragrafta diş çürüklerini onarmak için kullanılan “amalgam” adlı dolgu malzemesinin içerdiği civa sebebiyle insan vücuduna zararları sonradan tespit edilmiştir. Bu da geliştirilen ürünlerin olumsuz yanlarının olabileceği yargısına ulaştırır bizi.

(Cevap A)

15. I, II, III ve IV numaralı cümleler genel ifadelerdir. Yani kullarılan cümleler herhangi bir dili kastederek kullanılmamış, bütün dilleri kastederek kullanılmıştır. V. cümlede bir anda Türkçeye dönmüş ve anlam akışını bozmuştur. Zaten cümlelerin başında geçen "buna karşın" ifadesiyle kendinden önceki yargı hiçbir suretle uyuşmamaktadır.

NOT

Bu tip sorularda cümlelerin genelden bir anda özele dönmesine, özelden bir anda genele geçmesine ya da nesnelden özele, öznelenden bir anda nesnele geçmesine dikkat etmeliyiz.

(Cevap E)

16. Parçada Türk romanının özellikle 1980 sonrası süreçte taklitten kurtulamadığı, popülerleşmeyle birlikte nitelik kaybı yaşadığı ve romancıların zaman zaman muğlak ifadelerle yöneldiği açıkça eleştirilmektedir. Ayrıca Batı'nın bir dönem model alındığı da ifade edilmektedir. Bu durum A, B ve D seçeneklerini destekler. E seçeneği de "başarılarına rağmen..." ifadesinden hareketle dolaylı olarak çıkarılabilir. Ancak parçada Türk romanının Batı'ya örnek olarak düzeye ulaştığına dair herhangi bir bilgi yoktur.

(Cevap C)

17. Parçada II ve IV yer değiştirmeli ki bütünlük sağlansın. Nasıl anlarız? I. cümlede görüş ayrılığı var. II. cümlede kazanılmış bu beceriler diyor. I. cümlede kazanılan beceri yok. Beceriler III. cümlede sıralanmış, bunu için II. cümle, III. cümleden sonra olmalı. IV. cümlede görüş ayrılığının açıklanmasına devam edilmiş. Bu gerekçelerle cevap C'dir.

(Cevap C)

18. "Sokakta karşılaştığı herkesin de ablası, annesi gibi davranan bir insan sevdalıdır." sözünden insanlarla iletişim kurmakta zorlanmadığına, "onun diğer sanat dalları hakkındaki ayrıntılı bilgisi" sözünden ilgi alanının geniş olduğuna, "Türkçenin olanaklarından olabildiğince yararlanmıştı." cümlesinden dil konusundaki yetkinliğine, "Metnin müziğinin aktarımı ve vurgular, noktalama işaretlerinin doğru kullanımıyla sağlanmıştı." cümlesinden yazdıklarında ses uyumuna önem verdiğine ulaşılabilmektedir. Ancak parçadan anlatmak istediklerini sık sık tekrarladığı çıkarılamamaktadır.

(Cevap D)

19. "Şimdi potansiyel tehlike olarak görüldüğümüz için üstümüz arandıktan sonra girebildiğimiz büyük alışveriş merkezlerindeki süpermarketlerde satılan on binlerce ürünün arasında seçim yapamamanın sıkıntısını yaşıyor, 'merhabasız' alışveriş yapıyoruz." sözlerinden insanlar arasında güvensizliğin artmasından ve ürün çeşitliliğinin kararsızlığa neden olmasından yakınıldığını, "hiper, süper ve mega gibi sıfatların kullanıldığı, isimleri yabancı olan marketler" sözünden adlandırmalarda Türkçe sözcüklerin kullanılmamasından, "Bölüm sorumluları ya da kasiyerlerle sohbet edemezsiniz." sözünden insan ilişkilerinde kopuklukların olmasından yakınıldığı söylenebilir. Alışverişte hız ve rekabetin ön plana çıkması yakınıldığını söyleyemeyiz.

(Cevap A)

20. Parçada kuşakların kütle çekim etkisiyle oluştuğu (A), bir gezegen olmaya ramak kalmış dağılmış yapılar olduğu (B), sapmaların yıkıma yol açabileceği (C) ve organik madde taşıma potansiyeli (E) metinde doğrudan veya dolaylı olarak belirtilmiştir. Ancak metnin hiçbir yerinde "madencilik faaliyetleri" veya ekonomik bir kazançla ilgili bir çıkarım yer almadığı için bu seçeneğe ulaşılamaz.

(Cevap D)

21. Parçada Sardis'le ilgili olarak siyasi öneminin ekonomik öneminden daha öncelikli olduğuna değinilmemiştir. A, B, C ve D seçeneklerindeki ifadelerin parçada karşılıkları vardır.

(Cevap E)

22. Parçada hayat, sürekli hareket halinde olduğumuzdan şehirler arası bir otobüs yolculuğuna benzetilmiştir (A), "hemen hemen" sözü ikilemedir (C), Yol boyunca uzayıp giden yollar betimlenmiştir. (D), "İneceğiniz şehre varmışsınızdır artık. Demem o ki, yolun başı ve sonu bellidir aslında." gibi cümleler ise devriktir (E). Ancak parçanın anlatımında karşılaştırmadan yararlanılmamıştır.

(Cevap B)

23. Parçadaki "Lazerlerin başka bir özelliği ise optik liflerle taşınabilir olmalarıdır. Bu da büyük cerrahi girişimlere gerek olmaksızın vücutta operasyon yapabilmek olanağı sağlamaktadır." sözleriyle lazerlerin optik liflerle taşınabilmelerinin, büyük bir cerrahi girişimde bulunmaksızın vücut içinde operasyon yapabilmeyi olanaklı kıldığı anlatılmaktadır.

(Cevap C)

24. Parçadaki "Tek renkli, güçlü ve dağılmadan uzun mesafelere ulaşabilen ışınlar olması..." sözlerinden A, "Ayrıca, doğal ya da yapay ışık kaynaklarından farklı olarak bir ya da birkaç dalga boyunda ışıma yaparlar." cümlesinden B, "Zamansal ve uzaysal açıdan uyumlu dalgalar üretirler. Bu yüzden lazer ışını son derece parlak ve etkilidir." cümlesinden C, "Tıptaki uygulama alanlarının zenginliği ve önemi, lazerlerin kendine has özelliklerinden kaynaklanmaktadır." cümlesinden D seçeneğinde yöneltilen sorulara cevap alınabilmektedir. Ancak "İlk olarak ne zaman tıpta kullanılmaya başlanmıştı?" sorusunun cevabı yoktur.

(Cevap E)

25. Makine ve insan arasında artan ilişki... zorunlu hâle getirdi. (A seçeneği)
Ergonomi başta mühendislik, mimarlık... (C seçeneği)
... üretimin niteliğinin de artırılmasını amaçlar (D seçeneği)
... tasarruf olarak geri döndüğünü belirtiyor. (E seçeneği)

(Cevap B)

26. Parçada geçen "Artık yalnızca fiziksel koşulların ergonomisi değil bilgisayar yazılımları..." cümlesi çalışmaların, bedensel güçle yapılan işler kadar zihinsel güçle yapılan işleri de kolaylaştırmaya yönelik olduğunu gösteriyor.

(Cevap A)

27 – 30. soruların çözümü için aşağıdaki tabloyu kullanınız.

100 m	200 m	400 m	
K	L	İ	1. ihtimal
M	H	K	Bu ihtimalde Harun
N	İ	M	tüm koşullara katıldı.
H	N	H	
K	L	İ	2. ihtimal
M	H	K	Bu ihtimalde İbrahim
İ	İ	M	tüm koşullara katıldı.
N	N	H	
K	L	İ	3. ihtimal
M	N	K	Bu ihtimalde Nejat
N	H	M	tüm koşullara katıldı.
H	İ	N	

27. Bu bilgiler doğrultusunda her üç koşuya katılan sporcu kim olursa olsun dört sporcu 2 yarışa katılmıştır.

Verilen bilgiler doğrultusunda kimlerin hangi yarışa kesin olarak katıldığı yandaki tabloda gibidir.

Ancak her üçüne de katılan sporcu Harun, İbrahim ve Nejat'tan biri olabilir.

(Cevap A)

28. Tablodan incelendiğinde İbrahim'in 200 m koşusuna katıldığı kesindir. Bu durumda İbrahim'in yalnızca 100 ve 400 m koşularına katıldığı bilgisi yanlıştır.

(Cevap D)

29. İbrahim yalnız iki koşuya katılmış ise her üç koşuya katılan sporcu Harun ya da Nejat'tır. Bu durumda İbrahim 100 metre koşusuna katılmamıştır. Her üç koşuya katılan bir sporcu olduğu için.

(Cevap C)

30. Bütün koşulara katılan sporcu Harun ise İbrahim 200 ve 400 m koşusuna Nejat da 100 ve 200 m koşularına katılmıştır. Yani İbrahim ve Nejat iki koşuya beraber katılmışlardır.

(Cevap D)

31. $\frac{7 - \frac{1}{2}}{7 + \frac{1}{2}} \cdot \frac{8 - \frac{1}{2}}{8 + \frac{1}{2}}$

$$\frac{\frac{13}{2}}{\frac{15}{2}} \cdot \frac{\frac{15}{2}}{\frac{17}{2}} = \frac{13}{15} \cdot \frac{15}{17} = \frac{13}{17} \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

32. $\frac{4 \cdot (36 + 27)}{27 \cdot (64 + 16)} \cdot 9 \cdot 2$

$$\frac{4 \cdot 63^{(21)}}{27 \cdot 80^{20}_{10}} \cdot 9 \cdot 2 = \frac{21}{10} = 2,1 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

33. $x < 0$ ve $x = 3y$ olduğundan $x < y$ olur.

$$z = 2y$$

$$z < y$$

$$z > x \text{ olur.}$$

O halde sıralama, $x < z < y$ olur.

(Cevap A)

34.

$$\sqrt{(x-y)^2} + 3\sqrt{y^3} + \sqrt{x^2}$$

$$|x-y| + y + |x|$$

$$|1 - \sqrt{2} - 2\sqrt{2} - 1| + 2\sqrt{2} + 1 + |1 - \sqrt{2}|$$

$$|-3\sqrt{2}| + 2\sqrt{2} + 1 + |1 - \sqrt{2}|$$

$$3\sqrt{2} + 2\sqrt{2} + 1 - 1 + \sqrt{2}$$

$$= 6\sqrt{2} \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

35.

$$x^2 + y < 0 \Rightarrow x^2 > 0 \text{ olduğundan } y < 0 \text{ olur.}$$

$$y \cdot z < 0 \Rightarrow y < 0 \text{ olduğundan } z > 0 \text{ olur.}$$

$$x \cdot y < y \cdot z \Rightarrow z < x$$

O halde doğru sıralama;

$$x > z > y \text{ olur.}$$

(Cevap B)

36.

$$8 + 5 = 13 \text{ olduğundan } \boxed{C = 3}$$

$$A - 1 - B = 4$$

$$\boxed{A - B = 5}$$

$$5 - 1 - A = A$$

$$\Rightarrow \boxed{A = 2}$$

$$A - B = 5 \Rightarrow 12 - 7 = 5$$

O halde $\boxed{B = 7}$ olur.

$$A - B - C = 2 - 7 - 3$$

$$= -8 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

37. $\frac{A}{4} = 6B = 8C = \text{EKOK}(4, 6, 8) = 24k$ olsun.

$$\frac{A}{4} = 24k \Rightarrow A = 96k$$

$$6B = 24k \Rightarrow B = 4k$$

$$8C = 24k \Rightarrow C = 3k$$

$$A + B + C = 96k + 4k + 3k = 103k = 2060$$

$$k = 20$$

En küçük parça = $C = 3k = 3 \cdot 20 = 60$ bulunur.

(Cevap A)

38.

$$\left(x + \frac{2}{y \cdot z}\right) \cdot \left(y \cdot z - \frac{4}{x}\right)$$

$$x \cdot y \cdot z - x \cdot \frac{4}{x} + \frac{2}{y \cdot z} \cdot y \cdot z - \frac{8}{x \cdot y \cdot z}$$

$$x \cdot y \cdot z - 4 + 2 - \frac{8}{x \cdot y \cdot z} = 14 - \frac{8}{16} = 14 - \frac{1}{2}$$

$$= \frac{27}{2} \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

39. $|x| < 8$ ise $-8 < x < 8$ olur.

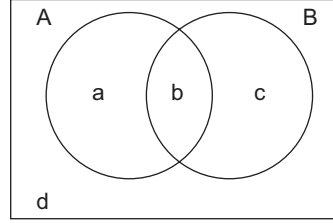
Ancak $|x| = x$ olduğundan $0 < x < 8$ olur.

x 'in alabileceği değerler; 1, 2, 3, ... 7

Bu değerlerin toplamı $\frac{7 \cdot 8}{2} = 28$ bulunur.

(Cevap A)

40.

$$\left. \begin{aligned} 3s(A) &= 3(a+b) \\ 2s(B') &= 2(a+d) \end{aligned} \right\} 32$$

$$\left. \begin{aligned} 2s(B) &= 2(b+c) \\ 3s(A') &= 3(c+d) \end{aligned} \right\} 18$$

$$3(a+b) + 2(a+d) = 32$$

$$+ 2(b+c) + 3(c+d) = 18$$

$$3a + 3b + 2a + 2d + 2b + 2c + 3c + 3d = 50$$

$$5a + 5b + 5d + 5c = 50$$

$$5(a+b+c+d) = 50$$

$$s(E) = a+b+c+d = 10 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

41. $f(3a) + g(a-1) = ?$

$$f(3a) = \frac{3 \cdot a}{3} - 1 = a - 1$$

$$g(a-1) = 5 \cdot (a-1+1) = 5a$$

$$f(3a) + g(a-1) = a - 1 + 5a$$

$$= 6a - 1 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

42. 45 ile bölünebilme hem 5 hem de 9 ile bölünebilmelidir. 45.

Önce 5 ile bölünebilen m243n sayılarını yazalım;

m2430 ve m2435 olur.

m2430

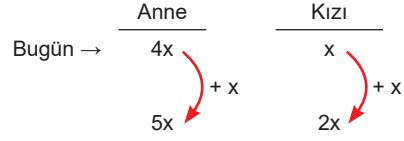
↓

m2435

↓

m değerleri toplamı $9 + 4 = 13$

(Cevap E)

$$5x + 2x = 7x = 91 \Rightarrow x = 13$$

Annenin bugünkü yaşı $4x = 4 \cdot 13 = 52$ bulunur.

(Cevap E)

- 43.

$$\frac{\text{Kullanılan izin}}{\text{Kalan izin}} = \frac{x}{4x}$$

$$\frac{x+4}{4x-4} = \frac{1}{3}$$

$$3x + 12 = 4x - 4$$

$$x = 16 \text{ bulunur.}$$

$$\text{Toplam izin } 5 \cdot x = 5 \cdot 16 = 80 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

44. İpek borcunu 2x ayda ödesin.

$$\text{Toplam borç} = 2x \cdot 100 = 5 \cdot 80 + (x - 5) \cdot 320$$

$$20x = 40 + 32x - 160$$

$$12x = 120$$

$$x = 10 \text{ bulunur.}$$

$$\text{O halde İpek'in toplam borcu } 2x \cdot 100 = 2 \cdot 10 \cdot 100 = 2000 \text{ TL bulunur.}$$

(Cevap E)

46. 2024 yılı ceviz üretimi = 50 bin ton

$$2026 \text{ yılı toplam ürün} = 60 + 100 + 40 = 200 \text{ bin ton}$$

$$200 \text{ bin ton} \cdot \frac{x}{100} = 50 \text{ bin ton}$$

$$x = \frac{50 \cdot 100}{200}$$

$$x = 25 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

47.

→ 40 km/sa
A → 50 km/sa B

$|AB| = v \cdot t$ olur.

10 dakika = $\frac{10}{60}$ saat

40 dakika = $\frac{40}{60}$ saat

$|AB| = 40 \cdot \left(t + \frac{10}{60}\right) = 50 \cdot \left(t - \frac{40}{60}\right)$

$= 40t + 40 \cdot \frac{10}{60} = 50t - 50 \cdot \frac{40}{60}$

$10t = \frac{40}{6} + \frac{200}{6}$

$t = \frac{24}{6} \Rightarrow t = 4$ saat bulunur.

(Cevap A)

48.

		Arayan Kişi		
		Eda	Esra	Ece
Aranan Kişi	Eda		36 - 10 - 10 - x	10
	Esra	10		33 - 10 - 10 - x
	Ece	x	10	

Esra'nın toplam görüşme sayısı 34 ya da 35 olur.

Esra toplam;

$= 36 - 10 - 10 - x + 10 + 10 + 33 - 10 - 10 - x$

$= 16 - x + 33 - x = 49 - 2x$ Tek olmalı o halde,

$49 - 2x = 35$ olur.

$2x = 14$

$x = 7$ bulunur.

Eda, Ece'yi 7 kez aramıştır.

(Cevap A)

49.

• $x^2 = 3^2 = 9$ ✓

• $y = 2 \cdot 3 = 6 \Rightarrow 2y - 1 = 2 \cdot 6 - 1 = 11$

• $y = 6 \Rightarrow y + 3 = 6 + 3 = 9$ ✓

• $x + 1 = 3 + 1 = 4$

Olasılık = $\frac{\text{İstenen durumlar}}{\text{Tüm durumlar}} = \frac{2}{4}$

$= \frac{1}{2}$ bulunur.

(Cevap B)

50.

Zorunlu Dersleri $\rightarrow \binom{6}{5} = 6$ farklı şekilde seçer.

Zorunlu, $5 \cdot 5 = 25$ kredi tutar.

$31 - 25 = 6$ kredilik derse ihtiyacımız var.

Bölüm İçi Seçmeli $\rightarrow \binom{5}{2} = 10$ farklı şekilde seçer.

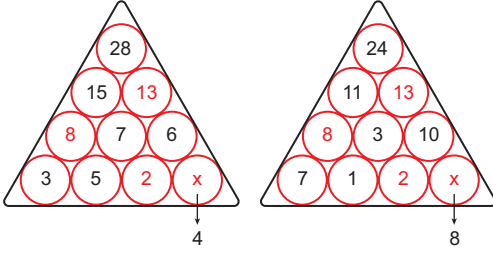
Bölüm Dışı Seçmeli $\rightarrow \binom{4}{3} = 4$ farklı şekilde seçer.

$6 \cdot 10 + 6 \cdot 4 = 60 + 24 = 84$ farklı seçim yapılabilir.

(Cevap C)

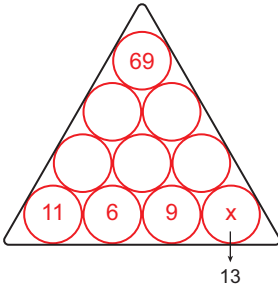
51.

x yerine yazılabilecek sayıların toplamı $4 + 8 = 12$ bulunur.

(Cevap E)

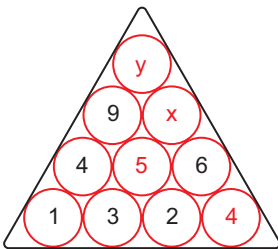
52.

x yerine yazılacak sayı 13 olur.

(Cevap D)

53.

$$x = 5 + 6 = 11$$

$$y = 9 + 11 = 20$$

$$x + y = 11 + 20 = 31 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

54.

2025 yılı (sıvı sabun = x)

$$\frac{40}{360} = \frac{x}{9000}$$

$$\frac{1}{9} = \frac{x}{9000} \Rightarrow x = 1000 \text{ ton bulunur.}$$

2026 yılı (sıvı sabun = y)

$$\frac{60}{360} = \frac{y}{14400}$$

$$\frac{1}{6} = \frac{y}{14400} \Rightarrow y = 2400 \text{ ton bulunur.}$$

$$\begin{array}{r} 1000 \quad \times \quad 1400 \\ 100 \quad \quad \quad ? \\ \hline 10000 \cdot ? = 14000 \cdot 100 \\ ? = 140 \end{array}$$

Sıvı sabun % 140 artmıştır.

(Cevap D)

55.

2025 (bulaşık deterjanı = x)

$$\frac{80}{360} = \frac{x}{9000} \Rightarrow x = 2000 \text{ ton}$$

2026 (bulaşık deterjanı = y)

$$\frac{80}{360} = \frac{y}{14400} \Rightarrow y = 3200 \text{ ton}$$

$$x + y = 2000 + 3200 = 5200 \text{ ton bulunur.}$$

(Cevap D)

56.

2025 yılı çamaşır deterjanı (Ç_1) =

$$\frac{120}{360} = \frac{\text{Ç}_1}{9000} \Rightarrow \frac{1}{3} = \frac{\text{Ç}_1}{9000}$$

$$\text{Ç}_1 = 3000$$

2026 yılı çamaşır deterjanı (Ç_2) =

$$\frac{100}{360} = \frac{\text{Ç}_2}{14400}$$

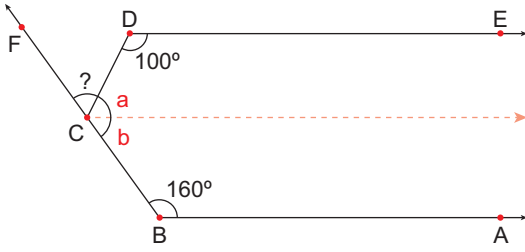
$$100 = \frac{\text{Ç}_2}{40} \Rightarrow \text{Ç}_2 = 4000$$

2026 yılında ihraç edilen çamaşır deterjanı miktarı 2025 yılına göre artmıştır.

(Cevap C)

57.

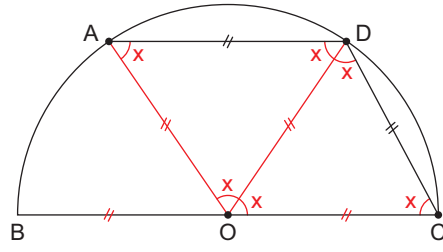

U kuralından dolayı

 $a = 80^\circ$ ve $b = 20^\circ$ olur. $? + a + b = 180$ $? = 180 - 80 - 20$ $? = 80^\circ$ bulunur.

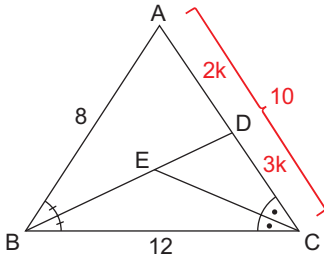
(Cevap D)

59.

 $x = 60$ $2x = 120$ bulunur.

(Cevap A)

58.

İç açıortay teoreminden dolayı

$$\frac{8}{12} = \frac{|AD|}{|DC|} = \frac{2k}{3k}$$

$$2k + 3k = 5k = 10 \Rightarrow k = 2$$

$$\frac{|BE|}{|ED|} = \frac{12}{6} = 2 \text{ olur.}$$

(Cevap C)

$$60. \quad 3x + 4y - 2 = 0 \Rightarrow y = \frac{-3x + 2}{4}$$

$$x + 3y - 4 = 0 \Rightarrow y = \frac{-x + 4}{3}$$

Kesim noktalarını bulmak için bu iki doğrunun denklemlerini eşitleyelim.

$$\frac{-3x + 2}{4} = \frac{-x + 4}{3}$$

$$-9x + 6 = -4x + 16 \Rightarrow 5x = -10 \Rightarrow x = -2$$

$$y = \frac{-3 \cdot (-2) + 2}{4} = \frac{6 + 2}{4} \Rightarrow y = 2$$

Doğrular $(-2, 2)$ noktasında kesişir. Bu noktadan geçen ve y-eksenine paralel olan doğru denklemi $x = -2$ 'dir.

(Cevap B)

7. A, B, D ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler, Divan üyelerinden nişancının görevleri arasındadır. Fakat adalet işlerini düzenlemek nişancının değil, kazaskerin görev ve sorumluluk alanına girmektedir.

(Cevap C)

10. 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım'a bağımsızlık verilmiş, 1779 Aynalıkavak Sözleşmesi ile Kırım'ın bağımsızlığı tekrar onaylanmış ve 1792 Yaş Antlaşması ile de Kırım'ın Rusya'ya ait olduğu Osmanlı Devleti tarafından kabul edilmiştir.

NOT

Osmanlı Devleti, Kırım'a bağımsızlık vermekle, ilk defa halkı Türk ve Müslüman bir toprağını kaybetmiştir.

(Cevap E)

8. Osmanlı Devleti sınırların genişlemesiyle birlikte yönetimi kolaylaştırmak için ülkeyi eyaletlere ayırmış, eyalet sayısı başlangıçta iki tane iken fetihlerle beraber gittikçe sayıları artırılmıştır.

(Cevap E)

11. Osmanlı Devleti'nde Ermeni sorunu ilk kez 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı (93 Harbi) sırasında çıkmış, ilk kez bu savaş sırasında Ermeniler Ruslar tarafından kışkırtılarak ayaklandırılmışlardır. Savaş sonunda imzalanan 1878 Berlin Antlaşması'nda yer alan "Osmanlı Devleti, Ermenilerin oturdukları yerlerde ıslahat yapacaktır." maddesinin yer almasıyla da Ermeni sorunu ilk defa uluslararası diplomasiye gündeme gelmiş ve bu antlaşmadan sonra Ermeni ayaklanmaları artarak devam etmiştir.

(Cevap B)

9. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler, iltizam sisteminin özellikleri arasında yer almaktadır. Ancak iltizam sisteminin yaygınlaştırılması halkın vergi yükünü azaltmamış, tam tersi mültezimlerin halktan belirlenen miktardan fazla vergi toplamaya başlamasıyla halkın üzerindeki vergi yükü artmıştır.

(Cevap D)

12. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Fermanı (1839) ile bütün halkın hakları belirlenirken, Islahat Fermanı'nda (1836) daha çok azınlık haklarına yer verilmiş ve azınlıklara birtakım yeni haklar tanınmıştır.

(Cevap A)

13. İttihat ve Terakki Partisi, I. Balkan Savaşı'nda alınan yenilgiden hükûmeti suçlamış ve 1913'te Bâb-ı Âli Baskını'nı düzenleyerek yönetimi ele geçirmiştir.

(Cevap B)

14. I. Dünya Savaşı sırasında Arapların, Osmanlı Devleti'ne karşı İngilizlerle işbirliği yapması ve halifenin cihat çağrısının başarısız olması ümmetçilik (İslam birliği) anlayışının sona erdiğinin göstergesi olmuştur. Çok sayıda Alman subayının Osmanlı ordusundaki birliklere komuta etmesi, Osmanlı Devleti'nin bağımsızlık ve egemenlik haklarını zedeleyen bir durumdur, ümmetçilik anlayışı ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

(Cevap C)

15. Manda ve himaye düşüncesi, I. Dünya Savaşı'ndan sonra Wilson İlkelerinin "Yenenler yenilenlerden toprak almayacak" maddesine karşı ortaya atılmıştır. Wilson İlkelerinin amaçlarına engel olduğunu gören İngiltere ve Fransa, manda ve himayeciliği öne sürerek, sömürgeci amaçları bu şekilde ulaşmak istemişlerdir.

(Cevap E)

16. Havza Genelgesi'nde alınan karara bakılarak, silahlı mücadeleyle kurtuluşun amaçlandığı ve vatanın içinde bulunduğu durumun mitinglerle protesto edilmesinin istenildiği yargılarına ulaşılabilir. Fakat bölgesel kurtuluş fikri ön planda tutulmamış, amaç belli bölgeleri kurtarmak değil, bütün vatani işgalden kurtarmak olmuş, milli sınırlar içinde vatanın bir bütün olduğu ve bölünemeyeceği ilkesi ile hareket edilmiştir.

(Cevap B)

17. İstanbul Hükûmeti'nin Sivas Kongresi'nin toplanmasını engellemeye çalışması ve İtilaf Devletleri ile işbirliği yapması Milli Mücadele hareketini olumsuz etkilemiştir. Ancak, Amasya Görüşmeleri ile İstanbul Hükûmetinin Temsil Heyeti'ni hukuken tanımış olması, Milli Mücadele açısından olumlu bir gelişmedir.

(Cevap D)

18. Kurtuluş Savaşı sırasında yayınlanan Tekalif-i Milliye Emirleri ile, ordunun ihtiyaçlarının halktan karşılanmaya çalışılması A, B, C ve D seçeneklerine kanıt olarak gösterilebilir. Ancak bu durumun işgalciler arasındaki görüş ayrılığı ile bir ilgisi bulunmamaktadır.

NOT

Tekalif-i Milliye Emirleri ile, ülkenin kurtarılması yolunda iç kaynaklar harekete geçirilerek halkın tüm olanaklarıyla savaşa katılması sağlanmış ve topyekün seferberlik başlatılmıştır.

(Cevap E)

19. Osmanlı Devleti'nin yabancı devletlere daha çok ticari ve ekonomik alanda verdiği ayrıcalıklar olan kapitülasyonların kaldırılmaması konusunda İtilaf devletlerinin Lozan Konferansı'nda gösterdikleri direniş, onların Yeni Türk Devleti'nin öncelikle ekonomik bağımsızlığını kabul etmek istemediklerinin göstergesidir. Lakin Lozan Antlaşması ile kapitülasyonlar tümüyle kaldırılmış ve ekonomik bağımsızlık yolunda önemli bir adım atılmıştır.

(Cevap A)

20. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen bilgiler, 17 Şubat 1926'da Medeni Yasa'nın kabulüyle Türk kadınına sağlanan olanaklar arasında yer almaktadır. Ancak Türk kadını siyasi haklarına daha ileriki süreçte kavuşabilmiştir. Türk kadınına 1930 yılında belediye, 1933'te muhtarlık ve 1934 yılında da milletvekili seçme ve seçilme hakkı tanınmıştır.

NOT

Medeni Kanun'un kabulüyle Türk kadınına toplumsal alanda haklar tanınmış ve toplumsal alanda kadın-erkek eşitliği sağlanmıştır.

(Cevap E)

21. Tevhid-i Tedrisat Yasası'yla öğretim birleştirildiği gibi ulusallaştırılmış, tüm okullar Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmıştır. Bu yasayla medreseler de kapatılarak ümmet eğitiminden ulusal ve çağdaş eğitime geçiş, laikliğin önemli halkalarından biri oluşturulmuştur.

(Cevap A)

22. Cumhuriyetin ekonomi modeli, özel mülkiyeti reddeden komünist/sosyalist bir model değildir. Çiftçiye tohum dağıtılmış, Ziraat Bankası destek olmuş ve kooperatifler kurulmuştur ancak toprakların zorla devletleştirilerek kolektif (ortak) mülkiyete geçirilmesi gibi bir uygulama söz konusu olmamıştır.

(Cevap D)

23. Sadabat Paktı, Balkan Antantı, Milletler Cemiyeti ve Briand-Kellog Paktı Türkiye'nin Atatürk Dönemi'nde üye olduğu uluslararası örgütlerdir. Ancak Kuzey Atlantik Pakti (NATO) 1949'da II. Dünya Savaşı'ndan sonra oluşturulmuş ve Türkiye NATO'ya Kore Savaşı'ndan sonra 18 Şubat 1952 yılında üye olmuştur.

(Cevap A)

24. San Francisco Konferansı, 25 Nisan 1945 tarihinde Birleşmiş Milletler'in kurulmasıyla sonuçlanan konferanstır. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 50 müttefik devlet, 25 Nisan 1945'te San Francisco'da bir araya gelerek 111 maddeden oluşan Birleşmiş Milletler Antlaşması'na son şeklini verdiler. Antlaşma, 25 Haziran 1945 tarihinde oy birliği ile kabul edildi ve ertesi gün imzalandı. 24 Ekim 1945 tarihinde Güvenlik Konseyi'nin beş daimi üyesinin yanı sıra imza sahibi öteki devletlerin çoğunluğunun da onaylamasıyla antlaşma yürürlüğe girdi ve Birleşmiş Milletler resmen kuruldu.

(Cevap E)

25. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen bilgiler, Soğuk Savaş Dönemi'ne (1945-1960) ait gelişmeler olup Yugoslavya'nın parçalanması bu süreçte dahil gelişmelerden biri değildir. 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılması ve bu dağılma sonucu yaşanan Doğu Bloku'nun çözülmesi devresinde ülkede Yugoslavya iç savaşları yaşanmış ve Yugoslavya parçalanmıştır. Yugoslavya'nın eskiden bulunduğu alanda şu anda Bosna-Hersek, Sırbistan, Hırvatistan, Kuzey Makedonya, Karadağ, Slovenya ve Kosova bulunmaktadır.

(Cevap D)

27. Kyoto Protokolü, küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda mücadeleyi sağlamaya yönelik uluslararası tek çerçevedir. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi içinde imzalanmıştır. Bu protokolü imzalayan ülkeler, karbondioksit ve sera etkisine neden olan diğer beş gazın salınımını azaltmaya veya bunu yapamıyorlarsa karbon ticareti yoluyla haklarını artırmaya söz vermişlerdir. Protokol, ülkelerin atmosfere saldıkları karbon miktarını 1990 yılındaki düzeylere düşürmelerini gerekli kılmaktadır. 1997'de imzalanan protokol, 2005'te yürürlüğe girebilmiştir.

(Cevap B)

26. Ping-pong Diplomasisi, ABD ile Çin arasında başlayan gerilimi azaltma siyasetidir. Soğuk Savaş sonrasındaki yumuşama döneminde gerçekleşen bu yakınlaşma ile iki ülke arasındaki gerilim azalmıştır. ABD'nin Güney Vietnam'dan askerlerini çekmesi ve Çin ile olan ticari ilişkilerini hızlandırma kararı alması üzerine, ABD'nin bu siyasetine karşı tepkisiz kalmayan Çin yönetimi dünya şampiyonası için Japonya'da bulunan Amerikan masa tenisi takımını (ping pong) 1 Nisan 1971 günü Çin'e davet etmiş, Amerikan masa tenisi takımının bu ziyareti iki ülke arasındaki ilişkileri geliştirerek diplomasi tarihine "Ping-pong diplomasisi" terimini kazandırmıştır.

(Cevap C)

28. Türkiye, Kuzey Yarım Küre'de yer alır. Bu yüzden kuzeyden esen rüzgarlar sıcaklığı düşürür. Bu durum ayrıca, Türkiye'nin güneyinden kuzeyine doğru gidildikçe bazı özelliklerin değişmesine neden olur. Bu özellikler şunlardır:

- Güneş ışınlarının yere düşme açısı azalır.
- Sıcaklık, enleme bağlı olarak azalır.
- Cisimlerin gölge boyu uzar.
- Deniz suyu tuzluluk oranı azalır.
- Kalıcı kar sınırı deniz seviyesine yaklaşır.
- Üzerinden geçen paralel dairelerinin boyları kısalır.
- Üzerinden geçen ardışık iki meridyen yayı arasındaki mesafe azalır.

Türkiye, orta enlemlerde yer alır. Bu nedenle yıl içinde dört mevsimi belirgin olarak yaşar. Ayrıca batıdan doğuya doğru sıcaklıkların düşmesi ve ortalama yükseltilerin fazla olmasının bu iki durum ile ilgisi yoktur.

(Cevap A)

29. Makine kullanımının az olduğu tarım ürünleri, genellikle engebeli arazilerde yetişen veya nazik hasat gerektiren yani toplanırken zarar görmemesi gereken ürünlerdir. Türkiye’de makineleşmenin düşük olduğu veya insan gücünün ön planda olduğu bu tarım ürünleri şunlardır:

Fındık: Özellikle Karadeniz Bölgesi’nin engebeli arazilerinde yetiştiği için hasadı (toplanması) tamamen insan gücüne dayalıdır.

Çay: Genç filizlerin seçilerek toplanması gerektiği için makinenin hasat yaygın değildir, elle hasat yapılır.

İncir: Nazik bir meyve olduğu için hasat sırasında zedelenmemesi adına elle toplanır.

Kayısı: Hasat ve kurutma işlemleri genellikle el emeği gerektirir.

Tütün: Yaprak kırılması (toplanması) ve dizilmesi insan gücüyle yapılır.

Zeytin: Sofralık zeytinler, zedelenmemesi için el ile toplanır.

Antep Fıstığı: Engebeli arazilerde yetişmesi ve hasat hassasiyeti nedeniyle el emeği yoğunudur.

Kiraz, Vişne: Meyvelerin zedelenmemesi için elle hasat edilir.

Sebzeler (Domates, Biber, Patlıcan): Taze tüketim için hasat edildiklerinde (özellikle sera dışı) el emeği ön plandadır.

(Cevap B)

30. Rusya, Türkiye’nin en fazla ithalat yaptığı ülkelerin başında gelir. Rusya’yı; Almanya, İtalya, Fransa, ABD, Çin, İngiltere, İsviçre, İspanya, Japonya ve Orta Doğu ülkeleri izlemektedir. Türkiye Orta Doğu ülkelerinden daha çok petrol; Rusya Federasyonu ve İran’dan ise doğal gaz almaktadır. Almanya’dan ise daha çok motorlu taşıtlar, fabrika makineleri satın alır.

(Cevap E)

31. Türkiye’de nüfus dağılımını etkileyen doğal faktörlerin başında iklim gelmektedir. Sıcaklık koşulları elverişli olan ve fazla yağış alan yerler, Türkiye’nin sık nüfuslu alanlarını oluşturmaktadır. Bu nedenle Türkiye nüfusunun büyük bir kısmı, iklim koşulları elverişli olan kıyı kesimlerinde toplanmıştır. Sıcaklığın düşük olduğu iç kesimler, yüksek dağlar ve platolar ile yağışın az olduğu alanlar, seyrek nüfusludur. Ayrıca, Türkiye nüfusunun günümüzdeki dağılımında etkili olan en önemli beşerî etmen ise sanayileşmedir. Nüfusumuzun önemli bir kısmı, sanayi merkezlerinde toplanmıştır. Örneğin önemli sanayi merkezleri olan İstanbul, Ankara ve İzmir nüfusu fazla olan illerimizdir. Ancak bu iller mevsimlik yani geçici değil; sürekli yerleşme amaçlı göç alırlar. Geçici göçler daha çok tarımsal faaliyetler ya da turizm amaçlı yapılır. Bu yüzden endüstrinin geliştiği yerlerde nüfus yoğunluğu mevsimlere göre fazla değişim göstermez.

(Cevap D)

32. Türkiye’de pamuk Güneydoğu Anadolu (V nolu alan), Akdeniz (I nolu alan) ve Kıyı Ege’de (IV nolu alan) yetiştirilmektedir. Şanlıurfa, Aydın, Hatay ve Diyarbakır pamuğun en fazla yetiştirildiği yerlerdir. Bunların yanı sıra nüfus artışı ve yaşam standardının yükselmesi, pamuğa olan talebi de artırmaktadır. Türkiye’de Güneydoğu Anadolu Projesi sayesinde Şanlıurfa, pamuk üretiminde uzun yıllar ilk sırada yer alan Çukurova’dan birinciliği almış durumdadır. Ancak Karadeniz kıyı kesiminde (II nolu alan) ve Doğu Anadolu’da (III nolu alan) pamuk tarımı yapılmaz.

(Cevap C)

33. Türkiye'de otomotiv sektöründe ilk tesis, 1954 yılında montaj üretime bağlı olarak İstanbul Tuzla'da kurulmuştur. İlk yerli Türk otomobili, Devrim adıyla Eskişehir Lokomotif ve Motor Endüstri Tesisleri'nde imal edilmiştir. Bunlar, 2 adet ilk örnek otomobil olup çeşitli nedenlerden dolayı üretim bu sayı ile sınırlı kalmıştır. Yerli otomobil alanında ilk gerçek girişim, 1966 yılında "Anadol" marka otomobil üretimi ile başlamıştır. Yaklaşık 16 yıl (1966-1982) üretim yapan Anadol Tesisleri'nde yaklaşık 87 bin adet binek otomobil üretilmiştir. Türkiye'de günümüzde Bursa, İzmir, İstanbul, Kocaeli ve Sakarya'da otomobil ve yük taşıtları üreten fabrikalar bulunmaktadır. TOGG araba fabrikası da, otomobil üretiminde Türkiye'nin en önemli merkezlerinden biri olan Bursa'da kurulmuştur (Gemlik). Otomotiv sektörü, Türkiye'nin günümüz ihracatında önemli bir paya sahiptir.

- Birincil ekonomik faaliyetler, temel maddelerin doğrudan veya dolaylı olarak doğal çevreden temin edilmesine dayanır. Avcılık, toplayıcılık, balıkçılık, ormancılık, madencilik, tarım ve hayvancılık bu tür faaliyetlere örnek verilebilir.
- Fabrikalarda çalışan insanlar, ikincil ekonomik etkinlikte bulunmaktadırlar.
- Üçüncül ekonomik etkinlikleri ise hizmet sektörü oluşturmaktadır. Buna göre, Kocaeli, Bursa ve Sakarya'da birincil faaliyetler yerine daha çok ikincil ve üçüncül faaliyetlerde çalışanlar vardır.

(Cevap E)

34. Ana vatani Güneydoğu Asya olan turuncgillerin Türkiye'deki başlıca yetiştirilme alanları Akdeniz ve Ege kıyılarıdır. Don olaylarından olumsuz yönde etkilenen bu ürünün en çok yetiştirildiği yerler Adana, Hatay, Mersin ve Antalya'dır. Ancak daha kuzeyde yer alan Gemlik'te (Bursa) diğerleri kadar sıcak olmadığından turuncgil tarımı daha zor olmaktadır.

(Cevap C)

35. Pamuk, büyüme döneminde suya, olgunlaşma döneminde kuraklığa ve yüksek sıcaklığa ihtiyaç duyar. Bu nedenle ülkemizde pamuk Güneydoğu Anadolu, Akdeniz ve Ege bölgelerinde yetiştirilmektedir. Şanlıurfa, Aydın, Hatay ve Diyarbakır pamuğun en fazla yetiştirildiği yerlerdir. Mikroklima özelliğinden dolayı Iğdır da pamuk yetiştirmeye elverişlidir. Ancak Karadeniz kıyı kesimlerinde yaz kuraklığı olmadığından kesinlikle pamuk tarımı yapılamaz. Bu yüzden Bafra ovası (Samsun) diğerlerinden ayrılacaktır.

(Cevap A)

36. Türkiye'nin etrafındaki denizlerin etkisiyle kıyılarda denizel iklim, iç kesimlerde ise karasal iklim özellikleri yaşanır. Türkiye'de sıcaklık; genel olarak güneyden kuzeye (enlem), kıyılardan iç kesimlere (karasallık) ve batıdan doğuya (yükselti) doğru azalmaktadır. Nemin fazla olduğu kıyı kesimlerde günlük ve yıllık sıcaklık farkı az, nemin az olduğu iç kesimlerde ise bu fark fazladır.

Türkiye'de sıcaklığı etkileyen başlıca etmenler enlem, kara ve denizlerin dağılışı, yükselti ile rüzgârlardır. Güneş ışınlarının geliş açısı yani enleme bağlı olarak Türkiye'de sıcaklık, genelde; güneyden kuzeye doğru gidildikçe azalmaktadır. Bu azalma kıyılarda daha düzenlidir. Örneğin soğudaki gibi; Antalya'nın sıcaklık ortalaması 14°C iken Sınop'un 8°C'tir. Oysa ki bu kentlerin her ikisi de deniz seviyesindedir. Yani aralarında denizellik ya da yükselti farkı yoktur. Bu yüzden iki kent arasındaki sıcaklık farkı yükselti ya da denizellik ile açıklanamaz.

(Cevap C)

37. Türkiye'de 30 büyükşehir, 51 il, 922 ilçe ve 386 belde belediyesi bulunmaktadır (2019). Son nüfus sayımına göre sınırları içinde toplam nüfusu 750 000'den fazla olan iller, fiziki yerleşim durumları ve ekonomik gelişmişlik düzeyleri de dikkate alınarak büyükşehir belediyesine dönüştürülmüştür. 2012 yılında çıkarılan 6360 sayılı yasayla, büyükşehir belediye sınırları için yeni kıstaslar getirildi. Buna göre, büyükşehir kıstaslarından olan nüfus sayısı 750.000'e indirilmiştir. Bu yasa vasıtasıyla büyükşehir belediyelerinin sorumluluk alanları il mülki sınırlarına genişletilerek ile bağlı ilçelerin tamamı büyükşehir sorumluluk bünyesine alınmıştır.

Ancak Zonguldak ili büyükşehir belediyesine sahip değildir.

(Cevap D)

38. Çankırı Valiliği koordinesinde belediye, TCDD, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı, Çankırı Konfederasyonu ve TÜRSAB Orta Anadolu Bölge Temsil Kuruluna bağlı seyahat acentelerinin iş birliğiyle yürütülen çalışmalar sonucunda Ankara'dan Çankırı'ya turistik tren seferleri başlatılmasına karar verildi. Çankırı'da 1934 yılında "Tenezzüh Treni" adıyla başlatılan seferlerin devamı niteliğinde olan ve 18 Mayıs'ta ilk seferine çıkacak olan "Turistik Tuz Ekspresi", ziyaretçilerine Çankırı'nın tarihi ve turistik yerlerini görme, yöresel yemeklerinden tatma imkanı sunacak. Katılımcılara keyifli bir tren yolculuğunun yanında, eşsiz bir deneyim sunan Yer Altı Tuz Şehri ile birlikte birbirinden farklı konseptlere sahip butik müzeleri ve tarihi mekanları görme fırsatı sağlanacak. Zaman içerisinde yolculuk yaptırarak bu nostaljik tur ile Çankırı'nın coğrafi işaretli geleneksel lezzetleri de deneyimlenebilecek.

(Cevap B)

39. Günümüzde en çok kullanılan enerji kaynakları olan petrol ve doğal gazın en hızlı ve güvenli taşıma şekli borularla yapılanıdır. Bu yöntem, aynı zamanda üretim merkezleri ile tüketim merkezlerinin birbirine boru hatlarıyla birleştirilmesidir. Seçeneklerde verilen ülkelerden yalnızca Rusya ve İran'la olan doğal gaz taşımacılığı boru hatları ile yapılmaktadır. Türkiye'de doğal gaz taşımacılığında kullanılan boru hatlarının sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Bahsedilen bu hatlara Rusya-Türkiye Doğal Gaz Boru Hattı (**Batı Hattı**), Mavi Akım Doğal Gaz Boru Hattı (**Mavi Akım**), Doğu Anadolu Doğal Gaz Ana İletim Hattı (**İran-Türkiye**), Bakü-Tiflis-Erzurum Doğal Gaz Boru Hattı (**BTE**), Türkiye-Yunanistan Doğal Gaz Enterkonneksiyonu (**TYE**), Türk Akım Projesi ve Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı (**TANAP**) örnek verilebilir.

(Cevap B)

40. Cumhuriyet öncesinde demir yollarının % 70'i, Ankara-Konya hattının batısında kalırken Cumhuriyet Dönemi'nde inşa edilen demir yollarının % 78,6'sı doğu bölgelerine döşenmiştir. Aşağıdaki haritada Türkiye demir yolu ağı gösterilmiştir. Buna göre, demir yolları genellikle yer şekillerinin sade, nüfusun fazla, ekonomik faaliyetlerin gelişmiş olduğu yerlerden geçirilmiştir. Ayrıca demir yollarının uzanışında yeryüzü şekillerinin belirleyici etkisi bulunmaktadır. Sonuç olarak; Çanakkale (I numaralı il) ve Trabzon (III numaralı il) illerine demir yolu ulaşımı bulunmaz.

(Cevap B)

41. Anadolu'nun oluşumu sırasında tektonik hareketler sonucu meydana gelmiş çanakların bir kısmına suların dolmasıyla tektonik göller oluşmuştur. Bu göllerden biri olan Tuz Gölü, sahip olduğu derinliğin az olması ve yazın görülen şiddetli buharlaşma nedeniyle yıl içinde yüz ölçümü bakımından değişkenlik gösterir. Ayrıca çevresindeki araziyi oluşturan kayaların bünyesinde bulunan tuzlar akarsular ile göle taşındığı için gölün suyu oldukça tuzludur. Göller Yöresi'nde bulunan Beyşehir Gölü de tektonik oluşumlu bir göldür. Fakat bu göl, sahip olduğu gideğeni yardımıyla fazla sularını boşaltabildiği için tatlı su özelliği gösterir. Tuz Gölü ile Beyşehir Gölü'nün dışında Burdur, Acıgöl, Akşehir, Eber, İznik, Uluabat, Manyas ve Sapanca gölleri de tektonik göllere örnek verilebilir. Ayrıca Türkiye'de volkanik arazilerin dağılışı gösterdiği bazı alanlarda da volkanik göller oluşmuştur. Nemrut Gölü (Bitlis), Gölçük Gölü (İsparta) ve Meke Gölü (Konya) bu göllere örnek verilebilir.

(Cevap B)

42. Türkiye'de çeltik tarımı, akarsu boyları ile vadi tabanlarında yoğunlaşmıştır. Ancak üretim yapılan alanlarda ortaya çıkan sivrisinekler, sıtma hastalığına yol açabildiğinden genellikle yerleşmelerden uzak yerlerde çeltik tarımı yapılmaktadır. İl düzeyinde yoğunlaşmanın görüldüğü pirinç üretiminde Edirne % 43, Samsun % 14, Balıkesir % 12, Çanakkale % 7 ve Çorum %6'lık bir paya sahiptir. 5 ildeki üretim, toplam üretimin % 82'sini oluşturmaktadır. Kalan % 18'lik kısım da Bursa, Sinop, Tekirdağ, Kırklareli, Çankırı, Mersin ve Diyarbakır illerinden karşılanmaktadır.

(Cevap E)

43. Grafiğe dikkat edilirse; yağış rejimi ile akarsu rejimi paralellik göstermektedir. Yağışlı dönem olan kış mevsiminde akarsuyun yükselen akımı kurak olan yaz döneminde düşmektedir. Bu akarsuyun beslenmesinde yağmurun payı büyüktür. Havzada Akdeniz yağış rejimi olduğuna göre, grafiğin Gediz nehrine ait olduğu söylenebilir. Dağlardaki kar ve buzların erimesiyle beslenen akarsuların debisi ise ilkbahar ve yaz mevsiminde artar. Çoruh, Fırat, Dicle ve Aras nehirleri başta olmak üzere Kuzeydoğu Anadolu ile Doğu Anadolu'daki akarsular genellikle bu şekilde beslenir.

(Cevap D)

44. Zakkum bir çeşit makidir. Makiler, Akdeniz iklim koşulları altında bodur ağaç ve çalılardan oluşan bitki topluluğudur. Akdeniz ikliminin tipik (birincil) bitki örtüsü olan kızılçam ormanları, insanlar tarafından sürekli tahrip edilmektedir. Bu nedenle kızılçamların tahrip edildiği sahalarda orman altı bitkisi olarak bulunan ve ikincil bitki topluluğu olan makiler yetişmektedir. Ülkemizde kızılçam ve makilere, haritada işaretlenen yerler olan; Güney ve Batı Anadolu'da özellikle de Akdeniz, Ege ve Marmara Denizi kıyılarında rastlanır. Kayın ve gürgen ise Karadeniz geniş yapraklı orman kuşağına ait ağaçlardır. Kuzey Anadolu Dağları'nın Karadeniz'e bakan yamaçlarında kıydan itibaren 1000 metre yüksekliğe kadar çıkan bu kuşağı oluşturan en önemli ağaç türü, kışın yaprağını döken kayın ağacıdır. Gürgen, kestane, meşe, ıhlamur, dişbudak, kızılğaç ve titrek kavak bu kuşakta yer alan diğer ağaç türleridir.

(Cevap E)

45. • **Nemrut heykelleri;** Doğu Anadolu'da değil, Güneydoğu Anadolu'dadır. Adıyaman ili Kahta ilçesi sınırları içerisinde bulunan, yüksekliği on metreyi bulan büyüleyici heykelleri, metrelerce uzunluktaki kitabeleriyle Kommagene Krallığı'nın kutsal alanı olarak nitelendirilen Nemrut Dağı, 1987 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'nde kültürel varlık olarak yerini almıştır.
- **Ani harabeleri (Kars):** Ani, Kars'ın merkez ilçesinde, il merkezine 48 kilometre uzaklıkta, Arpaçay boyunca bulunan ören yeri. 961-1045 yılları arasında Pakraduni Hanedanlığından Ermeni hükümdarının başkenti olmuştur. 11. ila 12. yüzyıla ait bazı İslam mimarisi eserlerini de barındırır.
- **Çifte Minerali Medrese (Erzurum):** Anadolu Selçuklu Sultanı I. Alaeddin Keykubad'ın kızı Hüdâvent Hatun tarafından 1253 yılında yaptırılmış olan bu tarihi yapı, Anadolu'nun en büyük sanat şaheserlerinden biridir. Hüdâvent Hatun'dan dolayı 'Hatuniye Medresesi' olarak da adlandırılır. Erzurum şehir merkezinde; Erzurum Ulu Camii bitişiğindeki alanda, Erzurum Kalesi ve Saat Kulesi ile karşı karşıya bir konumda yer almaktadır.
- **İshakpaşa Sarayı (Ağrı):** Doğubeyazıt İlçesi'nin 5 kilometre doğusunda, bir dağın yamacındaki tepe üzerine kurulan Saray, Osmanlı İmparatorluğu'nun Lale Devrindeki son büyük anıt yapısıdır. 18. yüzyıl Osmanlı mimarisinin en belirgin ve seçkin örneklerinden olduğu kadar, sanat tarihi yönünden de değeri büyüktür. Sarayın Harem Dairesi Takkapı kitabesine göre yapılış tarihi Hicri 1199, Miladi 1784'tür.
- **Akdamar Kilisesi (Van):** Van Gölündeki adalardan en büyüğü olan Akdamar Adası, üzerindeki kilisesi ile ünlüdür. 900'lü yılların başında Kral Gagik tarafından yaptırılmış olan kilise taş işçiliğinin en seçkin örneklerinden. Kutsal Haç adına Vaspurakan Kralı I. Gagik tarafından Keşiş Manuel'e yaptırılmıştır. Kilisenin figürlü repertuarı oldukça zengindir. Bunun yanında, İncil ve Tevrat'tan alınmış çeşitli sahneler bulunuyor.

(Cevap D)

46. Taksir, bir kimsenin dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırı davranmak suretiyle istemediği ve fakat öngörülebilir bir neticeyi gerçekleştirmesi olarak tarif edilmektedir. Buna göre, objektif olarak ön görülen özen yükümlülüğünün ihlali suretiyle islenebilen suçlar taksirlidir.

Bir suçun kanuni tanımındaki unsurları bilerek ve isteyerek gerçekleştiren kişi kasten hareket etmiştir. Buna karşılık, bir fiili özen yükümlülüğünün ihlali suretiyle gerçekleştiren ve bunu yükümlülüklerine aykırı bir şekilde öngörmeyen (bilinçsiz taksir) veya böyle bir fiilin gerçekleşmesini muhtemel görmekle beraber neticenin meydana gelmeyeceğine yükümlülüklerine aykırı olarak güven besleyen (bilinçli taksir) kişi ise taksirle hareket etmiştir.

(Cevap E)

47. Negatif statü hakları (kişi hakları), kişinin devlet tarafından ihlal edilmemesi ve dokunulmaması gereken özel alanının sınırlarını belirleyen, yaşama hakkı, din ve vicdan hürriyeti, düşünce hürriyeti, kişi dokunulmazlığı, konut dokunulmazlığı ve işkence yasağı gibi hürriyetlerdir. Bu hak ve hürriyetler devlete olumsuz bir tutum, yani sadece müdahale etmeme ödevi yükler. Başka bir ifadeyle bu hak ve hürriyetlerin gerçekleşebilmesi için devletin bunlara müdahale eden üçüncü kişileri durdurmak dışında herhangi bir mali ya da idare katkıda bulunmamasına gerek yoktur. Çünkü bu haklar mahiyetleri gereği kendiliğinden ya da kişinin kendisi tarafından gerçekleştirilen haklardır. Örneğin, kişinin konutuna güvenlik güçleri hukukun izin verdiği hâller dışında girmezlerse bu hak gerçekleşmiş olur.

(Cevap D)

48. 1982 Anayasa'sının 64. maddesi ile benimsenen eşit oy ilkesi, her seçmenin bir tek oya sahip olması demektir. Bu ilke, içinde bulundukları, sosyal, ekonomik ve kültürel durum ne olursa olsun herkesin sadece seçimde bir tek oy kullanmasını öngörür.

(Cevap B)

49. 1982 Anayasası'nın 123. maddesine göre, idare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzel kişiliği, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulur.

Kamu tüzel kişileri, kamusal yetki ve ayrıcalıklardan yararlanan tüzel kişilerdir. Kamu tüzel kişileri Devlet tüzel kişiliği ve diğer kamu tüzel kişileri olmak üzere ikiye ayrılırlar.

1982 Anayasası'nın 127. maddesine göre, Mahallî idareler; il, belediye veya köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileridir.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın kamu tüzel kişiliği yoktur.

(Cevap C)

50. Yasama dokunulmazlığı, milletvekillerinin meclis üyelikleri süresince Meclis kararı olmadan cezai takibata uğramalarını engeller ve onların keyfi tutuklanmalara karşı korunması amacını taşır.

192 Anayasanın yasama dokunulmazlığına ilişkin düzenlemesine göre, seçimden önce veya sonra bir suç işlediği ileri sürülen bir milletvekili, Meclisin kararı olmadıkça tutulamaz, sorguya çekilemez, tutuklanamaz ve yargılanamaz. Ağır cezayı gerektiren suçüstü hali ve seçimden önce soruşturmasına başlanılmış olmak kaydıyla Anayasa'nın 14'üncü maddesindeki durumlar bu hükmün dışındadır. Ancak, bu halde yetkili makam, durumu hemen ve doğrudan doğruya Türkiye Büyük Millet Meclisine bildirmek zorundadır. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri hakkında, seçiminden önce veya sonra verilmiş bir ceza hükmünün yerine getirilmesi, üyelik sıfatının sona ermesine bırakılır; üyelik süresince zamanaşımı işlemez. Tekrar seçilen milletvekili yeniden dokunulmazlığını kaldırmasına bağlıdır. Türkiye Büyük Millet Meclisindeki siyasi parti gruplarının, yasama dokunulmazlığı ile ilgili görüşme yapılamaz ve karar alınamaz.

(Cevap B)

51. Birleşmiş Milletler'in ana organlarından biri olan Uluslararası Adalet Divanı'nın temel görevi, devletlerce önüne getirilen uyuşmazlıkları uluslararası hukuka uygun olarak çözmektir.

(Cevap A)

52. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre, disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller şunlardır:

- Uyarma
- Kınama
- Aylıktan kesme
- Kademe ilerlemesinin durdurulması
- Devlet memurluğundan çıkarma

(Cevap D)

53. 1982 Anayasası'na göre, anayasa değişikliklerinin yargısal denetimlerine ilişkin I, II ve IV. öncüldeki verilen ifadeler doğrudur. Fakat III. öncülde verilen ifade yanlıştır. 1982 Anayasası'nın 149. maddesine göre "Anayasa Mahkemesi Yüce Divan sıfatıyla baktığı davalar dışında kalan işleri dosya üzerinde inceler. Ancak, bireysel başvurularda duruşma yapılmasına karar verilebilir."

(Cevap B)

54. Olağan Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ile ilgili A, B, D ve E seçeneklerindeki ifadeler yanlıştır.

1982 Anayasası'nın 104. maddesine göre, Cumhurbaşkanını, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir. Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez. Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.

(Cevap C)

55. Gökçeada Çanakkale'nin bir ilçesi olan adadır. Heybeliada, Yassiada ve Taşçı Adası Marmara Denizi'nde bulunur.

(Cevap B)

58. 2032 Avrupa Futbol Şampiyonası Türkiye ve İtalya'da oynanacaktır.

PUAN KÜPÜ

Avrupa Futbol Şampiyonası, 1960'tan beri UEFA tarafından 4 yılda bir düzenlenen futbol turnuvasıdır. 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Portekiz, 2020'de ise İtalya şampiyon olmuştur.

(Cevap C)

56. Öncülde hakkında bilgi verilen yazarımız Ahmet Ümit'tir.

NOT

Ahmet Ümit'in bazı eserleri şunlardır;
*Sokağın Zulası, Çıplak Ayaklıydı Gece, Bir Ses Bö-
ler Geceyi, Masal Masal İçinde, Sis ve Gece, Agat-
ha'nın Anahtarı*

(Cevap A)

59. Nuri Bilge Ceylan'ın "Kış Uykusu" isimli filmi 2014 yılında 67 Cannes Film Festivali'nde büyük ödül olan Altın Palmiye'ye layık görüldü.

(Cevap C)

57. "Şansölye" kavramı Almanya ve Avusturyada hükümet başkanlığı makamına verilen isimdir.

(Cevap D)

60. İskender Lahdi, MÖ 4. yüzyıla ait, Sidon Kralı Abdalonymos'a ait olduğu düşünülen kral lahitidir. Uzun cephesinde Makedonya Kralı Büyük İskender'in Perslerle yaptığı savaşlara ilişkin rölyefler bulunduğu için "İskender Lahdi" adıyla tanımlanmıştır. Osman Hamdi Bey tarafından 1887 yılında Sayda'daki kral mezarlarında yapılan arkeolojik kazılarda bulunmuştur. İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nde bulunan en önemli eser olarak kabul edilmektedir.

(Cevap D)

ÇIKMAMIŞ SORULAR SERİSİ

GENEL YETENEK

GENEL KÜLTÜR

KPSS

Deneme Sınavı

Tarih:/...../.....

Adı-Soyadı: Doğru:

Kurumu : Yanlış :

İmza : Net :

1. Burada “sınırlı kalmak” ifadesi, Mendel’in açıklamalarının daha temel düzeyde olduğunu düşündürmektedir. Bu yüzden ilk boşluğa “basit” sözcüğü uygun düşer. Devamında “...genlerin birbirleriyle ve çevreyle olan ---- etkileşimlerinin...” Genlerin hem birbirleriyle hem çevreyle ilişkisi anlatıldığı için çok katmanlı, ayrıntılı bir yapıdan söz edilmektedir. Bu nedenle ikinci boşluğa “karmaşık” sözcüğü getirilmelidir.

(Cevap D)

2. İlk dört cümleyle ilgili olarak söylenenler doğrudur. Parçanın V. cümlesinde hastanın solunum güçlüğü çekmesinin nedeni belirtilmiş ancak sıkıntıları önlemek için yapılacaklardan söz edilmemiştir. V. cümleyle ilgili E seçeneğindeki ifade bu durumda yanlış bir ifadedir.

(Cevap E)

3. Parçadaki II. cümlede, geleneksel fizikten yeni fiziğe geçişin bilimsel bakış açısında “köklü bir kırılma” yaratıldığı temel bir saptama olarak verilmiştir. I. cümlede ise bu kırılmanın pratik karşılığı açıklanmış; klasik dönemin ölçülebilir madde anlayışı ile modern dönemin cisimsel olmayan enerji kavramı birbirine karşıt iki durum olarak sunulmuştur. Böylece II. cümlede soyut ve genel bir ifadeyle belirtilen kırılma, I. cümlede dönemler ve kavramlar arası bir karşılaştırma yapılarak okurun zihninde somutlaştırılmıştır. Seçeneklerde yer alan gerekçe bildirme, varsayımda bulunma, çelişkiyi vurgulama veya istisna sunma gibi durumlar I. cümlelerin işlevleri arasında yer almamaktadır.

(Cevap C)

4. Değerlendirme: Bir kişi ya da yapıyla ilgili fikir yürütme, yorum yapmadır. A seçeneğindeki cümlede yorum yoktur.

NOT

Bu soru özne/ nesnel anlatım gözüyle de çözülebilir. Yasak Bölge 9, Avatar, Bigelow ve Teneke Trampet yapıtıyla ilgili yazan yorum yapmış (özne). Oysa A'da adı zikredilmeyen film ile ilgili yorum yok, olanı anlatma var (nesnel).

(Cevap A)

5. Öncüde verilen kurala göre, yardımcı eylemle kurulan birleşik fiillerde ses olayı (düşme, türeme vb.) varsa kelime bitişik, yoksa ayrı yazılır. A'da “terk etmek” ve E'de “fark etmek” sözcüklerinde ses olayı olmadığı için ayrı yazılmaları doğrudur. C'de “kayıp etmek > kaybetmek” (ünlü düşmesi ve ünsüz yumuşaması) ve D'de “red etmek > reddetmek” (ünsüz türemesi) ses olayları gerçekleştiği için kelimelerin bitişik yazılması kurala uygundur. Ancak B seçeneğinde yer alan “hapis edeceğimiz” sözcük grubunda, birleşme esnasında “i” ünlüsü düşmeli ve kelime “hapsedeceğimiz” şeklinde bitişik yazılmalıdır. Ses düşmesi kuralına uyulmadığı için yazım yanlış yapılmıştır.

(Cevap B)

6. I'de öznenin sonra virgül, II'de cümle bittiği için nokta, III'te özne vurgusu için virgül, IV'te “Peki”den sonra virgül ve V'te soru cümlesi sonu için soru işareti kullanımı uygundur.

(Cevap E)

7. Verilen açıklamaya uymayan sözcük B seçeneğinde kullanılan “Gaziantep'e” sözcüğüdür. Çünkü özel isme getirilen ünlü harf, özel ismin son harfini kural gereği yumuşatmamıştır. Diğer seçeneklere baktığımızda A'da “ayağa”, C'de “sevdiği”, D'de “yoğunluğu”, E'de “olduğu” sözcükleri yumuşamaya uğramıştır.

(Cevap B)

8. Bu soruda cümleyi tamamlayan öğelerin dizilişi adım adım çözümlenmelidir. “Tarih öncesi döneme ait eşsiz kalıntıları barındıran Göbeklitepe” söz öbeği cümlemin öznesidir. Öznenin ardından “Neyi değiştiriyor?” sorusuna cevap veren “insanlık tarihi hakkındaki yerleşik yargıları” tamlaması belirtili nesne görevindedir. “Nasıl değiştiriyor?” sorusunu yanıtlayan “kökünden” kelimesi zarf tümleci olup son olarak da “değiştiriyor” fiili yüklemi oluşturmaktadır. Bu sıralama, istenen öge dizilişiyle kusursuz biçimde örtüşmektedir.

(Cevap A)

9. Seçeneklerde verilen cümleleri incelediğimizde altı çizili sözcük A seçeneğinde isim, B ve C seçeneklerinde sıfat, E seçeneğinde zarf görevinde kullanılmıştır. D seçeneğindeki altı çizili sözcük ise kapı sözcüğünün yerini tutan zamirdir.

(Cevap D)

10. Numaralanmış cümlelere bakıldığında; I. cümlede “rastlanan”, III. cümlede “yürüttüğü”, IV. cümlede “bulunduğu” ile “alan”, V. cümlede ise “yazan” ile “kıskanan” kelimeleri sıfat-fiil olarak kullanılmıştır. II. cümle ise herhangi bir eylemsi (filimsi) barındırmayan, ek eylemle çekimlenmiş bir isim cümlesidir.

(Cevap B)

11. A, C, D ve E seçeneklerinde “-mi” eki, cümleye soru anlamı katmıştır. B seçeneğinde ise “-mi” eki, cümleye zaman anlamı katmıştır.

(Cevap B)

12. Parçada biyokompozit malzemelerin hem doğaya zarar vermeyen çevreci özelliklerinden hem de otomotiv ve havacılık gibi sağlamlık gerektiren sektörlerde geleneksel kompozitlerin yerini alabildiğinden bahsedilmektedir. Bu da biyokompozitlerin sürdürülebilirlik ile endüstriyel ve fiziksel gereksinimleri aynı anda karşılayabildiğini gösterir. Bu durum C seçeneğinde özetlenmiştir. A, D ve E seçenekleri parçada övülen malzemenin tam zıddı olumsuz özellikler sunarak çeldirici olurken B seçeneği hiçbir ek işleme tabi tutulmadan diyerek parçadaki birleştirici bir matrisle yoğrulması bilgisiyle çelişmektedir.

(Cevap C)

13. İlk cümle giriş cümlesi olma özelliğine sahip değildir. Buna göre giriş cümlesi olmaya uygun tek cümle olan V. cümleyle I. cümlelerin yerleri değiştirildiğinde anlam akışı sağlanmış olur.

(Cevap B)

14. Bu parçada iki giriş cümlesi bulunmaktadır. I ve II numaralı cümleler tek başına ve bir bilgi veren giriş cümleleridir. III numaralı cümle II numaralı cümlelerin devamına gelebilecek en uygun yargıdır. Bu nedenle I numaralı cümle anlam akışını bozduğu için parçadan çıkarılmalıdır.

NOT

Parçanın anlam bütünlüğünü bozan cümle sorularında:

- 1) Konuyla alakası olmayan cümle aranır.
- 2) Yazarın kendi düşüncesini hissettirdiği cümleye bakılır.
- 3) İki giriş cümlesi olan paragraflarda giriş cümlelerinden biri, parçanın devamına göre çıkarılır.

(Cevap A)

15. Parçada yerleşik toplumlar için devletin ve aidiyetin temelinin toprak olduğu belirtilirken, bozkır kültüründe “iklimin ve coğrafyanın çetin şartlarının insanları sürekli yer değiştirmeye mecbur bıraktığı” ifade edilmiştir. Sürekli hareket hâlinde olan bir toplumda varlığı sürdürülebilmek, ancak topraktan bağımsız olan ve boyları bir arada tutan “hukuki ve siyasi düzen” (teşkilatlanma) ile mümkündür. Bu yüzden aidiyet toprağa değil devlete yönelmiştir. A, B ve D seçenekleri tarihsel olarak mantıklı gibi görünse de metinde bunlardan hiç bahsedilmemiştir. C seçeneği, coğrafi koşulların dayattığı hareketlilik ile güçlü siyasi örgütlenme (devlet) ihtiyacı arasındaki bu zorunlu nedeni tam olarak vermektedir.

(Cevap C)

16. Parçada ikileme kullanılmamıştır. Diğer seçenekleri şöyle gösterebiliriz:

- A → ... Belki de ressam olmayı...
B → ...yoklamak için...
C → ...çok daha önemli...
E → ...izleyicilere gülümsüyor...

(Cevap D)

17. Parçadan A seçeneğine ulaşılabilir. Kompakt ve SLR olarak tabir edilen fotoğraf makinelerinin görüntüleme sistemleri farklıdır çünkü birinde lensler sabittir, diğesinde değişebilir. B seçeneğindeki ifadeye ulaşılabilir çünkü paragrafta profesyonellerin tercih ettiği makinelerde görüntüye göre lensin değiştiği ifadesi yer almaktadır. C seçeneğindeki ifade parçadan çıkarılabilir. Çünkü parçaya göre kompakt makinelerinin lensleri sabittir, sabit bir lens takılıp çıkarılamaz. E seçeneğindeki ifadeye göre profesyonel fotoğrafçılar kompakt fotoğraf makinesi kullanabilir, çünkü parçada kullanılamaz gibi bir ifadesi yoktur. D seçeneği bu parçadan ulaşılacak bir ifade değildir. SLR fotoğraf makineleri profesyonel fotoğrafçılar tarafından tercih edilir denilmektedir, amatörler tarafından tercih edilmez gibi bir ifade yoktur.

(Cevap D)

18. Parçada güçlü bir kadın olarak anlatılması "A" seçeneğini, hayatındaki iniş çıkışlar ve dibe vuruşlar ya da başarılar "B ve C" seçeneğini, uçlarda yaşamış "ya hep ya hiç!" demiş biri "E" seçeneğini gösterir. Çevresindekilerle iyi ilişkiler içinde olmadığına parçada değinilmemiştir.

(Cevap D)

19. Parçaya baktığımızda ilk cümle ile "B" seçeneğinde verilen ifade örtüşmemektedir. Paragrafta, yazınsal metinlerin yazarlarca okunmasıyla okurlarca okunması arasında belirgin bir ayrım olduğu söylenmektedir. "B" seçeneğinde ise yazılan bir metnin önce yazarı tarafından yorumlanması, yapıt üzerinde ortak bir görüş oluşmasını sağladığıdır.

(Cevap B)

20. Parçada toprağın dünya kuruldu kurulu değerli olduğunu, toprağın insanlara ve insanlığa katkıları, çağlara isim verirken bile topraktan yararlanıldığı anlatılmaktadır. Parçadan hareketle A seçeneğindeki "Tarih boyunca toprağın insanlığa yaşamsal katkıları olduğu yadsınamaz." yargısı söylenebilir.

(Cevap A)

21. Parçada, "---- Karadeniz'in sert rüzgârlarının harekete geçirdiği kum yığınları çoğu zaman derelerin ağzını tıkar, böylece suların denize boşalmasını kısmen veya tamamen engeller." Denilmektedir. Öyleyse rüzgâr ve kum, akarsuların göleşmesinde etkilidir; ancak bitki örtüsünün böyle bir fonksiyonu yoktur.

(Cevap B)

22. Parçada, E seçeneğinde belirtilen "Göllerin hangi mevsimde oluştuğuna" dair bir bilgi yoktur.

(Cevap E)

23. Parçada sinemanın ve popüler kültürün sorunların kaynağına inmek veya başkaldırıya teşvik etmek yerine, tam tersine bireyi uyuşturduğu, "katarsis" işleviyle arınma sağladığı ve başka bir yaşam olasılığını düşünmeyi engellediği açıkça belirtilmiştir. Çeldirici seçeneklerde yer alan sağaltıcı işlev (A), durumu kabullenme (B), anlatı kalıplarındaki devamlılık (D) ve kriz dönemlerinde rahatlama illüzyonu (E) metinde yazarın popüler sinemaya dair savunduğu ve altını çizdiği temel saptamalar olduğundan elenmelidir.

(Cevap C)

24. “Ekonomik ve sosyolojik sorunların gerçek nedenlerini perdeleyerek (gizleyerek) onları salt bireysel trajedilere indirgemek” ifadesiyle, aslında toplumsal ve sistemsel olan bir sorunun üstünün örtüldüğü ve sadece o karakterin kişisel dramıymış gibi yansıtılarak sistemin aklarıldığı (sorgulanmaktan kurtarıldığı) kastedilmektedir. Çeldirici seçeneklerde yer alan; evrensel aktarım (B), politik farkındalık (C), psikolojik derinlik (D) ve sanatsal estetik (E) gibi ifadeler, metnin bütününde eleştirilen “sorunları gizleme ve bireyselleştirme” tespitiyle tamamen çelişen, öğrencinin parçayı eksik yorumlamasını hedefleyen pozitif anlamlı sanatsal kavramlardır ve elenmelidir.

(Cevap A)

25. Metinde yer alan “doğanın belirleyiciliğine teslim olmak” ifadesi, insanın dış dünyadaki fiziksel ve coğrafi şartlar karşısındaki edilgen tutumunu tanımlamak amacıyla kullanılmıştır. Yazar, insanın bu şartlara boyun eğmek yerine onları zekâsı ve iradesiyle dönüştürmesi gerektiğini vurgularken, söz konusu ifadeyle insanın kendi eylemliliğini yok sayıp coğrafi determinizmin sınırlarına hapsolmasını eleştirmektedir. Bu bağlamda, dış dünyanın dayattığı zorunlulukların insan iradesini geçersiz kıldığı yönündeki hatalı düşüncüyü benimsemek, altı çizili sözün temel anlamını oluşturmaktadır. Dolayısıyla A seçeneği, parçanın kavramsal bütünlüğüyle doğrudan örtüşen doğru yargıdır.

(Cevap A)

26. Parça genelinde, coğrafi şartların bir başlangıç noktası teşkil ettiği ancak medeniyetin asıl mimarının insan zihni ve iradesi olduğu savı işlenmiştir. Yazar, toplumsal gelişimi salt enlem ve boylam gibi fiziksel verilere dayandıran bakış açısını reddederek, insanın doğayı “anamlandırarak aşma” yetisine dikkat çekmektedir. Bu perspektife göre medeniyet, ham haldeki doğa verilerinin insan iradesiyle işlenip dönüştürülmesi sonucunda ortaya çıkan özgün bir yapıdır. B seçeneğinde yer alan “doğanın dayattığı zorunlulukların kültürel ve zihinsel süzgeçten geçirilmesi” ifadesi, metnin bu ana düşüncesini akademik bir yetkinlikle özetlemektedir. Diğer seçenekler ise metnin eleştirdiği kaderci veya mekanist yaklaşımları yansıtmaktadır.

(Cevap B)

27. Cevap D’dir. Kılıç – Marmara – Kible

Görüldüğü gibi Kılıç yelkenlisi Marmara denizinde yol almaktadır.

	Akdeniz
Keşişleme	Albatros veya İnci
Poyraz	Yağmur (Kesin)

	Ege
Kara yel	Bulut (Kesin)
Yıldız	Martı / Nazenin (Kesin)

	Marmara
Kible	Kılıç - Tuna (Kesin)
Keşişleme	İnci veya Albatros

(Cevap D)

28. Cevap A’dır.

Bulut → Ege

İnci → Marmara ya da Akdeniz

Buradan sonuçla Bulut ve İnci yelkenlisi aynı denizde yol alır. Yanlıştır.

(Cevap A)

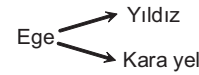
29. Cevap B’dir.

Marmara Denizi’nde yol alan yelkenler,

Albatros, İnci, Kılıç, Tuna olabilir.

(Cevap B)

30. Nazenin yelkenlisi Ege denizinde yol aldı için,

O halde Yıldız ya da Kara yel rüzgârı olabilir.

I. Poyraz

II. Keşişleme

III. Yıldız

Cevap B’dir. Yalnız III

(Cevap B)

31. Bu tip sorularda önce ana kesir çizgisinin altından ya da üstünden başlanarak çözüme gidilir.

$$1 - \frac{1 + \frac{3}{4}}{1 - 2} = 1 - \frac{\frac{7}{4}}{-1}$$

$$= 1 + \frac{7}{4} = \frac{11}{4} \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

32. $\frac{2^3 \cdot (5^3 - 2^7)}{3 \cdot (8^2 - 2^4)}$

$$\frac{8 \cdot (125 - 128)}{3 \cdot (64 - 16)}$$

$$\frac{8 \cdot (-3)}{3 \cdot 48} = \frac{-8}{48}$$

$$= \frac{-1}{6}$$

$$\frac{-1}{6} \cdot 3^3 \cdot 2^2 = -3^2 \cdot 2 = -9 \cdot 2 = -18 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

33. $\frac{\frac{8}{10}}{\frac{8}{1000}} + \frac{\frac{27}{10}}{\frac{27}{1000}}$

$$\frac{\frac{8}{10} \cdot \frac{1000}{8} + \frac{27}{10} \cdot \frac{1000}{27}}{100 + 100} = 200$$

(Cevap E)

34. $4^z = 8 \Rightarrow 2^{2z} = 8 \Rightarrow 2z = 3$

$$z = \frac{3}{2}$$

$$\frac{3^y}{2^x} = \frac{4}{3} \Rightarrow 3^y \cdot 3 = 4 \cdot 2^x \Rightarrow 3^{y+1} = 2^{2+x}$$

$$y + 1 = 0$$

$$y = -1$$

$$2 + x = 0$$

$$x = -2$$

$$x \cdot y \cdot z = -2 \cdot -1 \cdot \frac{3}{2} = 3 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

35. $\underbrace{a}_{\text{Tek}} + \underbrace{b}_{\text{Tek}} = \text{çift}$

$$a \cdot b + b \cdot c = \underbrace{b}_{\text{Tek}} (\underbrace{a+c}_{\text{Tek}}) = \text{Tek}$$

$$a = \text{Tek}$$

$$b = \text{Tek}$$

$$c = \text{Çift}$$

I. $a - b \cdot c \rightarrow T - T \cdot \text{Ç} = T - \text{Ç} = \text{Tek}$

II. $b + a \cdot c \rightarrow T + T \cdot \text{Ç} = T + \text{Ç} = \text{Tek}$

III. $c \cdot (a + b) \rightarrow \text{Ç} \cdot (T + T) = \text{Ç} \cdot T = \text{Çift}$

Yalnız III çift sayıdır.

(Cevap B)

36. $\frac{2\sqrt{13} + \frac{\sqrt{13}}{13}}{\frac{3}{\sqrt{13}}} = \frac{\frac{27\sqrt{13}}{13}}{\frac{3\sqrt{13}}{13}}$

(Cevap E)

(Cevap A)

37.
$$\begin{array}{r} 4AB \\ \times C7 \\ \hline 3024 \\ + 432 \\ \hline 7344 \end{array}$$

Burada C = 1, A = 3, B = 2 olmalıdır.

A + B + C = 3 + 2 + 1 = 6 bulunur.

(Cevap A)

38.

	<u>Kız</u>	<u>Erkek</u>
Öğrenci sayısı →	2x	x
Kızların yaşları toplamı →	2x • 15 = 30x	x • 24 = 24x
Yaş ortalaması =	$\frac{30x + 24x}{2x + x}$	
	$= \frac{54x}{3x} = 18$ bulunur.	

(Cevap B)

39.
$$\begin{array}{r} b - c = 4 \\ + a - 2b + c = 14 \\ \hline a - b = 18 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} a - b = 18 \\ + a + b = 8 \\ \hline 2a = 26 \end{array}$$

a = 13 ve b = -5 bulunur.

(Cevap C)

40. $|a| > a^2$ ise $a = (-1, 0) \cup (0, 1)$ olur.

$$2a^2 - a = 0 \Rightarrow a(2a - 1) = 0 \Rightarrow a = \frac{1}{2} \text{ değeri } a \text{ sayısının bulunduğu aralığı sağlar.}$$

(Cevap B)

41. Kümenin eleman sayısı n olsun.

$$\binom{n}{3} = \binom{n}{5} \text{ olduğundan } n = 3 + 5 = 8 \text{ bulunur.}$$

En çok iki elemanlı alt küme sayısı,

$$\binom{8}{0} + \binom{8}{1} + \binom{8}{2} = 1 + 8 + 28 = 37 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

42. $f(2) = \frac{2+2}{2} - 2y = -18$

$$2y = 20 \Rightarrow y = 10$$

$$f(y) = f(10)$$

$$f(10) = \frac{10+2}{2} - 2 \cdot 10 = 6 - 20 = -14 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

43. 12 ile bölünebilme, hem 3 hem de 4 ile bölünebilme demektir. O halde önce 4 ile bölünebilen ab8 sayılarını yazalım,

$$a28 \rightarrow a = 2, 5, 8 \Rightarrow a < b \text{ sayısı yok}$$

$$a48 \rightarrow a = 0, 3, 6, 9 \Rightarrow 1 \text{ adet } a < b \text{ sayısı}$$

$$a68 \rightarrow a = 1, 4, 7 \Rightarrow 2 \text{ adet } a < b \text{ sayısı}$$

$$a88 \rightarrow a = 2, 5, 8 \Rightarrow 2 \text{ adet } a < b \text{ sayısı}$$

Bu durumda 12 ile bölünebilen $1 + 2 + 2 = 5$ adet ab8 sayısı vardır.

(Cevap B)

46. BCA üç basamaklı olduğundan $\boxed{B=5}$ olmalıdır.

$$\begin{array}{cc} B & C = 4k \\ \downarrow & \downarrow \\ 5 & 2 \\ 5 & 6 \end{array}$$

$$B C A = 9k$$

$$5 2 A \Rightarrow A = A = 2$$

$$5 6 A \Rightarrow A = 7$$

$$A = 7, B = 5, C = 6 \Rightarrow A + B + C = 7 + 5 + 6 = 18 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

44.

	Arda	Bora	Cenk
Hızları $\rightarrow$	4 br	2 br	4 br
Arda 4 numaralı noktaya geldiğinde $\rightarrow$	3 br		3 br
	4 numara		1 numara

(Cevap A)

47. Yolun tamamı $4x$ olsun.

$$4x \cdot \frac{1}{4} = x \text{ kadarını gitmiş.}$$

$x + 60$ giderse yarısını almış oluyor. O halde, $x + 60 = 2x$ olur. Buradan $x = 60$ olur.

Yolun tamamı $= 4 \cdot x = 4 \cdot 60 = 240$ km bulunur.

$$\text{Zaman} = \frac{240}{40} = 6 \text{ saatte yolun tamamını alır.}$$

(Cevap E)

45.

	Kübra	Sultan
Yaş $\rightarrow$	k	s
	k + 5	s + 5

$$2 \cdot (s + 5) + 5 = 3(k + 5)$$

$$2s + 15 = 3k + 15$$

$$2s = 3k \Rightarrow \boxed{s = 3m} \text{ ve } \boxed{k = 2m} \text{ olsun.}$$

$$k + 5 = 40 \Rightarrow 3m + 2m = 40$$

$$5m = 40 \Rightarrow m = 8 \text{ olur.}$$

$$k = 2m = 2 \cdot 8$$

$$= 16 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

48. 2026 Temmuz – 2025 Temmuz

$$720 - 600 = 120$$

$$\begin{array}{cc} 600'de & \times & 120 \text{ artmış} \\ 100'de & & ? \text{ artar} \end{array}$$

$$600 \cdot ? = 100 \cdot 120$$

$$? = 20 \text{ olur.}$$

% 20 artmıştır.

(Cevap C)

49. Oran $\frac{4}{3}$ ise;

$$\text{Dolu raf} = 4k$$

$$\text{Boş raf} = 3k$$

$$\text{Toplam raf} = 7k = 14 \Rightarrow k = 2$$

$$\text{Dolu raf} = 4 \cdot 2 = 8 \text{ tane A tipi}$$

$$\text{A tipi rafın kapasitesi} = x$$

$$\text{B tipi rafın kapasitesi} = x + 75$$

Tüm kitaplar 8 tane A tipi rafa konulmuştu. Bu aynı zamanda 1 adet A tipi ve 2 adet B tipi rafın alacağı toplam kitap sayısına eşittir.

$$8 \cdot x = 1 \cdot x + 2 \cdot (x + 75)$$

$$8x = x + 2x + 150$$

$$5x = 150$$

$$x = 30 \text{ bulunur.}$$

A tipi raftaki kitap sayısı 30 tane dir.

(Cevap D)

50. 2009 10 rakam 10 rakam 10 rakam

$$\text{Olası Durumları: } 4 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 10 = 4000$$

$$\text{Olasılık} = \frac{1}{4000} \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

51.

	Toplam Durum	İstenen Durum
1 → 1, 2, 3, 4, 5 →	5	0
2 → 1, 2, 3, 4, 5 →	5	0
3 → 1, 2, 3, 4, 5 →	5	1
4 → 1, 2, 3, 4, 5 →	5	2
5 → 1, 2, 3, 4, 5 →	5	3
	25	6

$$\text{Olasılık} = \frac{\text{İstenen durumlar}}{\text{Tüm durumlar}} = \frac{6}{25}$$

(Cevap B)

52. Öğrenci sayısı x olsun.

$$\text{Kişi başına düşen tutar} = \frac{20000}{x} \text{ olur.}$$

$$\frac{20000}{x} = \frac{2000}{x} \cdot \frac{80}{100}$$

$$\frac{2000}{x+1} = \frac{2000}{x} \cdot \frac{4}{5}$$

$$\frac{1}{x+1} = \frac{4}{5x}$$

$$\Rightarrow 5x = 4(x+1)$$

$$\Rightarrow 5x = 4x + 4$$

$$x = 4$$

$$x+1 = 4+1 = 5$$

$$\text{Kişi başı kira} = \frac{20000}{5} = 4000 \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

53. K doğal sayısının rakamlarının farklı olmasına dikkat edelim.

915672 sayısında 4 adet tek sayı var. Eşitliğin sağlanması için A tek sayı olmalıdır.

Bu durumda,

4	A	5	7	8	A
↓			↓		
1			1		
3			3		
X			X		
9			9		

A değerlerinin çarpımı;

$$1 \cdot 3 \cdot 9 = 27 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

54. Yarışmacı 1 doğru, 2 yanlış yapmış ise puanının en büyük olması için doğru cevap puanının en yüksek, yanlış cevap puanlarını en az seçmeliyiz.

$$1 \text{ Doğru} \rightarrow 100 \text{ puan}$$

$$2 \text{ Yanlış} \rightarrow 2 \cdot 10 = 20 \text{ puan}$$

$$\text{Toplam puan} = 1000 + 100 - 20 = 1080 \text{ puan bulunur.}$$

(Cevap E)

- 55.

1. Yarışmacı	2. Yarışmacı
1000 Puan	1000 Puan
1 Doğru $\rightarrow 40$ puan	1 Doğru $\rightarrow 70$ puan
2 yanlış $\rightarrow (10 + 30)$ puan	2 yanlış $\rightarrow (20 + 50)$ puan

Diğer yarışmacının doğru cevapladığı sorunun puanı seçenekler arasından yalnız 70 olabilir.

(Cevap E)

56. Aziz $\Rightarrow \frac{90}{D} \frac{70}{D} \frac{30}{Y} \rightarrow 130 \rightarrow \text{Puan} = 1000 + 130 = 1130$
 $\frac{100}{D} \frac{20}{D} \frac{10}{D} \rightarrow 130 \rightarrow \text{Puan} = 1000 + 130 = 1130$

Aziz'in yanlış cevapladığı sorular da olabilir. (I Yanlış)

$$\text{Behçet} \Rightarrow \frac{100}{D} \frac{10}{D} \frac{50}{Y} \rightarrow 60 \rightarrow \text{Puan} = 1000 + 60 = 1060$$

$$\frac{100}{D} \frac{10}{Y} \frac{30}{Y} \rightarrow 60 \rightarrow \text{Puan} = 1000 + 60 = 1060$$

$$\frac{10}{D} \frac{20}{D} \frac{30}{D} \rightarrow 60 \rightarrow \text{Puan} = 1000 + 60 = 1060$$

Behçet'in 2 doğrusu 1 yanlış ya da 3 doğrusu da olabilir. (II Yanlış)

$$\frac{30}{D} \frac{10}{D} \frac{20}{D} \rightarrow 60 \rightarrow \text{Puan} = 1000 + 60 = 1060$$

Behçet'in cevapladığı her sorunun puanı 4 ile tam bölünmek zorunda değildir. Bu durumda doğru cevap Yalnız III olmalıdır.

(Cevap C)

57. U kuralı gereği $m(\widehat{YOK}) + m(\widehat{OKT}) = 180^\circ$ olur.

$$180 - 138 = 42 \text{ olduğundan } m(\widehat{OKT}) = 42^\circ \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

59. Çemberde kuvvet gereği;

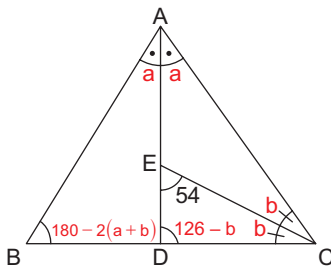
$$|AE| \cdot |EB| = |CE| \cdot |ED| \text{ olmalıdır. Buna göre;}$$

$$2 \cdot x = 1 \cdot 5$$

$$x = \frac{5}{2} \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

58.

$$a + 2b + 126 - b = 180$$

$$a + b + 126 = 180$$

$$a + b = 54$$

$$m(\widehat{ABC}) = 180 - 2 \cdot 54 = 180 - 108 = 72^\circ \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

60. $a - 2 = 0$

$$\boxed{a = 2}$$

$$(2 - 2)x + (2 \cdot 2 + 1)y - 20 = 0$$

$$5y = 20$$

$$\boxed{y = 4}$$

$$2a + 1 = 0$$

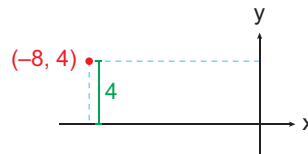
$$\boxed{a = -\frac{1}{2}}$$

$$\left(-\frac{1}{2} - 2\right)x + \left(2 \cdot \frac{-1}{2} + 1\right)y - 20 = 0$$

$$\frac{-5}{2}x = 20$$

$$\boxed{x = -8}$$

Sabit nokta $(-8, 4)$ olur.

$(-8, 4)$ noktasının x eksenine uzaklığı 4 birimdir.

(Cevap C)

1. İspanya'da İslamiyet'in yayılması Türkler değil, Emevîler tarafından gerçekleştirilmiştir.

(Cevap E)

2. Mama Hatun Kervansarayı, Üç Kümbetler ve Tepsi Minare Erzurum'da yer alan mimari eserlerdir. Bu eserler 1072'de Erzurum ve çevresine hâkim olan Saltuklular tarafından yapılmıştır.

(Cevap C)

3. II. Kılıç Arslan, Miryokefalon Zaferi'ni kazandıktan sonra Bizans ile yaptığı antlaşmada devletin sınır güvenliğini en üst düzeyde tutmaya odaklanmıştır. Sultan, barışın tesisi için Bizans'tan ağır vergiler veya idari müdahaleler istemek yerine, Selçuklu toprakları için tehdit oluşturan uç bölgelerdeki Bizans kalelerinin yıkılmasını şart koşmuştur. Bu stratejik hamle, Bizans'ın bölgedeki askerî direncinin kırılmasını ve Türkmen yerleşimlerinin daha güvenli bir sahada genişlemesini sağlamayı hedeflemiştir. Tarihî kayıtlarda Sultan'ın, imparatoru serbest bırakma karşılığında bu somut şartı öne sürdüğü net bir şekilde ifade edilmektedir. Bu nedenle doğru seçenek C olarak belirlenmiştir.

(Cevap C)

4. A, B, C ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler, Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferinin sonuçları arasında yer almaktadır. Fakat Dulkadiroğulları Beyliği'nin ele geçirilmesi Mısır seferinin sonuçlarından biri değildir. Yavuz, Mısır seferi dönüşünde Dulkadiroğulları Beyliği ile yaptığı 1517 Tırnadağı Savaşı ile bu beyliğe son vermiş ve Anadolu Türk siyasal birliği kesin olarak sağlanmıştır.

(Cevap D)

5. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler, Osmanlı Devleti'nin duraklama döneminde maliyesinin bozulmasının nedenleri arasındadır. Ancak dış borçların artması, maliyenin bozulmasının nedeni değil, bir sonucu olup Osmanlı Devleti ilk dış borcunu dağılma döneminde 1853-1856 Kırım Savaşı sırasında İngiltere ve Fransa'dan almıştır.

(Cevap B)

6. Osmanlı Devleti 1711 yılında Rusya ile imzaladığı Prut Antlaşması ile, daha önce 1700 İstanbul Antlaşması'yla Rusya'ya verdiği Azak Kalesi'ni geri almıştır. Ayrıca yine bu antlaşma ile, daha önce Rusya 1700 İstanbul Antlaşması ile elde ettiği İstanbul'da sürekli bir elçi bulundurma hakkını da kaybetmiştir.

PUAN KÜPÜ

Prut Antlaşması (1711), Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda imzaladığı ilk kazançlı antlaşmadır.

(Cevap A)

7. İngiltere, Rusya'nın açık ve sıcak denizlere (Akdeniz'e) inmesini engellemek için, onun Balkan topraklarında güçlenmesini ve boğazları ele geçirmesini önlemeye çalışmış ve bu doğrultuda Rusya karşısında Osmanlı'yı destekleyen bir tutum sergilemiştir. Hristiyanlara yönelik ıslahatları engellemeye çalışması gibi bir durum söz konusu değildir.

(Cevap D)

8. Divanda yazı işlerinden sorumlu olan Reis-ül Küttap, II. Mahmut'un Divan örgütünü kaldırıp yerine Nazırlıkları (Bakanlıkları) getirmesiyle birlikte Hariciye Nazırlığı (Dışişleri Bakanlığı) görevine getirilmiş ve önemi artmıştır.

(Cevap B)

9. Müslüman olmaları ve bulundukları bölgelerin güvenliğinden sorumlu olmaları, Kapıkulu ve Eyalet askerlerinin ortak özellikleridir. Ancak Kapıkulu askerleri maaşlı askerler iken, Eyalet askerleri tımar sistemiyle oluşan ve toprağın geliriyle geçimlerini sağlayan atlı askerlerdir.

(Cevap E)

10. Lale Devri'nde yapılan yeniliklere ve lüks ve aşırı harcamalara tepki olarak çıkan Patrona Halil İsyanı ile Lale Dönemi sona ererken dönemin padişahı III. Ahmet tahttan indirilmiştir. Diğer taraftan Nizam-ı Cedit yeniliklerine cahil, tutucu halkın tepkisiyle ve yeniçerilerin ayaklanmasıyla çıkan Kabakçı Mustafa İsyanı ile de Nizam-ı Cedit Dönemi sona ermiş ve padişah III. Selim tahttan indirilmiştir.

(Cevap A)

11. A, B, D ve E seçeneklerinde yer alan gelişmeler, I. Meşrutiyet'in ilan edilmesinde etkili olan Genç Osmanlıların amaçları arasındadır. Ancak savundukları düşünce Türkçülük değil, Osmanlılık olmuştur. Osmanlılık yaparak milliyetçi isyanları önlemeyi ve devleti dağılmaktan kurtarmayı amaçlamışlardır. Türkçülük fikri, İttihat ve Terakki Partisi tarafından II. Meşrutiyet döneminde savunulmuştur.

NOT

Genç Osmanlılar (Jön Türkler), ülkenin kurtuluşunu meşruti yönetimde gören ve Osmanlılık anlayışını benimseyen Avrupa'da yetişmiş, eğitim görmüş aydınlardır.

(Cevap C)

12. Osmanlı Devleti'nin Çanakkale Savaşlarındaki başarısından sonra Balkan devleti Bulgaristan İttifak devletleri grubunda savaşa katılmış ve böylece Osmanlı Devleti'nin müttefikleriyle olan kara bağılatısı da sağlanmıştır.

(Cevap B)

13. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen bilgiler, Mondros Ateşkesi'nin ardından başlayan işgaller karşısında Anadolu'da yaşanan gelişmelerdir. Ancak padişahın işgaller karşısında teslimiyetçi bir tutum sergilemesi üzerine halk, padişahın değil, "ya istiklal ya ölüm" parolasıyla yola çıkan ve kayıtsız şartsız tam bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak amacıyla Milli Mücadele'yi başlatan Mustafa Kemal'in etrafında kenetlenmiş ve onun önderliğinde büyük bir başarıyla Kurtuluş Savaşı'nı gerçekleştirmiştir.

(Cevap E)

14. Havza Genelgesi'nde, işgallere karşı protesto mitinglerinin düzenlenmesi ve azınlıklara saldırı ve düşmanlıkların yapılmaması gibi kararlar alınırken, yeni işgalleri önleyerek ulusal bağımsızlığı sağlamak, milli bilinç ve heyecanı canlandırıp halkta işgallere karşı bir tepki yaratmak gibi amaçlar hedeflenmiştir. Fakat azınlıklarla işbirliği yapmak gibi bir amaç söz konusu değildir.

(Cevap D)

15. Amasya Genelgesi'nde yer alan "Ulusun bağımsızlığını yine ulusun azim ve kararı kurtaracaktır." kararı ile, işgallere karşı çıkılarak ulusun bağımsızlığını ve vatanın bütünlüğünü korumak amaçlanmış, ilk defa ulusal egemenlik fikrine yer verilmiştir. Dolayısıyla monarşik yapıyı güçlendirmek gibi bir amaç söz konusu değildir.

PUAN KÜPÜ

Amasya Genelgesi'nde ulusal egemenlik fikrine ilk defa yer verilmiş, yönetim şeklinin değiştirilmesi, padişah iradesinin yerine ulus iradesinin geçmesi düşüncesi ilk kez açıklanmıştır.

(Cevap D)

16. A, B, C ve D seçeneklerinde verilen Erzurum Kongresi kararları, Mustafa Kemal'in belirttiği amaçlar doğrultusunda alınmıştır. Ancak "manda ve himaye kabul edilemez" kararı, tam bağımsızlığın amaçlandığını göstermektedir.

(Cevap E)

17. Osmanlı anayasasına göre, meclisin toplantıya çağırılması padişahın yetkisinde olmasına rağmen, TBMM'nin Temsil Heyeti'nin çağırısı üzerine toplanması, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin ihtilalci karaktere sahip olduğunu göstermektedir.

(Cevap A)

18. Kütahya-Eskişehir Savaşlarında alınan yenilginin ardından daha hızlı kararlar almak, orduyu tek merkezden yönetmek ve ülkeyi içinde bulunduğu olağanüstü şartlardan kurtarmak amacıyla meclisin tüm yetkileri Mustafa Kemal'e verilerek Başkomutanlığa getirilmiş ve daha sonra Başkomutan Mustafa Kemal tarafından Tekalif-i Milliye Emirleri çıkartılarak ordunun maddi ihtiyaçları haktan karşılanmak istenmiştir. Düzenli ordunun kaldırılmak istenmesi gibi bir durum söz konusu değildir.

(Cevap C)

19. A, C, D ve E seçeneklerinde verilen gelişmeler, Türkiye ile Fransa arasındaki ilişkileri olumsuz yönde etkilemiştir. Ancak nüfus mübadelesi sorunu Türkiye'nin Fransa ile değil, Yunanistan ile yaşadığı bir meseledir.

(Cevap B)

22. Ulusal birlik ve beraberlik, ulusal tarih bilinci ve bağımsızlık ve özgürlük kavramları, Atatürk'ün Milliyetçilik ilkesi ile doğrudan ilgilidir. Fakat evrensellik ve çağdaşlık ilkesi doğrudan İnkılapçılık ilkesinin bütünleyicisidir.

(Cevap A)

20. Yeni harflerin kabul edilmesi konusundaki ilk resmî öneri, 1923'te toplanan İzmir İktisat Kongresi'nde işçi delegeleri tarafından gündeme getirilmiş; ancak kongre başkanı Kâzım Karabekir tarafından meselenin kongrenin amacı dışında olduğu ve zamanının henüz gelmediği gerekçesiyle reddedilmiştir.

(Cevap D)

23. Nüfus mübadelesi sorunu, cumhuriyetin ilk yıllarında Türkiye ile Yunanistan arasında yaşanmıştır.

(Cevap B)

21. Türkiye'nin modernleşmesi sürecinde halkın zihniyetinin değiştirilmesi en önemli hedeflerden biri olmuştur. Nitekim zihniyet değişmeden modernleşmenin gerçekleşmesi imkânsızdır. Bu sebeple E seçeneğinde verilen ifade yanlıştır.

(Cevap E)

24. St. Jean de Maurienne, Mac Mahon, Sykes-Picot ve Londra Antlaşmaları, İtilaf devletlerinin I. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı topraklarını paylaşmak amacıyla imzaladıkları gizli antlaşmalardır. Fakat Triyanon Antlaşması bir gizli antlaşma olmayıp I. Dünya Savaşı sonunda İtilaf devletleri ile Macaristan arasında imzalanan barış antlaşmasıdır.

NOT

I. Dünya Savaşı sırasında yapılan gizli antlaşmalar, SSCB tarafından dünyaya ilan edilmiştir.

(Cevap D)

25. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen bilgiler, II. Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında yer almaktadır. Ancak ABD ile SSCB arasında gerginliğin tırmanmasıyla Soğuk Savaş sürecinin başlaması, II. Dünya Savaşı'nın nedenleri değil, sonuçları arasında bulunmaktadır.

(Cevap A)

26. ABD'nin Marshall Planı'na karşılık SSCB Molotov Planı'nı ortaya koymuş ve bu plan ile SSCB, kendisine bağlı uydu devletler ile ekonomik işbirliğini geliştirmeyi amaçlamıştır.

(Cevap C)

27. Kuzey Atlantik Savunma Paketi (NATO), Birleşmiş Milletler, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı ve İslam Konferansı Teşkilatı, Türkiye'nin üye olduğu uluslararası örgütler arasında yer almaktadır. Fakat, Soğuk Savaş sürecinde Batı Blokunda yer alan Türkiye'nin, uluslararası komünizm teşkilatlarından biri olan Kominform'da yer aldığı söylenemez.

(Cevap C)

28. Türkiye'nin iklim özelliklerinin ortaya çıkmasında; Ekvator'a göre bulunduğu yarım küre, orta kuşakta yer alması, yarımada ülkesi olması, dağlarının kıyıya uzanış doğrultusu, yükselti, çevresindeki basınç merkezleri gibi faktörler etkili olmuştur. Türkiye, mutlak konumu itibarıyla Akdeniz iklim bölgesinde, ılıman kuşakta yer alır. Ancak Türkiye'nin göreceli konumuna bağlı yükselti, yer şekilleri, denize göre konum ve dağlarının kıyıya uzanış doğrultusu gibi etkenler, Türkiye'de iklimin çeşitlilik göstermesine neden olur.

(Cevap D)

29. Tarım sektöründe hayati bir öneme sahip olan suni gübre üretiminin en temel hammaddesi fosfat madenidir. Türkiye, tarımsal potansiyeli yüksek bir ülke olduğu için fosfat tüketimi fazla olmasına rağmen, ülke içindeki rezervler ihtiyacı karşılamaktan oldukça uzaktır. Ülkemizde işletilebilir tek büyük fosfat yatağı Mardin'in Mazıdağı ilçesinde yer almakta olup, bu tesis gübre sanayisinin yerli ihtiyacına katkı sunmaya çalışmaktadır. Küçük gübre sanayisinde yardımcı madde olarak kullanılsa da üretimin temeli değildir. Tüm bu sınırlı rezerv ve kullanım özelliklerini barındıran maden fosfattır.

(Cevap C)

30. İç sularımızda balık avlanan başlıca yerler doğal göller, baraj gölleri, göletler ve akarsulardır. Ancak bir gölde balıkçılık yapabilmek için suların tatlı olması gerekir. Van Gölü'nün suları sodalı, Tuz Gölü ise tuzludur. Buna göre Beyşehir ve Eğirdir göllerinde balıkçılık daha yoğun olarak yapılır.

(Cevap C)

31. Cumhuriyet'in ilk yıllarından bugüne kadar kırsal nüfus oranı sürekli azalmıştır. 1927 yılında ülke nüfusunun yaklaşık % 75,8'ini oluşturan kırsal nüfus, 2020 yılından sonra toplam nüfus içinde yaklaşık % 7,2'lik bir orana sahip olmuştur. Tarım ve hayvancılığın Türkiye ekonomisindeki payı da, Cumhuriyet'in ilk yıllarında oldukça fazlaydı. İzlenen tarım politikaları ve yaşanan gelişmelere bağlı olarak tarımsal üretim miktarı sürekli artarken tarımın ülke ekonomisindeki payı giderek azalmıştır. Bunun başlıca nedeni, sanayi ve hizmetler sektöründe yaşanan ekonomik gelişmelerdir. Yani bu durum, tarımsal üretimin gerilemesinden değil sanayi ve hizmetler sektöründeki gelişmeden kaynaklanmaktadır.

(Cevap D)

32. Saros Körfezi'nden başlayıp Erzincan'a kadar uzanan Kuzey Anadolu Fay Hattı (KAF) üzerindeki illerimiz, Türkiye'nin en yıkıcı depremlerini üreten 1. derece deprem kuşağıdır (I doğru). Fay hatlarına paralel oluşan alüvyal (dolgu) ovalar, zeminleri gevşek olduğu için depremin şiddetini çok fazla hissettirir; buraların yerleşime açılması büyük yıkımlara yol açar (III doğru). Ancak Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası'nda 5. derece, sismik riskin en yüksek değil; aksine en düşük (tehlikesiz) olduğu, yaşlı masif arazileri (Konya-Karaman, Mardin eşiği) gösterir. Bu araziler sismik açıdan hareketli değil, tamamen eski ve oturmuş kütlelerdir (II yanlış kavram yanılgısı). Doğru ifadeler I ve III'tür.

(Cevap D)

33. Kıraç ve eğimli arazilerde dahi kolayca yetişebilen, ancak dünya pazarındaki kalitesini korumak amacıyla üretimi devlet kontrolünde yapılan ürün tütündür. Ekiminden kurutulmasına kadar geçen tüm süreçler çok yoğun bir el emeği gerektirdiği için genellikle küçük ölçekli aile işletmeciliği etrafında şekillenmektedir. Günümüzde batı kıyılarımızın iç kesimlerinde yer alan Manisa ve Denizli ile kuzeydeki Samsun ve güneydoğudaki Adıyaman illeri tütün tarımının merkezleridir. Haşhaş ve keten de devlet kontrolündedir ancak uyuşturucu madde riski sebebiyle denetlenirler, kalite sebebiyle değil. Bu kalite kontrolü ve el emeği vurgusu tütün bitkisini ifade etmektedir.

(Cevap B)

34. Metinde açıklanan toprak örtüsü çernozyomlardır. Kuzeydoğu Anadolu'da yer alan platolarda (V nolu alan) ve orman örtüsünün sona erdiği alanlarda bitki örtüsü olarak çayırılar görülür. Bu çayırılar altında humus bakımından zengin olan çernozyom topraklar oluşmuştur. Koyu renkli olduğu için "kara topraklar" olarak da adlandırılan çernozyomlarda geniş otlakların oluşması, büyükbaş hayvancılığın gelişmesini sağlamıştır.

(Cevap E)

35. İzmir ile Kayseri’de farklı iklim şartları yaşanır. Bu durumun nedeni karasallık, denizellik ve yükselti gibi özel konum şartlarıdır. İzmir ile Kayseri yaklaşık aynı enlem üzerinde yer alırlar. Bu yüzden iklimlerinin farklı olmasında enlem faktörü etkili değildir.

(Cevap A)

36. Özellikleri verilen kalkınma vizyonu Doğu Anadolu Projesi’ne (DAP) aittir. Bölgenin sahip olduğu geniş meraları değerlendirmek, DAP’ın asıl vizyonudur. C seçeneğinde sulama altyapısından ve endüstri bitkilerinden bahsedilmesi, dikkatsiz bir öğrenciye mantıklı gelebilir. Ancak yüksek rakımlı ve şiddetli kışların yaşandığı bu yörede pamuk, soya gibi yüksek sıcaklık ve uzun yaz mevsimi isteyen ürünlerin tarımının yapılması iklimsel olarak imkânsızdır. Bu durum, Güneydoğu Anadolu Projesi’nin (GAP) hedefleriyle karıştırılmak üzere tasarlanmış çok güçlü bir çeldiricidir.

(Cevap C)

37. Sanayi tesislerinin kuruluş yerini belirleyen temel faktörler sermaye, ulaşım, hammadde ve enerji kaynaklarıdır. İstanbul ve Kocaeli’ni kapsayan Çatalca-Kocaeli Yarımadası, gelişmiş hinterlandı ve sermaye birikimiyle sanayi üretiminde dağlık Menteşe Yöresi’ni geride bırakır. Çukurova, yüksek pamuk ve soya üretimiyle tarıma dayalı sanayide Doğu’daki dağlık yörelere büyük fark atar. Üçüncü öncül ise çok nitelikli bir çeldiricidir; Karabük ve Ereğli çevresinde demir-çelik sanayisinin kurulmasının temel nedeni “hammaddeye (demire)” yakınlık değil, demiri eritecek yüksek kaloriye sahip “enerji kaynağına (taş kömürüne)” yakınlıktır (Hammedde olan demir Sivas-Divriği ve Malatya-Hekimhan’dan çıkarılır).

(Cevap C)

38. Doğadaki mevcut kaynakların çeşitliliği açısından önemli bir ülke olan Türkiye’de sosyoekonomik yapıdaki değişimlere bağlı olarak kaynak kullanımının hızlandığını söylemek mümkündür. Bu bağlamda Türkiye’nin modern sanayideki vazgeçilmez unsurlar olan madenler ve enerji kaynaklarına olan ihtiyacı her geçen gün artmaktadır. Artan nüfusa bağlı yerleşmelerin artması ve verimli tarım alanlarının işgal edilmesine neden olmaktadır. Nüfusun artmasıyla birlikte artan ve çeşitlenen tüketim talepleri; üretimlerin de artmasını zorunlu kılmaktadır. Bütün bu gelişmeler doğal kaynakların tüketimini de artırmaktadır. Buna göre, haritada işaretlenen yerlerden Güney Marmara (Bursa – I nolu alan) ve Adana’da (Çukurova – III nolu alan) nüfus ve sanayi faaliyetlerinin yoğun olmasına bağlı olarak doğal kaynak tüketiminin daha fazla olduğu söylenebilir.

(Cevap B)

39. Tarım makinelerinin kullanımı, toprakların zamanında işlenerek verimin artırılması bakımından önemlidir. Tarım makinelerinin tarım alanlarını işleyecek sayıya ulaşmış olmasına tarımda makineleşme denir. Günümüzde, tarımsal üretimin her aşamasında kullanılabilen makineler üretilmiştir. Bu makinelerin kullanılması, üretim aşamalarını kısaltmakta ve tarımsal verimi artırmaktadır. Tarımda makineleşmenin sağladığı bir başka kolaylık da insan ve hayvan gücüne duyulan ihtiyacın azalmasıdır. Ancak Doğu Karadeniz kıyı şeridi (IV nolu alan) gibi engebeli alanlarda makine kullanımı pek yaygın olmamaktadır. Bu yüzden buradan yapılan göçlerin nedenleri arasında bu durum daha az etkilidir.

(Cevap D)

40. Türkiye'deki ovalardan bazıları suda kolay çözünen kalkerlerin meydana getirdiği çanaklarda oluşmuştur. Karstik şekillerin en büyüğü olan, oluşumunda çözünmenin yanı sıra tektonik olayların da etkili olduğu bu ovalara daha çok Akdeniz ve Ege'de rastlanır. Polye olarak da adlandırılan bu ovaların başlıcaları Muğla, Kestel, Korkuteli, Burdur, Tefenni, Elmalı ve Acıpayam'dır. Ancak Amik (Hatay) Ovası, karstik süreçler yerine, büyük oranda tektonik hareketlerle meydana gelmiştir.

(Cevap E)

41. • Buzul vadilerinin, buzullar eridikten sonra deniz altında kalmasıyla oluşur. I numaralı yerde veya Türkiye kıyılarının tamamında fiyort oluşumu yoktur. Çünkü buzullar hiçbir zaman Türkiye'de deniz seviyesine kadar inememiştir. Norveç, bu tip kıyıların tipik örneklerinin bulunduğu yerdir.
- Marmara Denizi'nin güneyinde bulunan II numaralı yerde oluşan Kapıdağ Yarımadası Türkiye'nin görülmeye değer tombolo örnekleri arasında yer almaktadır.
- Yer kabuğu hareketleri sırasında Batı Anadolu'daki III numaralı yerde sert tabakaların kırılmasıyla kırık dağları, çöken alanlarda ise çöküntü ovaları oluşmuştur. Bunlar Türkiye'deki horst ve graben sistemlerinin en güzel örnekleridir.
- Kıyıya paralel uzanan dağların çökmesiyle meydana gelen Dalmaçya kıyı tipinin ülkemizde bulunan en güzel örneği IV numaralı yerdeki Finike ile Kaş arasındır.
- Seyhan ve Ceyhan nehirleri V numaralı yerde Türkiye'nin en büyük deltası olan Çukurova'nın oluşmasını sağlamıştır.

(Cevap A)

42. Doğu Anadolu'da volkanik olaylar sonucu çıkan lavlar çok geniş alanları kaplamıştır. Bu kesimdeki başlıca volkanik dağlar ise kuzeydoğu ve güneybatı yönünde uzanmaktadır. Büyük Ağrı ve Küçük Ağrı dağları, Tendürek, Süphan ve Nemrut dağları bu kesimdeki başlıca volkanik dağlardır.

Güneydoğu Anadolu'da yer alan Karacadağ, çok geniş bir alana yayılmış lavlardan oluşmaktadır.

İç Anadolu'da da volkanik araziler geniş yer kaplamaktadır. Kuzeydoğu ve güneybatı doğrultusunda uzanan Erciyes, Hasandağı, Melendiz, Karadağ ve Karacadağ İç Anadolu'daki başlıca volkanik dağlardır.

Batı Anadolu'daki başlıca volkanik alanlar Kula çevresinde bulunmaktadır. Bu kesimdeki volkanik bölge lav ve tüf örtüsüyle kaplıdır. Ayrıca Kula çevresinde çok sayıda genç volkan konisi bulunmaktadır.

(Cevap D)

43. Şehirlerimizin UNESCO metinlerinde yer alan tanıtım özellikleri, onların yaratıcı endüstrilerdeki gücünü özetlemektedir. Kahramanmaraş'ın edebi kimliği, Kütahya'nın çiniciliği, İstanbul'un kıtalararası tasarım ilhamı ve Gaziantep'in gıda sektöründeki devasa istihdamı metindeki güncel verilerle tam uyumludur. Ancak Neolitik döneme kadar uzanan müzik mirasıyla, müziği turizm sektöründe yönlendirici bir güç olarak gören ve sosyal grupları bu yolla birleştiren şehir Kırşehir değil, Şanlıurfa'dır. Kırşehir'in özelliği ise "Abdallar" geleneği ve son 300 yılda Batı tekniklerini de bünyesine katarak oluşturduğu özgün müzik repertuarıdır. İki müzik şehrinin özelliklerinin çaprazlanması sorunun ayırt ediciliğini artırmıştır.

(Cevap D)

44. Türkiye, coğrafi konumundan dolayı termik ve dinamik basınç kuşaklarının etkisi altındadır. Bu basınç kuşaklarının etkilediği alan, mevsimlere bağlı olarak genişlemekte ya da daralmaktadır. Bu basınç kuşaklarından İzlanda alçak basınç merkezi dinamik kökenlidir. Ülkemizi batı ve kuzeybatıdan etkiler. Daha çok ilkbaharda ve kışın etkili olan bu hava kütleleri, ülkemize yağış getirir.

Diğer basınçların Türkiye'nin iklim özelliklerine etkileri şunlardır:

- Arap Yarımadası'nda oluşan termik kökenli **Basra TAB**, yaz mevsiminde aşırı sıcak ve kurak günlere neden olabilir.
- Asya Kıtası'nın kuzeyinin aşırı soğumasıyla oluşan **Sibirya TYB**, kış aylarında bazı günlerin çok soğuk ve ayaz geçmesine neden olabilir.
- **Asor DYB** ve Akdeniz üzerinden gelen gezici basınç merkezleri Türkiye'de yıl boyunca etkili olabilir. Etkisi daha çok yazın görülüp Ege ve Akdeniz kıyılarında yazların kurak geçmesine neden olur.

(Cevap A)

45. Karstik bölgelerde yer altına sızan sular buralarda da aşındırma faaliyetlerine devam eder. Aşındırmanın zaman içerisinde ilerlemesiyle mağara adı verilen boşluklar oluşur. Mağaraları birbirine bağlayan boşluklara ise galeri adı verilir. Galerilere ait tavanların bir kısmı zamanla çöker ve derinlikleri yüzlerce metreyi bulabilen çukurlar oluşur. Bu çukurlara **obruk** adı verilir. Ancak son zamanlarda özellikle Konya – Karaman yöresinde obrukların arttığı gözlenmektedir. Bu durum üzerinde yer altı sularının aşırı derecede kullanılmasının etkisi vardır. İçi su dolu mağaraların sondajlarla boşaltılmasından sonra ortaya çıkan boşluklar çökmekte ve obruklar oluşmaktadır. Son zamanlarda yörede oluşan obrukların sayısı 300–400'e kadar çıkmıştır.

(Cevap A)

46. Sebepsiz zenginleşme; bir kimsenin malvarlığının, haklı bir neden olmaksızın, diğer bir kimsenin malvarlığının aleyhine çoğalmasdır.

(Cevap A)

47. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'na göre A, B, D ve E seçeneğindeki ifadeler doğrudur. C seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 66. maddesine göre hiç kimse, dernekte üye kalmaya zorlanamaz. Her üye yazılı olarak bildirmek kaydıyla, dernekten çıkma hakkına sahiptir.

(Cevap C)

48. 1982 Anayasası'nın 146. maddesine göre, "Türkiye Büyük Millet Meclisi; Anayasa Mahkemesi üyeliği için yapılacak bu seçimde, her boş üyelik için ilk oylamada üye tam sayısının üçte iki ve ikinci oylamada üye tam sayısının salt çoğunluğu aranır. İkinci oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, bu oylamada en çok oy alan iki aday için üçüncü oylama yapılır; üçüncü oylamada en fazla oy alan aday üye seçilmiş olur."

Buna göre ikinci oylamada salt çoğunluk ($600/2 + 1 = 301$) yeter sayıdır.

(Cevap C)

49. 1982 Anayasası'nın 127. maddesine göre, mahallî idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Cumhurbaşkanının izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezî idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir.

(Cevap E)

50. 1982 Anayasasına göre, anayasa değişikliği teklifi TBMM üye tam sayısının en az üçte ikisi ile kabul edilmiş ise yani kabul oyları 400 veya daha fazla ise anayasa değişikliği teklifi kanunun üzerinde Cumhurbaşkanının onay, halkoylamasına sunma ve geri gönderme yolları arasından seçme hakkı vardır.

(Cevap E)

51. 1982 Anayasası'nın 161. maddesine göre, Cumhurbaşkanını bütçe kanun teklifini, malî yılbaşından en az yetmişbeş gün önce, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

1982 Anayasası'nın 104. maddesine göre, Milletlerarası andlaşmaları onaylar ve yayımlar. Aynı maddeye göre, Milli güvenlik politikalarını belirlemek, Üst kademe yöneticilerini atamak Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasındadır.

Fakat 1982 Anayasası'nın 78. maddesine göre, savaş sebebiyle yeni seçimlerin yapılmasına imkân görülmezse, Türkiye Büyük Millet Meclisi, seçimlerin bir yıl geriye bırakılmasına karar verebilir.

(Cevap B)

52. Bir kamu davasının açılmasına yer olup olmadığına karar vermek üzere soruşturma yapmak veya yaptırmak ve kanun hükümlerine göre, yargılama faaliyetlerini kamu adına izlemekle görevli merci Cumhuriyet Başsavcılığıdır.

(Cevap D)

53. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 64. maddesine göre; Kademe; derece içinde, görevin önemi veya sorumluluğu artmadan, memurun aylığındaki ilerlemesidir. Memurun kademe ilerlemesinin yapılabilmesi için bulunduğu kademede en az bir yıl çalışmış olması ve bulunduğu derecede ilerleyebileceği bir kademenin bulunması şartları aranır.

(Cevap E)

54. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4. maddesine göre A, C, D ve E seçeneklerindeki ifadeler memurların özelliklerindendir. Fakat B seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü memurlar ile idare arasındaki ilişkiler kamu hukuku yani idare hukuku kurullarına göre düzenlenir.

(Cevap B)

55. “Pentagon” Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanlığı’nın genel merkez binasıdır.

(Cevap E)

56. İbn-i Haldûn, günümüzden yaklaşık 670 yıl önce kaleme aldığı *Mukaddime* adlı eserinde “sosyoloji, tarih felsefesi, antropoloji, ekonomi” gibi toplumsal bilimlerle ilgili yepyeni fikirler ortaya koymuş ve haklı olarak “sosyolojinin kurucusu” olarak kabul edilmiştir.

(Cevap A)

57. Annan Planı, Türk ve Rum kesimleri halinde bölünmüş Kıbrıs Adası’nın bağımsız bir devlet olarak birleştirilmesini öneren Birleşmiş Milletler planıdır. Adını, planı ortaya atan BM eski genel sekreteri Kofi Annan’dan alır.

(Cevap E)

58. G-20, uluslararası sistemde başlıca gelişmiş ülkeler ile önemi ve ağırlığı artmakta olan yükselen ekonomilerin küresel ekonomik karar alma süreçlerinde daha fazla temsil edilmesi ve uluslararası mali sistemin daha istikrarlı bir yapıya kavuşturulması amacıyla, 1997’deki Asya ve 1998’deki Rusya krizlerinin ardından 1999 yılında Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Başkanları düzeyinde oluşturulmuş, aşağıdaki üyelerden oluşan bir platformdur:

G-20 üyeleri; Türkiye, ABD, Almanya, Arjantin, Avustalya, Birleşik Krallık, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika Cumhuriyeti, Hindistan, İtalya, Japonya, Kanada, Kore Cumhuriyeti, Meksika, Rusya Federasyonu, Suudi Arabistan ve Avrupa Birliği’dir

(Cevap A)

59. 96. Oscar töreninde “En Fazla Dalda Ödül Alan Film” *Oppenheimer*’dır. Filmin yönetmenliğini Christoper Nolan yapmıştır. *Oppenheimer*, 13 dalda Oscar’a aday olmuştur. *Oppenheimer* 7 dalda Oscar almıştır.

(Cevap A)

60. Türkiye’de bulunan antik kentlerden bazıları şunlardır: Anavarza Antik Kenti (Adana), Ani Ören Yeri (Kars), Dara Antik Kenti (Mardin), Göbeklitepe (Şanlıurfa), Nemrut Dağı (Adıyaman), Aphrodisias Antik Kenti (Aydın), Uzuncaburç Antik Kenti (Mersin), Alacahöyük (Çorum), Hattuşa Ören Yeri (Çorum), Assos Antik Kenti (Çanakkale), Troia Antik Kenti (Çanakkale), Efes Antik Kenti (İzmir), Metropolis Antik Kenti (İzmir), Pergamon Antik Kenti (İzmir), Hierapolis Antik Kenti (Denizli), Laodikeia Antik Kenti (Denizli), Kaymaklı Yeraltı Şehri (Nevşehir), Kaunos Antik Kenti (Muğla), Knidos Antik Kenti (Muğla), Sagalassos Antik Kenti (Burdur), Kibyra Antik Kenti (Burdur), Xanthos Antik Kenti (Antalya), Olympos Antik Kenti (Antalya), Olympos Antik Kenti (Antalya), Aspendos Antik Kenti (Antalya)

(Cevap C)

ÇIKMAMIŞ SORULAR SERİSİ

GENEL YETENEK

GENEL KÜLTÜR

KPSS

Deneme Sınavı

Tarih:/...../.....

Adı-Soyadı: Doğru:

Kurumu : Yanlış :

İmza : Net :

1. V numaralı söz grubunda altı çizili ifade “koruyucu bir araç gibi kullanmak” anlamına gelir. Parantez içinde verilen “üstenerek” sözcüğü ise “bir sorumluluğu üzerine almak” anlamındadır. Bu nedenle altı çizili sözle açıklama anlamca uyuşmamaktadır.

(Cevap E)

2. Parçada geleneksel anlatıların popüler kültür içinde özünden uzaklaştırılarak yalnızca bir “nostalji nesnesi” hâline geldiği vurgulanmaktadır. Bu nedenle ilk boşluğa “özünü yitirmiş” anlamını karşılayan “boşaltılmış” sözcüğü getirilmelidir. İkinci bölümde ise bu durumun tiyatro gibi köklü sanatların toplumdaki birleştirici gücünü olumsuz etkilediği belirtilmektedir. Bu anlam ilişkisine uygun olarak ikinci boşluğa “zayıflatarak” sözcüğü getirilir. Böylece cümlede neden-sonuç ilişkisi sağlanmış olur.

(Cevap A)

3. Parçadaki açık sınıflandırmaya göre bir haberin doğruluğunu sorgulayamamanın nedeni, analitik zayıflık veya okuyazarlık eksikliği ise bu “Bireysel etki”dir. Ancak D seçeneğinde verilen “derin korku, panik ve anlık duygular” (ruh hâli durumu), parçanın son cümlesinde açıkça belirtildiği üzere bireysel değil “Durumsal-Bağlamsal etki” kategorisine girmektedir. Bu seçenekte cümlemin başına özellikle yerleştirilen “Bireyin” kelimesi, psikolojik durumların bireysel olduğu yanlışlığına düşürmek için kurgulanmıştır. A (okuyazarlık), B (kalabalık/beğeni algısı), C (sürekli karşısına çıkma/aşinalık) ve E (güvenilir uzman/ onaylı hesap) seçenekleri metindeki hiyerarşiye uygun ve doğru eşleştirmelerdir.

(Cevap D)

4. V. cümlede yalnızca hayvanlardan değil bitkilerden de söz edilmektedir. Bu nedenle ışık kirliliğinin sadece fauna üzerindeki etkisinin anlatıldığı söylenemez.

(Cevap E)

5. TDK'nin birleşik sözcüklerin yazımıyla ilgili kuralına göre somut olarak yer bildirmeyen “alt, üst ve üzeri” sözleriyle kurulan kelimeler bitişik yazılır. “Akşamüstü” kelimesi somut bir mekân değil bir zaman dilimi (soyut bir zaman kavramı) ifade ettiği için bitişik yazılmalıdır. Cümlede ayrı yazılması bir yazım yanlışlığıdır.

(Cevap D)

6. TDK yazım kurallarına göre “bilim” ve “bilgi” sözleriyle kurulan birleşik kelimeler ayrı yazılır. Bu nedenle doğru yazım “gök bilimi” şeklinde olmalıdır.

(Cevap C)

7. I, III, IV ve V numaralı yerlere eş görevli sözcükleri veya özneyi ayırmak için virgül (,) getirilirken; II numaralı yere bir açıklama/sıralama başlayacağı için iki nokta (:) getirilmelidir.

(Cevap B)

8. Parçada ayraçlarla belirtilen ilk yere açıklama yapıldığı için iki nokta, ikinci yere açıklama tamamlandığı için nokta, üçüncü yere özneyi belirtmek için virgül, dördüncü yere benzer örneklerin devam edeceğini göstermek için üç nokta, beşinci yere ise eş görevli sözcükleri birbirinden ayırmak için virgül getirilmelidir.

(Cevap B)

9. Verilen kurguda, baş kısım cümlelerin öznesi olarak yapılandırılmıştır. Öznenin hemen ardından gelen ve "Neyi yiyor?" sorusuna cevap veren "Dünya'dan gönderilen dondurulmuş gıdaları" bölümü belirtili nesne oluşturur. "Nasıl yiyor?" sorusunun cevabı olan "istasyondaki özel fırınlarda ısıtarak" ifadesi zarf-fiil grubu olarak zarf tümleci görevinde cümleye bağlanmıştır. İş ve oluşu bildiren "iyor" fiili ise yüklemidir. Bu durum, soru kökünde aranan öge dizilişleriyle mükemmel bir uyum göstermektedir.

(Cevap D)

10. Zarf-fiiller (bağ-fiil / ulaç); eylemlere eklenerek cümleye durum, zaman veya sebep anlamı katan fiilimsilerdir. Parçada I. cümlede "çekerek", II. cümlede "inildikçe", III. cümlede "tutarak" ve V. cümlede "harmanlayıp" sözcükleri zarf-fiil görevinde kullanılmıştır. Ancak IV. cümlede yer alan "yatan" ile "çeken" sözcükleri sıfat-fiil, "yabancılaşmasıdır" sözcüğündeki "yabancılaşma" ifadesi ise isim-fiil eki almıştır. Bu cümlede zarf-fiil türünde bir sözcük bulunmamaktadır.

(Cevap D)

11. Cümledeki sözcükler incelendiğinde; "şeklindeki" (şekil-i) ve "kısına" (kısım-ı) sözcüklerinde ünlü düşmesi (B), "yük-selen" (yüksek-el-en) sözcüğünde "k" sesinin düşmesiyle ünsüz düşmesi (E) gerçekleşmiştir. "İnsanlığın" (insanlık-ın) ve "kaynağını" (kaynak-ı) sözcüklerinde "k" sert ünsüzleri, ünlüyle başlayan ek aldıklarında "ğ"ye dönüşerek ünsüz yumuşamasına (C) uğramıştır. "Tutmaktadır" (tutmak-tadır) sözcüğünde "d" ünsüzü "t"ye dönüşerek sertleşmiş ve ünsüz benzeşmesi (D) meydana gelmiştir. Cümlede, geniş ünlüyle (a, e) biten bir sözcüğe "-yor" ekinin gelmesiyle oluşan ünlü daralması (A) söz konusu değildir.

(Cevap A)

12. Parçanın üçüncü cümlesinde asteroit kuşakları "kozmetik bir halkadır" şeklinde tanımlanmıştır (A seçeneği için güçlü çeldirici). Ayrıca Ana Asteroit Kuşağı, "Kuiper Kuşağı ile kıyaslandığında..." ifadesiyle başka bir varlıkla karşılaştırılmıştır. Parçada "gizemli, büyüleyici, tozlu geçmiş" gibi öznel ifadeler yer aldığı için B seçeneği; deyim veya atasözü gibi yapılar bulunmadığı için D seçeneği; herhangi bir sayısal veri (yüzde, istatistik vb.) geçmediği için de C seçeneği elenmelidir.

(Cevap E)

13. Parçaya baktığımızda “otomotiv dünyasında söz sahibi olmayan Hırvatistan’da” ifadesi bizim dikkate almamız gereken en önemli ipucudur. “Eğer otomotiv dünyasında söz sahibi olmayan bir ülke dahi bunu yapabiliyorsa biz neden yapmayalım?” sorusunu kendimize soracağımız için yani onlara özeneceğimiz için seçeneklerde bu yargıyı aramalıyız. Bu da sadece B seçeneğinde vardır.

(Cevap B)

14. Bu parçanın I, II, III ve IV. cümlelerinde romanın basım tarihi, bölümleri, kurgusal yapısı ve anlatıcısı gibi esere dair “yapısal ve teknik” bilgiler verilmiştir. Ancak V. cümleden itibaren eserin “içeriğine”, mizah mekanizmasına, sosyal hicve ve bu komedinin felsefi dayanağına (Bergson) geçiş yapılmıştır. Parçada anlatılan konunun yönü ve bakış açısı V. cümleyle birlikte değiştiği için ikinci paragraf bu cümleyle başlamalıdır.

(Cevap D)

15. Cümleler mantıksal bir akışla dizildiğinde: Önce sistemin oluşum evresindeki parça birikimi anlatılır (II), ardından bu birikimin yaratması beklenen doğal sonuç belirtilir (V). Bu beklentiye bozan Jüpiter etkisi “Lakin” ifadesiyle devreye girer (I). Bu etkinin sonucu olan parçalanma süreci açıklanır (IV) ve paragraf bir sonuç cümlesiyle (III) mühürlenir. Yani sıralama II - V - I - IV - III şeklindedir. Baştan üçüncü cümle I numaralı cümledir.

(Cevap A)

16. Parçada, insan fizyolojisi geneli için “iç ortam” sayılan kan plazmasının, bir akyuvar hücresi düzeyinde “dış ortam” olarak kabul edildiği vurgulanmıştır. Bu durum; biyolojik ortamlarda sınırların mutlak olmadığını, odaklanılan yapısal düzeye ve perspektife göre kavramların yer değiştirebileceğini kanıtlar. B seçeneğindeki “izole havuz” ve D seçeneğindeki “her kademede değişmezlik” ifadeleri metindeki “sınırların mutlak olmaması” ve “akyuvar örneği” ile doğrudan çalışmaktadır. C ve E seçenekleri ise metinde karşılığı olmayan (baskılama oranı, gelişim hızıyla orantı) kavramsal eklemelerdir.

(Cevap A)

17. Parçada, pinaların Marmara’da hayatta kalmalarının nedeninin kendi biyolojik dirençleri değil, Marmara Denizi’nin “düşük tuzluluk seviyesi” (kimyasal koşulu) olduğu vurgulanmıştır. A seçeneği tuzluluğun pinaları zayıflatıldığını iddia eder ancak tuzluluk paraziti etkilememektedir (kavram yanlışlığı). C seçeneği türün yaşam alanının hep Marmara ile sınırlı olduğunu söyler ki pinalar Akdeniz türüdür. D seçeneği suların girişinin tamamen engellendiğini iddia eder; oysa metinde suyun girdiği ancak düşük tuzluluk nedeniyle parazitin etkisizleştiği anlatılır. E seçeneği ise “tüm dünya denizleri” diyerek metnin sınırlarını aşan hatalı bir genelleme yapmaktadır.

(Cevap B)

18. Metinde mağazalarda çalan müziğin yalnızca estetik bir unsur olmadığı, insanların kararlarını bilinçaltı düzeyde doğrudan etkilediği anlatılmaktadır. Verilen klasik müzik örneğinde, bu müziğin taşıdığı statü ve prestij algısının eşyalara/ürünlere yansıdığı ve müşterinin (farkında olmadan) daha pahalı harcamalar yapmasını sağladığı ifade edilmiştir. “Yani” kelimesiyle başlayan sonuç cümlesinin, müziğin “ürünlere değer katan ve tüketicuyu yönlendiren” işlevine vurgu yapması gerekir. C seçeneği parçada anlatılan psikolojik etkiyi tam olarak özetlemektedir. B seçeneği pazarlamada doğru bir bilgi olsa da “algı aktarımından” bahsetmediği için, E seçeneği ise metindeki “lüks restoran” vurgusunu saptırarak hedef kitle kısıtlamasına gittiği için metnin bağlamına uymayan kuvvetli çeldiricilerdir.

(Cevap C)

19. Parçadan masalların çocukları kazanma, kaybetme gibi çeşitli duygularla yüz yüze getirdiğine “Her düşüşten sonra yeni bir yükseliş olacağı” mesajını verir.” cümlesinden umutları canlı tuttuğuna, “Düş gücünü zenginleştirip yaratıcılığını artırır.” cümlesinden düş dünyasını zenginleştirdiğine, çocuğun masal kahramanı ile kendisini özdeşleştirdiği bilgisinden olayların kendi başlarından geçtiği duygusunu hissettirdiğine ulaşılabilmektedir. Ancak yapabileceklerinin ve yapamayacaklarının ayırdına varmasını sağladığı bu parçadan çıkarılamamaktadır.

(Cevap B)

20. Parçada diyalektiğin sadece bir söz sanatı veya karşı tarafı alt etme aracı olmadığı belirtilerek hiçbir tezin tek başına nihai gerçeği yansıtamayacağı, içinde daima zıddını çağırان eksiklikler barındırdığı ifade edilmiştir. Diyalektiğin felsefenin ana yöntemi olmasının kök nedeni tezin zıddıyla girdiği “sistemli çarpışma” sayesinde yüzeysel bilgilerin ayıklanması ve düşüncenin “daha kapsayıcı ve üst düzey bir senteze ulaştırılmasıdır.” C seçeneği metnin başındaki dogmatizm karşıtlığıyla çelişir, B seçeneği ise diyalektiği basit bir tartışma aracına indirgediği için elenir. A seçeneği, metindeki tez-antitez-sentez işleyişini eksiksiz biçimde özetlemektedir.

(Cevap A)

21. Parçanın bütününde hakikatin “görünenin arkasında” ve “katmanlı” (matruşka/lahana benzetmesi) bir yapıda olduğu, asıl amacın bu iç anlamı keşfetmek olduğu vurgulanmıştır. Bu durum doğrudan E seçeneğindeki yargıyı doğrular. Diğer seçenekler metindeki ana düşünceyle veya verilen örneklerin kapsamıyla bağdaşmamaktadır.

(Cevap E)

22. Parçada bilim teorisinin, bir bilimin sınırlarını ve yöntemini belirlediği, diğer alanlardan ayırdığı ve ona belirli bir özerklik kazandırdığı vurgulanmaktadır. Evin duvarı veya devletin sınırı benzetmeleri de bu bağımsız statüyü işaret eder. B seçeneğinde yer alan kavramsal ve yöntemsel çerçevesini çizerek bağımsız bir statü kazandırdığı ifadesi, parçanın ana fikrinin doğrudan bir çıkarımıdır. A ve D seçenekleri bilimi salt felsefi bir varsayıma indirgeyerek, C seçeneği disiplini tamamen izole ettiğini iddia ederek, E seçeneği ise bilim teorisinin yalnızca biyolojiye özgü olduğunu söyleyerek parçayla çelişen son derece güçlü çeldiriciler oluşturur.

(Cevap B)

23. Parçada eserin “kopyalama ve çoğaltım” yoluyla “geleneksel ritüelinden ve özgün yaratım sürecinden kopması”, onun biricikliğini (eşsizliğini) kaybedip sıradan bir popüler kültür (tüketim) ürününe dönüşmesi anlamında kullanılmıştır. Çeldirici seçeneklerde yer alan; toplumsal fayda (A), mesajı net iletme (C), geleneksel yapıyı koruma (D) ve tamamen teknolojik bir araca evrilme (E) gibi iddialar “aura’nın kaybolması” (hale yitimi/sıradanlaşma) kavramının felsefi altyapısını yansıtmayan, metindeki teknoloji veya gelenek kelimelerinden yola çıkılarak türetilmiş mantıksal tuzaklardır ve elenmelidir.

(Cevap B)

24. Parçada Frankfurt Okulu temsilcilerinin popüler kültürü “halkı edilgenleştiren, mevcut sistemi meşrulaştıran ideolojik bir aygıt” olarak gördükleri belirtilmiştir; dolayısıyla özgürlük alanı veya sistemi kıırma potansiyeli sunduğunu savunmaları imkânsızdır (bu görüş ikinci gruptaki Kültürel Çalışmalar Okulu’na aittir). Diğer seçeneklerdeki yanlış bilinç inşası (A), gönüllü itaat (B), muhalif potansiyelin zayıflaması (C) ve gerçekliğin egemenler lehine üretimi (D) parçada Frankfurt Okulu’nun “kitle kültürü eleştirisi” ile paralellik gösteren ve doğrudan savunmaları beklenen tutarlı yargılardır.

(Cevap E)

25. Parçanın giriş cümlesinde ailenin bireylerin toplumsallaşma sürecinde "hep merkezi bir rol üstlendiği" açıkça belirtilmiştir; dolayısıyla dijitalleşmenin ailenin bu rolünü tamamen yitirmesine sebep olup tüm işlevi medyaya devrettiği söylenemez. Çeldirici seçeneklerde yer alan; etkileşim pratiklerinin dönüşümü (A), medyanın biçimlendirici aktif gücü (B), olumsuz deneyimlerin pekişmesi (D) ve ebeveyn okuryazarlığının belirleyiciliği (E) parçada yazar tarafından doğrudan savunulan yargılar olduğu için elenmelidir.

(Cevap C)

26. Parçada "akran zorbalığı gibi travmatik problemler, bu ağlar sayesinde yalnızca görünürlük kazanmakla kalmıyor, aynı zamanda pekişerek daha da derinleşiyor" cümlesiyle sanal platformların zorbalığı görünür kılmanın ötesinde şiddetlendirdiğine doğrudan değinilmiştir. Diğer seçeneklerdeki; farkındalığın zorbalığı bütünüyle bitirdiği (B), çatışmaların asgari düzeye indiği (C), gençlerin aileyle bağını koparıp radikal izole olduğu (D) veya ağların koruyucu denetim mekanizması kurduğu (E) gibi iddialar, metindeki kavramların (denetim, ebeveyn, zorbalık) çarpıtılmasıyla kurgulanmış, parçadan çıkarılamayacak mantıksal tuzaklardır.

(Cevap A)

27.

A }
B } 2
E }
S }

C }
D } 1
T }
Y }

Murat	Necmi	Orhan	Ömer	Perihan
B				
C } 2 si	B/C/D	B	A	A
D }				
S/Y	S/Y	S	E	E
		T		

Ömer ve Perihan'ın aynı iki gazeteye abone olması A, B, E'den iki düşürüldü. B'nin T.S ile birlikte olması Ömer-Perihan kesin A, E. Orhan da B, S, T oldu.

S ile Y Murat Necmi arasında

B, C, D'nin 2'si Murat'ın 1'i Necmi'nin soruda

Perihan B gazetesi aboneli kesinlikle olamaz.

(Cevap D)

28. 13'teki tabloya göre Murat T dergisine abone olamaz.

(Cevap B)

29. Verileri 13'teki tabloya yerleştirirsek;

Murat	Necmi	Orhan	Ömer	Perihan
B	C	B	A	A
D	S/Y	S	E	E
S/Y		T		

Kesin doğru olan Necmi'nin bir gazete, bir dergiye abone olduğudur.

(Cevap E)

30. Verileri 13'teki tabloya yerleştirirsek;

Murat	Necmi	Orhan	Ömer	Perihan
B				
C } 2 si	B/C/D	B	A	A
D }				
S	Y	S	E	E
		T		

Kesin doğru olan Necmi'nin Y dergisi aboneli olmasıdır.

(Cevap A)

$$31. \frac{\frac{7 \cdot 1 + 1}{7} \cdot \frac{7 \cdot 2 + 2}{7}}{\frac{7 \cdot 3 + 3}{7}} = \frac{\frac{8}{7} \cdot \frac{16}{7}}{\frac{24}{7}} = \frac{8 \cdot 16}{7 \cdot 24} \cdot \frac{1}{24} \textcircled{3}$$

$$= \frac{16}{21} \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

$$32. 2^{x+2} \cdot 3^{x+2} - 2^x \cdot 3^x = 2^x \cdot 2^3 - 2^x$$

$$2^x \cdot 3^x (2^2 \cdot 3^2 - 1) = 2^x (2^3 - 1)$$

$$3^x \cdot 35 = 7$$

$$3^x = \frac{7}{35}$$

$$\boxed{3^x = \frac{1}{5}} \Rightarrow 3^{2x} = \frac{1}{25} \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

$$33. \frac{5(3\sqrt{7} - 2\sqrt{7})}{4\sqrt{7} + 6\sqrt{7}} = \frac{5\sqrt{7}}{10\sqrt{7}} = \frac{1}{2} \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

$$34. \frac{a-b}{b} > 2 \Rightarrow a-b > 2b \Rightarrow \boxed{a > 3b}$$

$$\frac{b+c}{c} > 3 \Rightarrow b+c > 3c \Rightarrow \boxed{b > 2c}$$

 $\boxed{c=1}$ seçelim $b > 2$ olur.Buradan b en küçük 3 gelir. $\boxed{b=3}$ $a > 9$ olduğundan a en küçük 10 olur. $\boxed{a=10}$ $a \cdot b \cdot c = 10 \cdot 3 \cdot 1 = 30$ bulunur.

(Cevap D)

$$35. \underbrace{a}_{\text{Tek}} \cdot \underbrace{(b-c)}_{\text{Tek}} = \text{Tek}$$

a	b	c
T	Ç	T
T	T	Ç

I. $a^b - c = T + T = \text{Çift}$

II. $a + b = T + T = \text{Çift}$

III. $c^a + b^c = T + \text{Ç} = \text{Tek}$
 $= \text{Ç} + T = \text{Tek}$

Yalnız III daima tektir.

(Cevap B)

36.

$$\begin{array}{r} ABA \rightarrow 7 \\ DBA \rightarrow 7 \\ + \quad BCA \rightarrow 7 \\ \hline 2021 \end{array}$$

$ABA < DBA \Rightarrow \boxed{A < D}$ olmalıdır.

A kesinlikle 7 olmalıdır. $3 \cdot A = 3 \cdot 7 = 21$

Buradan onlar basamağına 2 elde gider.

1. Durum: Yüzler basamağına 1 elde giderse;

$2B + C + 2 = 12$

$\boxed{2B + C = 10}$

2. Durum: Yüzler basamağına 2 elde giderse;

$2B + C + 2 = 22$

$\boxed{2B + C = 20}$

 $A < D$ olduğundan $D = 8$ olmalıdır.

1. Durum: $A + D + B + 1 = 20 \Rightarrow 7 + 8 + B + 1 = 20$

$\boxed{B = 4}$

2. Durum: $A + D + B + 2 = 20 \Rightarrow 7 + 8 + B + 2 = 20$

$\boxed{B = 3}$

 C 'yi bulmak için onlar basamağına tekrar dönelim.

1. Durum: $2B + C = 10 \Rightarrow \boxed{B = 4}$ için $\boxed{C = 2}$ olur.

2. Durum: $2B + C = 20 \Rightarrow \boxed{B = 3}$ için $\boxed{C = 14}$

olur ki bu mümkün değildir. " C " rakam olmalıdır.

$A = 7, B = 4, C = 2, D = 8$ bulunur.

$A \cdot B \cdot C = 7 \cdot 4 \cdot 2 = 56$ bulunur.

(Cevap C)

37. $x = 2^a \cdot 3^a \cdot 5^b \rightarrow 2^3 \cdot 3^3 \cdot 5^1$
 $y = 2^c \cdot 5^c \cdot 3^{2d} \rightarrow 2^5 \cdot 5^5 \cdot 3^2$
 şeklinde olmalıdır. Bu durumda
 $\boxed{a=3}, \boxed{b=1}, \boxed{c=5}, \boxed{d=1}$
 $(a-b)(c-d) = (3-1)(5-1)$
 $= 2 \cdot 4 = 8$ bulunur.

(Cevap A)

38. $x + 1 \leq a$ eşitsizliğinde $x = 0$ eşitsizliği sağlıyor ise
 $0 + 1 \leq a \Rightarrow \boxed{1 \leq a}$ olur.
 $x = 4$ eşitsizliği sağlamıyor ise $4 + 1 > a \Rightarrow \boxed{5 > a}$ olur.
 Aralık $1 \leq a < 5$ şeklinde olmalıdır.
 a tam sayıları toplamı $1 + 2 + 3 + 4 = 10$ bulunur.

(Cevap C)

39. $\frac{17}{20} = \frac{8,5}{10} = 0,85$
 Barış onda birler ve yüzde birler basamaklarını karıştırmış.
 0,58 sayısını yazmış.
 $0,58 = \frac{58}{100} = \frac{29}{50}$ bulunur.

(Cevap E)

40. $x + y \cdot z$ şeklinde iki sayının toplamının 43 gibi bir tek sayı olması için ya x ya da $y \cdot z$ çift olmalıdır. Hem çift hem asal olan yalnız 2 sayısı vardır.

$x = 2$ dersek; $2 + \underbrace{y \cdot z}_{\text{Tek}} = 43 \Rightarrow y \cdot z = 41$ olmalıdır ki bu mümkün değildir.

Yalnızca $x + y \cdot z = 17 + 2 \cdot 13 = 43$ olursa denklem sağlanır. Bu durumda x, y ve z asallarının toplamı;

$17 + 2 + 13 = 32$ bulunur.

(Cevap E)

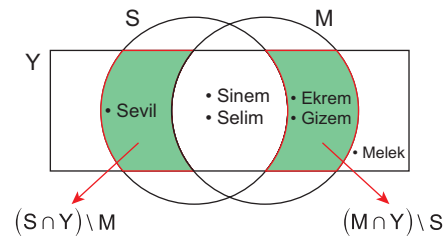
41. $(S \cap Y) \setminus M$ kümesinde hem 5 harfli hem de "S" harfi ile başlayan isimler bulunmalıdır:

{SEVİL}

$(M \cap Y) \setminus S$ kümesinde hem 5 harfli hem de "M" harfi ile biten isimler bulunmalıdır.

{EKREM, GİZEM}

O halde boyalı bölgede toplam 3 eleman vardır.

(Cevap C)

42. $f(a) + g(a) = f(a)$
 $\Rightarrow g(a) = 0$ olur.
 $g(a) = a - 2 = 0 \Rightarrow \boxed{a = 2}$ bulunur.
 $f(b) - g(b) = gb \Rightarrow \boxed{f(b) = 2g(b)}$
o halde;
 $\frac{b}{2} + 1 = 2(b - 2)$
 $\frac{b+2}{2} = 2b - 4 \Rightarrow b + 2 = 4b - 8$
 $3b = 10$
 $\boxed{b = \frac{10}{3}}$ bulunur.
 $a \cdot b = 2 \cdot \frac{10}{3} = \frac{20}{3}$
 $f\left(g\left(\frac{20}{3}\right)\right) = f\left(\frac{20}{3} - 2\right) = f\left(\frac{14}{3}\right)$
 $f\left(\frac{14}{3}\right) = \frac{\frac{14}{3}}{2} + 1 = \frac{7}{3} + 1 = \frac{10}{3}$ bulunur.

(Cevap C)

43. Yalnızca bir çeşit içecek alan = x kişi
üç çeşit içecek alan = y kişi
Toplam davetli sayısı
 $x + y = 50$
Toplam içilen içecek sayısı
 $x + 3y = 150 - (14 + 16 + 18)$
 $= 150 - 48$
 $= 102$

$$\begin{array}{r} x + 3y = 102 \\ + \quad \cancel{x} + y = 50 \\ \hline 2y = 52 \\ \boxed{y = 26} \text{ ve } \boxed{x = 24} \end{array}$$

Yalnız bir içecek alan davetli sayısı 24 bulunur.

(Cevap D)

44. $\frac{3}{4} = \frac{18}{24}$, $\frac{5}{6} = \frac{20}{24}$, $\frac{9}{10} = \frac{18}{20}$
 $\frac{A}{B} = \frac{3}{4} = \frac{18}{24}$
 $\frac{C}{B} = \frac{5}{6} = \frac{20}{24}$
 $\frac{A}{C} = \frac{9}{10} = \frac{18}{20}$
 $85 - (18 + 24 + 20) = 85 - 62 = 23$ bulunur.

(Cevap E)

45. EKOK (7, 2, 3) = 42 olduğundan ; Efe'nin aylık harçlığına 42x diyelim.
1 powerbank ve 1 kulaklık alırsa;
 $42x - \left(42x \cdot \frac{1}{2} + 42x \cdot \frac{1}{3}\right) = 42x - 35x = 7x$
 $7x = 700 \Rightarrow \boxed{x = 100}$
1 şarj kablosu ve 1 kulaklık alırsa,
 $\textcircled{6} 42x \cdot \frac{1}{7} + \textcircled{14} 42x \cdot \frac{1}{3}$
 $6 \cdot 100 + 14 \cdot 100 = 600 + 1400 = 2000$ TL bulunur.

(Cevap E)

46. İdil'in aldığı yol = x_i , Dilek'in aldığı yol x_d olsun.

$$x_i = V_i \cdot t_i = 50 \cdot \left(\frac{22}{60} \text{ saat}\right) = \frac{50 \cdot 22}{60} = \frac{55}{3} \text{ km}$$

$$x_d = V_d \cdot t_i = 20 \cdot \left(\frac{17}{60} \text{ saat}\right) = \frac{20 \cdot 17}{60} = \frac{17}{3} \text{ km}$$

İdil iş yerine kadar A kilometre, dönüşte Dilek ile karşılaşıp şana kadar ise $\left(A - \frac{17}{3}\right)$ kilometre yol kateder.

İdil'in aldığı toplam yol $A + \left(A - \frac{17}{3}\right)$ kilometre olur.

$$A + \left(A - \frac{17}{3}\right) = \frac{55}{3}$$

$$2A = \frac{72}{3} = 24$$

A = 12 kilometre bulunur. Bu durumda İdil'in evi ile iş yeri arasındaki mesafe 12 kilometre olarak bulunur.

(Cevap C)

47.
$$\begin{array}{r} 16,8 \\ 9,4 \\ 14,2 \\ + 44,6 \\ \hline 85,0 \end{array}$$

$$100 - 85 = 15$$

harcamalarının tüm harcamalara oranı $\frac{15}{100} = \%15$ bulunur.

(Cevap A)

48. Bu üç arkadaşın yaşları toplamı $20 \cdot 3 = 60$ olur.

Geçen süre x yıl olsun. x yıl sonra yaşlar toplamı $60 + 3x$ olur.

Çocukların yaşları toplamı

$$60 + 3x - (28 + 30 + 32) = 3x - 30$$

$$\text{Toplam Yaş} = 20 \cdot 6 = 120 \text{ dir.}$$

$$60 + 3x + 3x - 30 = 120$$

$$6x + 30 = 120$$

$$6x = 90$$

$$x = 15 \text{ olur.}$$

$$3x - 30 = 3 \cdot 15 - 30 = 15 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

- 49.

2014	10 rakam	10 rakam
0	0	0
1	1	1
2	2	2
3	3	3
...	...	...
9	9	9

Olası durumlar: $1 \cdot 10 \cdot 10 \cdot 3 = 300$

$$\text{Olasılık} = \frac{1}{300} \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

- 50.

Kırmızı	Yeşil	Siyah/Beyaz	→ 2 durum
x	y	z	
Kırmızı	Siyah	Beyaz	→ 1 durum
x	y	z	
Yeşil	Siyah	Beyaz	→ 1 durum
x	y	z	

$$\text{Olasılık} = \frac{2+1+1}{2 \cdot 2 \cdot 2} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2} \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

51. Toplam gelir, daire grafiğinden;

$$120k + 160k + 80k = 360k \text{ dir.}$$

Ürünlerin birim fiyatı

$$\text{Allık} = \frac{120k}{10} = 12k$$

$$\text{Maskara} = \frac{160k}{20} = 8k$$

$$\text{Ruj} = \frac{80k}{25} = 3,2k$$

$$12k - 3,2k = 17600$$

$$8,8k = 17600$$

$$k = \frac{17600}{\frac{88}{10}k}$$

$$\textcircled{200} 17600 \cdot \frac{10}{88} = 2000$$

Maskara'nın satış fiyatı $8 \cdot 2000 = 16$ bin TL bulunur.

(Cevap C)

52. Daire grafiğine göre toplam gelir;

$$120k + 160k + 80k = 360k$$

$$360k = 39600$$

$$\boxed{k = 110}$$

Ruj geliri = $80k = 80 \cdot 110 = 8800$ TL bulunur.

(Cevap E)

53. Daire grafiğinden toplam gelir;

$$120k + 160k + 80k = 360k \text{ dir.}$$

Birim fiyatlar;

$$\text{Allık} = \frac{120k}{10} = 12k$$

$$\text{Maskara} = \frac{160k}{20} = 8k$$

$$\text{Ruj} = \frac{80k}{25} = 3,2k$$

$$12k - 3,2k = 8,8k = 26400$$

$$\boxed{k = 3000}$$

Toplam gelir; $360 \cdot k = 360 \cdot 3000 = 1080000$ bulunur.

(Cevap D)

54. Cihangir → Demir ve Emine ile görüşür ve kendi dosyası dışında bunların dosyalarına da sahip olur.

Cihangir → 3 dosya

Aslı → Demir ile görüşür Demir'in elinde Cihangir ve kendisinin dosyası vardır. Böylece Aslı'da son durumda 3 dosya sahip olur.

Emine → Cihangir ile görüşür. Cihangir'in elinde Demir'in dosyası da vardır. O halde Emine'nin sahip olduğu dosya sayısı $1 + 2 = 3$ olur.

Demir → $1 + 1 + 1 = 3$ dosyası olur.

Bu dört kişinin sahip olduğu toplam dosya sayısı

$$3 + 3 + 3 + 3 = 12 \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

55. 1. Toplantı → Aslı – Beyhan – Cihangir

2. Toplantı → Demir – Aslı – Cihangir

3. Toplantı → Aslı – Cihangir – Emine

4. Toplantı → Beyhan – Emine – Demir

İlk üç görüşme sonunda Aslı, Cihangir ve Emine tüm dosyalara sahip olmuştur. 4. görüşme sonrası Beyhan ve Demir de tüm dosyalara sahip olmalıdır. Dolayısıyla 4. görüşme Beyhan - Emine - Demir arasında yapılmalıdır.

(Cevap C)

56. 2. Toplantı sonrası

Beyhan → A, B, C, D, E

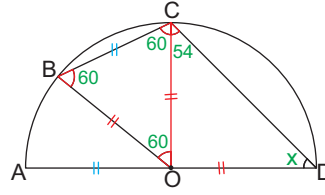
Emine → A, B, C, D, E

Demir → A, B, C, D, E

dosyalarına yani tüm dosyalara sahiptir. Yalnızca Cihan-gir ve Aslı hâlâ tüm dosyalara sahip değildir. 3. toplantı Ci-hangir - Aslı - Demir arasında yapılırsa herkes tüm dosya-lara sahip olur.

(Cevap B)

58.

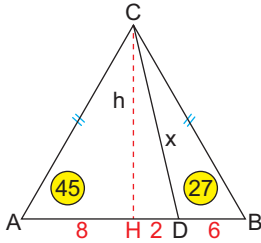

(OBC) eşkenar üçgenini oluşturduk ve açıları yerleştirdik.

(OCD) ikizkenar üçgeninin tabanları eşit olduğundan $x = 54^\circ$ olmalıdır.

(Cevap D)

57.

Alanlar oranı, tabanlar oranına eşittir.

$$\frac{45}{27} = \frac{5}{3}$$

O halde $|AD| = 5k$, $|DB| = 3k$ olur.

$$5k + 3k = 8k = 16 \Rightarrow k = 2 \text{ bulunur.}$$

$$|AD| = 10 \text{ ve } |DB| = 6 \text{ olur.}$$

$$A(\widehat{ABC}) = \frac{16 \cdot h}{2} = 45 + 27 = 72 \Rightarrow h = 9 \text{ olur.}$$

İkizkenar üçgende yükseklik tabanı iki eş parçaya böler bu durumda $|AH| = |HB| = 8$

CHD dik üçgeninde;

$$x^2 = 9^2 + 2^2$$

$$x^2 = 81 + 4 = 85$$

$$x = \sqrt{85} \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

$$59. \text{ Pembe bölgenin alanı; } 10^2 + \frac{10 \cdot x}{2}$$

$$\text{Yeşil bölgenin alanı; } 2^2 + x^2 - \frac{10 \cdot x}{2}$$

$$10^2 + 5x = x^2 - 5x + 4$$

$$x^2 - 10x - 96 = 0$$

$$(x - 16)(x + 6)$$

$$x = 16 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

$$60. y = mx - n \text{ doğrusunun denklemi } (10, 0) \text{ noktasını sağlar}$$

$$0 = 10m - n \Rightarrow n = 10m$$

$y = (m + 2)x - n$ doğrusunun denklemi $(2, 0)$ noktasını sağlar.

$$0 = (m + 2) \cdot 2 - n \Rightarrow 0 = 2m + 4 - n$$

$$0 = 2m + 4 - 10m$$

$$8m = 4 \Rightarrow m = \frac{1}{2}$$

$$n = 5$$

$$\frac{1}{2} \cdot 5 = 2,5 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

1. Kutluk Devleti'nin üç büyük kağanına vezirlik yapan, "Apa Tarkan" unvanlı ve kendi adına yazıt diktiren devlet adamı Vezir Tonyukuk'tur. Orhun Yazıtları'nın diğer bölümlerinin (Bilge Kağan ve Kül Tigin) yazarı olan Yolluğ Tigin, adayın aklını çelmek için A seçeneğine özellikle yerleştirilmiştir; ancak Yolluğ Tigin bir vezir veya Apa Tarkan değildir.

(Cevap B)

2. Parçada; Batı'daki "Avicenna" ismi, tıp dünyasındaki mutlak otoritesini simgeleyen "Şeyhü'r-Reis" unvanı ve tıp fakültelerinde yüzyıllarca okutulan el-Kanun fi't-Tıp adlı eseriyle tanıtılan isim İbn Sînâ'dır. İbn Sînâ, tıp bilgisini metodolojik bir düzene sokarak sadece İslam dünyasının değil, dünya tıp tarihinin en etkili figürlerinden biri olmuştur. Diğer seçeneklerdeki bilgiler farklı sahalarda uzmanlaşmış olsalar da metindeki spesifik "tıp otoritesi" ve "Avrupa'daki eğitim etkisi" vurgusu doğrudan İbn Sînâ'yı işaret etmektedir.

(Cevap C)

3. Miryokefalon Zaferi sonrasında II. Kılıç Arslan, mağlup olan Bizans İmparatoru Manuel Komnenos'u esir etmek yerine diplomatik bir antlaşma yolunu tercih etmiştir. Bu antlaşmanın temel şartı olarak Bizans ordusunun tasfiyesi veya imparatorun Selçuklu yönetimine katılması gibi radikal taleplerde bulunulmamış, yalnızca sınır güvenliği için bazı kalelerin yıkılması istenmiştir. Savaşın asıl büyük sonucu, Bizans'ın Anadolu'yu geri alma ümidini tamamen yitirerek savunma pozisyonuna çekilmesi ve Türklerin Anadolu hâkimiyetini kesinleştirmesidir. Diğer seçeneklerde yer alan ittifakın bozulması, ruhani liderlerin tebriki ve Türklerin yükselişi tarihsel gerçeklerle tam örtüşmemektedir. Bu nedenle D seçeneğindeki yargı, zaferin sonuçları arasında yer almaz.

(Cevap D)

4. 14. yüzyıl Anadolu siyasi coğrafyası incelendiğinde; Karesi ve Osmanlı Bizans sınırında (A), Saruhan, Aydın ve Menteşe beylikleri Ege kıyısında (B), Ahiler ve Germiyanogulları ise iç kesimlerde (C) yer alır. Karamanogulları ise İç Anadolu'nun güneyinde konumlanarak Teke ve Ramazanoğulları ile komşu olmuştur (D). Ancak Candaroğulları (Kastamonu-Sinop çevresi) denizci bir beylik olmasına rağmen, doğusunda yer alan Trabzon Rum İmparatorluğu ile doğrudan bir sınırı bulunmamaktadır. Bu iki siyasi yapı arasında Canikoğulları ve Eretna Devleti'ne ait topraklar yer almaktadır. Bu nedenle E seçeneği tarihsel coğrafya bilgisiyle çelişmektedir.

(Cevap E)

5. Divân-ı Hümâyûn üyelerinin yetki sahaları incelendiğinde; Vezîriâzâmın mutlak vekil (A), Kazaskerin yargı-eğitim amiri (B), Defterdarın maliye sorumlusu (C) ve Nişancının bürokrasi-arazi kayıt amiri (D) olduğu görülür. Ancak Kaptan-ı derya, kara ordularının değil; Osmanlı donanmasının en üst düzey komutanıdır ve XVI. yüzyıldan itibaren Divan üyesi olarak denizlerdeki faaliyetlerden sorumlu olmuştur. Kara ordularının genel idaresi vezir rütbesine sahip olan Yeniçeri ağası ve Vezîriâzâmın yetkisindedir. Bu nedenle E seçeneğindeki eşleştirme tarihsel gerçeklerle çelişmektedir.

(Cevap E)

- **Ekberiyet:** Osmanlı hanedanının en yaşlı erkek üyesinin padişah olması demektir.
- **İltizam:** Bir bölgenin vergi ve diğer gelirlerini toplama hakkının peşin para karşılığı özel kişilere devredilmesidir.
- **Müsadere:** Ölen kişinin malına devlet tarafından el konulmasıdır.
- **Esham:** Osmanlı Devleti zamanında görülen bir iç borçlanma çeşididir.
- **Emanet:** Maddi mal veya eşyanın güvenilir bir kişiye muhafazası ve korunması amacıyla bırakılmasıdır.

Dolayısıyla iltizam, müsadere, esham ve emanet sistemleri mali uygulamalar arasında yer alırken, ekberiyet sistemi veraset anlayışı ile ilgili olup idari ve siyasi uygulamalar arasında bulunmaktadır.

(Cevap A)

7. Osmanlı toplumunda meslek isimleri doğrudan yapılan işin mahiyetini yansıtır. Bennalar, yapı inşa eden ustalar (bina yapanlar) iken; Kakhâller, tıp alanında uzmanlaşmış göz hekimleridir. Neccarlar ise kaba ağaç işleri yapan marangozlara verilen isimdir. B seçeneğinde göz hekimliği ile marangozluk (Neccar) eşleştirildiği için bu bilgi hatalıdır. Öğrenci burada “Kakhâl” ve “Neccar” ayırımına dikkat etmelidir.

(Cevap B)

8. Osmanlı mimari tarihinde eser-mimar eşleştirmeleri incelendiğinde A, B, C ve D seçeneklerindeki bilgiler tarihsel olarak doğrudur. Ancak Mimar Sinan'ın ustalık eseri “Selimiye Camii”dir. 19. yüzyıl yapısı olan “Selimiye Kışlası” ise Balyan ailesinden Kırkor Balyan tarafından inşa edilmiştir. İsim benzerliği güçlü bir çeldiricidir.

(Cevap E)

9. Tarihsel süreç ve güzergâh verileri incelendiğinde; ilk yatırımların yabancı sermaye ile başladığı (A), kaynak yetersizliğinin imtiyaz sistemini zorunlu kıldığı (B), Hicaz Hatı'nın bağışlarla yapılan “yerli” bir girişim olduğu (C) ve II. Abdülhamid'in ağın %73'ünü inşa ettirdiği (D) açıkça görülmektedir. Ancak Osmanlı demiryolu ağı; Selanik'ten Medine'ye, Ankara'dan Beyrut'a kadar uzanan, üç kıtaya yayılmış geniş bir coğrafyayı (Rumeli, Anadolu ve Orta Doğu/Hicaz) kapsamaktadır. Bu nedenle ağın “sadece Anadolu” ile sınırlandırılması tarihsel ve coğrafi gerçeklerle çelişmektedir.

(Cevap E)

10. Osmanlı modernleşmesinin ilk teknik okulu olan Hendese-hane, I. Mahmud döneminde Müslüman olup Ahmet adını alan Comte de Bonneval (Humbaracı Ahmet Paşa) öncülüğünde açılmıştır. Baron de Tott ve Kaptan-ı Derya Hasan Paşa, Deniz Mühendishanesi (Bahr-i Hümayun) üzerinde etkili olmuşlardır. III. Selim bir uzman değil hükümdardır. Tıbbiye ise II. Mahmud döneminde açılan bir kurumdur.

(Cevap A)

11. Osmanlı Devleti dış borçlarını ödeyemez hâle gelince, alacaklı devletlerin baskısıyla 1881 yılında Düyûn-ı Umûmiye idaresi kurulmuştur. Bu kurum; tuz, tütün, ipek ve gümruk gibi temel devlet gelirlerine doğrudan el koyarak alacaklı devletlere aktarmıştır. Bu durum, Osmanlı Devleti'nin ekonomik bağımsızlığını fiilen kaybettiğinin ve devlet içinde devlet gibi çalışan bir mali yapının oluştuğunun kanıtıdır.

(Cevap C)

12. Mustafa Kemal'i etkileyen Aydınlanma Çağı düşünürlerinin eserleri incelendiğinde; güçler ayrılığını ve kanunların işleyişini ele alan “Kanunların Ruhü Üzerine” adlı kitap Fransız düşünür Montesquieu'ya aittir. “Toplumsal Sözleşme” adlı eser ise Jean Jacques Rousseau tarafından yazılmıştır.

(Cevap D)

13. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyıldan itibaren Avrupa'daki gelişmeleri yakından takip etmeye başlamış ve askerî/teknik alanlarda Batı'yı örnek alan ıslahatlar yapmıştır. Dış politikada ise İngiltere, Fransa ve daha sonra Almanya gibi devletlerle dönemsel ittifaklar kurarak denge politikası izlemiştir. Batı'dan tamamen kopmak yerine, Avrupa devletleri arasındaki rekabeti kendi lehine kullanmaya çalışmıştır. Bu nedenle E seçeneği tarihsel gerçeklerle bağdaşmamaktadır.

(Cevap E)

14. Irak Cephesi'nde kazanılan Kut'ül-Amâre Zaferi, İngilizlerin tarihlerindeki en büyük askerî yenilgilerden biri olarak kabul edilir. General Townshend ve 13 bin askerinin esir alınmasıyla sonuçlanan bu zafer, Osmanlı ordusunun moralini yükseltmiş ve İngiliz ilerleyişini bir süreliğine durdurmuştur.

(Cevap D)

15. İtilaf Devletleri, Mondros'un 7. maddesi uyarınca "güvenliğin bozulduğu her yeri" işgal etme yetkisine sahipti. Mustafa Kemal, protestolar sırasında azınlıklara yönelik yapılacak herhangi bir saldırının İtilaf Devletleri tarafından "asayişsizlik" olarak gösterilip yeni işgallere zemin hazırlanmasından çekinmiştir.

(Cevap A)

16. Diplomaside iki yapının resmî düzeyde masaya oturması, tarafların birbirini meşru bir güç olarak kabul etmesi demektir. İstanbul Hükûmeti, bu görüşmeyle Temsil Heyeti'nin siyasi bir güç ve halkın temsilcisi olduğunu resmen ve hukuken kabul etmiştir.

(Cevap C)

17. İstanbul Hükûmeti, Millî Mücadele hareketini padişaha ve halifeye karşı bir isyan gibi göstermek amacıyla Şeyhülislam'dan fetva almış ve halkı "Hilafet Ordusu" (Kuvâ-yı İnzibatiye) çatısı altında toplamaya çalışmıştır. Bu durum, Büyük Millet Meclisinin otoritesine karşı doğrudan padişah ve hükûmet eliyle yürütülen, halkın inançlarının suistimal edildiği bir askerî operasyondur.

(Cevap C)

18. Fransızlar, Güney'de karşılaştıkları halk direnişi ve Türk ordusunun Batı'da Sakarya Meydan Muharebesi'ni kazanması üzerine Anadolu'da kalıcı olamayacaklarını anlamışlardır. Batı Cephesi'ndeki bu büyük askerî zafer, diplomasi masasında Ankara Antlaşması'nı getirmiş ve Fransa'nın Anadolu'yu terk etmesini sağlamıştır. Bu durum, askerî başarının siyasi bir kazanımla taçlanmasına en güzel örnektir.

(Cevap D)

19. Saltanatın kaldırılması, millî egemenlik yolunda atılmış en radikal adımlardan biridir; ancak bu gelişme rejim tartışmalarını bitirmemiş, aksine "Devletin adı ne olacak?" ve "Yürütmenin başı kim olacak?" gibi devlet başkanlığı krizini daha belirgin ve sancılı hâle getirmiştir. Bu belirsizlikler ancak 29 Ekim 1923'te Cumhuriyetin ilanı ile nihai çözüme kavuşmuştur.

(Cevap C)

20. Anayasa Mahkemesi, 1961 Anayasası ile oluşturulan Türkiye'deki anayasal yüksek yargı organlarından biridir. Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, TBMM içtüzüğü'nün Anayasaya şekil ve esas bakımlarından uygunluğunu denetler ve bireysel başvuruları karara bağlar. Anayasa değişikliklerini ise sadece şekil bakımından inceler ve denetler.

(Cevap D)

21. Kanunla getirilen kadın-erkek eşitliği, toplumun her kesiminin kanun önünde bir sayılması ve sınıfsal/cinsiyet temelli ayrıcalıkların reddedilmesi "Halkçılık" ilkesiyle; hukuk sisteminin dini kurallar (Mecelle) yerine akılcı ve çağdaş temellere oturtulması ise "Laiklik" ilkesiyle doğrudan ilişkilidir.

(Cevap C)

22. Millî Mücadele sonrası özel teşebbüsü desteklemek, tüccara kredi vermek ve millî sermayeyi güçlendirmek amacıyla kurulan, Atatürk'ün de kuruluşuna kişisel sermayesiyle katıldığı kurum 1924 tarihli Türkiye İş Bankası'dır. (Diğer kurumlar kronolojik olarak daha sonraki yıllarda kurulmuştur.)

(Cevap C)

23. I. Mecliste ülkenin işgalini önlemek amacıyla bir araya gelmiş farklı görüşte vekiller bulunsa da siyasi parti kurulmamış; bunun yerine Tesanüt, İstiklâl, Müdafaa-i Hukuk gibi çeşitli siyasi gruplar yer almıştır. İki dereceli seçim sistemi 1946'ya kadar devam etmiş ve Lozan Antlaşması II. Meclis tarafından onaylanmıştır.

(Cevap C)

24. Balkan Antantı (1934), Sovyet Rusya'nın değil; İtalya ve Almanya'nın yayılmacı politikalarına karşı sınır güvenliğini sağlamak için kurulmuştur (I yanlış). Türkiye'nin batı sınırını güvence altına almak amacıyla Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya ile imzaladığı bir savunma ittifakıdır (II doğru). Hatay meselesi ise Türkiye ile Fransa arasında yaşanan güney sınırıyla ilgili farklı bir diplomatik konudur (III yanlış).

(Cevap B)

25. Sovyet Rusya'nın Türkistan'ı işgaline karşı başlatılan Basmacı Hareketi, Sovyet yönetimiyle uzlaşarak özerklik elde etmeyi amaçlayan bir yapı değil; aksine Rus emperyalizmine karşı yürütülen millî ve silahlı bir bağımsızlık direnişidir. Korbaşı Ergaş liderliğinde Hokand şehrinde başlayan bu hareket, Enver Paşa'nın da katılımıyla büyük bir ivme kazanmış ancak Sovyetlerin orantısız askerî gücü karşısında başarıya ulaşamamıştır. Dönemin diğer önemli gelişmeleri arasında Zeki Velidi Togan'ın kurduğu Türkistan Millî Birliği ve Kazak Türklerinin bağımsızlık için oluşturduğu Alaş Orda Hükûmeti yer almaktadır. Ayrıca İsmail Gaspralı'nın "Dilde, fikirde, işte birlik" parolası, bölgedeki Türklerin millî uyanışında temel felsefeyi oluşturmuştur. Dolayısıyla Basmacı Hareketi ile Sovyet Rusya yönetimiyle siyasi uzlaşma sağlanması arasında hiçbir tarihsel ilişki kurulamaz.

(Cevap A)

26. İkinci Dünya Savaşı'na giden süreçte Mihver Devletler, saldırgan ve yayılmacı ideolojileri devlet politikası hâline getirerek küresel barışı derinden tehdit etmişlerdir. Bu bağlamda İtalya "Asya, Asyalılarındır." ideolojisini değil, Akdeniz'i bir İtalyan gölü yapmayı amaçlayan "Bizim Deniz" politikasını savunmuştur. "Asya, Asyalılarındır." (Büyük Doğu Asya Ortak Refah Alanı) ideolojisi, Batılı emperyalistleri kıtadan atmak isteyen Japonya'nın resmî devlet politikasıdır ve Mançurya'nın işgali bu politikanın ilk adımıdır. Almanya ise Hitler liderliğinde Ren bölgesini silahlandırarak Versay Barış Antlaşması'nı çiğnemiş ve Alman ırkına yeni alanlar açmayı hedefleyen "Hayat Alanı" stratejisini uygulamıştır. Bu nedenle İtalya ile "Asya, Asyalılarındır." ideolojisi arasında tarihsel bir ilişki kurulamaz.

(Cevap B)

27. İkinci Dünya Savaşı yıllarında İsmet İnönü liderliğindeki Türkiye, ustaca bir denge politikası izleyerek savaşı blok dışı kalmayı ve ülkeyi fiilî bir çatışmadan korumayı başarmıştır (I doğru). Olası bir savaş tehlikesi karşısında sivil savunma uygulamalarına önem verilmiştir (II doğru). Savaşın sonlarına doğru (1945), Birleşmiş Milletler Teşkilatının kurucu üyeleri arasında yer alabilmek gibi uluslararası diplomatik bir zorunlulukla Almanya ve Japonya'ya kâğıt üzerinde savaş ilan edilmiştir (III doğru). Ülke savaşa fiilen girmemiş olsa da ilan edilen bu savaş, Türkiye'nin savaş sonrası oluşacak yeni küresel düzende siyasi yerini alma hamlesidir. Dolayısıyla her üç öncüldeki bilgi de Türkiye'nin İkinci Dünya Savaşı sırasındaki tutumunu doğru şekilde yansıtmaktadır.

(Cevap E)

28. Türkiye'nin; Uluslararası enerji yollarının (boru hatlarının) geçiş noktasında önemli bir kavşak durumunda olması ve İstanbul ve Çanakkale boğazları gibi çok işlek su yollarına sahip olması Türkiye'nin güçlü yönleri olarak analiz edilir.

(Cevap D)

29. Türkiye'de kırdan kente doğru yapılan göçlerin en önemli nedeni sanayi merkezlerinin dengesiz dağılımıdır. Çünkü insanlar, iş bulabilmek için sanayi merkezlerine göç etmektedirler. Bu yüzden göçler, genellikle sanayi faaliyetlerinin yoğunlaştığı şehirlere doğru gerçekleşir. Ayrıca şehirlerin insanlara yönelik eğitim, sağlık, sosyal, kültürel vb. ihtiyaçlara cevap verebilecek kapasitede olması yaşanan bu göç yoğunluğunda önemli bir etkidir. Türkiye'de yerleşim alanları hem göç almakta hem de göç vermektedir. Ülkemizde en fazla göç alan iller İstanbul, Ankara, İzmir (III nolu), Bursa ve Kocaeli (I nolu) ; en fazla göç veren iller ise Ağrı, Van, Diyarbakır, Muş, Şırnak, Erzurum, Hakkâri, Mardin, Sivas, Yozgat ve Artvin'dir. Ayrıca İstanbul, nüfus miktarı bakımından en fazla göç alan ve göç veren il olma özelliğine sahiptir. Soruda işaretlenen yerlerden Antalya (IV nolu) ve Adana 'da (V nolu) göç alır. Ancak II nolu yer olan Çanakkale sanayileşmenin az ve dolayısıyla iş imkanlarının yetersiz olması nedeniyle daha az göç alır.

(Cevap B)

30. Kimyasal tortul kayaçların (kalker, jips, kaya tuzu) yaygın olduğu arazilerde, suların eritme ve çökelme faaliyetleri sonucunda oluşan şekillere "Karstik şekiller" denir. Kireç taşının çok yaygın olduğu Batı ve Orta Toroslar (Teke ve Taşeli yöreleri), Türkiye'de karstik topoğrafyanın en belirgin olduğu yerlerdir. Bu arazilerde sular çatlaklardan hızla yer altına sızdığı için yüzeyde akarsu ağı zayıftır. Obruk (Meyil, Kızören obrukları), mağara (Karain, Damlataş) ve travertenler (Pamukkale) en bilinen örnekleridir. Volkanik şekiller iç ve doğu kesimlerde, buzul şekilleri ise sadece yüksek dağ zirvelerinde görülür.

(Cevap A)

31. Parçada anlatılan proje Konya Ovası Projesi'dir (KOP). Suyun çok kısıtlı olduğu bu geniş düzlüklerde su tasarrufu, yeraltı sularının akılcı kullanımı ve rüzgâr erozyonuyla mücadele esas hedeflerdir. Havza sınırları içinde enerji potansiyeli bulunsun da KOP'un öncelikli amacı enerji yatırımlarını artırmak değil; tarım, su yönetimi ve toprak sağlığını korumaktır. Enerji ve ağır sanayi yatırımlarını önceleyerek bölgenin çehresini değiştirmeyi amaçlayan bölgesel kalkınma hamlesi Zonguldak-Bartın-Karabük (ZBK) projesidir.

(Cevap B)

32. Türkiye'nin iç kesimlerindeki karasal iklim koşullarına kursuz bir uyum sağlayan ve tarımsal sanayinin temelini oluşturan ürün şeker pancarıdır. Hasat sonrası hızlıca fermente olup bozulabilen ağır bir yapıya sahip olduğundan, tarlalar ile fabrikaların birbirine çok yakın kurulması zorunludur. Şeker pancarının işlenmesi sonucunda arta kalan küspe (posa) mükemmel bir hayvan yemi olduğu için, fabrikaların bulunduğu Konya ve Yozgat gibi illerde besi hayvancılığı da hızla gelişmiştir. Çay ve pamuk gibi bitkiler fabrikaya yakınlık istese de yetişme alanları ve sanayi kolları tamamen farklıdır. Tüm bu entegre tarım ve hayvancılık modeli şeker pancarını göstermektedir.

(Cevap C)

33. Türkiye'nin sahip olduğu zengin flora (bitki çeşitliliği) ve farklı iklim tipleri, arıcılık faaliyetleri için muazzam bir potansiyel sunar. Arıcılar, yılın farklı dönemlerinde çiçek açan bitkileri takip ederek kovanlarını gezdirirler (gezginci arıcılık). Muğla'da çam balı, Ordu ve Rize'de kestane/çiçek balı, Adana'da narenciye balı gibi çeşitler ortaya çıkar. İpek böcekçiliği sadece dut yaprağına bağımlı iken (Diyarbakır, Bursa); kütmes ve besi hayvancılığı kapalı mekânlarda yapıldığı için doğal bitki örtüsü ve iklimden bağımsızdır. Kıl keçisi ise daha çok Toros Dağları'nda yoğunlaşan ve ormanlara zarar verdiği için sınırlandırılan bir faaliyettir.

(Cevap E)

34. Kuş gözlemciliği, kuşları doğal ortamlarında gözlemleme ve tanımlama faaliyeti olduğu gibi fiziksel aktiviteler içermesi nedeniyle doğayı kuşların dünyasından tanımayı sağlayan bir gözlem sporudur. Kuş gözlemcileri, eğitilmiş ve yüksek gelir seviyesine sahip eko-turist grubunun önemli bir bölümünü oluşturmalarından dolayı, eko-turizm gelirinin önemli kaynaklarından biridir. Dünyadaki gelişmelere paralel olarak Türkiye'de kuş gözlemciliğine olan ilginin hızla artmakta olduğu görülmektedir. Tarım ve Orman Bakanlığının verilerine göre zengin sulak alanlara sahip olması ve kuş göç yolları üzerinde bulunması ile Türkiye'de gözlemlenen toplam kuş türlerinin sayısı Avrupa'da gözlemlenen kuş türleri sayısı kadar olduğu belirtilmektedir (Tarım & Orman Bakanlığı, 2021). Bu turizm faaliyetine katılan turist grubunun haritada işaretlenen yerlerde sırasıyla; Soğuksu (I nolu alan Ankara), Yozgat Çamlığı (II nolu alan Yozgat) ve Sultan Sazlığı (III nolu alan Kayseri) milli parklarına gideceklerdir.

(Cevap A)

35. Alüminyum sanayisinin temel hammaddesi olan ve uçak, otomobil gibi sektörlerde hafifliğiyle öne çıkan maden boksittir. Türkiye’de Toros Dağları kuşağında, bilhassa Konya’nın Seydişehir ve Antalya’nın Akseki ilçelerinde karstik araziler içerisinde zengin boksit yatakları bulunur. Bu yörelerden elde edilen maden, yine Seydişehir’de bulunan ülkemizin tek entegre alüminyum tesisinde işlenmektedir. Kükürt ve asbest madenleri yapıları gereği tamamen farklı sanayi kollarının girdisi konumundadır. Dolayısıyla metinde üretim aşamaları anlatılan yer altı kaynağı boksittir.

(Cevap A)

36. İkinci Dünya Savaşı yıllarında silahlı altına alınan erkek nüfusunun fazlalığı evlilik ve doğum oranlarını düşürmüş, bu da Türkiye’nin nüfus artış hızının o dönemde dibe vurmasına neden olmuştur (I doğru). 1939’da Hatay’ın anavatanına katılmasıyla hem Türkiye’nin yüzölçümü hem de nüfus miktarı doğal olmayan siyasi yollarla doğrudan artmıştır (II doğru). Ancak 1960’lardaki dış göçler (özellikle Almanya’ya giden işçiler) ülkenin nüfus artış hızını sadece yavaşlatmış olup, doğumların dış göçlerden çok daha yüksek olması nedeniyle Türkiye’nin toplam nüfus miktarı Cumhuriyet tarihi boyunca hiçbir sayım döneminde azalmamıştır (III yanlış).

(Cevap C)

37. Boyuna tipi kıyılarda dağlar kıyıya paralel uzanır. Bu nedenle girintisi ve çıkıntısı azdır. Doğal limanın en az olduğu kıyı tipleridir. Dağların kıyıdan itibaren başladığı yerlerde ise falezler çoktur. Bu tür kıyılarda kıta sahanlığı darıdır. Karadeniz ve Akdeniz’de de dağlar kıyıya paralel uzanmaktadır. Bu yüzden Akdeniz ve Karadeniz kıyıları, genel olarak boyuna kıyı tipine ait özelliklere sahiptir. Ayrıca bu iki kesimde yalnızca dağların uzanışı ortakır.

(Cevap A)

38. Nüfusun yaş ve cinsiyet yapısını gösteren grafiklere nüfus piramitleri denir. Nüfus piramitlerine bakılarak o bölgedeki toplam nüfusun yaş gruplarına göre dağılımı ile genel olarak o bölgenin toplumsal ve ekonomik yapısı hakkında bilgi edinilebilir. Ancak nüfusun dağılışı hakkında piramitler bilgi vermez.

(Cevap B)

39. Tarımsal üretim yapabilmenin en önemli koşullarından biri iklimin elverişli olmasıdır. Sıcaklığın düşük, yağışın yetersiz olduğu alanlar, tarıma elverişli değildir. Bu nedenle iklim koşullarının elverişli olduğu kıyı kesiminde tarım ürünü çeşidi ve tarımsal ürün üretimi fazladır. Bu şartlar bakımından en elverişli yer Gediz ovasıdır. Çünkü burada Akdeniz iklimi etkilidir. Sulama şartları uygun, toprak verimlidir. İstenirse Türkiye’deki birçok ürün burada yetiştirilebilir. Yazları daha serin olduğu için ikinci sırada Çarşamba ovası yer alır. Bunları karasallığa bağlı olarak Haymana ve Erzurum – Kars platoları takip eder.

(Cevap E)

40. “Öğrenen Şehirler” programı, temel eğitimden yükseköğrenime kadar her alanda kapsayıcı eğitimi destekleyen kentsel politikaları ödüllendirmektedir. Türkiye’de “Öğrenen Şehir” kimliğiyle öne çıkan ve hayat boyu öğrenmeyi 2020-2024 Stratejik Planı dâhil olmak üzere tüm kentsel hedeflerine ilk entegre eden yerel yönetimlerden olan Eskişehir, 2016 yılında ağı dâhil olarak ülkemizin bu alandaki ilk temsilcisi olmuştur. Konya, İzmir ve Bursa gibi köklü üniversitelere sahip büyükşehirlerimiz ilerleyen yıllarda bu ağı katılırken, başkent Ankara bu küresel ağı daha yakın bir tarihte (2025) kendine yer bulabilmiştir. Gelişmişlik düzeyi en yüksek veya nüfusça en büyük illerin programlara doğrudan ilk katılan şehirler olduğu yanlışlığı, çeldiricilerin ayırt ediciliğini pedagojik olarak artırmaktadır.

(Cevap D)

41. Karayel, kuzeybatıdan eser. Soğuk rüzgârlardandır. Çoğunlukla fırtına şeklindedir. Kışın kar yağışlarına, yazın sağanak yağışlara neden olur. Poyraz, kuzeydoğudan eser. Yaz döneminde serinletici etkide bulunurken kışın kuru soğuklara neden olur.

Soruda verilen açıklamaya göre karayel ve poyraz rüzgârları Türkiye kıyılarında etkilidir. Buna göre rüzgârların kuzeybatıdan ve kuzeydoğudan esmesi beklenir. Oysa ki Ege kıyılarında esen rüzgârlar batı – doğu yönlüdür.

(Cevap C)

42. Türkiye, içinde bulunduğu Balkanlar, Kafkasya ve Orta Doğu gibi istikrarsızlık potansiyeli yüksek bölgeler nedeniyle daima güçlü ve caydırıcı bir orduya sahip olmak zorundadır. Sahip olduğu bu askerî güç, yalnızca kendi yerel sınırlarını (Boğazlar vb.) korumakla kalmaz; aynı zamanda küresel barışın tesisi için de yurt dışında kullanılır. Bu bağlamda Türkiye, Birleşmiş Milletler ve NATO bünyesinde düzenlenen birçok uluslararası barışı koruma operasyonuna (Afganistan, Kosova vb.) aktif olarak katılmakta ve öncü roller üstlenmektedir. Askerî faaliyetlerin sadece yerel sınırlarla sınırlandırıldığı şeklindeki iddia, Türkiye'nin sınır ötesi güvenlik stratejileriyle taban tabana zıttır.

(Cevap B)

43. Türkiye, volkanik faaliyetler sonucu oluşmuş çeşitli yeryüzü şekillerine sahiptir. Bu yeryüzü şekillerinden volkan konilerine Doğu Anadolu'da yer alan Nemrut, Tendürek, Süphan, Büyük ve Küçük Ağrı dağları ile İç Anadolu'da yer alan Erciyes, Melendiz, Hasan dağları, Karadağ ve Karacadağ örnek verilebilir. Ayrıca Güneydoğu Anadolu'da yer alan ve İç Anadolu'dakiyle aynı isme sahip olan Karacadağ da volkanik yeryüzü şekilleri arasında yer almaktadır. Ancak Konya sınırları içerisinde yer alan Meke Tuzlası bir volan konisi değil, maar özelliği taşıyan yeryüzü şekillerindendir. Yani burası magmadan yeryüzüne gelen gazların patlaması sonucu oluşan bir çukurdur.

(Cevap E)

44. UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı; edebiyat, müzik, zanaat ve halk sanatları, tasarım, gastronomi, medya sanatları ve sinema gibi temalardan oluşmaktadır. Edebiyat alanında Kahramanmaraş, tasarımda İstanbul, müzikte Kırşehir ve gastronomide Afyonkarahisar ülkemizi temsil eden tescilli şehirlerimizdir. Şanlıurfa ise köklü tarihi geçmişine ve arkeolojik zenginliğine rağmen Zanaat ve Halk Sanatları alanında değil, Neolitik döneme kadar uzanan köklü birikimiyle "Müzik" alanında bu ağa dâhil edilmiştir. Güneydoğu Anadolu şehirlerinin el sanatları potansiyelinin yüksek olması, öğrencilerin bu seçeneği doğru olarak algılamasına yol açabilecek güçlü bir çeldiricidir.

(Cevap D)

45. Türkiye, rüzgâr gücü bakımından önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak bu enerji kaynağından yararlanmak, rüzgârın hızına ve sürekliliğine bağlıdır. Bu bakımdan özellikle Ege ve Marmara en iyi rüzgâr potansiyeline sahip yerlerdir. Ülkemizde ticarî amaçla ilk rüzgâr santrali, 1998'de İzmir'in Çeşme ilçesine bağlı Alaçatı'da kurulmuştur. Günümüzde birçok yerde rüzgâr enerji santralleri kurulmuş ve rüzgârdan elde edilen elektrik enerjisinin payı artmıştır. İzmir, Muğla, Aydın, Manisa, Çanakkale (I nolu yer), Balıkesir, İstanbul, Osmaniye ve Hatay (IV nolu yer) rüzgâr santrallerinin bulunduğu başlıca yerlerdir.

(Cevap B)

46. 1982 Anayasası'nın 67. maddesine göre seçim kanunları, temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerini bağdaştıracak biçimde düzenlenir (I doğru). Silah altında bulunan er ve erbaşlar ile askerî öğrenciler anayasal hüküm gereği oy kullanamazlar (II doğru). Ancak Anayasa'ya göre seçim kanunlarında yapılan değişiklikler, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl değil; "bir yıl" içinde yapılacak seçimlerde uygulanmaz (III yanlış).

(Cevap C)

47. 1982 Anayasası'nın 23. maddesine göre; "Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle hâkim kararına bağlı olarak sınırlandırılabilir." Anayasamıza göre, vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyetini anayasal olarak kısıtlayabilen tek bir sebep vardır; o da suç soruşturması veya kovuşturmasıdır.

(Cevap B)

48. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesine göre devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları sırasıyla; uyarma, kınama, aylıktan kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması ve devlet memurluğundan çıkarma'dır. "Görevden uzaklaştırma" ise bir disiplin cezası değil, devlet kamu hizmetinin gerektirdiği hâllerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen memurlar hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir (Madde 137). Bu nedenle D seçeneği bir disiplin cezası değildir.

(Cevap D)

49. 1982 Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri 5 yılda bir aynı günde yapılır (I. ifade doğrudur - Madde 77). Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları 15 gün içinde yayımlar (III. ifade doğrudur - Madde 89). Ancak Türkiye Büyük Millet Meclisi, bir yasama yılında en çok 4 ay değil, en çok "3 ay" tatil yapabilir (II. ifade yanlıştır - Madde 93). Dolayısıyla doğru olan ifadeler I ve III'tür.

(Cevap D)

50. 1982 Anayasası'nın 148. maddesine göre Anayasa Mahkemesi; Cumhurbaşkanını, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanını, bakanları ve yüksek yargı organlarının başkan ve üyelerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. 2010 yılında yapılan anayasa değişikliği ile "Genelkurmay Başkanı ile Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları" da görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan'da yargılanacaklar kapsamına dâhil edilmiştir. Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapma yetkisi münhasıran Anayasa Mahkemesine ait olduğundan, Genelkurmay Başkanı Anayasa Mahkemesinde yargılanır.

(Cevap E)

51. 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu'na göre; ortak bir kökten gelen ancak biri diğerinden gelmeyen kişiler arasındaki bağ yansoy hısımlığıdır (I. ifade doğrudur). Eşlerden birinin kan hısımlarının, diğer eşin aynı tür ve dereceden kayın hısımları olduğu kanunda açıkça belirtilmiştir (II. ifade doğrudur). Ancak kanun hükmüne göre, kayın hısımlığı kendisini meydana getiren evliliğin sona ermesiyle ortadan kalkmaz. Bu nedenle evliliğin sona ermesiyle kayın hısımlığının da biteceğini ifade eden üçüncü öncül yanlıştır.

(Cevap C)

52. 1982 Anayasası'nın 126. maddesinde "İllerin idaresi yetki genişliği esasına dayanır." hükmü yer almaktadır (I. öncül doğrudur). Buna göre; illerin ayrıldığı "diğer kademeli bölümlerin" veya kamu hizmetlerinde verim sağlamak için kurulan "birden çok ili içine alan merkezî idare teşkilatlarının" idaresinin yetki genişliği esasına dayandığına dair hiçbir ifade bulunmamaktadır. Anayasa, yetki genişliği ilkesini sadece "iller" için öngörmüştür. Bu nedenle II. ve III. öncüllerdeki ifadeler yanlıştır.

(Cevap A)

53. 1982 Anayasası'nın 127. maddesine göre; "Mahallî idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri konusundaki denetim yargı yolu ile olur." Dolayısıyla organlık sıfatının kaybedilmesine yönelik denetim ve karar işlemi İçişleri Bakanlığınca değil, yargı (mahkeme) yoluyla gerçekleştirilir. Diğer seçeneklerde yer alan kamu tüzelkişisi olmaları, yerinden yönetim ilkesi, idarî vesayet yetkisi ve geçici uzaklaştırma tedbirinin İçişleri Bakanı tarafından kesin hükme kadar uygulanması metinde açıkça belirtilen doğru ifadelerdir.

(Cevap B)

54. • 1982 Anayasası'nın 59. maddesine göre, Spor federasyonlarının spor faaliyetlerinin yönetimine ve disiplinine ilişkin kararlarına karşı ancak zorunlu tahkim yoluna başvurulabilir. Tahkim kurulu kararları kesin olup bu kararlara karşı hiçbir yargı mercine başvurulamaz.
- 1982 Anayasası'nın 66. maddesine göre Vatandaşlıktan çıkarma ile ilgili karar ve işlemlere karşı yargı yolu kapatılamaz.
- 1982 Anayasası'nın 79. maddesine göre Yüksek Seçim Kurulunun kararları aleyhine başka bir mercie başvurulamaz.

(Cevap D)

55. Öncüllerde verilen tüm özellikler 9. yüzyılda yetişmiş büyük Türk-İslam bilgini El-Fergânî'ye aittir. Özellikle Nilometre'yi (Mikyas) icat etmesi ve Batı dünyasında "Alfraganus" adıyla tanınarak Ay'daki bir kratere adının verilmesi, onu diğer çağdaşlarından (Harezmi, Bîrûnî vb.) ayıran en temel özellikleridir. Eseri Batı üniversitelerinde asırlarca ders kitabı olarak okutulmuştur.

(Cevap B)

56. "Galat", "hata; "fasih" ise "anlaşılır, açık, düzgün" anlamını taşımaktadır. "Galat-ı meşhûr lugat-ı fasîhten evlâdır" (ya da Galat-ı meşhûr fasîh-i mehcürden evlâdır") sözü herkesin yanlış kullandığı bir ifadenin, doğru olup da kullanılmayandan daha iyi / yerinde olduğu anlamını taşımaktadır. Çok bilinen, yaygın kullanılan bir yanlış ifadenin sözlükteki doğrusundan iyi görüldüğü, genel şekilde kanıksanan hatalı kullanımın, kullanılmayan doğru şekline yeğlenildiği durumu karşılamaktadır.

(Cevap E)

57. Metinde bahsi geçen film, 1989 yapımı olan ve başrolünde Robin Williams'ın yer aldığı Ölü Ozanlar Derneği'dir. Welton Akademisi'nde geçen bu hikâyede İngilizce öğretmeni John Keating, öğrencilerine sadece akademik bilgiyi değil, "Carpe Diem" (Günü yakala) felsefesini aşılayarak kendi seslerini bulmalarına yardımcı olur. Öğrenciler, öğretmenlerinin izinden giderek eski bir kulüp olan Ölü Ozanlar Derneği'ni yeniden canlandırır ve şiirin dünyasında özgürlüğü ararlar. Film, bireyin toplum baskısına karşı kendi kimliğini oluşturma sürecini ve edebiyatın insan ruhu üzerindeki dönüştürücü gücünü pedagojik bir perspektifle işlemektedir.

(Cevap E)

58. A, B, C ve E seçeneklerinde yer alan dizeler Mehmet Akif Ersoy'un "Çanakkale Şehitlerine" şiirine aittir. Ancak D seçeneğinde yer alan "Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?" dizesi, yine Mehmet Akif Ersoy'a ait olan İstiklal Marşı'nın bir dizesidir. Bu durum, hem aynı şaire ait olması hem de vatan/şehadet teması taşıması nedeniyle öğrenciler için çok güçlü ve klasik bir geldiricidir.

(Cevap D)

59. Hürmüz Boğazı Umman Körfezi ile Basra Körfezi'ni birbirine bağlayan boğazdır. Boğaz, Avesta'da adı geçen iyilik tanrısı Hürmüz'ün adını almıştır. Boğazın kuzey kıyısında İran, güney kıyısında ise Umman toprakları bulunur. Genişliği 33 ila 95 kilometre kadardır. Özellikle Basra Körfezi'ndeki çeşitli limanlardan toplanan petrol, tankerler aracılığıyla bu su yolunu kullanarak dünyaya taşındığı için büyük stratejik ve ekonomik öneme sahiptir.

(Cevap A)

60. Güzelce Kemer, Gözlüce Kemer ya da Cebeciköy Kemer, İstanbul'un Sultangazi ilçesine bağlı Cebeci mahallesi sınırları içinde kalan tarihî bir su kemeridir. Bu su kemer bir Mimar Sinan eseridir. B, C, D ve E seçeneklerinde verilen eserler Mimar Sinan'a aittir. Fakat Bozdoğan Kemer Romalılar tarafından İstanbul'da yaptırılan bir eserdir.

(Cevap A)

ÇIKMAMIŞ SORULAR SERİSİ

GENEL YETENEK

GENEL KÜLTÜR

KPSS

Deneme Sınavı

Tarih:/...../.....

Adı-Soyadı: Doğru:

Kurumu : Yanlış :

İmza : Net :

1. “Bir yandan tarafını seçerken diğer yandan kendini sorgulaması” ifadesi, izleyicinin eş zamanlı olarak hem duygusal bir tutum belirlemek hem de bu tutumun kendi değer yargılarıyla çelişip çelişmediğini içten sorgulamak durumunda kaldığını anlatmaktadır. A seçeneği tarafsızlığı öne çıkararak “taraf seçme” boyutunu dışarıda bırakmaktadır. D seçeneği “farklı gerçekliklerin bir arada var olması” yorumuyla özsel sorgulamayı dışsallaştırmaktadır.

(Cevap B)

2. Cümlede yer alan “üretim masraflarının artması” ifadesi, yönetimleri alternatif yollar bulmaya, yani daha ucuz materyaller “aramaya” yönlendirecektir. Bu durumun yüz yıllar içinde yarattığı olumsuz süreç ise kalite bağlamında ele alındığında kalitenin “düşmesine” neden olacaktır. Dolayısıyla boş bırakılan yerlere sırasıyla bu sözcüklerin getirilmesi anlamsal bütünlüğü eksiksiz sağlamaktadır.

(Cevap B)

3. “Sivrilik”, bireyi diğerlerinden ayıran, ona özgün bir kimlik kazandıran nitelikleri metaforlaştırmaktadır; “törpülemek” ise bu niteliklerin bilinçli biçimde aşındırılmasını ifade etmektedir. A seçeneği “sivrilik” kavramını siyasi muhalefet anlamında okuyarak çekici bir çeldirici oluşturmakla birlikte metnin vurgusu itirazın susturulması değil özgünlüğün silinmesidir. E seçeneği başarıya odaklanarak bireysel özgünlüğü rekabetçi bir çerçeveye yerleştirmektedir.

(Cevap B)

4. Parçanın I. cümlesinde vicdan, “akıl bene seslenişi ve onu uyarışı” şeklinde doğrudan akıl kavramı üzerinden tanımlanmıştır. Bu durum, vicdan ile akıl arasında derin bir yapısal bağ kurulduğunu gösterir. A seçeneğinde ise vicdanın akıldan tümüyle bağımsız olduğu ve ikisi arasında hiçbir ilişki bulunmadığı ileri sürülmüştür; bu yorum, parçanın kurduğu vicdan-akıl bütünlüğüyle açıkça çelişmektedir. Diğer seçeneklerdeki ifadeler parçayla tam olarak örtüşmektedir.

(Cevap A)

5. Öncülde verilen kurala göre yeterlik, tezlik, sürerlik ve yaklaşıma bildiren tasvirî fiiller daima bitişik yazılmalıdır. A’da “kavrayabilmeyi”, B’de “tutunabilmeleri”, D’de “süregelmıştır” ve E’de “yıkılabileceğini” fiilleri, kurala uygun biçimde bitişik yazılmıştır. Ancak C seçeneğinde yer alan “anlatıla bildiği” sözcük grubu, kuralı birleşik fiillerden olan “yeterlik fiili” yapısında olmasına rağmen ayrı yazılarak yazım yanlışına sebep olmuştur. Yeterlik bildiren bu fiilin “anlatılabildiği” şeklinde bitişik yazılması gerekmektedir.

(Cevap C)

6. Bağlaç olan “da/de” ayrı, hâl eki olan “-da/-de” bitişik yazılır. Bu kurala göre I, II, III ve V. cümlelerde “da/de”nin yazımı doğrudur. Ancak IV. cümlede hâl eki olan “-de” bitişik yazılması gerekirken ayrı yazıldığı için yazım yanlış yapılmıştır. Sözcüğün doğru yazımı “içinde” şeklinde olmalıdır.

(Cevap D)

7. • Ünlü düşmesi: “fethettikleri” sözcüğünün kökü olan “feth” kelimesinde orta hece ünlüsü yitimi gerçekleşmiştir.
- Ünlü daralması: “de-” fiiline gelen zarf-fiil ekiyle oluşan “diye” kelimesinde geniş ünlü daralmıştır.
- Ünsüz benzeşmesi: “fethettikleri” (fethet-dikleri) sözcüğünde “d” sesinin sertleşmesiyle oluşmuştur.
- Ünsüz yumuşaması: Metindeki “zapdedip” (p>b, t>d) ve “fethettikleri” (k>g) kelimelerinde p-ç-t-k ünsüzlerinin değişimi görülmektedir.
- Ünsüz düşmesi: Parçanın tamamında “k” sesinin düşmesine dayalı (yükselmek, küçülmek gibi) bir örnek bulunmamaktadır.

(Cevap A)

8. Cümleler sıfat-fiil ekleri (-an, -en, -dık, -dik, -ecek, -miş vb.) açısından değerlendirildiğinde; I. cümlede “yayımladığı”, II. cümlede “dökülen” ile “savunulan”, III. cümlede “işlediği” ve “geçen”, V. cümlede ise “aktarılacak” ile “olduğunu” sözcükleri sıfat-fiil görevindedir. IV. cümlede geçen “uyandırmak” kelimesi isim-fiildir ve o cümlede sıfat-fiil türünde bir sözcük bulunmamaktadır.

(Cevap D)

9. Cümleyi öğelerine ayırırken öncelikle yüklem, ardından özne ve diğer tamamlayıcı öğeler bulunur. Cümlede yargı bildiren “teklif eder” sözcük grubu yüklemidir. Teklif eden kim? “Batı’nın bitpazarından ithal edilen kültür kavramını kıyasıya eleştiren yazar” (Özne). Neyi teklif eder? “bugünü dünya bağlayan millî şura sahip çıkmayı” (Belirtili Nesne). Kim teklif eder? “okurlarına” (Yer Tamlayıcısı). Dikkat edilirse özne grubunun içindeki ayrılma hâli eki almış sözcükler (bitpazarından) veya nesne grubunun içindeki tamlamalar cümlelerin bağımsız bir yer tamlayıcısı değil, bağlı bulundukları kelime grubunun (söz öbeğinin) ayrılmaz bir parçasıdır. Öğelerin doğru sıralanışı “Özne - belirtili nesne - yer tamlayıcısı - yüklem” şeklindedir.

(Cevap A)

10. Parçadaki I, II ve IV numaralı yerlere, birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözcükleri ayırmak amacıyla virgül (,) getirilmelidir. III numaralı yere, içinde virgül bulunan cümlelerin öznesini (aydın) diğer öğelerden ayırmak ve anlam karışıklığını önlemek için noktalı virgül (;) konulmalıdır. V numaralı yere ise öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri (itmiş / düşmüştür) birbirinden ayırmak amacıyla noktalı virgül (;) getirilmelidir. Buna göre III ve V numaralı yerlere diğerlerinden farklı olarak noktalı virgül konulmalıdır.

(Cevap D)

11. Parçanın genelinde (I, II, III ve V. cümleler) dezenformasyonu engellemeye yönelik “doğruluk dürtüleri” sistemi ve etkinliği anlatılmaktadır. Ancak IV. cümlede aniden dezenformasyon konusundan kopularak “modern tıbbın tedavi yöntemleri ve tarihsel gelişimi” üzerine genel bir bilgi verilmiştir. Bu durum akışı bozmaktadır.

(Cevap D)

12. Parçada atın binek hayvanı ve savaş aracı olarak kullanılması Orta Asya kavimlerine kazandırdığı hız, manevra kabiliyeti ve askerî üstünlük anlatılmaktadır. Parçada, ağır ilerleyen düşman karşısında uygulanan taktiklerle “düşmanı sındırarak mahvettikleri” ve “büyük avantajlar elde ettikleri” açıkça belirtilmiştir. A, B, C ve E seçenekleri bu ifadelerle uyumlu birer sonuç veya çıkarım cümlesidir. Ancak D seçeneğinde yer alan “düzenli meydan savaşlarında sürekli yenilgiye uğramışlardır” ifadesi, parçanın tüm kurgusuna, övülen askerî başarı ve üstünlük temasına tamamen zıttır. Bu nedenle D seçeneğindeki ifade parçanın sonuna kesinlikle getirilemez.

(Cevap D)

13. Cümleler mantıksal bir oluş sırasına göre dizildiğinde: Önce Andreas Tietze'nin malzeme toplama niyeti belirtilir (II). Sonra bu malzemelerin nasıl bir tarama yöntemiyle toplandığı açıklanır (I). Bu sürecin sonucunda ortaya çıkan 60 bin maddelik eser tanıtılır (III). Ardından eserin tarihsel kapsamı detaylandırılır (IV). Son olarak TÜBA'nın eseri basıp yayımlamasına değinilir (V). Sıralama: II - I - III - IV - V şeklinde olmalıdır. Bu sıralamaya göre baştan üçüncü cümle III numaralı cümledir.

(Cevap C)

14. Parçada yazarın kişisel yorumunu katan "eşsiz", "çarpcı bir biçimde" gibi kelimelerle öznel ifadelerle (A) yer verilmiştir. Giriş cümlesindeki "pinalar, ... çift kabukluları olarak bilinir" yargısı bir tanımlamadır (C). Pinaların yaşam döngüsü "midyelere ve istiridyelere kıyasla" denilerek karşılaştırılmıştır (D). "Etkisini zayıflatmış için" ifadesiyle gerekçelendirmeye başvurulmuştur (E). Ancak parçada tanık göstermeden (B) yararlanılmamıştır.

(Cevap B)

15. Parçada zamanın beşerî verilerle oluştuğu (A), kültürün insan inşası olduğu (B), zaman-kültür-toplum bağı (C) ve dilin taşıyıcı rolü (D) vurgulanmıştır. Ancak parçada toplumların gelişim hızının coğrafi çevrelerce sınırlandırıldığına dair bir yargı yoktur.

(Cevap E)

16. Parçada fizyolojinin çevre etkileşimi (A), morfolojiden farkı (B), ruhbilimsel kavram kullanımı (C) ve deneye dayalı niceliksel yaklaşımı (D) ifade edilmiştir. Ancak fizyolojinin "anatomik benzerliklerden ortak ata tespiti yapması" yargısı bu parçada yer almamaktadır.

(Cevap E)

17. Parçada asılsız haberlere neden kolayca kandığımız anlatılırken; zihnin inanmayı kolay bir ayar olarak görmesi (zihinsel neden), anlık korku veya öfke hâli ve haberin sürekli tekrar etmesinin yarattığı aşinalık hissi (bağlamsal neden) gibi doğrudan bireyin içsel zaafalarına vurgu yapılmıştır. Bu nedenle parça, B seçeneğindeki soruya verilmiş kutsursuz bir yanittir. A seçeneği sadece algoritma ve yankı odasına odaklanır. C seçeneği makro düzeyde eğitim seviyesini hedefler. D seçeneği otoritelere duyulan güvensizliği, E seçeneği ise platformların teknik teyit mekanizmalarını sorgular. Bu güçlü çeldiriciler parçanın ana felsefesinden (insan zihninin ve duygularının zaafı) uzaklaştığı için elenir.

(Cevap B)

18. Parçada dijital çağın getirdiği durum anlatılırken asıl vurgu, çocukların teknoloji yerlisi, ebeveynlerin ise göçmen olması sebebiyle "aile içindeki geleneksel dengelerin sarılmasına" ve "otorite figürü olan ebeveynin çocuğundan yardım bekler duruma düşmesine" yapılmıştır. Bu nedenle parça, dijitalleşmenin ebeveyn-çocuk arasındaki güç dinamiklerini ve otoriteyi nasıl değiştirdiği (C) sorusuna verilmiş bir yanittir. A seçeneği güvenlik zafiyetlerine, B seçeneği akademik başarıya, D seçeneği yabancılaşmaya, E seçeneği ise toplumsal kurallara uyuma odaklanarak parçanın asıl kavramsal odağından uzaklaşan ifadelerdir.

(Cevap C)

19. Parçada Türk devlet geleneğinde devletin sonsuza dek yaşayacak olmasının, Batı'daki gibi belirli bir hanedana, sınıfa veya toprağa bağlı olmadığı açıkça belirtilmiştir. Boz kır toplumlarında hayatta kalmanın ve düzenin yegâne teminatı "teşkilatlanma"dır. Hanedanlar ve coğrafyalar değişse bile devletin farklı isimlerle derhâl yeniden kurulmasını sağlayan ve ona "ebedî" vasfını kazandıran temel gerekçe, "teşkilatçı ruhun ve nizam fikrinin kesintisiz devam etmesidir."

(Cevap B)

20. Parçada, “dilin ucunda olma” durumunun yaşandığı anlarda kişinin kelimenin anlamını, baş harfini veya özelliklerini bildiği ancak kelimenin kendisini seslendiremediği anlatılmaktadır. Bu olgunun temel nedeni olarak da beynin “anlamsal özelliklere başarıyla ulaşmasına” rağmen kelimenin “ses bilimsel yapısına anlık olarak erişim sağlayamaması” gösterilmiştir. D ve E seçenekleri kelimenin yanlış eşleştiğini veya nadir kullanıldığını iddia ettiği için parçayla çelişir zira parçada kelimenin “çok iyi bilindiği” vurgulanmıştır. Asıl nedene işaret eden durum C seçeneğinde eksiksiz verilmiştir.

(Cevap C)

21. Diyalogdaki ilk yanıtta filozof, edebiyatçının “nevi şahsına münhasır olanı” yani bireysel özelliği yansıttığını, filozofun ise “insanlığın ortak paydasının” yani akıl ve zihin evrenselliğinin peşinde olduğunu belirterek iki disiplin arasındaki temel yaklaşım farkını ortaya koymuştur. İkinci yanıtta ise her dilin felsefeye uygun olmadığını; bunun için dilin yüksek derecede kavramlaşması ve kurallarının belirlenmesi gerektiğini ifade ederek Osmanlı Türkçesini buna örnek göstermiştir. Seçenekler incelendiğinde A seçeneğindeki sorular, her iki cevabın odak noktasını eksiksiz karşılamaktadır.

(Cevap A)

22. Parçada sanatçıların ekonomik bağımsızlık kazanıp profesyonelleştiği belirtilse de bunun estetik derinliği kusursuzlaştırıp zirveye taşıdığı değil; tam aksine pazar talepleri nedeniyle eserlerde “yüzeyselleşme riskini” ve “düşünsel derinlikten yoksun” ürünleri beraberinde getirdiği ifade edilmiştir. Çeldirici seçeneklerde yer alan; sanatın başlangıçta statü göstergesi olması (A), basım teknolojisinin yaygınlaşmayı sağlaması (B), ticari kaygıların sığlaşmaya yol açması (C) ve himayeciliğin bitişyle sanatın halka inmesi (E) parçada yazar tarafından doğrudan savunulan yargılar olduğu için elenmelidir.

(Cevap D)

23. Parçada basım teknolojisinin gelişmesi ve pazar ekonomisinin yaygınlaşmasının, sanatçıları “aristokrat koruyuculara olan bağımlılıktan kurtararak onların kendi ayakları üzerinde duran profesyonel sanatçılar olarak konumlanmasını sağlamıştır” denilerek bu duruma doğrudan değinilmiştir. Diğer seçeneklerdeki; sanatçıların yüzeyselliğe direndiği (B), sahnelerden çekilip sadece basıma yöneldiği (C), himayeciliği kendi inisiyatifleriyle yıktıkları (D) veya yayıncılarla bir fikir çatışmasına girdikleri (E) gibi iddialar, öğrenciyi yanıltmak amacıyla metindeki bazı kavramların (yüzeyselleşme, basım, himayecilik) kasten çarpıtılmasıyla oluşturulmuş mantıksal hatalardır ve metinden çıkarılmaz.

(Cevap A)

24. Parçada canlıların varoluş mücadelesi Darwinci bir perspektifle türün bekası olarak tanımlansa da yazarın asıl savı, bu durumun bireysel ve ontolojik bir nitelik taşıdığı yönündedir. Yazar, her canlının sadece genetik aktarım için değil bizzat “kendisi” kalabilmek adına direnç gösterdiğini ve bu sayede bir birey vasfı kazandığını vurgulamaktadır. Bu bağlamda, mücadelenin tekil gayesinin genetik süreklilik olduğu yargısı, metnin felsefi odağıyla örtüşmemektedir. Canlı, salt bir tür temsilcisi olmanın ötesinde, kendi sınırlarını koruma iradesiyle özgün bir kimlik inşa etmektedir. Dolayısıyla E seçeneğinde yer alan kesin yargıya parçadan ulaşılması mümkün değildir.

(Cevap E)

25. Parçada “yığın” kavramı, cansız maddelerin parçalara ayrıldığında dahi yapısal ve niteliksel bir öz kaybı yaşayan homojen karakterini tanımlamak için kullanılmıştır. Bir taşın veya su damlasının bölünmesi durumunda ortaya çıkan parçaların, bütünün temel özelliklerini aynen koruduğu ve parçalara ayrılmanın yapısal bir başkalaşım yaratmadığı belirtilmektedir. Bu durum, yığınları canlı organizmaların parçalanamaz ve özgün bütünlüğünden ayıran temel yapısal farklılık olarak sunulmuştur. Yığınlar, dış müdahalelere karşı biyolojik bir sınır koruma refleksi gösteremedikleri için iradede yoksun, sadece fiziksel toplamlar hükmündedir. Bu gerekçelerle yığınların parçalandıklarında temel karakterlerini kaybetmeyen yapıları, onları canlılardan ayıran temel unsurdur.

(Cevap A)

26. Parçanın bütününde "birey" olma durumu, sadece bilince sahip insana özgü bir imtiyaz olmaktan çıkarılıp hayatta kalma istenci sergileyen tüm organizmalara teşmil edilmektedir. Yazar, bir canlının dış müdahalelere karşı kendi biyolojik sınırlarını koruma refleksini, onun ontolojik bir birey olma hakkının temeli olarak görmektedir. Darwinci bakış açısının aksine, bu mücadelenin türün bekasından ziyade canlının bizzat kendisi kalabilme iradesiyle ilgili olduğu savunulmaktadır. Dolayısıyla her organizma, kendi varlığını koruma yolundaki özgün duruşu ve sergilediği dirençle doğal bir bireylik statüsü kazanmaktadır. Bu temel düşünce, biyolojik varoluşu salt bir hayatta kalma çabasından felsefi bir hak ve kimlik düzlemine taşımaktadır.

(Cevap B)

Verilen öncüllerden yol çıkılarak aşağıdaki tablo elde edilir.

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma
K	E/M	E/M	Y	T/S	T/S
L	T/S	T/S	Y	E	M

27. Tabloya göre salı günü eğlence, sağlık ve magazin programları yayınlanabilir.

(Cevap E)

28. Verilen öncüllere göre B seçeneği kesinlikle yanlış olur. Çünkü L kanalında magazin ve sağlık programı art arda gelmemektedir. Magazin programı cuma, sağlık programı ise pazartesi ya da salı günü yayınlanmaktadır.

(Cevap B)

29. Oluşturulan tabloya göre L kanalında perşembe günü kesin olarak eğlence programı yayınlanmaktadır.

(Cevap A)

30. K ve L kanallarındaki tüm program türlerinin yayınlanma günlerinin tam olarak belirlenebilmesi için her iki kanalla ilgili olarak sağlık ve eğlence programlarının arasında bir gün olduğunun bilinmesi gerekir.

Bu bilgiye göre K kanalında pazartesi magazin, salı eğlence, çarşamba yarışma, perşembe sağlık, cuma tartışma programları olur. L kanalında ise pazartesi tartışma, salı sağlık, çarşamba yarışma, perşembe eğlence, cuma magazin programları olur.

(Cevap A)

31. $1 + 2 \cdot \frac{3}{2} = 4$
 $1 - \frac{3}{4} = 1 - \frac{4}{3} \cdot \frac{1}{4}$
 $= 1 - \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$ bulunur.

(Cevap C)

32. $\frac{4 \cdot 10^{-2} - 8 \cdot 10^{-3}}{(2 \cdot 10^{-1})^3}$
 $\frac{\frac{4}{10} - \frac{8}{1000}}{\left(\frac{2}{10}\right)^3} = \frac{\frac{40-8}{1000}}{\frac{8}{1000}} = \frac{32}{8}$
 $= 4$ bulunur.

(Cevap D)

33. $\frac{5\sqrt{3} \cdot (-\sqrt{3})}{5\sqrt{2} + 3\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{2}}{3}$
 $\frac{-5 \cdot 3}{8\sqrt{2}} \cdot \frac{\sqrt{2}}{3} = \frac{-5}{8}$

(Cevap B)

34. $\frac{(2^2 \cdot 7)^{a+1}}{2^2 \cdot 7^{2a}} = \frac{2^{2a+1}}{2 \cdot 7}$
 $\frac{2^{2a+2} \cdot 7^{a+1}}{2^2 \cdot 7^{2a}} = \frac{2^{2a+1}}{2 \cdot 7}$
 $2^{2a+3} \cdot 7^{a+2} = 2^{2a+3} \cdot 7^{2a}$
 $a+2 = 2a \Rightarrow a = 2$
 $a^a = 2^2 = 4$ bulunur.

(Cevap C)

35. $\frac{\frac{2 \cdot 6}{6!} + \frac{4}{6!}}{\frac{4 \cdot 7}{7!} - \frac{12}{7!}} = \frac{\frac{16}{6!}}{\frac{16}{7!}} = \frac{16}{6!} \cdot \frac{7!}{16} = \frac{7 \cdot 6!}{6!} = 7$

$7 \cdot \frac{1}{\frac{10}{7}} = 10$ bulunur.

(Cevap E)

36. $\frac{a+b}{c} = \text{çift} \Rightarrow a+b = c \cdot \text{çift}$
 $\frac{a+c}{b} = \text{tek} \Rightarrow a+c = b \cdot \text{tek}$

	a	b	c
1. Durum	T	T	Ç
2. Durum	Ç	Ç	Ç

- I. $a^2 + c$
 $T^2 + Ç = \text{Tek}$
 II. $a \cdot b - c$
 $T \cdot T - Ç = \text{Tek}$
 III. $c(a+b)$
 $Ç \cdot (T+T) = \text{Çift}$
 $Ç \cdot (Ç+Ç) = \text{Çift}$

Yalnız III daima çifttir.

(Cevap B)

37. $45 < b \cdot c < 50$ ise $b \cdot c = 48$ olabilir.
 $b \cdot c = 48$
 $\downarrow \downarrow$
 $6 \ 8$
 $8 \ 6$
 $a \cdot c > 50$ ise $c = 6$ ve $b = 8$ için
 $a \cdot c > 50 \Rightarrow 9 \cdot 6 > 50$ olur.

$a \cdot b < 45 \Rightarrow 9 \cdot 8 < 45$ olur.
 $c = 8$ ve $b = 6$ için
 $a \cdot c > 50 \Rightarrow 7 \cdot 8 > 50$ olur.

$a \cdot b < 45 \Rightarrow 7 \cdot 6 < 45$ sağlanır.

O halde $a = 7$, $b = 6$, $c = 8$ olduğundan

$a \cdot b \cdot c = 7 \cdot 6 \cdot 8 = 336$ bulunur.

(Cevap C)

38. $ABCA = 2x + 1 = 3y + 1 = 5z + 1$

Hem 5 ile hem de 2 ile bölümünden kalan 1 ise A rakamı yalnız 1 olabilir.

$$1BC1 = 3y + 1$$

$$2 + \overline{B+C} = 3y + 1$$

2

5

8

11

14

17 en büyük

$$A \cdot (B + C) = 1 \cdot 17 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

39. $1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 = \frac{7 \cdot 8}{2} = 28$

Toplanan tüm kutucukların toplamına "T" diyelim.

$$T + A + B = 28$$

$$+ T - (A + B) = 4$$

$$\frac{2T = 32}{2T = 32}$$

$$T = 16$$

$$A + B = 12 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

40.
$$\begin{array}{r} 3/ \\ -2x^2 + y^2 = 2k \\ + 3x^2 - 2y^2 = -6k \\ \hline -3x^2 + y^2 = 0 \end{array}$$

$$y^2 = 3x^2$$

$$\frac{x^2}{y^2} = \frac{1}{3} \Rightarrow \frac{x}{y} = \frac{\sqrt{1}}{\sqrt{3}} = \frac{\sqrt{3}}{3} \text{ bulunur.}$$

(Cevap B)

41. $|1 - n| = 3$ ise $1 - n = 3 \Rightarrow \boxed{n = -2}$

$$1 - n = -3 \Rightarrow \boxed{n = 4}$$

$$n = -2 \text{ olursa } |m| = n + 2 = -2 + 2 = 0 \text{ olur.}$$

Yani $m = 0$ bulunur. Fakat sayı doğrusunda $m < n$ olduğunu görüyoruz. O halde $|m| = 4 + 2 = |m| = 6$ olmalıdır. Buradan $\boxed{n = 4}$ seçtiğimiz için $\boxed{m = -6}$ olmalıdır.

Sayı doğrusundaki her iki nokta arası uzaklık eşit olduğundan, bu mesafeye x diyelim.

$$n = m + 2x \Rightarrow 4 = -6 + 2x \Rightarrow \boxed{x = 5}$$

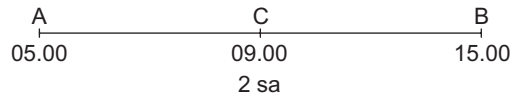
$$A = m + x \Rightarrow A = -6 + 5 = -1 \text{ olur.}$$

$$B = n + x \Rightarrow B = 4 + 5 = 9 \text{ olur.}$$

$$A \cdot B = -9 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

42.

Filiz'in hızı başlangıçta V_1 olsun. V_2 hızı ile yolunu tamamlayaydı.

$$|AB| = 10 \cdot V_1 \text{ olurdu. Arıza sonrası;}$$

$$|AC| = V_1 \cdot 4, \quad |BC| = V_2 \cdot 4$$

$$|AB| = 10V_1 = 4V_1 + 4V_2$$

$$6V_1 = 4V_2 \Rightarrow \frac{V_1}{V_2} = \frac{2}{3} \text{ olur.}$$

$$V_1 = 2k, \quad V_2 = 3k \text{ dersek}$$

$$\text{Artış} = 3k - 2k = k$$

$$K = 2K \cdot \frac{?}{100} \Rightarrow ? = 50' \text{ dir.}$$

Yani hızı başlangıca göre % 50 artmıştır.

(Cevap E)

43. I. Yol

$$f(2 - 1) = 10$$

$$f(1) = 10$$

$$f(2) - f(1) = 10$$

$$f(2) = 20$$

$$f(3) = f(2) + f(1) = 30 \Rightarrow f(3) = 30$$

$$f(4) = f(2) + f(2) = 20 + 20 = 40 \Rightarrow f(4) = 40$$

$$\frac{f(2) \cdot f(3)}{f(4)} = \frac{20 \cdot 30}{40} = 15 \text{ bulunur.}$$

II. Yol

$f(2) - f(1) = 10$ oluyorsa fonksiyonda her bir 1 birimlik artış sonuca 10 olarak yansır.

Yani, $f(1) = 10$, $f(2) = 20$, $f(3) = 30$, $f(4) = 40$

$$\frac{f(2) \cdot f(3)}{f(4)} = \frac{20 \cdot 30}{40} = 15 \text{ bulunur.}$$

(Cevap A)

44. Boyalı bölge B kümesinde olup A ve C kümelerinde olmayan elemanların kümesidir. Bu da şöyle ifade edilir:

$$B \setminus (A \cup C)$$

(Cevap B)

45. Başlangıçta planlanan bilgisayar sayısı $153 \cdot x \cdot y$ 'dir.

Son durumda;

$$153 (x + 1) (y + 1)$$

$$(153x + 153) (y + 1)$$

$$153xy + 153x + 153y + 153 \text{ bilgisayar konmuştur.}$$

Aradaki fark;

$$153xy + 153(x + y + 1) - 153xy$$

$$= 153(x + y + 1) \text{ bulunur.}$$

(Cevap E)

46.

$$3e + 3p + 1e = 360$$

$$3e + 4p = 396$$

$$-3/4e + 3p = 360$$

$$4/3e + 4p = 396$$

$$-12e - 9p = -1080$$

$$12e + 16p = 1584$$

$$7p = 504$$

$$p = 72$$

$$4e + 3 \cdot 72 = 360$$

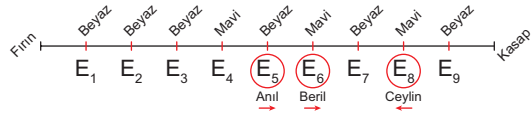
$$4e + 216 = 360$$

$$e = 36$$

$$e + p = 36 + 72 = 108 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

47.

Anıl, Beril ve Ceylin'in konumları ve hareketleri ancak ve ancak şemadaki gibi olur. Bu durumda Anıl, Beril ve Ceylin'in oturdukları evler sırasıyla; Beyaz - Mavi - Mavi renktedir.

(Cevap E)

48.

$$1 \text{ Şalgam} + 2 \cdot 150 + 3 \text{ Reyhan} = 1040$$

$$1 \text{ Reyhan} + 2 \cdot 150 + 3 \text{ Şalgam} = 1000$$

$$1 \text{ Şalgam} + 3 \text{ Reyhan} = 740$$

$$+ \quad -3 / 1 \text{ Reyhan} + 3 \text{ Şalgam} = 700$$

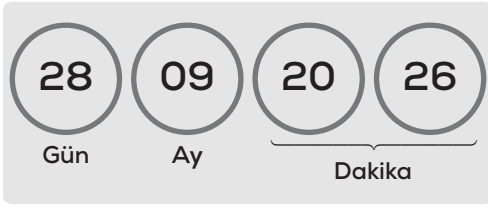
$$-8 \text{ Şalgam} = -1360$$

$$\text{Şalgam} = 170 \text{ TL bulunur.}$$

(Cevap D)

49.

Yavuz siteye baktığında sınava 28 gün var ise siteye baktığı tarih 28 Eylül olmalıdır. Çünkü sınav günü 26 Ekimdir ve 28 Eylül gününden 26 Ekim'e 28 gün süre kalmıştır.

Öte yandan sınava dakika ve saniye cinsinden 20 dakika 26 saniye kaldığını görüyoruz. O halde baktığı saat;

$$\begin{array}{r} 74 \\ 9 \text{ } 44 \text{ } 60 \\ 10.15.00 \\ - 20.26 \\ \hline 9.54.34 \end{array}$$

olur. Siteye baktığı gün ise yine pazar günüdür. Çünkü sınava 28 gün kalmıştır ve günler 7 günde bir aynı güne denk gelir.

(Cevap E)

50. Ocak ayı = 31 gün = 4 hafta + 3 artık gün

4 hafta = $4 \cdot 7 = 28$ gün ancak Ocak Ayı 31 gün buna göre

4 haftada;

$4 \cdot 8 = 32$ saat Felsefe

$4 \cdot 5 = 20$ saat Sosyoloji

Geriyeye kalan 3 günde;

$35 - 32 = 3$ saat Felsefe

$21 - 20 = 1$ saat Sosyoloji verilmelidir.

1, 2 ve 3 Ocak günlerine denk gelen günlerin toplamında

3 saat felsefe ve 1 saat sosyoloji olmalıdır.

1 Ocak Cuma gününe denk gelir.

(Cevap E)

51.

$$\text{Birim Ağırlık} = \frac{\text{Toplam Ağırlık}}{\text{Üren Adedi}}$$

$$A \rightarrow \frac{180}{120} = \frac{3}{2} = 1,5$$

$$B \rightarrow \frac{90}{90} = 1$$

$$C \rightarrow \frac{90}{150} = \frac{3}{5} = 0,6$$

$$G_A > G_B > G_C$$

(Cevap A)

52.

Normal şartlarda 5 ürün 5! farklı şekilde sıralanır. Koşullar dolayısıyla;

1- Yıkama Jeli

2- Tonik

doğru sıralamadır.

Normal şartlarda burada $2! = 2$ durum vardır. $\frac{1}{2}$ oranla doğru sıralama yakalanır.

Serum - Nemlendirici - Güneş Kremi normal şartlarda

$3! = 6$ farklı şekilde sıralanır.

Serum ve nemlendirici, güneş kreminden önce kullanılacağı için;

Serum - Nemlendirici - Güneş Kremi şeklinde 6 sıralamadan 2 tanesinin uygun olduğunu görürüz.

O halde toplam sıralama $5! \cdot \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{3} = 120 \cdot \frac{1}{6} = 20$ farklı şekilde olur.

(Cevap C)

53.

Her ikisi de 60 kilogram gelirse;

$$\text{Olasılık} = \frac{75}{100} \cdot \frac{10}{100}$$

Her ikisi de 61 kilogram gelirse;

$$\text{Olasılık} = \frac{75}{100} \cdot \frac{15}{100}$$

Bu olasılıkların toplamı;

$$\frac{75}{100} \cdot \frac{10}{100} + \frac{75}{100} \cdot \frac{15}{100}$$

$$\frac{3}{4} \cdot \frac{1}{10} + \frac{3}{4} \cdot \frac{3}{20} = \frac{3}{40} + \frac{9}{80} = \frac{2 \cdot 3 + 9}{80} = \frac{15}{80} = \frac{3}{16} \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

54. Neval 3 sayı seçti ancak belirlediği sayı iki basamaklı oldu. O halde ardışıklık kuralını ihlal eden seçtiği üçüncü sayı 5'tir. İsmail'e kalan sayılar $\{1, 2, 3\}$ şeklinde olacak.

İsmail'in soruda sözü edilen ardışıklık kuralına uygun yazabileceği en büyük sayı 31 olur. Çünkü "2" sayısı hem 3 ile hem 1 ile ardışıktır.

(Cevap E)

55. Neval $\rightarrow \{6, 5, 4\}$

İsmail $\rightarrow \{1, 2, 3\}$

Neval'in belirlediği sayı = 64

İsmail'in belirlediği sayı = 31

$$|64 - 31| = 33$$

$$33 = 3 \cdot 11$$

33 sayısının asal çarpanları toplamı $3 + 11 = 14$ bulunur.

(Cevap D)

56. İsmail'in belirlediği üç basamaklı sayının rakamları toplamı x olsun. Bu durumda Neval'in belirlediği üç basamaklı sayının rakamları toplamı $2x$ olur.

1'den 6'ya kadar olan sayıların toplamı

$$1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 = \frac{6 \cdot 7}{2} = 21$$

$$x + 2x = 3x = 21 \Rightarrow x = 7$$

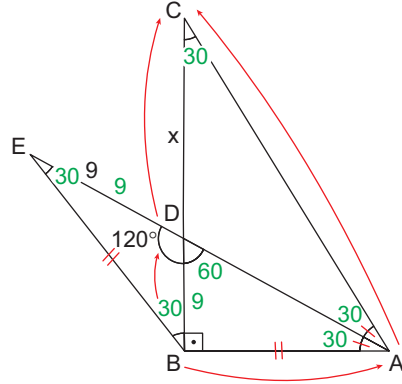
Neval'in belirlediği sayının rakamları toplamı $2x = 2 \cdot 7 = 14$ olmalı.

Neval $\rightarrow \{3, 5, 6\}$

İsmail $\rightarrow \{1, 2, 4\}$

Neval'in belirlediği sayı 635'dir. Onlar basamağı 3 olmalıdır.

(Cevap B)

ABC üçgeninde $|AD|$ iç açıortaydır. Açıortay teoremine göre

$$\frac{|AB|}{|AC|} = \frac{|BD|}{|CD|}$$

$$\frac{|AB|}{2|AB|} \rightarrow 30^\circ\text{'nin karşısı}$$

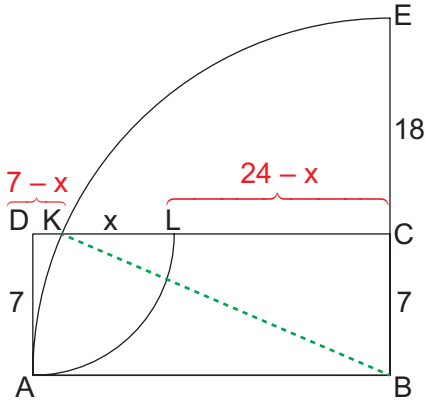
$$\frac{1}{2} = \frac{9}{|CD|}$$

$$|CD| = x = 18 \text{ bulunur.}$$

(Cevap D)

58.

KB doğru parçasını çizdik ve $(\widehat{KCB})$ dik üçgenini oluşturduk.

$$|EB| = |KB| = 25$$

$(\widehat{KCB})$ dik üçgeninde Pisagordan $|KC| = 24$ birim bulunur. D merkezli $|AD|$ yarıçaplı çeyrek çemberden

$$|AD| = |DL| = 7 \text{ birimdir.}$$

$$|DK| = 7 - x$$

$$|LC| = 24 - x$$

$$|KL| = x \text{ ve } |DC| = 25$$

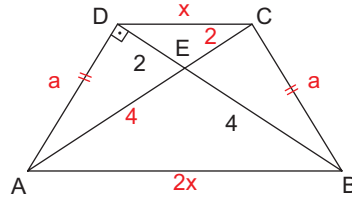
olduğundan;

$$|DK| + |KL| + |LC| = 25 \Rightarrow 7 - x + x + 24 - x = 25$$

$$\Rightarrow x = 6 \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

59.

Kelebek benzerliğinden;

$$\frac{|DC|}{|AB|} = \frac{|DE|}{|EB|} = \frac{|EC|}{|AE|} = \frac{1}{2}$$

O halde;

$$|DC| = x \text{ ve } |AB| = 2x \text{ diyelim.}$$

İkizkenar yamukta köşegenler eşittir ve birbirini ortalar.

$(\widehat{ADE})$ dik üçgeninde;

$$4^2 = a^2 + 2^2$$

$$16 = a^2 + 4$$

$$a^2 = 12 \Rightarrow a = 2\sqrt{3}$$

$(\widehat{DAB})$ dik üçgeninde;

$$(2\sqrt{3})^2 + 6^2 = 4x^2$$

$$12 + 36 = 4x^2$$

$$48 = 4x^2$$

$$x^2 = 12$$

$$x = 2\sqrt{3} \text{ bulunur.}$$

(Cevap C)

1. Kurultay'da boy beylerinin katılımıyla alınan kararların töre hükmünde olması, hukukun istişare (meşveret) yoluyla şekillendiğini ve tek adam otoritesinin dengelendiğini gösterir. Ancak kağan, Kurultay'ın doğal başkanıdır ve devlet yönetimindeki icrai gücü son derece yüksektir. Yasama yetkisinin Kurultay ile paylaşılması, kağanın yetkilerini tamamen devredip sembolik bir figüre (monark) dönüştüğü anlamına gelmez; nitekim kağanın Kurultay kararlarına rağmen kendi iradesini uyguladığı tarihsel örnekler mevcuttur.

(Cevap D)

2. 751 yılında Çin (Tang Hanedanı) ile Abbasiler arasında yaşanan ve Karlukların Abbasileri desteklemesiyle Çin'in yenildiği olay Talas Savaşı'dır. Kâğıt ve matbaanın Batı'ya taşınması bu savaşın en büyük kültürel sonucudur. Seçeneklerdeki diğer savaşların tamamı İslam/Türk tarihi açısından önemli kırılmalar olsa da, Çin ile yapılan ve evrensel kültürel aktarımı sağlayan tek savaş Talas'tır.

(Cevap B)

3. Haçlı Seferleri'nin tamamı Anadolu'nun iç kesimlerinden geçmemiştir. Özellikle 4. Haçlı Seferi tamamen deniz yoluyla hareket ederek doğrudan İstanbul'da son bulmuştur. Ayrıca 3. Haçlı Seferi'nde İngiltere Kralı Aslan Yürekli Richard gibi liderler, Cebelitarık ve Akdeniz rotasını kullanarak Anadolu topraklarına girmeden deniz yoluyla Akka ve çevresine ulaşmıştır. Dolayısıyla seferlerin tamamı için "Anadolu içlerini kullanma" genellemesi coğrafi bir hatadır. Diğer seçenekler, seferlerin farklı rota özelliklerini ve lojistik merkezlerini doğru şekilde analiz etmektedir.

(Cevap D)

4. Fatih zamanında uygulanan bu faaliyetler güçlü aileler, yerel beyler ve soylu kişilerin devlete karşı etkili olmasını önlemek ile ilgilidir. Böylece merkeziyetçi devlet yapısı korunmuş ve güçlendirilmiştir.

(Cevap B)

5. Bu alandaki terimler birbirine yakın görünse de farklı uzmanlıkları ifade eder. Nalbantlar, at ve öküz gibi hayvanların tırnaklarına nal çakarken; Nalçacılar, insanların giydiği ayakkabıların altına metal koruyucular (pençeler) takar. Debbâğlar (tabakçılar) ise ham deriyi kimyasal ve fiziksel işlemlerle işleyip sanayide kullanılacak nitelikli deri haline getiren gruptur. Dolayısıyla doğru eşleştirme C seçeneğidir.

(Cevap C)

6. Metinde verilen 1566 tarihi ve Zigetvar Seferi detayları, vefatı 83 gün boyunca gizlenen Kanuni Sultan Süleyman'ı işaret etmektedir. Seçeneklerdeki I. Murad, Türk tarihinde iç organları şehit olduğu yere (Kosova) gömülen bir diğer isim olduğu için en güçlü çeldiricidir; ancak tarihsel olarak 14. yüzyılda kalmaktadır. Fatih Sultan Mehmet'in vefatı da bir süre gizlenmiş olsa da bu olay Macaristan'da değil Anadolu topraklarında gerçekleşmiştir. Yavuz Sultan Selim ve IV. Murat ise "sefer padişahları" imajıyla öğrencinin mekan ve kronoloji bilgisini test etmek amacıyla seçeneklere dahil edilmiştir.

(Cevap A)

7. Tarihî veriler ve eser içerikleri incelendiğinde; Piri Reis'in Kitab-ı Bahriye eserinin rehber niteliği (A) ve çok yönlü içeriği (C) doğrudur. Seydi Ali Reis'in Mir'âtü'l-memâlik'i bir seyahatnamedir (B) ve bu çalışmalar genel bilim tarihine katkıdır (E). Ancak Seydi Ali Reis'in Kitâbü'l-Muhîr (Okyanuslar Kitabı) adlı eseri, iddia edilen aksine edebî bir seyahatname değil; gök cisimleri ve denizler üzerine teknik, astronomik ve coğrafi veriler içeren bilimsel bir denizcilik kitabıdır. Seyahatname türündeki eseri Mir'âtü'l-memâlik'tir.

(Cevap D)

8. Tokat Gök Medrese, Sivas Buruciye Medresesi, Kırşehir Caca Bey Medresesi (astronomi eğitimiyle bilinir) ve Karahan Hatuniye Medresesi Selçuklu Dönemi'nin önemli eğitim kurumları arasındadır. Ancak Amasya Kapı Ağısı Medresesi (1488), yapım tarihi ve II. Bayezid dönemi mimari özellikleriyle Erken Osmanlı Dönemi'ne ait bir eserdir.

(Cevap E)

9. Osmanlı modernleşme sürecinde kurum-hükümdar eşleşmeleri incelendiğinde; Hendesehane I. Mahmud, Mühendishane-i Berr-i Hümayun III. Selim, Harbiye ve Tıbbiye ise II. Mahmud dönemlerinde açılmıştır. Ancak Mühendishane-i Bahr-i Hümayun (Deniz Mühendishanesi), 1775 yılında Rusların Çeşme'de donanmayı yakması üzerine I. Abdülhamid döneminde (Kaptan-ı Derya Hasan Paşa'nın önerisiyle) kurulmuştur. III. Selim döneminde ise Kara Mühendishanesi (Berr-i Hümayun) açılmıştır.

(Cevap B)

10. 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile halkı tamamen Türk ve Müslüman olan Kırım bağımsız olmuştur. Aynı antlaşmada Rusya'ya, Osmanlı topraklarındaki Ortodoksların haklarını koruma yetkisi verilmiş, bu durum Rusya'nın Osmanlı iç işlerine karışmasına hukuki zemin hazırlamıştır.

(Cevap D)

11. Padişah Abdülmecid döneminde ilan edilen Tanzimat Fermanı ile padişah ilk kez kanun üstünlüğünü resmen benimsemiştir (I doğru). Fermanın en önemli maddeleri arasında din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin herkesin can, mal ve namus güvenliğinin sağlanması (II doğru) ve kişilerin mallarına devletçe el konulması geleneği olan müsadere sisteminin kaldırılarak özel mülkiyetin güvence altına alınması yer alır (III doğru).

(Cevap E)

12. Merzifon'da kurulan Pontus Rum Cemiyeti, Karadeniz bölgesinde (Samsun, Trabzon) Trabzon Rum İmparatorluğu'nu yeniden kurmak amacıyla silahlı çeteler oluşturmuştur (II doğru). Bölgedeki Türkleri göçe zorlayarak karışıklık çıkarmış, böylece İtilaf Devletlerinin Mondros'un 7. maddesini (güvenlik tehdidi) uygulamasına zemin hazırlamışlardır (I doğru). Ege Bölgesi'nde Yunanlara karşı direnenler Rumlar değil, Türk Kuvay-ı Milliye birlikleridir (III yanlış).

(Cevap C)

13. Kafkas Cephesi'nde Enver Paşa komutasındaki ordumuz Sarıkamış Harekâtı'nda başarısızlığa uğraması üzerine Ruslar Doğu Anadolu'da ilerleyişe geçmiştir. Bölgedeki sivil halkın güvenliğini sağlamak ve çetelerin faaliyetlerini önlemek için Sevk ve İskân (Tehcir) Kanunu çıkarılmıştır. Çanakkale Savaşlarından sonra bu bölgeye atanan Mustafa Kemal Paşa, 16. Kolordu Komutanı olarak Muş ve Bitlis'i Ruslardan geri almıştır. 1917'deki Bolşevik İhtilali'nin ardından Rusların savaştan çekilmesiyle cephe fiilen kapanmıştır. Yeni kurulan Sovyet Rusya ile imzalanan Brest-Litovsk Antlaşması sayesinde Elviye-i Selâse (Kars, Ardahan, Batum) Osmanlı'ya geri verilmiştir.

(Cevap D)

14. Sivas Kongresi, yurdun dört bir yanından gelen temsilcilerin katılımıyla toplanmış, hem toplanış amacı hem de aldığı bağımsızlık kararlarıyla ulusal nitelikte bir toplantıdır (I doğru). Kongrede, bölgesel olarak faaliyet gösteren tüm cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirilmiştir (II doğru). Erzurum Kongresi'nde ilk kez reddedilen manda ve himaye fikri, Sivas Kongresi'nde kesin olarak reddedilerek tam bağımsızlık hedefi perçinlenmiştir (III doğru).

(Cevap E)

15. Kütahya-Eskişehir Savaşlarındaki askerî geri çekilişin ardından ordunun lojistik ihtiyaçları son derece kritik bir seviyeye ulaşmıştır. Bu emirlerin temel amacı, halkın elindeki teçhizat ve ulaşım araçlarının bir kısmını orduya aktarmaktır (I doğru). Ancak bu kararlar mecliste yasa olarak oylanmamış, meclisten Başkomutanlık yetkisini alan Mustafa Kemal Paşa tarafından bizzat yayımlanmıştır (II yanlış). Düzenli ordunun kurulması süreci ise bu emirlerden aylar önce tamamlanmış bir gelişmedir (III yanlış).

(Cevap A)

16. Lozan Barış Konferansı öncesinde TBMM'nin İsmet Paşa heyetine verdiği en önemli talimatlardan biri kapitülasyonların kesinlikle kaldırılmasıdır. Yüzyıllardır Osmanlı Devleti'nin ekonomik, adli ve idari bağımsızlığını zedeleyen bu imtiyazlar Lozan'da tamamen ortadan kaldırılmıştır. Yabancı gemilerin Türk sularındaki ticaret tekeli kırılarak ileride çıkarılacak Kabotaj Kanunu'na uluslararası hukuki zemin hazırlanmıştır. Ayrıca bu kararın doğal bir sonucu olarak devletin gelir kaynaklarına doğrudan el koyan Duyun-u Umumiye İdaresi işlevsiz hâle gelmiştir. Böylece yeni Türk Devleti'nin tam bağımsızlık yolundaki en büyük ekonomik ve hukuki engeli aşılmıştır.

(Cevap A)

17. Sivas Kongresi, hem toplanış şekli hem de aldığı kararlar bakımından Millî Mücadele'nin en kapsamlı ulusal kongresidir. İstanbul Hükûmeti'nin Elâzığ Valisi Ali Galip'i görevlendirerek engelleme çabalarına rağmen delegeler partizanlık yapmayacaklarına dair yemin ederek toplanmıştır. Temsil Heyeti, Ali Fuat Paşa'yı Batı Anadolu Kuvay-ı Milliye Komutanlığına atayarak ilk kez yürütme yetkisini kullanmış ve bir hükûmet gibi hareket etmiştir. Alınan ulusal kararların iç ve dış kamuoyuna doğru bir şekilde duyurulması amacıyla "İrade-i Milliye" adıyla bir gazete çıkarılmıştır. Tüm bu özellikler, sadece Sivas Kongresi'ne ait tarihtir ve ayırt edici gelişmelerdir.

(Cevap B)

18. Kütahya-Eskişehir muharebelerinde alınan yenilginin ardından ordunun askerî ve lojistik ihtiyaçları had safhaya ulaşmıştır. Sakarya Meydan Muharebesi öncesinde ordunun acil ihtiyaçlarını halktan karşılamak üzere Başkomutan Mustafa Kemal Paşa tarafından Tekâlif-i Milliye Emirleri (Millî Yükümlülükler) yayımlanmıştır. Bu emirlerin ülke çapında hızlıca uygulanabilmesi için her ilçede özel komisyonlar kurulmuştur. Toplanan malzemelerin kaydının tutulması, bedellerinin sonradan ödenmesi planlanmış ve uygulamayı aksatanların cezalandırılması için İstiklal Mahkemeleri devreye sokulmuştur. Bu durum, Kurtuluş Savaşı'nın topyekûn bir seferberlik ruhuyla yürütüldüğünün en somut kanıtıdır.

(Cevap C)

19. Lozan Barış Konferansı görüşmelerinin kesintiye uğradığı kritik bir dönemde, yeni devletin ekonomik hedeflerini belirlemek üzere İzmir İktisat Kongresi toplanmıştır. Askerî komutanlardan Kâzım Karabekir'in başkanlık ettiği bu kongreye çiftçi, tüccar, sanayici ve işçi gibi toplumun her kesiminden temsilciler katılmıştır. Kongrede işçi haklarının korunması amacıyla "amele" kelimesinin kullanımdan kaldırılması ve sendika kurma hakkının tanınması gibi önemli kararlar alınmıştır. Ayrıca ham maddesi yurt içinde yetişen sanayi dallarına öncelik verilmesi kararlaştırılarak dışa bağımlılığın azaltılması hedeflenmiştir. Toplantı sonucunda oy birliğiyle kabul edilen "Misak-ı İktisadi" kararlarıyla, Türkiye'nin yerli üretimi destekleyen liberal ağırlıklı millî ekonomi rotası çizilmiştir.

(Cevap A)

20. Osmanlı Devleti'nin geleneksel aile hukukunu düzenleyen Mecelle, toplumsal hayatta kadın ile erkek arasında derin eşitsizlikler ve katı kurallar barındırmaktaydı. Türkiye Cumhuriyeti, çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşma hedefi doğrultusunda İsviçre'den örnek alarak 1926 yılında Türk Medeni Kanunu'nu yürürlüğe koymuştur. Bu tarihî yasa ile birlikte, Türk kadınına mahkemede şahitlik yapma, mirastan erkeklerle eşit pay alma, boşanma hakkı ve dilediği meslekte çalışabilme gibi devrim niteliğinde hukuki haklar verilmiştir. Bu düzenleme sayesinde kadın, sosyoekonomik hayatta erkekle eşit statüye kavuşarak modern toplumun ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. Seçme ve seçilme gibi siyasi hakların verilmesi ise Medeni Kanun ile değil, çok daha sonraları yapılan anayasa değişiklikleriyle gerçekleşmiştir.

(Cevap D)

21. Halkçılık ilkesi, toplumda hiçbir kişiye, zümreye, sınıfa veya aileye ayrıcalık tanınmamasını esas alan mutlak bir eşitlik prensibidir (I doğru). Bu ilke, devletin tüm vatandaşlarına ayırım gözetmeksizin eşit hizmet götürmesini emrederek sosyal devlet anlayışının temelini oluşturur (II doğru). Ancak ülke ekonomisinin doğrudan ve sadece devlet eliyle idare edilmesini öngören mecburi sistem Halkçılık değil, Devletçilik ilkesidir (III yanlış). Halkçılık, sınıfsal çatışmayı tamamen reddeder ve ekonomik işleyişten ziyade toplumsal dayanışma, adalet ve hukuk önünde eşitlik konularına odaklanır. Bu sebeple öncüllerden birinci ve ikinci ifadeler Halkçılık ilkesini doğru bir şekilde tanımlamaktadır.

(Cevap C)

22. Serbest Cumhuriyet Fırkası, Kurtuluş Savaşı'nın önde gelen komutanları tarafından değil, bizzat Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal'in teşvikiyle ve yakın arkadaşı Ali Fethi Okyar'ın liderliğinde açılmıştır (I yanlış, III doğru). Partinin kuruluşundaki temel amaç, iktidardaki CHF'nin ekonomi politikalarını denetlemek ve 1929 Ekonomik Buhranı'na karşı mecliste liberal bir alternatif yaratmaktır (II doğru). Kâzım Karabekir ve Rauf Orbay'ın kurucusu olduğu oluşum, cumhuriyetin ilk muhalefet partisi olan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'dır. Serbest Cumhuriyet Fırkası ise rejim karşıtlarının odak noktası hâline gelince kurucusu Ali Fethi Bey tarafından bizzat feshedilmiştir. Bu gerekçelerle, verilen öncüllerden yalnızca ikinci ve üçüncü bilgiler tarihsel olarak doğru kabul edilebilir.

(Cevap D)

23. 1934 yılında imzalanan Balkan Antantı, Cumhuriyet Dönemi'nde Türk dış politikasında benimsenen "Yurtta sulh, cihanda sulh" ilkesi doğrultusunda gerçekleştirilen bir gelişmedir (I doğru). İtalya ve Almanya'nın revizyonist (saldırgan) politikalarından dolayı Türkiye, Yunanistan, Yugoslavya ve Romanya'nın katılımıyla kurulan bu bölgesel güvenlik ittifakı, taraf devletlerin batı sınırlarını güvence altına almayı başarmıştır (II doğru). Ege Denizi'ne inme hayali olan ve komşularından toprak talep eden Bulgaristan ise bu barış çemberine katılmayı kesinlikle reddetmiştir (III yanlış). Dolayısıyla antant, tüm Balkan devletlerini kapsayan mutlak bir pakt olamamış, bazı bölge devletleri dışarıda kalmıştır. Verilen bilgiler değerlendirildiğinde sadece ikinci öncüldeki bilginin tarihsel olarak doğru olduğu görülmektedir.

(Cevap B)

24. İkinci Dünya Savaşı (1939-1945) yılları boyunca Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanlığı görevini Millî Şef unvanıyla İsmet İnönü yürütmüştür. Savaşın yarattığı olağanüstü mali yükü karşılamak ve ekonomiyi ayakta tutmak için ticari kesimden Varlık Vergisi, çiftçiden ise Toprak Mahsulleri Vergisi alınmıştır. Ayrıca karaborsacılığı ve fahiş fiyat artışlarını önlemek amacıyla hükûmete ekonomiye doğrudan müdahale yetkisi veren Millî Korunma Kanunu çıkarılmıştır. İsmet İnönü; Kahire ve Adana (Yenice) görüşmelerinde Müttefik Devletlerin savaşa girme baskılarına direnmiş, ustaca bir diplomasiyle ülkeyi fiilî bir askerî yıkımdan uzak tutmuştur. Savaşın son günlerinde ise San Francisco Konferansı'na katılıp Birleşmiş Milletlerin kurucu üyeleri arasında yer alabilmek için kâğıt üzerinde Almanya ve Japonya'ya savaş ilan edilmiştir.

(Cevap E)

25. İkinci Dünya Savaşı yıllarında savaşın yarattığı gıda sıkıntısı ve üretim düşüşü nedeniyle karne uygulaması başlatılmıştır (I doğru). Alman ordularının hızla Balkanlara inerek sınırımıza dayanması üzerine, Mareşal Fevzi Çakmak'ın adını taşıyan devasa bir askerî savunma hattı kurulmuştur (II doğru). Ancak Türkiye, II. Dünya Savaşı sürecinde yayılmacı bir siyaset değil, temkinli bir denge politikası izleyerek ülkeyi savaş dışında tutma çabaların önem vermiştir (III yanlış).

(Cevap C)

26. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ABD ve SSCB liderliğinde iki kutuplu bir dünya düzeni kurulmuş ve her blok kendi askerî, siyasi ve ekonomik teşkilatlarını oluşturmuştur. Bu süreçte komünist ülkeler arasında ideolojik bağları güçlendirmek için Cominform; Marshall Planı'na karşı ekonomik dayanışmayı sağlamak için ise Comecon kurulmuştur. Sovyet bloğunun Batı'ya karşı oluşturduğu güvence kurumu ise sadece ekonomik kalkınmayı değil, doğrudan askerî savunma ittifakını amaçlayan 1955 tarihli Varşova Pakti'dir. Batı Bloku ise Sovyet yayılmacılığını Truman ve Marshall yardımlarıyla ekonomik olarak çevrelerken, NATO'yu kurarak kendi askerî güvenlik şemsiyesini resmen inşa etmiştir. Bu sebeple Varşova Pakti'nin sadece ekonomik kalkınmayı amaçladığı yönündeki eşleştirme tamamen hatalıdır.

(Cevap D)

27. Sovyet Lideri Gorbaçov'un ekonomiyi düzeltmek ve devleti demokratikleştirmek amacıyla başlattığı Glasnost ve Perestroyka politikaları, kontrolden çıkarak SSCB'nin dağılma sürecini hızlandıran en temel dinamik olmuştur (I doğru). 1991'de SSCB'nin resmen tarih sahnesinden silinmesiyle, kırk yılı aşkın süredir devam eden iki kutuplu Soğuk Savaş dönemi bitmiş ve ABD'nin tek süper güç olduğu yeni bir dünya düzeni başlamıştır (II doğru). Sovyetlerin yıkılmasıyla bağımsızlığını kazanan Azerbaycan, Kazakistan gibi Türk Cumhuriyetleri ile Türkiye'nin bağlarını kurumsal, ekonomik ve kültürel düzeyde geliştirmek amacıyla 1992 yılında TİKA (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı) kurulmuştur (III doğru). Bu nedenle verilen üç öncüldeki bilgi de çağdaş dönemin gelişmelerini eksiksiz yansıtmaktadır.

(Cevap E)

28. Türkiye, 36°-42° Kuzey enlemleri ile 26°-45° Doğu boylamları arasında yer almaktadır. Matematik (mutlak) konumu gereği "orta kuşakta" bulunması, ülkemizde dört mevsimin belirgin ve ardışık olarak yaşanmasını sağlayan en temel faktördür. Yine "Kuzey Yarım Küre'de" yer almasının doğal bir sonucu olarak, kuzey sektörlü rüzgârlar sıcaklığı düşürürken güney sektörlü rüzgârlar sıcaklığı artırır. Ancak "aynı anda" birbirine yakın bölgelerde farklı mevsim özelliklerinin (örneğin Antalya'da denize girilirken Erzurum'da kayak yapılması) yaşanması, enlemle değil; yükselti, bakı ve yer şekillerinin çeşitliliği gibi göreceli (özel) konum şartlarıyla açıklanır. Bu nedenle yalnızca I ve II numaralı öncüller mutlak konumun doğrudan sonucudur.

(Cevap C)

29. Yer şekillerinin engebeli olduğu alanlarda tarım alanı darır. Bu alanlarda tarla tarımı yerine daha çok bağ – bahçe tarımı gelişmiştir. Örneğin haritada işaretlenen II numaralı yer Menteşe yöresi ve IV numaralı yer Zonguldak çevresinde yer şekillerinin engebeli olması tarım alanlarını sınırlandırmıştır. Buna karşın ülkemizde düzlüklerin geniş yer kapladığı ovalar yükseltisi fazla olmayan platolar ve vadi tabanları tarıma en uygun yerlerdir.

Cevap: C

30. I numaralı yer olan Zonguldak'ta taş kömürü çıkartımı mevcuttur. II numaralı yer olan İzmir'de petrol çıkartılmadığı halde Aliağa petrol rafinerisi bulunur. III numaralı yer olan Muğla Köyceğiz taraflarında önemli krom rezervleri vardır. IV numaralı yer Sivas Divriği Türkiye'nin önemli demir cevheri sahalarındandır. Ancak V numaralı yer olan Şanlıurfa çevresinde bakır çıkarımı ve işlenmesi yoktur. Ülkemizdeki en zengin bakır yatakları Elâzığ'ın Maden ile Diyarbakır'ın Ergani ilçeleri çevresinde bulunmaktadır. Kastamonu'nun Küre, Artvin'in Murgul ve Rize'nin Çayeli ilçelerinde de bakır yatakları bulunmaktadır. Ülkemizde çıkarılan bakırın bir kısmı Maden, Murgul, Küre ve Samsun'da işlenmekte bir kısmı da ihraç edilmektedir.

(Cevap E)

31. Toprağı meydana getiren öğelerden biri de kayaçların ayrışmasıyla ortaya çıkan minerallerdir. Püskürük, tortul ve başkalaşım kayaçları oluşturan mineraller farklıdır. Dolayısıyla bu kayaçların çözünmesiyle ortaya çıkan mineraller, toprağın özelliğini etkilemektedir. Örneğin kalker üzerinde terra rossa adı verilen kırmızı topraklar oluşur. Akdeniz'in kıyı kesimindeki kalkerli arazi üzerinde bu toprak tipi yaygındır. Bu topraklar, kil ve demiroksit bakımından zengindir. Oksitlenmeden dolayı renkleri kırmızıdır. Nevşehir – Ürgüp yöresinde ise volkanik araziye bağlı olarak tüflü topraklar oluşmuştur.

(Cevap A)

32. I numaralı yer olan Zonguldak'ta taş kömürü çıkartımı mevcuttur. II numaralı yer olan İzmir'de petrol çıkartılmadığı halde Aliağa petrol rafineri tesisleri bulunur. III numaralı yer olan Muğla Köyceğiz taraflarında önemli krom rezervleri vardır. IV numaralı yer Sivas Divriği Türkiye'nin önemli demir cevheri sahalarındandır. Ancak V numaralı yer olan Şanlıurfa çevresinde bakır çıkarımı ve işlenmesi yoktur. Ülkemizdeki en zengin bakır yatakları Elâzığ'ın Maden ile Diyarbakır'ın Ergani ilçeleri çevresinde bulunmaktadır. Kastamonu'nun Küre, Artvin'in Murgul ve Rize'nin Çayeli ilçelerinde de bakır yatakları bulunmaktadır. Ülkemizde çıkarılan bakırın bir kısmı Maden, Murgul, Küre ve Samsun'da işlenmekte bir kısmı da ihraç edilmektedir.

(Cevap E)

33. Yer şekillerinin engebeli olduğu yerlerde gerçek alan ile izdüşümsel alan arasındaki fark fazladır. Haritada gösterilen II numaralı yer batı Karadeniz ve III numaralı yer Doğu Karadeniz'de yer şekilleri engebelidir. Bunun dışında kalan Tuz gölü çevresi olan I numaralı yerde yer şekilleri düzdür yine 4 numaralı yer Şanlıurfa'da yer şekilleri düzdür. Ayrıca bu durum üzerinde yükseltinin doğrudan etkisi yoktur, yani bir yer yüksek olup düz olabilir, burada önemli olan engebedir.

(Cevap D)

34. Kış turizmi merkezleri, bulundukları dağların yükseltisine ve kar yağışı özelliklerine göre sınıflandırılır. Erzurum'da yer alan Palandöken Dağları, uzun süreli donlu gün sayısı sayesinde karın buzlanmadan "toz kar" şeklinde kalmasını sağlar. Bu özelliği ve uzun pistleriyle 2011 Universiade oyunlarına ev sahipliği yapmıştır. Kayseri'deki Erciyes volkanik bir dağ iken, Bursa'daki Uludağ kuzeybatıdaki çöküntü alanlarının kenarında yer alır. Kars'taki Sarıkamış da "kristal kar" yapısıyla ünlüdür ancak soruda açıkça Erzurum ili ve uluslararası organizasyon vurgusu yapılarak Palandöken net bir şekilde işaret edilmiştir.

(Cevap C)

35. Anadolu coğrafyası, insanlık tarihini yeniden şekillendiren çok sayıda arkeolojik değere ev sahipliği yapmaktadır. İlk devlet şekillenmesinin izlerini taşıyan Malatya Arslantepe, inanç tarihini kökten değiştiren Göbeklitepe, ilk kentleşme modellerinden Çatalhöyük ve antik bir başkent olan Hatuşa asıl listede koruma altındadır. Burdur ilimizde bulunan ve "Aşkların ve İmparatorların Şehri" olarak bilinen Sagalassos Antik Kenti ise son derece görkemli olmasına karşın henüz UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde beklemektedir. Seçeneklerin tamamının antik kazı alanı olması, alt gruptaki öğrencilerin doğru cevabı tahmin etmesini zorlaştırmaktadır.

(Cevap D)

36. Sanayileşmede en önemli etmenlerden biri enerjidir. Çünkü fabrikalardaki makineleri çalıştırmak, bazen de yüksek ısı elde etmek için fazla miktarda enerjiye ihtiyaç vardır. Ülkemizdeki başlıca enerji kaynakları taş kömürü, linyit, petrol, doğal gaz, hidroelektrik enerji ve rüzgâr gücüdür. Bazı sanayi kolları bu enerji kaynaklarına yakın yerlerde kurulmaktadır. Enerji kaynağına yakın yerde kurulan fabrika örneklerinden biri de Karabük ve Ereğli (Zonguldak) demir çelik fabrikalarıdır. Bu fabrikalarda demir ve çelik elde etmek için yüksek ısıya ihtiyaç duyulmakta, bu ısı da taş kömüründen elde edilmektedir. Türkiye'nin taş kömürü yatakları Batı Karadeniz'de bulunduğu için ülkemizdeki demir çelik fabrikalarının ikisi burada kurulmuştur.

(Cevap D)

37. Güneydoğu Anadolu Projesi, Türkiye'nin en kapsamlı ve maliyetli projesidir. GAP'ın temel hedefi, bu bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını gidermektir. Bunu gerçekleştirmek için Güneydoğu Anadolu'nun sahip olduğu kaynaklar değerlendirilecek, bölgede yaşayan halkın gelir düzeyi ve yaşam kalitesi artırılacaktır. Kırsal alandaki verimliliği ve istihdam olanaklarını artırmak, bu projenin hedefleri arasında yer almaktadır. Proje Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerini kapsamaktadır. Bu yüzden Hatay'da bulunan Amik ovası GAP'ın dışında kalır.

Cevap: D

38. Doğu Anadolu genelinde karasal iklim koşulları hakimdir. Bu yüzden Doğu Anadolu pamuk tarımına elverişli değildir. Ancak Iğdır'da pamuk tarımı yapılabilir. Bu durumun nedeni Iğdır'da yer şekillerine bağlı olarak kışların ılık geçmesidir. Bu durum aynı zamanda Iğdır'ın mikro klima alanı olduğunu belirtir. Buna benzer bir durum Rize'de turuncgil yetiştirilmesinde de vardır. Normalde turuncgil Akdeniz iklimine ait bir tarım ürünüdür, Karadeniz ikliminde yetişmez ama Rize'de Karadeniz Bölgesi genelinden farklı olarak turunc bir tarımı yapılabilir. Bu da Rize'nin mikro klima alanı olduğunu kanıtlar.

(Cevap E)

39. Türkiye'de doğal ortam koşulları ve sosyoekonomik nedenlere bağlı olarak küçükbaş hayvan sayısı çoktur. Özellikle iç kesimlerde etkili olan yarı kurak iklim koşulları ile bozkır bitki örtüsünün varlığı, koyun yetiştiriciliğinin yaygın olarak yapılmasına imkân sağlamaktadır. Koyun, bozkır bitki örtüsüne uyum göstermiş bir hayvan olduğu için daha çok ülkemizin iç kesimlerinde beslenmektedir. Van, Konya, Şanlıurfa ve Ağrı en fazla koyun beslenen illerdir. Ancak Zonguldak'ta etkili olan iklim şartları ve doğal bitki örtüsüne bağlı olarak koyun yetiştiriciliği daha azdır.

(Cevap C)

40. Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı (BTC) ile; Azerbaycan ve Hazar Bölgesi'nde üretilen petrolün güvenli, ekonomik ve çevre sorunu oluşturmeyen bir boru hattı sistemi aracılığıyla Azerbaycan, Gürcistan üzerinden Ceyhan'a taşınması ve buradan da tankerlerle dünya pazarına ulaştırılması hedeflenir. Bu boru hattı Türkiye sınırlarına Ardahan (Posof) üzerinden girmektedir. Toplam 1.076 km'lik Türkiye bölümü boyunca Doğu Anadolu, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz bölgelerindeki illerden geçerek Ceyhan Deniz Terminali'nde son bulmaktadır. Boru hattının geçtiği temel il ve güzergahı ise:

Giriş: Ardahan (Posof)

Geçtiği İller: Ardahan, Kars, Erzurum, Erzincan, Gümüşhane, Bayburt, Sivas, Kayseri, Kahramanmaraş, Osmaniye, Adana.

Bitiş: Adana (Ceyhan Deniz Terminalidir).

Cevap: A

41. Tektonik göller, tektonik hareketlerle oluşan çukurların sularla dolması sonucu meydana gelmiştir. Dünyanın en büyük gölleri genelde tektonik kökenlidir. Anadolu'nun oluşumu sırasında tektonik hareketler sonucu meydana gelmiş çanakların bir kısmına suların dolmasıyla tektonik göller oluşmuştur. Bu göllerden biri olan Tuz Gölü, sahip olduğu derinliğin az olması ve yazın görülen şiddetli buharlaşma nedeniyle yıl içinde yüz ölçümü bakımından değişkenlik gösterir. Göller Yöresi'nde bulunan Beyşehir Gölü de tektonik oluşumlu bir göldür. Fakat bu göl, sahip olduğu gideğeni yardımıyla fazla sularını boşaltabildiği için tatlı su özelliği gösterir. Tuz Gölü ile Beyşehir Gölü'nün dışında Burdur, Acıgöl, Akşehir, Eber, İznik, Uluabat, Manyas ve Sapanca gölleri de tektonik göllere örnek verilebilir. Türkiye'de volkanik arazilerin dağılışı gösterdiği bazı alanlarda ise volkanik göller oluşmuştur. Nemrut Gölü (Bitlis), Gölçük Gölü (Isparta) ve Meke Gölü (Konya) ise bu tür göllere örnek verilebilir.

(Cevap B)

42. Akdeniz iklim sahasında, kızılçam ormanlarının insan eliyle veya yangınlarla tahrip edildiği kıyı kuşağı alanlarında defne, zakkum, kocayemiş, keçiboynuzu ve yabani zeytin gibi kuraklığa dayanıklı çalı türlerinden oluşan makiler yetişmektedir. İç kesimlerdeki karasal bölgelerde (İç Anadolu gibi) meşe ormanlarının tahrip edilmesiyle oluşan cılız ot topluluğuna psödomaki değil, "antropojen bozkır" adı verilmektedir; psödomakiler Karadeniz nemli ormanlarının tahrihiyle oluşur. Türkiye, farklı iklim özellikleri ve yer şekilleri sayesinde Üçüncü ve Dördüncü Jeolojik Zaman'dan günümüze kadar ulaşmayı başaran relikt (kalıntı) bitkiler açısından fakir değil, Avrupa kıtasının en zengin ülkelerinden biridir (örneğin Nur Dağlarındaki kayınlar). Bitki coğrafyası açısından değerlendirildiğinde yalnızca maki formasyonu doğru açıklanmıştır.

(Cevap B)

43. Kahverengi orman toprakları, yıkanmanın, yağışın ve nem oranının fazla olduğu Kuzey Anadolu Dağları'nın denize dönük kuzey yamaçlarında geniş orman örtüleri altında, organik maddece zengin olarak oluşmaktadır. Litosol (aşınmış taşlı toprak) ve regosol (volkanik kumlu toprak) gibi bulunduğu yerin iklim karakterini tam yansıtmayan azonal/intrazonal toprak türleri, genellikle eğimin fazla olduğu, yüzey sularının aşındırmasının şiddetli yaşandığı volkanik ve dağlık arazilerde sık bir örtü olarak meydana gelir. Tuzlu (halomorfik) topraklar ise Doğu Karadeniz gibi aşırı yıkanmış nemli bölgelerde değil; buharlaşmanın şiddetli olduğu, drenajın olmadığı Tuz Gölü çevresi ve Konya Karapınar gibi kurak/yarı kurak kapalı havzalarda görülmektedir. Intrazonal toprakların dağılışı dikkate alındığında Doğu Karadeniz öncülü kesinlikle yanlıştır.

(Cevap C)

44. Türkiye, Arabistan ve Afrika ile Avrasya levhası arasında sıkıştığından ülkemizde sıklıkla depremler yaşanmaktadır. Anadolu'nun sıkışması sonucu oluşan üç önemli fay hattı, yeni oluşum gösteren fay hatları içerisinde yer almaktadır. Bunlardan ilki, batıda Saroz Körfezi'nden başlayıp doğuda Van'a kadar uzanan Kuzey Anadolu Fay Hattı'dır (KAF). İkincisi, Hatay'dan Van'ın doğusuna kadar bir yay çizerek KAF ile birleşen Doğu Anadolu Fay Hattı'dır (DAF). Üçüncüsü ise ülkenin batısındaki çöküntü alanlarını kapsayan Batı Anadolu Fay Hattı'dır (BAF). Bunların dışında Türkiye'nin farklı bölgelerinde de irili ufaklı fay hatları mevcuttur.

(Cevap C)

45. Modern nüfus sayımları (1927'den itibaren); Osmanlı'daki gibi sadece vergi verecekleri veya askerlik yapacakları belirlemek için değil, nüfusun yaş, cinsiyet, eğitim, hane halkı yapısı ve sektörel dağılımı gibi verilerini elde ederek ülkenin geleceğini planlamak için düzenlenir. 1927'de 13,6 milyon olan nüfusumuz sürekli bir miktar artışı göstererek 1960'lara gelindiğinde yirmi milyon bandını aşmıştır. Ancak 1940-1945 yılları arasındaki İkinci Dünya Savaşı döneminde silahlıta alınan asker erkek nüfusunun fazlalığı evlilikleri durdurmuş, bu nedenle devletin uyguladığı teşvik edici politikalara rağmen nüfus artış hızı (binde 10'lara düşerek) Cumhuriyet tarihinin "en düşük" seviyesine gerilemiştir.

(Cevap E)

46. 1982 Anayasası'nın 70. maddesinde düzenlenen "Hizmete girme" siyasi haklar ve ödevler arasındadır. Buna göre, Her Türk, kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmete alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez.

- Grev hakkı ve lokavt: Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler
- Düşünce ve kanaat hürriyeti: Kişinin Hakları ve Ödevleri
- Mülkiyet hakkı: Kişinin Hakları ve Ödevleri
- Haberleşme hürriyeti: Kişinin Hakları ve Ödevleri

(Cevap A)

47. Yazılı kaynaklar arasında hiyerarşik bir düzen, sıralama yani bir altlık-üstlük ilişkisi bulunur. Her yazılı hukuk kaynağı olan norm, kendi üstünde yer alan bir diğer yazılı hukuk normuna dayanır ve dayanağı olan, ona kaynaklık eden norma aykırı olamaz. Aksi halde hukuka aykırılığı ve iptal edilme riski taşır. Ayrıca her norm, kendisinin üstünde yer alan norma oranla daha ayrıntılı, dolayısıyla daha uygulanabilir hükümler içerir. Normlar hiyerarşisi adı verilen bu ilke uyarınca, Anayasamızda da öngörüldüğü üzere Anayasa, kanuna göre daha üstte yer alır ve daha soyut ilkeler içerir. Anayasadan sonra sırasıyla, milletlerarası antlaşmalar, kanun, cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve yönetmelikler yer alır.

NOT

Milletlerarası antlaşmalar kanuna eş değerdir.

(Cevap E)

48. 1982 Anayasası'na göre yüksek mahkemeler şunlardır;

- Anayasa Mahkemesi
- Yargıtay
- Danıştay
- Uyuşmazlık Mahkemesi

Sayıştay yüksek mahkeme değildir.

(Cevap B)

49. Kanunların anayasaya uygunluğunun denetlenmesine ilişkin A, B, C ve D seçeneklerinde verilen ifadeler doğrudur. Fakat E seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü, 1982 Anayasası'nın 150. maddesine göre, Kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün veya bunların belirli madde ve hükümlerinin şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı iddiasıyla Anayasa Mahkemesinde doğrudan doğruya iptal davası açılma hakkı, Cumhurbaşkanına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde en fazla üyeye sahip iki siyasi parti grubuna ve üye tam sayısının en az beşte biri tutarındaki üyelere aittir.

(Cevap E)

50. 1982 Anayasası 67. maddesinde "Seçme, seçilme ve siyasi faaliyetlerde bulunma hakları" başlığı altında seçimler ve halk oylaması serbest, eşit, gizli, tek dereceli, genel oy, açık sayım ve döküm esaslarına göre, yargı yönetim ve denetimi altında yapılır. Bu ifadeye göre A, B, D ve E şıkları doğrudur. C şıkkı ise yanlıştır.

(Cevap C)

- 51.
- 1982 Anayasası'nın 154. maddesine göre, Yargıtay Birinci Başkanı, birinci başkanvekilleri ve daire başkanları kendi üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler; süresi bitenler yeniden seçilebilirler.
 - 1982 Anayasası'nın 155. maddesine göre, Danıştay Başkanı, Başsavcı, başkanvekilleri ve daire başkanları, kendi üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla dört yıl için seçilirler. Süresi bitenler yeniden seçilebilirler.

A seçeneğindeki ifade yanlıştır. Çünkü 1982 Anayasası'na göre, hem Yargıtay (adli) hem de Danıştay (idari) kanunla gösterilen belli davalara ilk ve son derece mahkemesi olarak bakar.

(Cevap A)

52. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre devlet memurlarının çalışma saatleri ve izinlerine ilişkin A, B, C ve E seçeneklerinde verilen ifadeler doğrudur. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 99. maddesine göre memurların haftalık çalışma süresi genel olarak 40 saattir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 104. maddesine göre üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır

(Cevap D)

53. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre A, C, D ve E seçeneklerindeki ifadeler doğrudur. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Basına bilgi veya demeç verme" başlığını taşıyan 15. maddesine göre, Devlet Memurları, kamu görevleri hakkında basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi veya demeç veremezler." Bu maddeye göre basına demeç yasağı kamu görevlerine ilişkindir. Bunun dışındaki konulara ilişkin (örneğin gündelik konularla ilgili) demeç yasağı söz konusu değildir.

(Cevap B)

54. • **Emredici Kurallar:** Emredici hukuk kuralı denilince, hukuki ilişkinin taraflarınca aksi kararlaştırılmayan, tarafların uymak zorunda olduğu, taraflar arasındaki uyumsuzluğu çözmek zorunda olan hâkimin de önündeki olaya uygulamak zorunda olduğu kurallar anlaşılır. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunun'un 126. maddesindeki "Küçük, yasal temsilcisinin izni olmadıkça evlenemez" kuralı emredicidir.
- **Tamamlayıcı Kurallar,** bir hukuki ilişkinin taraflarının kendilerinin düzenleme olanağına sahip oldukları hususlarda karşımıza çıkar. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 11. maddesindeki "Erginlik onsekiz yaşın doldurulmasıyla başlar." kuralı tamamlayıcıdır.
- **Yorumlayıcı Kurallar:** Bir hukuki işlemde kullanılan ve ne anlama geldiği açıklanmayan bir hususta kanunda bir hüküm öngörülmuş ise bu yorumlayıcı hukuk kuralıdır. 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 647. maddesindeki Aksini arzu ettiği tasarruftan anlaşılmadıkça, mirasbırakanın tereke malını bir mirasçıya özgülemesi, vasiyet olmayıp sadece paylaşma kuralı sayılır." kuralı yorumlayıcıdır.

(Cevap)

55. Metinde tanımlanan film, Hindistan sinemasının dünyaca ünlü yapımlarından biri olan 3 Aptal (Three Idiots) filmidir. Film, Imperial College of Engineering adlı prestijli bir mühendislik okulunda, öğrencilerin başarıyı sadece yüksek notlarda ve ezberci sistemde arayan baskıcı eğitim anlayışına karşı geliştirdikleri otonom duruşu konu alır. Başka karakter Rancho'nun "Her şey yolunda" (All is Well) felsefesiyle şekillenen hikâye, öğrencilere ilgi duydukları alanlarda uzmanlaşmaları gerektiğini ve gerçek eğitimin hayatın içinde olduğunu savunur. Pedagojik açıdan eğitim sistemindeki rekabetçi anlayışın birey üzerindeki olumsuz etkilerini eleştiren yapım, öğrenci odaklı yaklaşımıyla öne çıkar. Bu gerekçelerle sorunun doğru cevabı B seçeneğidir.

(Cevap B)

56. René Descartes bir Fransız filozof, matematikçi ve bilim insanıydı. Daha önce birbirinden ayrı olan geometri ve cebir alanlarını birleştirerek analitik geometriyi icat etti. İlk olarak Nassaulu Maurice'in Hollanda Devlet Ordusu'nda ve bir Stadhouder olarak Birleşik Hollanda Cumhuriyeti'nde hizmet veren Descartes, çalışma hayatının büyük bir bölümünü Hollanda Cumhuriyeti'nde geçirdi. Hollanda Al-tın Çağı'nın en dikkate değer entelektüel şahsiyetlerinden biri olan Descartes ayrıca modern felsefenin kurucularından biri olarak kabul edilir.

(Cevap D)

57. Cebelitarık Boğazı, Akdeniz ile Atlas Okyanusu'nu birleştiren, Avrupa ile Afrika kıtalarını ayıran boğazdır. Antik çağda Herkül'ün Sütunları olarak da bilinirdi. 60 km uzunluğunda ve 44 km genişliğinde olup en derin yeri ise -426 m olan boğaz, Adını Tarık bin Ziyad'dan almaktadır. Boğazın siyasal egemenlik bakımından kontrolü üç ülkenin elindedir; Birleşik Krallık (Cebelitarık özerk bölgesi tarafından), İspanya ve Fas.

(Cevap)

58. Alabanda veya Khryssor Antiokyası, Aydın ilinin Çine ilçesine 9 km uzaklıktaki Doğanyurt köyünde bulunan bir antik Karya kentidir. Şehir, iki yükseltinin arasındaki eyer şeklindeki alanda konumlanmıştır. Bölge, koyu renkli mermeri ve garnete benzeyen değerli taşlarıyla tanınmaktadır.

(Cevap D)

60. Mostar Köprüsü, Bosna-Hersek'in Mostar şehrinden geçen Neretva nehri üzerinde bulunan bir köprü. Orijinal köprü Mimar Sinan'ın öğrencisi Mimar Hayreddin tarafından 1566 yılında inşa edildi, ve 9 Kasım 1993'te Boşnak-Hırvat Savaşı sırasında Hırvat güçleri tarafından yıkılıncaya dek 427 yıl kullanıldı. Mimar Hayreddin, köprü için 456 kılıp taş kullanmıştı. Köprü, çevresindeki kente adını da verdi. Mostar, Hersek bölgesinin ana kenti oldu. Köprüyü yeniden inşa etmek için bir proje hazırlandı ve 23 Temmuz 2004'te yeni köprü hizmete girdi. Köprü, 2005'te UNESCO tarafından Dünya Mirası ilan edildi. Edirne'deki büyük II. Beyazıt Külliyesi de Mimar Hayreddin'in eseridir.

(Cevap)

59. Louvre Müzesi, dünyanın en büyük sanat müzesidir. Fransa'nın başkenti Paris'te, Louvre Sarayı'na kurulmuştur. Şehrin içinden geçen Sen Nehri'nin kıyısında yer alır. Tarih öncesi çağlardan, 21. yüzyıla kadar uzanan, oldukça geniş bir koleksiyon yelpazesi vardır. Yaklaşık 35.000 kadar tarihî sanat eseri, 72.735 metrekairelik bir alanda sergilenmektedir. 2017 yılında, 8,1 milyon ziyaretçi oranıyla dünyanın en çok ziyaret edilen sanat müzesi seçilmiştir.

(Cevap B)